

DE POORTEN DER GERECHTIGHEID

Zeventien predicates over Bijbelse vrije stoffen

**Door Ds. D. L Aangeenbrug
1891-1984**

Aangeenbrug- Barneveld

2010

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2015**

INHOUD

1. Predicatie op de eerste zondag over Psalm 118:19 en 20
De Poort des HEEREN
2. Predicatie over Daniël 2: 34 en 35
De wonderlijke Steen die afgedaald is uit de Hoge.
3. Predicatie over 1 Petrus 2: 25
Aan de vreemdelingen in de verstrooiing
4. Predicatie over 2 Korinthe 7: 10
De onderscheidene droefheid
5. Predicatie over Jesaja 45: 2 en 3
Een vijfvoudige Ik spraak, van de HEERE, tot Kores Zijn knecht.
6. Predicatie over Jesaja 62:1
Om Sions wil zal Ik niet zwijgen en om Jeruzalems wil, zal Ik niet stil zijn.
7. Predicatie over 1 Samuël 30: 6 laatste gedeelte t/m vers 8
Doch David sterkte zich in de HEERE, zijn God.
8. Predicatie over Psalm 147: 3
De hemelse Geneesmeester.
9. Predicatie over Matthéüs 11: 3
De innerlijke strijd van Johannes in de gevangenis
10. Predicatie over Handelingen 16: 30 t/m 34
De bekering van de stokbewaarder
11. Predicatie over Jesaja 59: 19
Het oprichten van de Banier
12. Predicatie over Jesaja 54: 11 en 12
De belofte van God de HEERE, aan dat verdrukte Sion
13. Predicatie over 1 Koningen 10: 2
De koningin van Scheba op bezoek bij Sálomo
14. Predicatie over Hebreeën 11: 13c
Gasten en vreemdelingen
15. 1^e Predicatie over 2 Petrus 3: 18
De aanvang van geestelijke groei
16. 2^e Predicatie over 2 Petrus 3: 18
De wasdom
17. 3^e Predicatie over Petrus 3: 18
De lofprijzing over de genade en kennis van Christus.

1. Predicatie op de eerste zondag over Psalm 118:19 en 20 De Poorten der gerechtigheid

Zingen Psalm 27: 5

Lezen Psalm 118: 14 tot einde

Zingen Psalm 100: 2, 3 en 4

U vindt ons tekstwoord, in het u voorgelezen hoofdstuk: Psalm 118: 19 t/m 21.

Doet mij de poorten der gerechtigheid open, ik zal daardoor ingaan, ik zal de HEERE loven.

Dit is de Poort des HEEREN, door dewelke de rechtvaardigen zullen ingaan.

Ik zal U loven, omdat Gij mij verhoord hebt, en mij tot heil geweest zijt.

In deze Psalm wordt ons uitdrukkelijk gezegd: Dat de Heere erkent wordt voor Zijn grote weldaden, die Hij heeft verricht. De Psalm begint er zelfs mee: "Looft de HEERE, want Hij is goed; want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid. Dat Israël nu zegge, dat Zijn goedertierenheid in der eeuwigheid is. Enz.

Den HEERE heeft bij Israël grote wonderen gedaan. Deze Psalm is de laatste van het "Hallel". Dat begint bij Psalm 113, en eindigt met Psalm 118. Wat ook Christus Zelf gezongen heeft, bij Zijn laatste Avondmaal, eer dat Hij heenging. Wetende wat Hem te wachten stond. Waarvoor Hij op aarde gekomen was, om een volk, dat in de doodstaat lag, te gaan redden. En een andere Poort op te gaan richten, als die wij gemaakt hadden. Want hier wordt gesproken in het negentiende vers: *Doet mij de poorten der gerechtigheid open*. En dan komen wij er niet van onder uit, dat wij de poorten der hel gemaakt hebben. En hoe zullen we daar van ontkomen, van wat voor een ieder zijn plaats is geworden in Adam, nog voor wij geboren zijn? En dat wacht elk mens, die hier zijn leven zo zal eindigen, zoals hij daar mee begonnen is.

Dan zijn wij reizende, en niemand zal weten, of wij dit jaar zullen eindigen. Wij zijn daar pas aan begonnen en er zijn er al reeds in dit jaar weggenomen, wat zo pas begonnen is. En zullen wij ooit die poorten des doods ontgaan? Waar van de Heere getuigd heeft, ten dage als gij daar van eet, zult u de dood sterven. De poorten des doods, ontloopt geen één mens, jong niet en oud niet. Zijn we dan bereid, om die poorten des doods in te gaan, en heeft de Heere dan de prikkel des doods weggenomen, wat een noodzakelijkheid is? Want het is een groot onderscheid, hoe wij die poorten des doods ingaan, want we moeten er allemaal door. Voor de één zal het een doorgang zijn ten eeuwige leven. En de ander, zal er voor staan en als dan pas zijn ogen geopend zal worden, dat zij onherboren de eeuwigheid in gaan, boven die poort zal staan geschreven, met vlammende letters: Eeuwige wanhoop.

Is u daar dan niet bevreesd voor, om zo straks de eeuwigheid in te moeten? Nooit geen meer hoop te hebben om nog zalig te kunnen worden, als daar die beslissing gevallen is. Dat zal in de tijd moeten gebeuren, om hier met God bevredigd te mogen worden.

En dat Woord geeft ons ook te denken vandaag, waar we met elkander hebben te spreken, wat voor ons bewaard is gebleven, waar de dichter van zegt: "Doet mij de poorten der gerechtigheid open." Er zijn dus onderscheiden poorten.

En als we dan gaan spreken, over de poorten der gerechtigheid, dan noem ik u

- ten eerste: *Een volk, dat staat vóór de poorten der gerechtigheid.*

- In de tweede plaats: Hebben we te letten op: *Een volk, dat gaat door de poorten der gerechtigheid.*
- En eindelijk, wordt ons gewezen op: *Een volk dat gaat binnen de poorten.* En die zullen daar eeuwig in blijven. Om hier nooit meer terug te kunnen keren, want straks worden die poorten afgesloten. Van die wijze en dwaze maagden, daar staat uitdrukkelijk van: "En die gereed waren, gingen met hem in tot de bruiloft, en de deur werd gesloten." En toen de dwaze maagden daar aankwamen, en gingen kloppen, toen was de deur dicht. Nu staat die nog open, al staan we er voor, maar hij is nog open. Straks zal het voor u te laat zijn, als die deur voor eeuwig dicht is, en nooit geen Evangelie meer gehoord zal worden. Dat er nooit geen genade tijd meer zal zijn, en u daar nooit meer naar kan vragen. Nooit geen roepen meer: 'Doe mij open.' Wat is dat volk hier gelukkig, om dat beide leren verstaan, die hier leren roepen: "Doe mij de poorten open." Zowel als het antwoord dat zij krijgen: "Dat zij er door mogen gaan." En binnen die poort mogen verkeren, om God te loven. Want dat zegt de dichter: "Doet mij de poorten der gerechtigheid open, ik zal daardoor ingaan, ik zal de HEERE loven." Wat dat zal wezen, eeuwig God te loven, nooit meer te zondigen, nooit geen aanvechting meer en nooit geen twijfel meer. Maar om dan eeuwig, gelijk zovele van de kerke Gods al eeuwen, God verheerlijken met hun ziel. Maar op de jongste dag met lichaam en ziel beide.

1. We gaan er over nadenken, over die poorten der gerechtigheid.

Waarvan we het eerst wijzen op het volk, dat voor de Poort staat. Wanneer is dat geweest, dat de dichter dat uitsprak, en het oog daar op mocht hebben? Dat was toen Israëls volk uit gevangenschap in Babel terug gekeerd was en dat de tweede tempel weer stond in Israël. Want het waren de poorten van de tempel, die in puin gelegen had. En dat was op een grote berg, die niemand slechten kon. Want éér dat die stad en tempel weer herbouwd is geworden, was stad en tempel verwoest, door hun eigen schuld en zonden. Want God had toegelaten, dat heel Jeruzalem, en ook de tempel verwoest geworden zijn. En straks zal de hele wereld verwoest worden, en zal er ook totaal niets van overblijven. Alleen zal God, uit die wereldbrand, nieuwe hemel en nieuwe aarde geven. Maar deze aarde zal geheel verwoest worden. God gedooft niet eeuwig de zonden, daar zal een einde aan komen. En we zijn zeer kort genaderd, aan die eindgerichten van deze wereld.

En nu voor deze tempel, was die grote berg geslecht en er was een vlak veld gemaakt. Want de Heere rijdt door de vlakke velden. En die grote berg die geslecht was en de tempel die daar wederom op gebouwd was, daar heeft God Zijn grote werk aan gedaan, Hij heeft de Hoeksteen daar gelegd, de Sluitsteen. Waarvan dezelfde psalm van zegt: "De Steen, dien de bouwlieden verworpen hadden, is tot een hoofd des hoeks geworden. Dit is van de HEERE geschied." God heeft Hem tot een Hoofd des hoeks gelegd. En die dierbare Middelaar, heeft hier dat grote werk op Zich genomen. Want dan zegt de Psalmddichter:

*Dit werk is door Gods alvermogen,
Door 's HEEREN hand alleen geschied;
Het is een wonder in onz' ogen;
Wij zien het, maar doorgronden 't niet.*

Het is niet te doorgronden, dat God bewogen is geweest, dat er voor zulke schuldige mensenkinderen, die het niet waardig waren, zulk een tempel gebouwd zou worden. En dat Hij daar wederom is in gegaan, omdat de HEERE daar zal willen wonen. En hier staat dan dat volk van Israël, dat weer terug gekeerd is uit Babel, voor de tempel,

die weer gebouwd is. Dan is de tempel gereed gekomen, maar de deuren zijn nog voor hen dicht. De Levieten zijn wel binnen gegaan, die de dienst moeten verrichten. Dan spreek ik nu letterlijk, hoor. Maar het volk staat nog voor die poorten, en die kunnen zij zelf niet openen, daar hebben zij geen sleutel van. En dan staan zij dicht voor die poorten, maar die zijn gesloten. Dat is het volk, wat we het eerst noemde, die voor gesloten poorten staan en die zo graag naar binnen willen.

Waarom zouden zij zo graag naar binnen gaan? Waartoe zegt dat volk: "Doet mij de poorten open?" We hebben zelf de poort in het paradijs dicht gedaan. Wie zal dan zeggen: Doet mij de poorten der gerechtigheid open? Dat doet geen één mens uit zichzelf. Dat is een volk waar God Zijn genade aan verheerlijkt heeft. Dat is een volk die de poorten des doods zijn ontkomen. En anders vraagt er geen één: "Doet mij open." Dan staat hij voor een dichte Poort.

Wat zegt dat, die poorten? Dat alleen door die Poort een toegang is tot God de Vader, Die daar woont en troont tussen de Cherubs, op dat verzoendeksel. En nooit kunt gij Hem naderen, zonder die poorten in te gaan. Velen menen dat zij die poorten zijn ingegaan, maar wat zal dat dan wezen, met een ingebeelde hemel de poort des doods te zijn in gegaan. Dat zult ge hier moeten leren in de praktijk, wat dat zeggen wil: "Doet mij de poorten der gerechtigheid open." Dan sta ik voor de Poort en dan toch te weten dat de Heere de begeerte in de ziel gelegd heeft, om Hem eeuwig te loven. Dat is er van nature niet, al komt ge nog zoveel in de kerk, dan is er nog de begeerte niet om God te loven.

Dan willen we wel God loven met woorden, met jubelen, met juichen enz. Daarmee willen we best God loven. Dan zijn er zangkoren genoeg, die graag God loven, maar daar is niets van waar, daar is niets van God bij. Men is nooit geen schuldenaar geworden en heeft er nooit buiten gestaan. Dan heeft men nooit geen behoefte gehad om God groot te gaan maken, tenzij dat wonderwerk aan onze zielen gebeurt, dat Hij alleen kan doen. Hij komt die begeerte te maken in de harten, om toch niet alleen bij die poorten te staan. En dan niet alleen maar te weten, dat die Poort er is, dat die tempel er is, dat God daarin is en dat ook die altaren daar staan, maar om tot die God te gaan naderen. Dat die poorten eens geopend zouden worden. Dat zij alleen door die poorten der gerechtigheid verzoening zouden krijgen, door dat bloed des Verbonds. Dat is een volk, dat heeft verzoening nodig.

Die poorten en de tempel zijn niet voor niets vernietigd en het volk in ballingschap geweest, maar nu heeft de Heere hen terug gebracht. En een nieuwe tempel gebouwd, waar in Hij wonen wil. En dan zegt de Heere dat het poorten der gerechtigheid zijn. Dat het geen poorten der wereld, der ijdelheid en van hun eigen gerechtigheid zijn, maar het zijn de poorten der gerechtigheid, waar dat volk voor komt te staan, met een zielsbegeerte in hun hart:

*Och, mocht ik, in die heilige gebouwen,
De vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog,
Zijn lieflijkheid en schonen dienst aanschouwen!
Hier weidt mijn ziel met een verwond'rend oog!*

Maar dan staat u er nog vóór, al staat u er vlak bij. En wat deed dan dat volk? Kloppen, dat die poorten opengedaan zouden worden. En dan staat er niet te vergeefs: "Klopt, en u zal open gedaan worden." Maar dat volk staat nog voor de poorten der gerechtigheid. Dat zijn geen wereldlingen tegen wien gezegd zal worden: "Klopt, en u zal worden open gedaan." Nee, dan zult u eerst een levend gemaakte ziel moeten hebben, van voor de poort des doods weggehaald te zijn, anders komt u niet voor die Poort. Dan klopt u ook niet, dan roept u ook niet, dan smeekt u ook niet, dan bedelt u ook niet: Doet mij die

poorten open. Maar dat volk dat daar staat, die kunnen er niet meer buiten. En dat dierbare dringende en verlangende uitzien, dat God hun zonden nog eens vergeven zal, dat zij die poorten eens in mogen gaan, om de Heere groot te mogen maken.

En die daar staan voor die Poort, die kunnen het niet altéén, maar ook niet met zijn allen die Poort ontsluiten. En als zij voor dichte poorten staan, met schuld beladen en dan een onverzoend God te moeten ontmoeten, dan is het noodzakelijk, die dierbare Borg en Middelaar te leren kennen, Die de enige Poort der gerechtigheid is, om tot God te naderen.

Er is mij menigmaal gevraagd: *Is dat dan zo noodzakelijk om die Christus te leren kennen, om door die poorten in te gaan?* En men heeft mij daarbij gevraagd: *Maar als dat volk dan sterft?*

Dan staan zij vóór de Poort en niet er in. En vandaar de noodzakelijkheid, om u niet te vergissen, Die Poort móét gij doorgaan, daar kunt ge niet van buiten. En dan leert de Heere Zijn schuldig volk hier, als zij vóór die Poort staan, ook die drang daartoe. God heeft hen daar gebracht, zij zijn er niet uit zichzelf komen, maar de Heere komt hen daar te brengen, dat smekende volk, dat vragende volk en dat biddende volk en dat verlangende volk. Dat daar hun schuld niet kwijt kan, en toch verzoening leren zoeken bij die enige Middelaar. Wat hebben zij een blik gekregen op die tempel en die poorten. Wat is er dan op die poorten te zien? Op die poorten der gerechtigheid is de verzoening van Christus op te zien. En de Heere, namelijk Christus, heeft Zelf gezegd: "Niemand komt tot de Vader, dan door Mij". Zo velen gaan zonder Christus de eeuwigheid in, en dan heeft de mens zichzelf vergissende, voor eeuwig bedrogen. De noodzakelijkheid van Die Borg en Middelaar kunt u niet missen. Hij is de Poort der gerechtigheid. En dat dierbare bloed alleen dat doet verlangend uitzien, dat er een Poort der gerechtigheid is, dat er een mogelijkheid is, om door die Poort in te gaan, en niet buiten te blijven staan, en niet onverzoend de eeuwigheid in te moeten gaan. Er is een noodzakelijke verzoening nodig, zal het wel zijn.

En dan worden hier die poorten der gerechtigheid aangewezen, aan zulke schuldigen in zichzelf, die geen sleutel hebben en die ook niet kunnen kopen, om daar in te gaan. En daar ook geen valse sleutels voor kunnen gebruiken, want het zijn poorten der gerechtigheid. Daar wordt het recht ook gehandhaafd.

Er zijn in de gevangenissen ook wel mensen, die krijgen soms valse sleutels van bezoekers, en die breken dan uit, om de vrijheid weer te verkrijgen.

Maar voor deze poorten is er geen éne valse sleutel die daar op past. Dan is het hier alleen maar, dat er van de andere zijde de poorten geopend moeten worden. Dat doen alleen maar de Levieten, die van Godswege aangesteld zijn, om die poorten te openen. Dat kan dat volk zelf niet. En eigenlijk, menselijk gesproken, willen zij dat ook niet. Zij wensen niet binnen gesmokkeld te worden, maar uit vrije goedheid binnen gelaten te worden. Dat eeuwige wonder: Heere, dat ik mij toch niet vergis, dat Gij die Poort voor mij open doet, opdat dat bloed van Christus aan mijn arme ziel toegepast mag worden. Die gerechtigheid, die Gij hebt aangebracht, en daardoor de schuld Uws volks uit Uw boek heeft weggedaan. Daar krijgen zij een oog op, dat zulks zo onmisbaar is. Vandaar de drang der ziel, van die voor de Poort staan: 'Doet mij toch die Poort open, en ik zal U loven.'

En zij staan er voor, met schuld beladen, met de ongerechtigheid in zichzelf, maar die zo vragen, om die Poort te openen.

Hoe gaat die Poort dan open? Zult ge misschien denken, en die vraag stellen.

Dat heb ik ook moeten vragen met nadenken. Hoe gaat nu die Poort open, als zij dat zelf met elkander niet kunnen en daartoe niet bekwaam zijn? Het wel geprobeerd te hebben, maar het gaat niet, de deur blijft voor hen dicht. Maar zij blijven toch roepen.

En dat is het eigenaardige, je kunt hen van die deur niet meer weg krijgen, zij blijven daar staan. Zij keren niet terug met een Orpa. Ook niet met een Biléam, want een Biléam kan het ver brengen, in zijn eigen gedachten. Want hij zegt: Ik wil wel met dat volk sterven, maar niet met dat volk leven. En hier krijgt ge een volk dat niet meer anders willen leven, als met dat volk. Daar staan zij dan, vlak voor de poorten, maar zij kunnen de Poort niet openen en dat is hun zo noodzakelijkheid geworden. Zij wensen wel hier met dat volk te leven en straks eeuwig met dat volk te leven. Met de wereld kunnen zij niet meer leven. Maar zichzelf kunnen zij ook niet meer redden, zij zijn hun ongerechtigheid aan de weet gekomen. En daarom de noodzakelijkheid, die poorten der gerechtigheid, die God de Heere aan die tempel heeft gemaakt. Dat eeuwige wonder dat God voor zulke mensen een weg is komen te ontsluiten en geopend heeft voor dat volk. Dat is geen werk van mensen, die blijven maar een poort maken van hun eigen gerechtigheid, door hun eigen godsdienst, met hun eigen vroomheid, maar die komen dat straks te laat aan de weet. Want als God het u leert, dan hebben we een andere Poort nodig en hoe dat volk dan binnen komt. Dan leert u verstaan: Doet mij de poorten open. Alleen de Levieten deden de poorten open, die alleen van binnen uit geopend konden worden. En zij deden dat in de Naam des HEEREN Zelf. En zo wordt dat volk door Gods lieve Geest binnen gelaten, als God de Heere acht geeft op dat geroep, op dat geklop, op dat bidden en dat smeken. Want dat volk kan er niet mee ophouden, met dat staan voor die Poort. En al blijft die Poort dicht, men kan hen toch niet weg krijgen van die Poort. Zij zijn bidders en smekelingen gemaakt, kloppers en vragers gemaakt. En de Heere, hoort dat kloppen, Hij verstaat dat kermen, dat vragen, dat smeken en verlangen, wat dat is een werk van Hem Zelf. Want door Zijn eigen werk wordt Hij verheerlijkt, hoor. Ook in diegenen die denken, ik zal wel niet verhoord worden, want de deur is nog dicht. En toch:

*Ik riep de HEER' ootmoedig aan
De HEER' verhoorde mij in 't lijden.*

Maar nu zijn zij nog niet in de ruimte, nog lang niet, zij staan nog voor de Poort. En toch, hoort de Heere dat geroep van hen, dat door Zijn dierbare Geest verwekt is in de harten van die voor de Poort staan.

Hoe zullen zij dan ingaan? Zullen de levieten wel voor hen open gaan doen? Dan zeggen die eerst wat. Wat zeggen die dan, als zij gevraagd wordt: Doet mij de poorten der gerechtigheid open? Dan zeggen zij: "Dit is de Poort des HEEREN, door dewelke de rechtvaardigen zullen ingaan." Verblijden zij zich dan? Zijn zij zulke rechtvaardigen, die daar staan, die daar blijven roepen en blijven kloppen?

In Engeland vroeger en misschien nog wel, zijn er aan de huizen kloppers in plaats van een bel, en vandaar dat kloppen." Klopt, en u zal open gedaan worden". Er staat niet, dat het op uw eerste kloppen open gaat, maar op het blijven kloppen.

En dan gaan op dat kloppen, de Levieten zeggen: "Dit is de Poort des HEEREN, door dewelke de rechtvaardigen zullen ingaan." Dan moet dat volk zeggen Dat heil is niet voor mij, dan val ik er buiten. Ik heb dat heil nog niet, ik ben geen rechtvaardige. Ik ben het oordeel des doods waardig, ik ben een doemwaardig schepsel. Ik ben een ongerechte in mij zelf, ik ben niet rechtvaardig. Ik moet gerechtvaardigd worden, maar ik ben niet gerechtvaardigd. Ik kan er dus niet in, ik sta er buiten. Dan val ik er eeuwig buiten! Dat is een volk dat gaat zichzelf veroordelen, als zulk een wangedrocht, als zulk een ongerecht mens, als zulk een verdorven bron van ongerechtigheden, waar David van zegt:

*Herschep mijn hart en reinig Gij, o HEER',
Die vuile bron van al mijn wanbedrijven.*

Dat zijn degenen, die straks binnen gelaten worden, hoor, die hier zichzelf hebben leren kennen. Zeggen zij van zichzelf dat zij rechtvaardigen zijn? Integendeel! Ik moet eerlijk erkennen, ik ben niet anders als een helwaardig mensenkind.

Dat kunnen we zo gemakkelijk schrijven, ik heb wat een brieven thuis liggen, waar onder staat: Van een helwaardige. Maar het is openbaar gekomen, dat, dat niet waar was.

Maar hier is dat waar, hoor. Hier wordt een mens gerechtvaardigd, die daar zo geklopt heeft, die niet anders verdiend heeft, als de poorten van de eeuwige rampzaligheid in te gaan. Waar Christus voor hen ingegaan is, om voor dat volk, de Poort der gerechtigheid te worden. Dat zullen zij verstaan, als zij dat gehoord zullen hebben. En dat voor onrechtvaardige helle mensen, die het niet waardig gemaakt hebben om binnen gelaten te worden van zichzelf. Dan zal dat hét grootste wonder zijn, als zij zullen horen: "Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld." Dan zal daar dat volk niet afgewezen worden, Hij zal hen niet verstoten en Hij zal hen niet vergeten, die zichzelf hebben leren kennen. Wat een ontdekkend werk heeft de Heere gehad aan een mens, eer dat zij daar binnen komen. Wat een diepe wegen komt de Heere soms te houden, met diegenen, eer dat zij daar blijven en niet anders meer kunnen. Dat zij daar staan voor de poorten der eeuwigheid en nog geen ingang gehad hebben, de Poort is voor hen nog dicht.

2. Totdat dan eindelijk de Heere komt, voor dat schuldige volk, dat de poorten open gedaan worden.

En dat uit vrije genade, omdat het rechtvaardige poorten zijn. En die gerechtigheid heeft Christus voor dat volk aangebracht. En die zal hun toegepast worden, want dat kunnen zij zichzelf niet toepassen, maar Gods dierbare Geest, Die past de gerechtigheid van Christus toe. En zij wensen alleen maar door die éne Poort in te gaan en niet door een andere poort.

Gaan zij niet naar andere poorten kijken? Nee, er zijn voor hen geen andere poorten! Alleen door Christus, door Zijn gerechtigheid, om het genade Verbond, dat God van eeuwigheid heeft opgericht, en dat Christus voldaan heeft, zal dat volk binnen gaan. Hij is De Poort! Hij is die dierbare Poort, Die God aangesteld heeft, en Hij is vrijwillig gekomen, om in hun plaats de schuld te gaan betalen, en om de Vader te gaan verzoenen. Want door dat bloed is de Vader verzoend geworden. En met niet minder kunnen zij toe, als met Zijn gerechtigheid. En door die gerechtigheid kan de Vader dat volk niet buiten sluiten. Integendeel, dan wordt die Poort geopend, en daar komt dat volk in de dierbare ruimte, daar zij eerst zo benauwd geweest zijn.

*Ik werd benauwd van alle zijden,
Maar riep de HEER' ootmoedig aan,
Den HEER' verhoorde mij in 't lijden,
En deed mij in de ruimte gaan.*

En als dat volk binnen gesloten wordt en de poorten voor hen open gaan, wat geeft die Poort dan een ruimte. Als God die Poort gaat openen, voor zulke rebellen, voor zulke zondaars, voor zulke eigen gerechtigden, voor zulke mensen die zichzelf veroordeeld hadden. Want zij hebben zichzelf veroordeeld, dat hoeft de Heere niet te doen. Dat deden zij zelf wel: Ik ben des doods waardig, niet waardig uit zichzelf daar in te gaan. Maar die komen er juist in, de Heere gaat die Poort voor hen ontsluiten, en Zijn lieve Geest komt hen er in te leiden. Dat is een ruimte die niet af te meten is, om daar uit vrije genade binnen gelaten te worden, om dat eeuwig werk daar te beginnen, als die Poort open gaat. Want dan zal dat volk weten, wat zij daar doen zullen: "Ik zal de HEERE loven."

En daar zullen zulke ongelukkigen, armen, bedelaars, bedroefde zielen, bekommerde zielen vertroost mogen worden, als de Poort voor hen geopend wordt. Waar sommigen wel gedacht hebben: Het zal wel niet gaan, hij blijft wel dicht. Maar de Heere komt op Zijn tijd, voor dat bedroefde volk, voor die smekelingen, voor die heilbegerigen. Want God is hen tot heil geworden en zij zijn heil begerig geworden.

En ik wens, dat God nog heilbegerigen komt te maken, in dit jaar, in dat heil dat in Hem te vinden is. Hij is de Heiland: Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.

Dan gaat dat volk in, door Zijn gerechtigheid. Niet om hun eigen gerechtigheid, maar door Zijn gerechtigheid, dat zijn de poorten der gerechtigheid. Daar is Gods recht voldaan, in Christus. Niet door mijzelf, maar alleen door Hem. En daarom gaat God die poorten openen, omdat Christus heeft voldaan. Dat de zalige gerechtigheid van Christus aan de zielen toegepast wordt

3. Dan mogen ze binnen de Poort komen.

En daar naderen ze tot God de Vader, om gemeenschap met Hem te oefenen en verzoening te mogen verkrijgen van Hem. De zalige toegang, reeds hier op aarde, om straks eeuwig in te gaan in de hemel. Nu reeds hier op aarde komen zij in die dierbare ruimte, en krijgen hier bij aanvang zo een begin van wat zij hier zo begeerd hebben.

*Ik zal door 's vijands zwaard niet sterven,
Maar leven, en des HEEREN daán,
Waardoor wij zoveel heil verwerven,
Elk, tot Zijn eer, doen gadeslaan.*

Ik ben de poorten des doods ontkomen, die is voor mij dicht gedaan, daar kan ik nooit meer inkomen en de poorten der gerechtigheid heeft God voor mij geopend. Dat is een volk dat tussen twee poorten in stond. En nu gaat deze Poort der gerechtigheid voor hen open, opdat zij binnen die Poort mogen staan. Wat vijand daar ook nog op aankomt, zij zullen die Poort binnen gaan. En de vijand zal die Poort niet weg kunnen krijgen en die gerechtigheid niet weg kunnen krijgen. Al komt de duivel nog zo op dat volk op aan.

Dat heb ik toch wel eens een keer makkelijk kunnen zeggen: Ik had op een morgen zo gemakkelijk gepreekt, zodat ik niet aan het eind kon komen. En tot de gemeente van Meerkerk zei ik: We zullen er vanavond nog eens over preken. En de Heere ontsloot opnieuw het Woord, zodat ik nog niet aan het eind kon komen.

En 's nachts kwam de duivel er op af, om zijn recht. En ik mocht zeggen: Je ben verkeerd, dan moet je hier Boven wezen, bij mijn eeuwige Borg en Middelaar, Die heeft voldoening gedaan, dat is de Poort der rechten, daar kun je jé recht opzoeken. En hij moest verdwijnen.

En daar gaat dat volk, God eeuwig groot maken, dat zo'n menskenkind die zichzelf zo veroordeeld, maar door God niet veroordeeld, maar toe genomen wordt en in Zijn armen de zalige verzoening mag ervaren. Die met blijdschap gaan zingen met elkander, wat wij ook gaan doen uit Psalm 118: 9 en 10

*De HEER' wou mij wel hard kastijden,
Maar stortte mij niet in de dood;
Verzachtte vaderlijk mijn lijden,
En redde mij uit allen nood.
Ontsluit, ontsluit, voor mijne schreden,
De poorten der gerechtigheid;
Door deze zal ik binnen treden,
En loven 's HEEREN majesteit.*

*Dit is, dit is de Poort des HEEREN;
Daar zal 't rechtvaardig volk door treên,
Om hunnen God ootmoedig t' eren,
Voor 't smaken Zijner zaligheên.
Ik zal Uw Naam en goedheid prijzen;
Gij hebt gehoord; Gij zijt mijn geest,
Door Uw ontelb're gunstbewijzen,
Tot hulp, en heil, en vreugd geweest.*

Toepassing

Wat zal dat voor zulke zielen meevallen, die voor die poorten blijven staan, en steeds maar blijven roepen. Al zal menigmaal de gedachten vermenigvuldigd worden: Dat het rechtvaardig zou zijn als God hen voor eeuwig zou wegstoten. Zij zouden rechtvaardig een plaats in de rampzaligheid moeten innemen, dan zal de Heere geen onrecht doen. Maar zij kunnen toch niet anders, als roepen en kloppen. Het zijn geen eigengerechtigden, het zijn geen beeldendienaars, zij hebben God leren kennen, ook in Zijn recht. En wat het dan zal wezen, voor dat volk, als zij uit genade door recht verlost en ingelaten zullen worden. En dat recht ligt niet bij de mens, maar dat ligt in God door Christus. Die in de menselijke natuur gekomen is, om voor dat volk al de benauwdheid te lijden, de straf te betalen, de verzoening aan te brengen, en daarvoor Zijn bloed gegeven heeft. Die Hoeksteen is gelegd geworden, dat het Enige Fundament tezamen is. Want Christus is de enige Poort, zowel als het Fundament en de Sluitsteen. Waarvan het volk Hem verworpen heeft. En hoevelen verwerpen dan de Christus, zij hebben Hem nooit nodig gehad, zij zijn nooit geen schuldenaar geworden en nooit geen hellewichten geworden. En dan wil ik u wel zeggen, dat ik nooit Christus heb leren kennen, zonder een hellevaart. Dan zult u hier leren verstaan, wat het zeggen wil, een helwaardige te zijn, die de eeuwige straf verdient heeft. Maar Hij heeft de eeuwige straf betaald, de voldoening teweeg gebracht, de zaligheid verworven en de heerlijkheid ingegaan, om Zijn volk daar straks binnen te laten op Zijn eeuwige voorbede: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden." Dan zal de Heere voor hen de Poort open moeten doen, op die gerechtigheid van Christus. Door die poorten wensen zij in te gaan, dat is hun heilbegeerte.

We zijn pas de poort van het *Nieuwe Jaar* ingegaan, en niemand weet wanneer voor ons de poort der eeuwigheid ontsloten wordt.

Waar zullen wij dan straks komen? Want er zijn maar twee poorten. Dat is een Poort der eeuwige gerechtigheid, dat de zaligheid bezit en het eeuwig loven bezit, en de andere poort is niet anders, als eeuwige rampzaligheid. Er zijn geen drie poorten.

En straks komen we allemaal voor de laatste, voor de *doodspoort* te staan. En geen één mens weet, wanneer wij die doodspoort moeten doorgaan. Sommigen gaan er door, zonder ziek geweest te zijn. Zoveel ongelukken kunt gij elke dag lezen. En dan nog nooit geen bedelaar geworden? Nooit met dat volk medegeleefd, maar altijd een Biléam gebleven te zijn? Want Biléam heeft dat volk nog wel moeten zegenen, en dan zegt hij straks, dat hij met dat volk wel zou willen sterven, maar hij heeft nooit met dat volk willen leven. Wat zal dat dan tegenvallen. Niet willen leven, zoals Gods volk leeft voor Gods aangezicht, al houden zij gebreken, in hun God loven. Wat is dat, God loven?

Veel van het christendom hier op aarde, die zich tenminste christen noemen, die zeggen: Je moet juichen, je moet jubelen, dát is God loven.

En dan kan bij ogenblikken wel eens wezen, dat Gods volk mag jubelen en zelfs mogen

huppelen. David huppelde voor de ark, toen hij die in de tent zou gaan brengen. Zijn vrouw verachtte hem, maar hij zei: "Ook zal ik mij nog geringer houden dan alzo, en zal nederig zijn in mijn ogen, en met de dienstmaagden, waarvan gij gezegd hebt, met dezelve zal ik verheerlijkt worden."

Dat zijn hier op aarde voor de levende kerk maar ogenblikken, dat zij inderdaad mogen jubelen, inderdaad mogen loven. Maar alleen in woorden bestaat het niet, om maar te loven of te jubelen.

Ik ben in de oorlog van veertig tot vijfenveertig wel eens opgestaan in een militair tehuis, waar zij dachten dat ik niet aanwezig zou zijn die avond, en dat ik er toch was. Dat er eerst een opvoering van een toneel stuk gemaakt werd, en nadien, wilde men de Heere gaan loven. Maar ik zei: *Nu is het uit, dat zal niet geschieden*. Dat waren dominees, hoor, vroom genoeg, hoor, die dat opgaven. Ik wens de ere Gods te behouden, dat jullie je mond houden, met zulk een godslastering. Je meent er niets van en jullie kennen er niets van. We staan in zulken droeve tijd en dan toneelstukken te gaan opvoeren, voor de soldaten, die straks misschien dood geschoten worden. Er jubelt wat een mensdom, die door mensen aangezet worden om wat te jubelen, maar zij hebben nog nooit geen kermen en geen nood geleerd. Ze zijn nooit geen smekelingen geweest, nog nooit hebben zij zichzelf leren kennen, van wat er van binnen woont.

Maar de Heere ziet op Zijn volk neer, en Hij haalt hen uit de wereld. Hij weet waar zij wonen, om hen straks door die éne Poort te brengen. Waar zij straks allemaal door heengaan, hoor. Daar blijft er geen één voorstaan, want zij gaan allemaal door deze Poort, waar zij geen vreemdeling van zijn en blijven, die de Heere Zelf aangesteld heeft. Dit werk is door Gods alvermogen. Die Hem daar een menselijke natuur heeft geschonken, om door die menselijke natuur aan God te kunnen voldoen, want daar buiten is geen voldoening, daar buiten zijn geen poorten der gerechtigheid. Maar Hij heeft de Poort geopend en daar gesteld. Hij is er nog, en niemand kan zeggen: De Heere heeft geen Poort gesteld. Maar dat wij als schuldenaar, als hellewichten, als des doodswaardige mensenkinderen onze schuld willen bekennen en ons zelf veroordelen. Dat ongelukkige volk, dat komt straks door die poorten binnen, die zullen voor hen open gedaan worden, hoor!

En wat zal het dan straks zijn voor diegenen, die in dit leven nooit die Weg en dat Leven gekend hebben en nooit begeerd hebben, om terug gebracht te worden tot God de Vader. Want u komt alleen door die Poort in het Heiligdom. U moet in het Heiligdom zijn, daar woont de Vader boven het verzoendeksel, waar de wet tot zwijgen gebracht is.

Want onder dat verzoendeksel, daar lag de kruik en daar lag de wet des HEEREN, maar die is tot zwijgen gekomen, omdat Christus de Hoeksteen en de Sluitsteen is, Die de dood ingegaan is, en Die de schuld betaald heeft, Die de Vader voldaan heeft en Die door de Vader weer uit de dood is opgehaald. Die de Poort des eeuwigen levens aangebracht heeft, dat is de Poort der gerechtigheid. Daar zal dat volk, de gerechtigheid van Christus niet ontgaan, want Hij heeft dat niet voor Zichzelf nodig gehad. Hij heeft het niet voor de engelen aangebracht, maar alleen voor dat schuldig volk aangebracht. Wat is het dan gelukkig, dat zij er zijn en die daar naar leren uitzien naar die gerechtigheid van Christus. Want die gerechtigheid, die redt alleen van de dood.

En dat geldt voor jong en oud, dat geldt voor elk menskind, om met de Heere in verzoende betrekking te komen. Dat geldt niet alleen voor oude mensen, want die moeten sterven, maar dat geldt voor elk mens, want we kunnen ook jong sterven. En er zullen in de hemel ook jonge kinderen zijn, zelfs zuigelingen zullen er zijn.

Want de Heere in zijn dagen, toen Hij nog op aarde was, zeide tot de ouders: "Laat de kinderkens tot Mij komen, en verhindert ze niet; want derzulken is het Koninkrijk Gods." De Heere heeft niet gezegd, dat zij nog te jong waren, maar zij hebben nodig

dezelfde voldoening. Om hier voor God te leven, en hier de Heere te gaan loven. En als wij naar de tenten der ijdelheid gaan, loven wij dan de Heere? Want dat loven, dat is de begeerte van dat volk van God, hoor! Al zijn dat hier maar korte ogenblikjes, maar dat is hun begeerte, om voor God te leven. En dat bestaat niet alleen in woorden, want Psalm 65 zegt:

*De Lofzang klimt uit Sions zalen,
Tot U met stil ontzag;
Dat is in stilheid, dat God geloofd zal worden.
Daar zal dat volk God verheerlijken:
Daar zal men U o God, betalen,
Geloften, dag bij dag;
Gij, hoort hen, die Uw heil verwachten,
O, hoorder der gebeën.*

En die verlossing hebben zij gekregen. "Want dan staat er: "Omdat Gij mij verhoord hebt." Want zij weten, waarom zij God gaan loven, hoor. Zij zijn verhoord geworden, zij zijn verlost geworden, door dat dierbare bloed. En daar zal niet alleen de tijd voor nodig zijn, maar daar zal ook de eeuwigheid niet te lang voor duren, om dat eeuwig "Halleluja" aan te heffen. Hier was het maar een vrij maken, maar aan dat eeuwig "Hallel" daar zal nooit geen einde aan zijn.

Er waren wel eens mensen onder ons gehoor, die zeiden "Hallelujah" onder de dienst, dat nam ik hun niets kwalijk, als het maar uit een oprecht hart is. In Nieuw Vennep is er wel eens een man opgestaan, onder de prediking, die het niet meer houden kon. En riep, naar zijn eigen schoonzoon, die achterin zat: 'Hoor je het nu, mijn jongen, wat we van morgen besproken hebben, dat wordt nu verkondigd.'

Wat zal dan de eeuwigheid zijn, als die geopend zal worden en waar wij nooit meer zullen zondigen. Want hier is het God loven maar ogenblikken, die zijn kort van duur, maar het zijn toch de zaligste ogenblikken van het leven, als ik God mag loven, God mag groot maken en aan Hem de eer en de dankzegging komen toe te brengen. Want dat is Hij waardig, Die zulk een weg uitgedacht heeft en Zijn eigen Schoonzoon heeft willen stellen, om zulke doemwaardige, doodschuldige mensenkinderen van de rampzaligheid te gaan verlossen.

Wat zijn die gelukkig, die daar in hun jonge jaren geen vreemdeling van blijven. Die dat gaan begeren, om de Heere groot te gaan maken, die geen lust meer hebben in de tenten der ijdelheid en geen lust meer hebben in het vermaak van het vlees. Want de apostel Paulus zegt: "Want ik weet, dat in mij, dat is, in mijn vlees, geen goed woont." Dat zijn de ellendigen, hoor: Ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, dat daar geen goeds in woont. Daar mee kan ik niet door de poort. Maar het gaat niet om mij, daar moeten wij van afzien, maar het gaat om de gerechtigheid van Christus. Dat is de Poort der gerechtigheid. En ik heb niets dan ongerechtigheid, maar dat volk zal binnengaan, daar heeft Hij de schuld voor betaald. En Hij komt hen toe te brengen, voor die Poort. En gelukzalig als u voor die Poort terecht mag komen. En dat zoekende, dat vragende, dat biddende, dat kloppende volk, dat kan daar maar niet mee op houden.

Wat zal het dan zijn voor die straks te laat komen, om aan de deur te kloppen? Dat heb ik reeds gezegd: De dwaze maagden kwamen te laat aan de poort, toen die al gesloten was, en zij gingen ook kloppen, maar er werd niet open gedaan.

Als u vannacht eens zou moeten sterven, staat u er dan voor en wordt u er bij ingesloten? Daarom, haast u, om uws levens wil. "Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven."

En gelukzalig, u zult niet begeren om te sterven, maar u begeert wel om God te loven. Dat mag ook hier op aarde al begeerd worden, dat wordt een lust en een begeerte, van elke ziel, die door God levend gemaakt is. Hetzij jong of oud, hoor, al staat u nog ver voor die poort. Al is u uit die poort des doods gehaald, en is u op weg door Gods dierbare leiding, naar die Poort der gerechtigheid, dan ligt er in beginsel al begeerte in om God groot te maken. 'Kon ik dat maar eens, kon ik dat maar eens, met lichaam en ziel' dat is de lust van het nieuwe hart geworden.

Wat zal het dan zijn, als zij elkander samen zo nodig hebben, om God te loven. Als het dan is, gelijk hier gezegd wordt: "Dit is de Poort des HEEREN, door dewelke de rechtvaardigen zullen ingaan. Ik zal U loven, omdat Gij mij verhoord hebt, en mij tot heil geweest zijt."

Dat is de reden, waarom dat volk God zal loven. En dat Heil zal eeuwig zijn.

Er is wat heil en zegen gewenst in de verwisseling van het jaar. Waar ook niets op tegen is. Maar dan zonder dit Heil te kennen? Is God u tot Heil geworden? Dat Heil heeft Hij verworven. Hij is tot Heil, de Heelmeester, de verzoening met God Drieënig.

Om hier in dat korte ogenblik dat we nog leven mogen, daar in beginsel iets van leren mogen kennen, al is dat soms van korte duur, en met tussen pauzes. Maar het wordt nooit anders als in de praktijk geleerd, wat er ook staat in Psalm 118, hoe dat zij geworsteld en in benauwdheid verkeerd hebben: "Dat degenen, die de HEERE vrezen, nu zeggen, dat Zijn goedertierenheid in der eeuwigheid is. Uit de benauwdheid heb ik de HEERE aangeroepen; de HEERE heeft mij verhoord, stellende mij in de ruimte."

Hoort u het? Kent u die benauwdheid, in die geestelijke weg, als u daar naar die Poort geleid wordt? Die benauwdheid des harten, als u nu zo eens sterven moet? Zij zijn niet uit zichzelf door de Poort ingegaan, al hebben zij wel eens in de Heere geloofd in beginsel, en groot mogen maken, maar daar zijn zij niet mee tevreden. "De HEERE is bij mij, ik zal niet vrezen; wat zal mij een mens doen?" De Heere is mijn hulp, die dierbare nabijheid, van de Heere is mij nabij, wat zal een nietig mens mij doen? Daar kunnen zij niet meer aankomen, al zullen zij hen dood stenigen, gelijk een Stefanus. God zal hen opnemen in eeuwige heerlijkheid.

Eens komt de laatste poort, waar elk mens door moet gaan, en daar gaan we mee eindigen. Dat is dan de poort des doods, die kan zo dicht bij zijn, die we niet zien. En dan zegt Job in zijn boek: "Zijn u de poorten des doods ontdekt, en hebt gij gezien de poorten van de schaduw des doods?"

Dat zal ook hier moeten gebeuren, dat aan u de poorten des doods ontdekt zijn en dat u hier zo niet sterven kan. Job was er zo dicht bij, zodat hij goed die poorten gezien heeft. Zo dichtbij was hij, dat hij wel wenste dat hij er in was. Maar de Heere heeft die poort voor hem dicht gedaan, en de prikkel des doods weggenomen. En eenmaal heeft Job toch moeten sterven en is de poort des doods in gegaan, maar dan naar de eeuwige gelukzaligheid. Om dan de ogen hier te sluiten, wat het dan zal zijn.

Ik heb de ogen van mijn moeder gesloten, toen zij de laatste ademtocht uitblies. Dat u hier dan de ogen mag sluiten en de zielsogen mag openen in de eeuwige gelukzaligheid, waar nooit geen einde meer aan komt. Om daar nooit meer te zondigen. En daar komt geen einde aan, om met de ganse bruidkerk in de Triomferende kerk, U eeuwig te loven, omdat Gij mij verhoord hebt, en mij tot heil geweest zijt. De wereld is mijn heil niet, het geld is niet mijn heil niet, de zonde is niet mijn heil, maar, God alleen is mijn Heil. En dat dierbare Heil, dat gun ik u en de uwen, uit genade. Amen

*Dan ga ik op tot Gods altaren,
Tot God, mijn God, de bron van vreugd;
Dan zal ik, juichend, stem en snaren
Ten roem van Zijne goedheid paren,
Die, na kortstondig ongeneugt,
Mij eindeloos verheugt.*

2. Predicatie over Daniël 2: 34 en 35

De wonderlijke Steen die afgedaald is uit de Hoge.

Zingen Psalm 68: 16

Lezen Daniël 2: 25 t/m 45

Zingen Psalm 145: 4 en 5

U vindt ons tekstwoord in het u voorgelezen hoofdstuk, Daniël 2: 34 en 35

Dit zaagt gij, totdat er een steen afgehouden werd zonder handen, die sloeg dat beeld aan zijn voeten van ijzer en leem, en vermaalde ze.

Toen werden te zamen vermaald het ijzer, leem, koper, zilver en goud, en zij werden gelijk kaf van de dorsvloeren des zomers, en de wind nam ze weg, en er werd geen plaats voor dezelve gevonden; maar de steen, die het beeld geslagen heeft, werd tot een groten berg, alzo dat hij de gehele aarde vervulde.

Hetgeen de Heere heeft laten beschrijven, dat is ook voor ons! Maar in de dagen toen het werkelijk gebeurde, was het toen Israëls volk in ballingschap gegaan was, onder het rijk van Nebukadnézar. En daar waren ook verschillende van Gods kinderen mee weggevoerd, waaronder ook Daniël met zijn drie vrienden. En de Heere liet Nebukadnézar dromen. De geschiedenis zal ons wel bekend zijn. En toen hij wakker werd was hij de droom vergeten, maar de benauwdheid was niet weg. Hij vreest en was met angst vervuld, wat dat toch betekende, dat hij zulk een droom gedroomd had en niet meer kwijt kon.

Hij liet al de wijzen en de sterrenkijkers bij hem komen en hij gaf bevel dat zij dat uit zouden leggen. Maar hij zegt de droom weet ik niet meer, je moet de droom ook vertellen. En daar stonden zij allen tezamen, al de wijzen. De droom uitleggen? Maar hier was geen droom, die hij voorstelde. Zij moesten zelf ook de droom zeggen en dat konden zij niet. En toen gaf de koning het bevel dat zij allen omgebracht moesten worden, omdat zij deze droom niet konden zeggen en omdat zij de droom ook niet konden uitleggen.

En onder de wijzen was ook Daniël begrepen, met de drie jongelingen. Toen hij dat, hoorde, dat dát gebod van de koning uitgegaan was, dat al de wijzen omgebracht zouden worden, vroeg hij nog een kort ogenblik, om gelegenheid te krijgen, om van God af te bidden, dat de Heere het hem bekend zou maken en de wijzen niet omgebracht zouden worden. En dat kreeg hij daartoe. Toen het de koning aangezegd werd, hier is een man, de mee weggevoerd is en die machtig is dromen uit te leggen. Gun ons enkele dagen en wij zullen ons afzonderen.

En dat kreeg hij. En zij hebben een korte bidstond gehouden met zijn vieren, Daniël met zijn drie vrienden. Om van de Heere af te smeken of hij de droom wilde bekend maken en de uitlegging daarvan wilde geven. En de Heere liet Zich verbidden. Hij gaf aan Daniël met zijn drie vrienden de uitlegging te kennen en welke droom dat het was. En hij kreeg te zien dat grote beeld, dat Nebukadnézar in die droom gezien had. Toen hij bij de koning kwam, vroeg Nebukadnézar daar naar, hebt gij die macht om die dromen uit te leggen?

Wat zei hij toen? In trotse hoogmoed, ja koning? Nee, dat zei hij niet! Maar hij zegt: *"Er is een God in de hemel, Die verborgenheden openbaart."* Mij nu, mij is de verborgenheid geopenbaard, niet door wijsheid, die in mij is boven alle levenden; maar daarom, opdat men de koning de uitlegging zou bekend maken, en opdat gij de

gedachten uws harten zoudt weten.

Gij, o koning! zaagt, en ziet, er was een groot beeld (dit beeld was treffelijk, en deszelfs glans was uitnemend), staande tegen u over; en zijn gedaante was schrikkelijk.

Het hoofd van dit beeld was van goed goud; zijn borst en zijn armen van zilver; zijn buik en zijn dijen van koper;

Zijn schenken van ijzer; zijn voeten eensdeels van ijzer, en eensdeels van leem.

Dit zaagt gij, totdat er een steen afgehouden werd zonder handen, die sloeg dat beeld aan zijn voeten van ijzer en leem, en vermaalde ze.

En hij ging de uitlegging geven. Waar wij ook over gaan spreken in dit morgenuur, wat ik u voor gelezen heb in de tekst:

Dit zaagt gij, totdat er een steen afgehouden werd zonder handen, die sloeg dat beeld aan zijn voeten van ijzer en leem, en vermaalde ze."

Wijzende op de Koninkrijken die zouden bestaan en die nog zouden voortkomen, als onder één beeld. Want er waren niet vier beelden; het ene beeld van goud, het andere beeld van zilver, het derde beeld van koper en het vierde van ijzer en leem. Nee, één beeld! Maar steeds minder wordende en straks niet anders overhoudende dan modderig leem, waar niet meer mee vermengd en niet meer mee gewrocht kan worden. Zo is het mensdom, dat verblind is geworden door de diepe val in Adam.

Maar Hij is die éne Steen, namelijk Christus, is uit de hoge hemel nedergedaald om dat beeld te vernietigen.

En dan? Laat het dan maar rusten, als je veroemd bent, dat je de plaats krijgt dat je hele beeld er aan gaat en niets meer overhoudt? Dat alles stof en as wordt en weggeblazen wordt. Als u dan niets méér hebt als u sterven gaat en de laatste slag krijgt, wat dan? Want elk mens krijgt straks de laatste slag,

Gelukkig die mens, die hier op aarde zulk een slag krijgt, door die Steen die afgehouden is, opdat er plaats voor Hem gemaakt zal worden in de ziel. Want die Steen, die het beeld geslagen heeft, werd tot een groten berg, alzo dat hij de gehele aarde vervulde.

Ik ga met u spreken over: *Die wonderlijke Steen. Die afgedaald is uit de hoge en Die afgehouden werd zonder handen.*

Ten eerste letten wij: ***Op Zijn afkomst.***

Waar komt Hij vandaan? Hij komt uit de Rotswanden van het eeuwig welbehagen.

In de tweede plaats: ***Wat de werking is van deze Steen.***

De mensen opbeuren en de mensen liefkozen? Dat zal Hij straks doen, maar daar begint Hij niet mee, hoor, dat moet u niet denken. Dat willen de mensen ook wel in onze dagen, dat er een Evangelie is om u te liefkozen en elkander de hand op te gaan leggen; het zal met jou straks wel schikken, het zal wel goed met je uit komen. Nee, daar begint die Steen niet mee. Die Steen begint in Zijn werking, om te slaan en straks te vermalen. Daar begint Hij mee, maar daar laat Hij het niet bij zitten, hoor. Neen!

Dan vindt gij in de derde plaats: ***Zijn wasdom.***

Als Hij Zijn werk eerst gedaan heeft tot afbraak. En zo zullen alle koninkrijken van de wereld afgebroken worden. Want daar gaat het over, wat Daniël heeft gezien. Dat het maar onder één beeld aanschouwd was. Maar alle koninkrijken zullen vermaald worden.

En nu zijn er al niet veel koninkrijken meer over. Nederland behoort nog tot een koninkrijk, maar zij hebben niets meer te vertellen, hoor. In naam is het nog een koninkrijk. En zo zijn er nog enkele koninkrijken, die nog de naam koninkrijk

wel dragen, maar zij zijn zelf bezig om één te worden. Allemaal vermengt, om als dat éne voort te gaan komen, om samen op te gaan trekken. Dan gaat het om dat éne grote antichristendom, die de macht zal hebben: "Maar dit is de geest van de antichrist, welken geest gij gehoord hebt, dat komen zal, en is nu alrede in de wereld."

Maar God zal lachen en met de spotters zal Hij straks afrekenen. Hij zal alle koninkrijken vernalen. En of het nu leem, ijzer, koper, zilver of dat het goud is, het gaat er allemaal aan. Maar Gods Koninkrijk zal gaan groeien en het zal worden tot één groten berg. En dat mocht Daniël gaan verkondigen aan de koning. Waar het de koning gebracht heeft dat staat er niet bij, maar het is hem wel aangezegd. En het wordt ons ook aangezegd! Want het gaat hier over die grote Steen, afgehouwen zonder handen.

1. Dat is in de eerste plaats, de afkomst.

Waar komt die Steen vandaan? Waar komt dat Koninkrijk van genade vandaan, tegenover al de wereldmachten?

Want wij hebben ook nog onderscheidene machten, en die zijn druk bezig om te mobiliseren en om die éne grote macht te krijgen. En of u nu het éne land neemt; of u nu Nederland, Rusland of Amerika neemt, het staat mij gelijk, hoor. Want zij zijn bezig om de overmacht te krijgen, de alleen macht in de ganse wereld. Dat is een voortdrijven, uit de doodstaat van de mens vandaan. Want wij hebben ons losgemaakt van de Eenheid in het paradijs. Hier staat wel een beeld dat één is, maar met afdalende heerlijkheid, met afdalende macht en schoonheid.

Dat is het gevolg van de schuld en zonde die de mens gemaakt heeft. Want God schiep de mens, in het paradijs als Zijn Godsrijk, in de éénheid van Hem en van elkander. Maar die éénheid hebben wij versmaad, die hebben wij verbroken. Die heeft God niet verbroken, hoor! God heeft de mens niet los gelaten. Neen! De mens heeft God los gelaten en zijn handen uit gestoken naar de verboden boom, en van daar is hij terecht gekomen in het rijk der duisternis. Waar alle andere koninkrijken door ontstaan zijn en dachten hun macht te gaan vermeerderen.

Maar nu zegt Daniël hier tot een Nebukadnézar, vanwaar die Steen komt, die dat kostelijke beeld, met dat gouden hoofd komt te vernalen. Want dat zijt gij, o koning, dat gouden hoofd. Dat rijk, die eer, die bezit gij. Maar weet het, er komt een Steen zonder handen afgehouwen. En niemand anders wordt daar mee bedoeld, als de komst van Christus en Die wordt vergeleken bij een Steen, Die dat werk straks zal gaan doen, maar eerst wordt Zijn gedaante getoond, eerst wordt Zijn macht getoond.

Wat in de oosterse landen wel bekend is (wat bij ons niet bekend is, maar daar wel) daar ziet gij de hoge rotsbergen, geen zandbergen, maar rotsbergen. En van die hoge rotsbergen komen soms stukken, die daarvan afvallen naar beneden, zonder dat iemand daar wat aan gedaan heeft. Dan worden zij dus losgerukt, hetzij door welk middel dan ook. En als zij met een razende vaart naar beneden dalen, dan sleuren zij alles mee en vernalen alles, dan blijft er niets van over. Dan dalen zij tot de diepte toe.

Zo heeft de Heere het aan Daniël willen verkondigen, dat ook deze Steen zo zal werken. Hij wordt vergeleken bij een Steen. En u weet de Steen is een beeldspraak, ook in de Schrift, van Christus. Het zegt ten eerste: *De vastigheid*.

Want dat grote beeld dat is mooi, hoor, het hoofd van goud zelfs. Wat een waardevol beeld zouden wij zeggen. Daaronder zilver, ook wel waardevol en schoon. En het koper? Prachtig! Maar, dan zult u verstaan, dat met al dat goud en met al dat zilver en al die rijkdom en al dat schijn, dat het totaal waardeloos is voor de eeuwigheid. Dat het vergulde zonde zijn, waarmee de mens zich op de been komt te houden in de wereld.

En nu laat de Heere hem zien, dat er een Steen afgehouden werd zonder handen, dat het God behaagd heeft een ander Koninkrijk op te richten. En dat al de aardse koninkrijken, onder één beeld bevestigt, straks teniet gedaan zal worden. Dat is de toekomst voorspelling dus, die wij ook doorleven. En Daniël sprak er al van, die kreeg het te profeteren van God Zelf, hoor! Hij ging een rechtstreekse uitlegging geven. Dat heeft hij niet uit de boeken van de Chaldeeën gehaald, van de waarzeggers gehaald of van de droomuitleggers gehaald. Nee, Dat heeft de Heere hem geopenbaard, dat al die koninkrijken straks vermaalt zullen worden, door dien éne Steen. Dan zijn er niet meer stenen voor nodig, maar door die éne Steen die afgehouden was zonder handen.

Want wij kunnen wel stenen los maken door middel van beitels, zagen of hoe dan ook. Maar een steen afgehouden zonder handen, dat is een ruwe steen, dat is een hoekige steen, dat is een kantige steen.

Wat wil dat zeggen? Dat als Christus vanuit de hemel komt, vanuit dat eeuwige soevereine welbehagen, uit dien Berg vandaan komt, dat Hij niet komt als zo'n aangenaam glad kindje, dat hier geboren mag worden op aarde. Zo is Christus niet gekomen. Hoe is Hij dan gekomen? Hij is gekomen als een ruwe Steen, dat geen mens die Hem aanzag enige heerlijkheid in Christus heeft gezien. Dat zegt Jesaja in het 53 ste hoofdstuk: " Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben." Omdat wij zo blind zijn, omdat wij zondaar zijn. En wij willen geen zondaar wezen! Want wij kunnen praten over zondaar, maar daarom zijn wij nog geen zondaar in ons zelf. Dan zal er plaats gemaakt moeten worden, ons beeld moet eraan. Want de mens gaat in een beeld daarheen, zegt de dichter in Psalm 39:

Gaat niet de mens, als in een beeld daarheen,

Gelijk een schaduw, die verdwijnt?

Daar gaat de mens, als in een beeld. En in een beeld is geen leven, een beeld is dood. En als de mens zo voort gaat in zijn leven, wat zal het straks dan wezen, als wij hier zo weggenomen zullen worden, zonder het geestelijke leven, zonder genade?

En wat wil dat zeggen, die ruwe Steen? Want zo komt Hij uit de hoge, hoor. Zo laat de Heere Zijn eigen Schootzoon straks nederdalen in de kribbe van Bethlehem. Daar wordt Hij neergelegd en Hij wordt daar van Godswege gesteld, om Zijn werk te gaan verrichten, dat van eeuwigheid bepaald is in dat verbond der genade. Dat ligt vast. En Christus is vrijwillig gekomen, hoor, afgehouden zonder handen. Dan is Hij niet tegenstrevig geweest, maar Hij is gekomen op des Vaders last en eer. Om door Hem de ganse wereld te gaan overwinnen, waar satan bij behoort.

Want onder dat éne beeld, is satan niet vreemd. Die het wel zulken schoonheid geeft en zulken schittering en aanzienlijkheid, dat hij u verblind met de ganse wereld die rondom u ligt, dat u daar genoeg in heeft.

Maar nu Christus als Hij komt, dat is een Steen, die niet plooit met de mens, maar die is zo hoekig, dat Hij uw ziel gaat doorwonden, als Hij neerdaalt tot uw beeld.

En dan mag u gerust vanmorgen aan u zelf vragen, *is ooit die Steen van boven gekomen, tot uw onsterfelijke ziel?* Of zullen we zonder dat wij ooit kennis gemaakt te hebben met die Steen, zo de eeuwigheid ingaan? Zullen we zo zonder neergeslagen te zijn de eeuwigheid ingaan? Zouden wij zonder die grote Berg de eeuwigheid ingaan? Dan is dat noodzakelijk, dat die Steen van boven af komt, afgehouden zonder handen. Dat wil zeggen, niet door mensenhanden is dat Kind voortgebracht. Nee, Christus zal straks God en mens zijn en is het geworden. Hij zal zonder handen van mensen ontvangen en geboren worden. Vraag dat maar aan Maria, wiens vlees en bloed Hij aangenomen heeft. Hoe is Hij daar aan gekomen? Dat kon Jozef ook niet begrijpen, en hij wilde haar wel verlaten. Hij dacht niet dat het Kind zonder handen afgehouden was, want toen hij

vernam, dat Maria straks een Kind zou voortbrengen, toen nam hij zich voor om Maria te verlaten. Hij dorst dat met die Vrucht niet aan. "En haar niet wilde openbaar te schande maken, was van wil haar heimelijk te verlaten." En daarom heeft de Heere hem laten zeggen, door Zijn Geest: "Jozef, gij zone Davids! Wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want hetgeen in haar ontvangen is, dat is uit de Heiligen Geest; En zij zal een Zoon baren, en gij zult Zijn naam heten JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden." Dit Kind is een Heilige, dat niet door mensen kinderen is ontstaan, maar dat is zonder handen geschied. Hij is de Steen, die door God gelegd is, Hij is de enige Behoudenis!

Want zonder Christus, weet u, dan is er geen behoudenis, hoor! U mag dat misschien hard vinden, dat kan wel zijn, maar die Steen is hard. Zonder Christus heeft u geen grond voor de eeuwigheid. Dan kan u wel grondjes maken, omdat u vindt, dat u zo'n mooi beeld is, dat u zo veel goud bezit en zo veel zilver bezit, maar u mist die Christus. U is niet overgegaan uit het rijk der duisternis, in het rijk der genade. Vandaar de noodzakelijkheid, dat die Christus zonder handen is afgehouden, en door God de Vader is gezonden. Om die enige Grond te gaan verwekken, waardoor Zijn Koninkrijk eeuwig zal bloeien:

*Maar eeuwig bloeit de gloriekroon
Op 't hoofd van Davids groten Zoon.*

En Maria zegt: "Hoe zal dat wezen, dewijl ik geen man bekenne?" Dat is nu Maria: Heere, hoe zal dat geschieden? Zij had er toch wel behoefte aan, aan dat Kind, net zo goed als Jozef, want Jozef bezat ook genade, hoor! Maar zij konden dat geen van tweeën begrijpen, dat onbegrijpelijke genade werk in hun ziel. Ja, maar hoe kan dat dan? Hoe moet dat dan Heere, dat ik die Borg en Middelaar zal voort brengen, en dat Die in mijn ziel geboren wordt, hoe moet dat dan? Dan zegt de Heere: "De Heilige Geest zal over u komen, en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen; daarom ook, dat Heilige, Dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden." Die komt uit de Hoge! En daar heeft die dierbare Steen van Godswege, waar niets van de mens zelf bij is, de menselijke natuur aangenomen, van de gevallen mens, alleen zonder zonde. En als Hij zonder zonden afdaalt, dan is dat het enige Fundament voor de kerke Gods, waar zij door getroost mogen worden. Waar zij door bemoedigd mogen worden. Waar zij straks zalig gemaakt zullen worden, door Hem, Die van de Vader gezonden is geworden, en Zelf vrijwillig gekomen is, in onze menselijke natuur, om daarin te kunnen lijden en sterven. En daardoor straks Zijn werking zal openbaren, waartoe Hij gezonden is, en waarvoor Hij losgelaten is, vanuit de hogen hemel tot op de aarde en daar vrijwillig op gekomen is.

2. Dan weet ge, dat hier gezegd wordt tot de koning: ***"Dit zaagt gij, totdat er een Steen afgehouden werd zonder handen."***

Dus Hij werd wel afgehouden, maar dan zonder handen, hoor! En die Steen sloeg dat beeld. Dus de eerste werking, van die Steen, tegenover dat beeld, dat grote mooie beeld, waar de hele wereld omheen danst, waar zij allen zo'n vermaak in hebben. Die Steen, Die gaat slaan en Die vermaalt dat straks. En dat slaan van Hem als Hij uit die hoge bergwanden komt, waar slaat Hij dan tegen aan? Valt Hij tegen het hoofd? Neen! Want dan zou het zilver nog blijven staan. Ook het koper, ijzer en het leem blijven dan nog staan. Maar Hij slaat tegen de voeten aan, die van ijzer en leem zijn, die nooit aan elkander hechten en één worden.

Daar slaat die dierbare Christus tegen aan, en zo wordt de hele wereld weg geslagen. Want als uw voeten weggenomen worden dan slaat u ook neer. Vandaar de vraag: Is

dat ook al in ons zielenleven gebeurd, dat we eens een keertje geraakt zijn geworden, dat onze ziel eens verwondt is geworden, dat we van ons voetstuk af geslagen zijn?

En dan liggen daar de brokstukken, want geloof maar niet, dat de rest van dat beeld heel gebleven is. Nee, dat is in grote stukken wel neergeveld. Het koper en het zilver liggen daar apart, en het goud ligt er apart, aan stukken en brokken, door die éne Steen temeer geslagen. Met één slag, daar ligt het en alle schoonheid is er af. Dat kan niet blijven bestaan.

En als daar van Christus' wege, die slag in de ziel komt, dan zullen wij er aan moeten, we kunnen niet meer blijven staan en niet meer met de wereld mee kunnen doen, dan moeten we schuldenaar worden, een rechtvaardig God moeten wij leren kennen, in Zijn heilig recht. Dat is nu het werk van Christus, het eerste wat Hij doet in zo'n koninkrijk. Hebben wij dan hier van binnen ook een koninkrijk van onszelf? En wie is daar dan koning over? Dat ben ik zelf. Die koning, dat hoofd, dat ben ik zelf. Dat zullen we hier allemaal moeten leren, want dat alles zit bij ons van binnen. Dan zijn wij die koning met dat gouden hoofd, die zoveel waarde denken te hebben en waar het ons opgemunt is om rijk te worden. En zulk een schatrijke koning, zou die niet geëerd en gevreesd willen worden, zou die niet klaar zijn voor het hele wereldleven? Maar we moeten klaar gemaakt worden voor de eeuwigheid, want de tijd gaat voorbij straks. Dan zullen alle koninkrijken vermaald zijn.

Want zij zijn reeds geslagen, hoor. Want daar sloeg Hij reeds, toen Daniël die droom ging bekend maken. Hij heeft ze geslagen, en al de machten heeft Hij neergeveld. Het éne rijk na het andere is het aan de weet gekomen, dat zij niet kunnen blijven staan. Nebukadnézar niet, het zilveren koninkrijk met al zijn macht niet, de buik en de dijen niet en het koper niet. Het ijzer en leem, is ook niet blijven staan. Want keizer Augustus, toen Christus geboren moest worden, dacht de gehele wereld te beschrijven. Hij had er geen erg in, dat hij straks de slag zou krijgen en door deze Steen vernietigd zou worden, met al zijn beschrijvingen.

En zo moest de wereld mee werken, om die Steen op Zijn plaats te krijgen, opdat Hij straks in Bethlehem geboren is, in de diepste vernedering van de mens. Want daar ligt de mens en daar moet Hij terecht komen. En dan willen wij niet in de diepe vernedering, al zijn we al vernederd in ons zelf. Maar wij willen niet vernederd worden. Integendeel, zulk een hoogmoed heeft de mens. Een trotse hoogmoed, maar die zal er aan moeten. "Daarom zegt de Schrift: God wederstaat de hovaardigen, maar de nederigen geeft Hij genade." En dan komt Christus hier alleen in de diepste ellende van de mens, om hen uit de diepste ellende uit te halen. Want daar komt Christus voor, hoor! En als u dan nooit in de diepste ellende komt, in de benauwdheid komt, in de druk komt, in de aanvechtingen komt en in het eens worden met God komt, dan zal Christus nooit komen, om uw ziel te gaan redden. Dan kan men zich wat wijs maken in de godsdienst, maar de Heere leert dat anders: "Dit beeld zaagt gij, o koning." En dat zal uitgewerkt worden door Christus Zelf, om dat ganse beeld te gaan vernietigen, het éne na het andere rijk, zodat er geen schoonheid meer overblijft. Dat eerst het ijzer met leem, dat kracht heeft, vernietigd wordt. Dat wij onze kracht zullen verliezen:

*HEER', ik voel mijn krachten wijken
En bezwijken;
Haast U tot mijn hulp, en red,
Red mij, Schutsheer, God der goden,
Troost in noden,
Grote, hoorder van 't gebed.*

Dat zegt, dat gij geen krachten meer over houdt, en dan kunt ge niet op de been blijven,

als uw krachten ontnomen worden. Dat is hier eenmaal gebeurd op de preekstoel, dat mij mijn krachten ontnomen werden, en ik kon niet op de been blijven.

Is dat bij u ook wel eens geestelijk gebeurd, dat u niets meer overhield en dat die dierbare Almachtige kracht u ging overschaduwen? Want die kracht uit de Hoge, dat is Christus kracht en Geestes kracht, dat is de bediening die openbaar zal komen, om Christus te gaan openbaren, in Zijn werkzaamheden, waarvoor Hij op de aarde gekomen is, als een Steen. En die Steen, die hebben zij verworpen, waarvan de dichter zingt, en wij dat al zo menigmaal gezongen hebben:

*De steen, dien door de tempelbouwers
Veracht'lijk was een plaats ontzegd,
Is, tot verbazing der beschouwers,
Van God ten hoofd des hoeks gelegd.*

Maar zij hebben Hem toch maar verworpen. Nee, die Steen, die hadden zij best als Koning willen hebben, maar dan moest Hij niet zo hoekig zijn, dan moest Hij niet zo scherp zijn, dan moest Hij niet zo hard zijn. Want de leer van Christus was scherp, hoor. Zo scherp, dat Hij alles afsnijdt wat van de mens is, om uit genade zalig te worden, door het bloed van Christus, om het eeuwig welbehagen. En als Christus met Zijn dierbare prediking zo scherp is, dat Hij alles afsnijdt, zodat Hij tegen Nicodémus zegt: "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien."

Dan gaat Hij, die Steen, hier dat werk verrichten, zodat alles neer geslagen wordt en ontkracht wordt, dat een levend gemaakte ziel moet zeggen: Heere, wat zijn Uw slagen soms hard. Die de Heere komt te geven en die Christus komt te geven, want de Heere slaat dat beeld straks, hoor. Want dan is het niet hetzelfde, wie ons slaat. Maar de Heere doet dat nog door middel van Zijn Woord, daar door zal Hij ook gaan slaan. Want Hij slaat op tweeërlei wijze, hoor, maar de eerste keer kan dat zo wezen, dat gij zegt; Heere, ik voel de slagen en de plagen de ganse dag. Dan slaat de Heere, om plaats te maken voor Zichzelf. Want dat plaats maken, dat gaat vooraf, voor Christus. En Hij komt niet anders, als om dat volk weer op te richten en Zijn koninkrijk op te richten. En dat gaat niet over dat beeld heen! Nee, dat moet u niet denken, dat Hij over dat beeld heen gaat. Want wij blijven zo graag een levend mens, met een ingebeelde zaligheid, en een ingebeelde grond, en een ingebeelde schuld vergeving. Maar God de Heere zal dat zo niet doen. Hij zal Zijn volk zalig maken, uit vrije genade, opdat zij hier leren verstaan, wie dat zij zijn. God komt aan Zijn eer, en u komt aan uw schande, hoor, als God u zalig zal maken. Die u als zo'n schandelijk, schuldig en bedrieglijk mens, uit genade komt te redden. Dat heeft God gewild, en dat ligt nooit aan de mens, want die heeft daar niet om gevraagd.

Nee, dan zeggen velen, had die Steen maar weg gebleven, die Steen is veel te scherp en te hard. Maar Christus gaat door, en God in Christus, om dat werk te verrichten. En niet alleen ten eerste, dat Hij dat beeld slaat. Want dan vraagt de levende kerk wel eens: *Waarom blijft de Heere slaan?* Want u zou denken, als de Heere een slag gegeven heeft, dat ik neer gevallen ben, dat het dan maar klaar is. Nee, dan is het niet klaar. Hij gaat door met dat werk, want het is een doorgaand werk van Hem. Dan vermaalt Hij al de brokstukken, er blijft geen één brokstuk heel. Het is een doorgaand werk en dan moet u zeggen:

*De HEER' wou mij wel hard kastijden,
Maar stortte mij niet in de dood.*

Maar Hij gaat door om te vermalen. Dat vermalende werk ziet gij als u bij een molenaar

komt, dat het graan vermaalt wordt, tussen de stenen die rond draaien. En dan gaat deze Steen over de brokstukken van dat beeld, het wordt zo vermaald, zodat het zo klein wordt, dat er niets van overblijft. Wij zijn van ons zelf te groot, om in te gaan in het Koninkrijk der hemelen. We zijn te groot, om met God verzoend te worden. We zijn te groot om, straks in Zijn Koninkrijk, Zijn dierbare gunst te ervaren. Maar God gaat door met Zijn werk. En Hij vraagt niet, of gij te groot of te hoogmoedig zijt, maar de grootheid en de hoogmoed komt Hij weg te nemen, Hij gaat het vermalen. En dan komt gij in de benauwdheid als Hij dat gaat vermalen. Dat had gij niet kunnen denken, dat er van u niets zou overblijven. Er blijft gelukkig van u niets over, maar er zal alleen genade over blijven, alleen het werk van God zal overblijven. Maar van ons gelukkig niets, hoor.

Want dan zult ge niet zeggen: "Heere ga toch maar door met Uw vermalen, opdat ik toch van die ongerechtigheid en van het vlees eens verlost zal mogen worden en U eeuwig groot zal mogen maken, met lichaam en ziel beide." Dat is het doorgaande werk, als dat beeld geslagen en vermaald wordt.

En als straks dat beeld vermalen wordt tot het stof, dan wordt het, gelijk het hier gezegd wordt:

*'k Wou vluchten, maar kon nergens heen,
Zodat mijn dood voorhanden scheen.*

"Toen werden te zamen vermaald, het ijzer, leem, koper, zilver, goud, en werden gelijk kaf van de dorsvloeren." Als kaf zullen zij vergaan. Zo wordt Psalm 68: 1 bevestigd:

*De HEER zal opstaan tot de strijd;
Hij zal zijn haters wijd en zijd,
Verjaagd, verstrooid, doen zuchten;
Hoe trots zijn vijand wezen moog',
Hij zal, voor Zijn ontzagg'lijk oog,
Al sidderende vluchten.
Gij zult hen, daar G' in glans verschijnt,
Als rook en damp, die ras verdwijnt,
Verdrijven en doen dolen.
't Godd'loze volk wordt haast tot as;
't Zal voor Uw oog vergaan, als was,
Dat smelt voor gloei'nde kolen.*

Bent u al eens goddeloos geworden? Want God maakt u goddeloos in uzelf! Want we zijn dat wel, hoor, maar daarbij zijn wij zo vroom, als ik weet niet wat. Maar dan zal die Steen u goddeloos in uzelf maken. De Heere weet u wel schuldenaar te maken en arm te maken, want dan gaat al uw goud er aan en al uw zilver gaat er aan. Dan zult u zo arm worden, zodat u door Zijn armoede rijk gemaakt zal kunnen worden. En eerder zal Christus niet komen. Die noodzakelijkheid, dat wij eens een keertje er aan gaan, opdat Christus waarde voor ons krijgt. Daarvoor is dat dierbare werk noodzakelijk. Niet alleen dat Hij geboren wordt, maar Hij moet de koninkrijken vermalen, opdat Zijn Koninkrijk straks zal uitbreiden. En dat doet Christus, want dat zegt onze tekst duidelijk genoeg: "En zij werden te zamen vermaald." Gelijk we al gelezen hebben: En zij werden gelijk kaf van de dorsvloer des zomers en de wind nam ze weg, en er werd geen plaats voor dezelve gevonden; maar de Steen, die het beeld geslagen heeft, werd tot een groten Berg, also dat hij de gehele aarde vervulde."

Maar voor dat beeld is op deze aarde geen plaats meer. En straks, dan zijn wij er ook niet meer, en als we dan niet in dat Koninkrijk van Christus op genomen worden, dan

is er voor ons ook geen plaats meer op de aarde. Ook niet op de nieuwe aarde. Want we denken, hier altijd maar te kunnen blijven, altijd zilver te mogen hebben en altijd goud te bezitten. Altijd eer te mogen behalen en vrolijkheid te kunnen genieten. Maar de vermakelijkheid des Geestes en de rijkdom die in Christus is, die is meer waard dan al het aardse.

3. En als nu Christus alles vermalen heeft tot stof, zodat er niets meer overblijft, dan komt er plaats voor Hem.

Want Hij werd tot een grote Berg. Dat gaat Hij Zelf werken in Zichzelf, dan wordt Christus tot een grote Berg.

Doet dat een mens? Welnee, als die Steen ons geraakt heeft, ons geslagen heeft en ons verbrijzeld heeft. Want die Steen die gaat vermalen, hoor:

*God is 't verbroken hart,
't Verbrijzeld en bedrukt gemoed,
Te allen tijd', nabij en goed,
In tegenheid en smart.*

Dat zal de Heere geven zulke verbrijzelingen, gelijk als de dierbare vertroostingen de Heere Zelf ook komt te geven, lees maar in Jesaja, dan zult ge verschillende malen horen, dat de Heere dat ellendige volk komt te vertroosten en te bemoedigen. "Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen." God zal aan Zijn Sion gedenken, en Zijn eer verhogen. Hij wordt tot die grote Berg. Wat zal dat betekenen? Dat u een oog op Hem krijgt. Want zolang het geen grote Berg is, dan krijgt gij geen oog voor Hem.

Dan krijgt u ogen des geloofs op die Christus, Die het werk begonnen heeft en dat Die het werk straks ook voleinden zal. Dat is de Rotssteen der behoudenis. Zijn werk zal straks hier op aarde volkomen volbracht worden. En dat dierbare werk, dat God hier begint in de ziel, daar zegt Paulus van aan de Filippenzen: "Vertrouwende ditzelve, dat Hij, Die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op de dag van Jezus Christus."

Hij wordt tot een grote Berg, opdat zij een oog krijgen op Zijn Naam Jezus. Gij zult Zijn Naam heten: "Jezus". Dan krijgen zij daar een oog voor: *Ik hoef mij zelf niet te zaligen, maar Hij zal Zijn volk zalig maken*. Waar de Heere Zelf van getuigd heeft: "En gij zult Zijn naam heten JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden." Dan krijgt ge een oog op de Naam van Christus, hoe Hij is gezalfd in Zijn drievoudig ambt: Profeet, Priester en ook tot Koning. Opdat Hij ook uw Koning zal mogen zijn, rondom u, maar ook in uw hart, dat Hij u zal regeren naar Zijn wetten.

U krijgt een oog, voor Zijn dierbare naturen, voor Zijn dierbare bediening, zowel in Zijn lijden en sterven, maar ook in Zijn verhoging. Opdat Hij straks tot een grote Berg zal mogen worden. Want al de koninkrijken heeft Hij Zelf vermaald.

Ook de satan zal dat straks aan de weet komen, dat hij de laatste poging heeft gedaan op Golgótha en Christus heeft aangevallen, in de diepste duisternis. Maar Christus heeft getriomfeerd: "Het is volbracht". Dat wordt die grote Berg voor dat volk. Zo groot, dat de hele wereld vervuld zal worden, hoor! Er blijft niets van de hele wereld over, maar overal zal Zijn Naam en Zijn Koninkrijk straks komen. En dat is bijna vervuld geworden, wij zitten in de laatste ogenblikken van de wereld. En al de koninkrijken, welk rijk dat gij noemen wilt, noem ze maar één voor één op, zij zullen allen vernietigd worden, en Gods Koninkrijk zal eeuwig zijn.

*Zijn zaad zal eeuwig zijn, zijn troon zal heerlijk pralen,
Zo duurzaam als de zon, zo glansrijk als haar stralen.*

Dan zal Christus Koning zijn, en Zijn regering groter worden. En dat groter worden, dat ziet op de overwinning van Christus. Hij overwint de duivel, en overwint de wereld. "Maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen." En gij zijt ook overwonnen, hoor, gij zijt door Mij geslagen. Gij zijt door Mij geëigend. En Hij werd tot een grote Berg. Zij werden één van Zijn kinderen, één van Zijn lieve onderdanen, één van die kinderen waar voor Hij Zijn bloed gestort heeft, één die van de Vader aan Hem gegeven is, één die Hij voor eeuwig tot Zich zal trekken. "En Ik, zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken."

Dan zal die grote Berg straks openbaar worden. Als de laatste dag daar is, dan zal Christus wederkomen. Hij is gekomen zo als voorzegt was in de Profetieën, maar Hij zal straks ook wederkomen, naar de Profetieën. Zo zal Christus, Zijn Koninkrijk eeuwig doen duren, wat niet vergaat, maar blijft tot in eeuwigheid.

We gaan daar eerst van zingen Psalm 72: 9

*De stedelingen zullen bloeien,
Gelijk het malse kruid;
Zijn naam en roem zal eeuwig groeien.
Ook zal, eeuw in, eeuw uit,
Het nageslacht Zijn grootheid zingen,
Zolang het zonlicht schijnt;
Hun zal een schat van zegeningen,
In Hem, ten erfdeel zijn.*

Toepassing

Welk een dierbaar gezicht, heeft Daniël ontvangen van de Heere. De droom is hem voorgesteld, en de uitlegging hem bekend gemaakt, zodat Daniël dat de koning heeft mogen verkondigen. En dat zal waar gemaakt worden, want die Berg, Die wordt gezet, om straks de hele wereld te gaan vervullen. En dat is het einde, dan is alles vernalen. En daar is de wereld zelf ook aan bezig op het ogenblik, maar daar heeft men geen erg in. Want de hele wereld is op het ogenblik bezig, om zichzelf te slaan, en zichzelf te vernalen, maar men heeft er geen erg in, dat die grote Steen er achter zit. Het is naar Zijn eigen gemaakt bestek, dat de Heere alleen die Berg over zal houden, hoor!

En dat grote beeld, dat gaat er aan, of het dan het leem, ijzer, koper, zilver of het goud is. Wat zal het straks zijn, als de mens niets anders heeft. Want het was een pracht beeld, maar een beeld heeft geen wezen, een beeld is maar een vorm. En als u dan niets anders hebt als alleen maar de vorm, wat het dan zal wezen voor een mens, als die dan voor eeuwig geslagen zal worden? Want u moet niet denken, dat u niet geslagen zal worden. Dat moet u niet denken, want er is er geen één hier, geen mens, geen kind, geen jong mens en geen oud mens, die niet geslagen zal worden door Christus. Waar haalt u dat vandaan, zult u misschien zeggen?

De Heere Zelf heeft gezegd: "En die dienstknecht, welke geweten heeft de wil zijns heren, en zich niet bereid, noch naar zijn wil gedaan heeft, die zal met vele slagen geslagen worden. Maar die denzelven niet geweten heeft, en gedaan heeft dingen, die slagen waardig zijn, die zal met weinige slagen geslagen worden."

Die de weg geweten heeft en niet bewandeld heeft, zal met dubbele slagen geslagen worden. Wat zal dat dan wezen, als de Heere nooit op houdt om u te slaan? Omdat gij Hem niet begeerd hebt, Hem niet nodig gehad heeft en niet om genade gesmeekt hebt. Als u nooit voor Hem gebogen hebt, maar dat uw beeld is blijven bestaan, wat zal het dan wezen? Dan is u wel geslagen hier op aarde door Christus, maar u hebt geen pijn gevoeld. de Heere heeft wel geroepen, maar u heeft niet geantwoord. Dan zal dat wat

zijn voor de mens, als u zo sterven moet, en zo God te moeten ontmoeten.

En dat is nu de begeerte van onze ziel, dat u nog eens oren krijgt om te horen, en ogen om te zien. En dat de slagen die gedaan worden, uw hart en uw consciëntie mocht raken. Dat Hij uw ziel eens levend mocht maken, en u uit het rijk der duisternis en uit de diepte van ellende mocht komen te halen. Want David zingt in Psalm 130:

*Uit diepten van ellenden,
Roep ik, met mond en hart,
Tot U, Die heil kunt zenden;
O HEER', aanschouw mijn smart.*

En dat is niet de diepte van de wereld, om daar uw vermaak in te vinden in die ellende. Want de wereld zinkt steeds dieper weg, maar geeft steeds meer vrolijkheid, geeft steeds meer onzedelijkheid, geeft steeds meer aards genot, steeds meer rijkdom en steeds meer geld. Maar u zult het straks wel ervaren, alles wat de wereld geeft, gaat er aan. Alle blijdschap, alle onzedelijkheid gaat er aan, want de Heere gaat het vermalen, zodat er niets meer overblijft als het eeuwige vuur. Als kaf zal het verdwijnen. Maar die dierbare Steen zonder handen afgehouden, dat laat de Heere nog in Zijn dierbare Woord uitdragen, om het de mens bekend te maken. Want Daniël werd het ook bekend gemaakt. Weet u het dan, dat u nooit kunt zeggen: Het is mij niet bekend gemaakt.

Den Heere laat het nog verkondigen, dat dierbare Evangelie, dat er een Steen is afgehouden van Godswege. Dat er een Weg van zaligheid uitgedacht is. Dat Christus heeft moeten lijden en Hij heeft moeten betalen. Dat Hij de Weg der zaligheid Zelf is en dat Hij is de Rotssteen der behoudenis is. Bij Hem is rust, een schuilplaats en een thuiskomst te vinden. Dat is alleen in Christus, in die enige Steen waar op u rusten mag, als een schuldige. En dan kunnen uw zonden nooit te groot zijn.

En dan zult u wel ervaren bij aanvang, als u schuldenaar geworden zijt, als God u eens hier komt te raken, dat u niet meer gerust voort kunt leven, dan vindt u bij aanvang wel schuld. Dat zult u in beginsel wel bekennen, al is dat in de stilte en in het geheim, maar dat u dan toch nog maar buiten Christus is. En dan zal de Heere u dat wel leren verstaan, dat dát eens aan het eind komt, dat u in de diepte van uw verdorven bestaan komt. Dat ge van u zelve, u nooit meer heel en rein kunt krijgen, u kunt u zelf nooit meer met God verenigen. Maar daarom, die Steen zonder handen afgehouden, door Gods eeuwig welbehagen, waarvan wij wel eens gezongen hebben: *Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.*

En gelukzalig, die hier ingewonnen mag worden, en die zo'n slag krijgt, zodat die niet meer met de wereld mee kan. Die op aarde vermaalt zal worden, verbrijzeld, met een bedrukt gemoed. Want de Heere woont bij de nederige van geest en hart. En dat volk wordt zo vernederd, want dan gaan al onze brokstukken er ook nog aan. Dan is dat beeld al niet meer heel, maar de brokstukken blijven ook niet heel. Er blijft niets van over, maar die éne Steen wel, daar krijgt u niets vanaf, al heeft Die al zoveel slagen gegeven. En dan leert ge verstaan, wat het zijn zal, als u schuldenaar en van Godswege totaal vermalen wordt, dan zal u een oog krijgen op die éne Steen, hoor!

En die éne Steen heeft ook een hoofd, maar op dat hoofd, daar heeft een doornenkroon gestaan, daar staan de tekenen van de wonden nog in. Hij is gekroond en bespot geworden als de Koning. Maar daar heeft Hij in de plaats van Zijn volk de schuld willen voldoen, Hij heeft de spot willen dragen, om eeuwig Koning over hen te zullen zijn. Hij heeft al de koninkrijken vermaald en overwonnen.

Hun Hoofd is verhoogd, voor dat arme volk. Dan zullen zij hun Koning zien, in Zijn schoonheid. Waar de dichter en ook de profeten ook van spreken: "Beminlijk Vorst, Uw schoonheid hoog te loven" En: "Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid; zij

zullen een ver gelegen land zien."

Welnu, Hij is verhoogd. In de staat Zijner vernedering zouden de mensen zeggen als zij Hem aanzagen: "Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben." Maar in de staat der verhoging: "Zijn gehemelte is enkel zoetheit, en al wat aan Hem is, is gans begerlijk. Zulk een is mijn Liefste; ja, zulk een is mijn Vriend, gij dochters van Jeruzalem!" Ziet gij Zijn handen? Die heeft Hij laten doorboren voor een schuldig mensengeslacht, voor degene die Hij zalig zal maken. Zo ziet gij Zijn handen, die u uit de wereld komt uit te rukken en die Hij straks uitbreid. Dat Hij Zijn hand tot u komt op te heffen: "Maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden." En als Hij Zijn doorboorde hand tot de kleine komt te wenden, dan zijn uw zonden niet te groot.

Nee, dan zal Hij de schuldige, de ellendige, de verbrokenen en de verbrijzelden die in stof liggen, weer op komen te richten:

*Wie in 't stof lag neergebogen,
Wordt door Hem weer opgericht
God, Die lust in waarheid heeft,
Mint hem, die rechtvaardig leeft.*

En die dierbare weldaad van Christus, die wordt steeds groter. Straks gaat uw koper er ook aan, de glans gaat eraf van dat koper, er blijft geen schoonheid meer over. Maar Hij is dat Dierbare, Vlekkeloze, Goddelijke Wezen. Hij heeft in Zijn menselijke natuur nooit geen zonden gehad, maar wel de schuld betaald en de zaligheid verworven voor Zijn volk. Die zal Hij ze geven, om straks eeuwig Hem te aanbidden. Maar dat zal hiernamaals zijn als dat Koninkrijk volmaakt is. Want het rijk zal volmaakt worden. Het leem wordt vormalen, zodat zij niets meer over houden en dan zal de Heere groot gemaakt worden. De Drieënige God zal aan Zijn eer komen, en Zijn volk tot hun zaligheid.

Wat gelukkig als de Heere weet "wie" dat ze zijn. En dat die Steen eens losgelaten wordt. Dat doet de Heere op Zijn tijd nog, dat Hij door middel van Zijn Woord, die Steen los laat. En die Steen rolt naar beneden, Die slaat tegen uw voeten dat u niet staande kan blijven, dat u schuldenaar wordt.

En nu staan wij tegen alles op, in plaats dat wij vallen, nee, we zullen wel boos worden. We zullen onze handen wel op steken tegen God, en tegen Zijn Gezalfde. Dan willen we niet vallen. En dan willen we niet vernederd worden, Maar de Heere doet niet anders. Hij zal de nederige en de neerbogene op komen te richten en komen te vertroosten.

*Hij troost het hart, dat schreiend tot Hem vlucht;
Dat ongeveinsd, in 't midden der ellenden,
Zich naar Gods troon met zijn gebeén blijft wenden;
Hij geeft de wens van allen, die Hem vrezen;
Hun bede heeft Hij nimmer afgewezen.*

Wat zal het zijn straks, als al de koninkrijken moeten eindigen. Het is het laatste als de wereld vervuld zal zijn, want er zijn maar weinig plaatsen meer, waar het Evangelie nog niet gebracht is. Zeer weinig streken zijn er meer, waar nog het Evangelie gebracht kan worden. Maar wat zal het zijn, als eenmaal het einde er is? En dat zien we aankomen bij de mens, die wordt hoe langer hoe meer verwaasd in de ongerechtigheid. Hoe langer hoe meer verwaasd in de onzedelijkheid. Hoe langer hoe meer verwaasd in de gierigheid, in de wellust en de macht, die men wil hebben. Want het gaat straks ten slotte om twee machten, hoor, het zijn nu nog verschillende, maar dan er zal één macht zijn, dat een ogenblikje denkt te kunnen regeren, maar dat zal maar zeer kort zijn. Dan

zal de Heere komen, om alle koninkrijken weg te doen, maar dan is er geen plaats voor hen, dan alleen in de eeuwige rampzaligheid.

Maar de gelukzaligheid, de Heere maakt een plaats. Christus die heeft tegen Zijn jongeren gezegd: "Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben, zo kome ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben."

Die kregen plaats, in dat eeuwige huis des Vaders. Hier krijgen zij dat reeds in die Rots. In die vaste Rots daar krijgen zij al een thuiskomst, maar straks krijgen zij een thuiskomst in het eeuwig Vaderhart, in het eeuwig Vaderland en in het eeuwig Jeruzalem. Om eeuwig rondom die Koning, Hem te aanbidden, en Hem de lof en de eer toe te brengen: *Gij hebt ons Gode gekocht, met Uw dierbaar harte bloed. Amen.*

Slotzang Psalm 72: 10

*Dan zal, na zoveel gunstbewijzen,
't Gezegend heidendom
't Geluk van dezen Koning prijzen,
Die Davids troon beklom.
Geloofd zij God, dat eeuwig Wezen,
Bekleed met mogendheên;
De HEER', in Israël geprezen,
Doet wondren, Hij alleen.*

3. Predicatie over 1 Petrus 2: 25

Aan de vreemdelingen in de verstrooiing

Zingen Psalm 119: 88

Lezen 1 Petrus 2: 11 t/m 25

Zingen Psalm 68: 5 en 6

U vindt ons tekstwoord, in het u voorgelezen Schriftgedeelte uit de eerste algemene zendbrief, van de apostel Petrus 2e hoofdstuk en daarvan het 25e vers.

Want gij waart als dwalende schapen, maar gij zijt nu bekeerd tot de Herder en Opziener uwer zielen.

We weten dat de apostel Petrus schrijft aan de vreemdelingen in de verstrooiing, dat hebben we al meermalen gezegd. En dan zegt hij uitdrukkelijk, dat zijn de uitverkorenen, die de Heere toegebracht heeft.

Hij schrijft dus niet maar aan elk menskind, dat die onder dat volk behoren. Maar hij schrijft aan hen, die dat zo nodig hebben. Want waarom zijn zij vreemdelingen geworden, en waarom verkeerden zij in de verstrooiing? Omdat de vijand loert op hun leven en niet duldt dat zij samen met elkander zullen leven. En dan hebben zij zulk een brief nodig, opdat zij vertroost en bemoedigd mogen worden, hier in dit aardse Mesech der ellende. Want dat is groter voor Gods volk, als dat u denkt.

En daar weet de wereld niets van, en daar weet de vrome wereld ook niets van. Maar het levend gemaakte volk, dat komt dat wel aan de weet. Door al de eeuwen heen, want als God dat werk niet op Zich genomen had, en niet zorgde voor Zijn volk, zij zouden voor eeuwig omgekomen zijn, zelfs nog wel na ontvangen genade.

En dan wordt ons hier voor gehouden, wat Christus heeft mogen doen, waar we niet over gaan spreken vanmorgen, maar het staat hier mee in verband: "Die, als Hij gescholden werd, niet wedschold." Werd Christus gescholden, de Zoon van God gescholden, de Middelaar Gods gescholden, werd Die enige Redder gescholden? Ja, Die werd gescholden. "Die geen zonde gedaan heeft, en er is geen bedrog in Zijn mond gevonden" staat er. Hij schold niet weder. "En als Hij leed, niet dreigde; maar gaf het over aan Dien, Die rechtvaardig oordeelt." Dat zegt Christus. En waarom?

Dat zegt: "Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout." Onze zonden heeft Hij in Zijn lichaam gedragen. Omdat de mens nooit zijn eigen schuld en zonden kan uitdelgen. Indien Christus de schuld en zonden van Zijn volk niet gedragen had, dan zou het voor eeuwig afgelopen zijn. Maar Hij heeft die gedragen, inzonderheid op het hout: "Opdat wij, der zonden afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden; door Wiens striemen gij genezen zijt."

Dan begint onze tekst met het woordje "Want", dat is een redegevend woord.

Dus in de eerste plaats: ***Wat zij waren.***

"Want gij waart" dan ligt dat achter hen, gij waart als dwalende schapen. En dan wijst hij ons zo duidelijk, op het voorrecht van dat volk van God, al zijn zij vreemdelingen, al zijn zij verstrooid. Zij hebben een leven gehad, dat zij hebben mogen verlaten, dat ligt achter hun. "Gij waart" niet "Gij zijt dat, of niet "Gij kan dat worden" maar: "Gij waart als dwalende schapen."

En in de tweede plaats ga ik u wijzen: ***Wat zij zijn geworden.***

Niet alleen op hun verleden, maar ook op hun heden, wat zij zijn dus: "Gij zijt

nu bekeerd." Dat zijn zij dus geworden, niet ge kunt bekeerd worden, en ge moet bekeerd worden, maar gij zijt bekeerd.

En in de derde plaats ga ik u wijzen: ***Wat zij bezitten.***

Wat bezit dat volk dan, in de verstrooiing en in de verdrukking? "Gij zijt bekeerd tot de Herder en Opziener uwer zielen." Zij hebben dus een Herder, en een Opziener. En dat zal de wereld, en zij zullen dat ook aan de weet komen, dat dát waar is. En gelukzalig de mens, die dat te beurt mag vallen, gelijk dit volk hier genoemd wordt.

1. Daar waren onder; Joden, maar er waren ook; heidenen onder.

Dus dat waren niet alleen Joden, die als vreemdelingen en verstrooiden moesten leven, maar God had zelfs heidenen al bekeerd.

En of ge nu uit het Jodendom komt of dat ge van de heidenen komt, maar gij zult vreemdeling op aarde worden. En dan staat er, en dat geldt voor alle twee, hoor: "Want gij waart als dwalende schapen." Dus die beiden, zowel als uit het Jodendom die bekeerd waren, als uit het heidendom die bekeerd waren, werden terug gewezen, wat zij tevoren waren. Daar worden zij er aan herinnerd wat er met hen gebeurd is. Zouden wij daar vanmorgen ook aan herinnerd kunnen worden, wat er bij ons gebeurd is? Dan gaan we eens terug kijken, wat er gebeurd is in ons leven, vanaf dat we geboren zijn. Vanaf onze kinderjaren. Al de keren dat we onder Gods Woord vertoefd hebben en al de vermaningen die op ons gericht zijn geworden. De Weg, die ons aan gewezen is, wat is er mee gebeurd, wat hebben wij er mee gedaan? Tegen dit volk wordt gezegd: "Gij waart als dwalende schapen."

Velen zijn nog dwalende, en dan geldt het nog de vraag, of we wel een schaap zijn. Want ik heb wel eens horen uitdrukken van een leraar die sprak, wel met een goede bedoeling, maar al is het dan nog zo een goede bedoeling, dan kan men dat nog verkeerd uitdrukken: Dat men van een bok een schaap moet gemaakt worden.

En dan moet ik eerlijk zeggen: Dat is een verkeerde uitdrukking. Want God maakt van een bok geen schaap. God heeft Zijn schapen van eeuwigheid verordeneerd. En daar komt er niet één bij en er gaat er geen één van af. "Gij waart als dwalende schapen". En dat eeuwige welbehagen Gods, dat Hij van eeuwigheid in Zijn soevereiniteit, een volk uitverkoren heeft tot de zaligheid. Die wel in Adam afgefallen zijn, want zij waren als "dwalenden", maar zijn bekeerd geworden. Maar die herinnering, van wat zij waren, dwalende schapen. Als schapen zijn ze vergeleken, die dwalende waren. En zij worden er aan herinnerd, in welk gevaar dat zij waren. En daar hebben wij van nature geen oog voor. Wie gelooft dat? Een dwalend schaap heeft er soms wel erg in, maar een natuurlijk mens niet. Als u er erg in zou hebben, dan zou u zeker anders gaan leven. Maar we hebben er geen erg in, dat we dwalende zijn, dat we dan steeds verder van God afgaan. Want het is één van beide, steeds verder van God af gaan, of naar God terug keren, het is één van tweeën!

"Gij waart als dwalende schapen." En zo dwaalt een mens van zijn Schepper af, om niet meer terug te keren. En als geen één mens dat uit zichzelf doet, verstaat ge dan het ontzaglijke gevaar waarin wij leven? Want het roofgedierte heeft het juist op die schapen aangelegd. De leeuw en de avondwolven, het verscheurende gedierte, dat ziet zo graag een dwalend schaap. En die zullen daar op dat volk aanvallen. "Gij waart als dwalende schapen." Hebt u daar erg in, dat u in gevaar zijt? Dat u elk ogenblik de eeuwigheid in kunt gaan? De één door te sterven bij een ongeluk, een ander door ziekte, en de derde door wat anders. Maar u kan elk ogenblik van deze aarde opgeroepen worden. En daar kan de satan wel achter zitten menigmaal, tenminste als dat toegelaten

wordt.

Is dat volk niet in gevaar? En ziet u dan het gevaar waarin u leeft, gelooft u dat u morgen gestorven kan zijn? Dat u dan uw ogen niet meer open kan doen, dat u in de eeuwigheid kan zijn, gelooft u dat? Dan zou u zeker niet meer met de ijdelheid mee kunnen doen. Dan moet u niet denken, dat u leven kunt naar het vlees, en naar uw eigenzinnigheid. Tenzij, dat God uw ogen opendoet, dat ge een dwaalziek volk zijt en in groot gevaar zijt, om door God uit het gevaar gerukt te worden, en behouden te mogen worden. Dan wordt de nood wel op uw ziel gebonden als u levend gemaakt wordt, dat ge een dwalende zijt. En een mens leeft toch van nature niet anders, we zijn de dood onderworpen, in de macht van de vorst der duisternis.

En aan dit volk hier, daar schrijft de apostel Petrus aan: "Gij waart als dwalende schapen." En die beesten hebben geen verweer tegen het roofgedierte. Maar hoewel, dat zij dwalende zijn, de Heere noemt hen toch maar schapen. Hoe kan dat dan, dat zij dwalende zijn, en toch schapen genoemd worden? Als dat Woord van God niet duidelijk sprak, dan zouden we dat niet kunnen begrijpen. Want het zou toch kunnen zijn vanmorgen, dat hier nog onbekeerde mensen zitten, dat toch schapen zijn. Het zou kunnen zijn, dat het kinderen zijn, dat het schapen van Christus zijn. Vaders en moeders kunnen hier zijn, die er geen begrip van hebben, dat zij toch een schaap zijn. En nog een dwalend schaap zijn.

Dat heeft de Heere Jezus Zelf getuigd, toen Hij nog op aarde was: "Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen." "Ik heb nog andere schapen" de Heere Jezus heeft geen bokken, maar alleen schapen. die heeft de Vader Hem gegeven, die heeft Hij duur gekocht, met een dure prijs. Ik heb hen nog, zegt Hij. En dan mag de vijand er op aan komen, maar het eeuwige wonder, wordt het straks voor elk schaap dat terug mag zien vanaf zijn geboorte, dat hij gedwaald heeft, dat hij in zijn dwalen niet omgekomen is. De Heere laat er geen één sterven, dat die in hun dwalen niet omkomen. De Heere laat er niet één sterven van Zijn schapen, tot zij bekeerd zijn. Maar daar rekent geen één schaap op en daar heeft geen één schaap begeerte naar. Dat denken zij wel eens, maar dat is niet waar! Daar heeft geen één mens begeerte naar, om van die dwaalweg terug gebracht te worden, en op de rechte weg gebracht te worden.

"Gij waart als dwalende schapen." Zonder een Herder te hebben en zonder een Opziener te hebben in zichzelf, dwalen zij voort op de weg des verderfs. Wat het einde zal wezen voor de mens die zo sterft zoals die geboren is, dat weet de mens niet. Maar dezen wisten het: "Gij waart." Zou dat buiten een mens om gaan, denkt u, als de Heere u dat aan de weet doet komen, dat gij dwalende zijt, dat gij op de verkeerde weg zijt, omdat ge steeds van de Heere afgaat? En dat gij geen lust had om God te vrezen, omdat u een zinnelijke vermaak had in het tijdelijke, en in het aardse goed?

Wat zal het dan wezen voor een mens, als ge gemeend hebt, een schaap te zijn, en dat niet te zijn! Om dan straks voor die grote Rechter te moeten verschijnen.

Want Christus Zelf zegt hier: "Die, als Hij gescholden werd, niet wederschold, en als Hij leed, niet dreigde; maar gaf het over aan Dien, Die rechtvaardig oordeelt." Maar voor Zijn volk moest Hij dat dragen, opdat Zijn schapen weer terug gebracht zouden kunnen worden.

En als dat door dat schapenvolk hier op aarde gekend is geworden, dan geeft God de Heere hen een terugblik, wat achter hen ligt. Ze kunnen wel eens zien, wat er achter hen ligt, soms van hun kindse dagen af, dat de Heere u, aan uw dwaalzieke hart heeft willen bekend maken. Dat ge dat aan de weet gekomen zijt: Ik ben een dwalend mens, een onbekeerd mens En als dat waar zal wezen, zou u dan niet verstaan, hoe kom ik ooit

terug? Hoe kom ik ooit terug van die dwaalweg? Want daar moeten we van terug komen, hoor, van de dwaalweg, die wij ingeslagen hebben, vanuit het Paradijs. De Heere heeft ons niet dwalende gemaakt, maar wij zijn vrijwillig gaan dwalen, we zijn moedwillig gaan dwalen. En vrij en moedwillig gaat de mens door. Als God er niet aan te pas komt, gaat er geen één terug. Daarom dat eeuwige voorrecht, dat een volk in zulk een staat is gekomen, dat zij als een dwalend schaap "waren", maar het nu niet meer zijn. Zij hebben een bedroevend leven achter de rug, en dat gaan zij bekennen en dat moeten zij erkennen. Als dat waar is wat er gebeurd is, dat zij dat hebben leren kennen, dat zij dwalende schapen zijn geworden. En dat leren zij ook nog niet zo gauw af. Leren zij dat niet zo gauw af? Neen! Zou David niet bekeerd zijn geweest in Psalm 119? Ik meen van wel, we zijn er zo straks mee begonnen om te zingen:

*Gun leven aan mijn ziel, dan looft mijn mond,
Uw trouwe hulp, stier mij in rechte sporen;
Gelijk een schaap heb ik gedwaald in 't rond,
Dat, onbedacht, zijn herder heeft verloren.*

Dat zegt David. Dat dwaalzieke hart, dat raken we niet zo gauw kwijt, of we moeten straks de ademtocht uit blazen. En dan is het voor eeuwig gedaan, dan zal u nooit meer dwalen. Maar hier, dat dwaalzieke hart van de mens, dat komt telkenmale openbaar, dat we die weg niet in willen gaan van nature, maar God komt in de mensen dat nieuwe leven te verwekken, zodat u niet alleen uw verleden leert kennen, maar ook een heden.

2. En dan zijn zij geworden, wat er van staat: "Maar gij zijt nu bekeerd."

"Gij" dus niet alleen maar uw vader, dat al groot is, of uw moeder is bekeerd, dat groot is. Als dat eens waar zou wezen, uw vader, uw moeder, of uw man, of uw vrouw is bekeerd, en u dan niet, wat dan? Maar om dan is te leren zien, dan blijft u er nog buiten staan. Dan moet het voor elk persoonlijk gebeuren.

En als dat voor elk persoonlijk moet gebeuren hier op aarde: "Maar gij zijt nu bekeerd" Dan hebben zij dat van zichzelf niet gewild, en van zichzelf niet gekund, want zij lagen nog in de doodstaat. En dan zullen zij verstaan, wat de bekering is, waar de mens niet aan denkt, dat we dat nodig hebben.

Dan kunnen we met een beetje zedelijk leven wel de eeuwigheid in gaan, en met een beetje godsdienstigheid in onze hand voor God denken te staan. Tenminste, dat meent de mens wel. "Maar gij zijt nu bekeerd." Er is een bekering nodig, en waar begint de bekering mee? Om u van dood levend te maken. Dat is het eerste, dat God de HEERE hier op aarde komt te doen. En zou men dat dan niet weten? Want sommige mensen twifelen er aan, of dat wel gekend zal moeten worden, dat men bekeerd is geworden. Zou u niet denken, als u hier naar het kerkhof ging en er zou iemand uit het graf opkomen, dat iedereen dat niet aan de weet kwam? Zou u dan denken, als God een mens gaat bekeren, wie het dan geweest is, die is het geweest, dat u dat dan niet aan de weet kwam? Dat komt zeker openbaar, want ge wordt uit de duisternis tot het licht gebracht, en uit de klauwen van de satan, in Gods macht gebracht.

"Gij waart als dwalende schapen, maar gij zijt nu bekeerd." En daar hebt u zelf niets aan gedaan. Gij hebt niet gewild, maar ook niet gekund. Want een mens denkt wel eens, als God nu maar zo gewillig was als ik, dan zou het wel gebeuren. En gelukkig als u aan de weet komt, dat u het niet kunt, maar ook aan de weet komt, dat u het niet wilt. Want de mens wil het niet en kan het ook niet. God zal het doen, want het is een eenzijdig Gods werk, om een mens zalig te maken. En dat bekeerd worden van

Godswege, dat moet hier geschieden op aarde in de tijd, zal het wel zijn voor een mens. En ik acht het altijd gelukkig, als het in de jeugd geschieden mag, maar dat wil niet zeggen, dat het niet gelukkig is als het gebeurt op uw oude dag. Maar dan zal u ook nooit kunnen zeggen, als het jong gebeurd is: Heere, het is te vroeg geweest. Dan denken we wel eens als jonge mensen, ik wil wel bekeerd worden, maar laat me nog een ogenblikje leven.

Ik denk nog eens aan een geval aan een catechisant, in Gorinchem. En dat meisje werd ernstig ziek, en werd geopereerd, en weer toegesloten, zonder verder iets voor haar te kunnen doen, en weer naar huis gestuurd, met de boodschap aan vader en moeder, dat hun dochter zo ernstig was aangedaan van de T.B.C., dat er een hele laag bacillen over al haar ingewanden lag. We hebben er bij gestaan, dat de dood tot driemaal toe, in haar lichaam geweest was.

Ds. Fraanje leefde in die dagen nog, en die ging haar eens vragen Wat zou je nu willen, om door God bekeerd te worden en dan sterven, of gezond worden en dan door te leven, zoals je altijd geleefd hebt? En zij sprak het uit: 'Dominee, ik zou zo graag leven.' Maar zij zei niet, ik wil zo graag bekeerd worden. En zij heeft nog lang geleefd.

Het gaat hier niet over leven, maar het gaat er over om bekeerd te worden. En waar dat een noodzakelijkheid is, voor elk mensenkind: "Gij zijt nu bekeerd". Dat ligt achter hen, en dat heeft God de Heere voor hen gedaan. En als de Heere dat heeft gedaan, dan is Hij de Bewerker van de bekering. Hij heeft de middelen uitgedacht, en de weg uitgedacht tot bekering.

Hij heeft de almacht tot de bekering, want er is geen één macht, om een mens te bekeren. Dat kunnen een bekeerde vader of moeder ook niet eens, al zouden zij dat al hun kinderen gunnen, maar zij kunnen er maar geen eentje bekeren. Zij kunnen hen soms enigszins in bedwang houden, dat is nog gelukkig. "Maar gij zijt nu bekeerd" dat heeft God de Vader gewild, dat heeft Christus verworven, en dat gaat God de Heiligen Geest bewerken, dat bekeren.

En wat is dat dan een dierbare bekering, die hier op aarde geschiedt, waar van de apostel getuigt en ter bemoediging gaat schrijven, aan die in het vreemdelingschap verkeren in de verstrooiing. Daar gaat hij hen mee bemoedigen. En dan wordt die brief wel gelezen met elkander, hoor, wat God gedaan heeft aan hun hart, als zij eens een keer vertroost mogen worden in het aardse leven. Niet wat hebt u te lijden schrijft hij, hij schrijft wel wat Christus geleden heeft, als een voorbeeld nalatende, dat wel. Maar wat God aan hen gedaan heeft, ***gij zijt nu bekeerd***.

En als de Heere daar voor de middelen uitgedacht heeft, om en mens te bekeren. Dan zult ge verstaan, dat God van eeuwigheid in de Raad des Vredes, niet alleen dat Verbond der genade gemaakt heeft, maar alles wel verordineerd en vast gemaakt heeft. De mensen verkoren heeft, maar ook de middelen verkoren heeft, om de mens zalig te gaan maken en te bekeren.

En God gebruikt Zijn eeuwige middelen daartoe, om Zijn Woord te laten prediken, om de oren te gaan ontsluiten en de ogen te gaan openen, dat zij bekeerd moeten worden, en dat God ze gaat bekeren. Want dat is Zijn werk, want dat zal nooit geen één mens kunnen zeggen. Wat ik wel eens horen zeggen van iemand: Ik heb mijzelf bekeerd. Ik dacht toen; Man, ik hoop dat eens aan de weet kwam, dat God je eens zal bekeren, dan zult u ook verstaan, dat het een Almachtig werk van God is. Zowel het van dood levend te maken, wat de Heere daar voor nodig heeft. Dat Hij u nagelopen heeft, dat Hij u gezocht heeft. Want de verloren schapen gaat Hij zoeken. En dan zegt Hij: "Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn." Die gaat Hij zoeken.

Hij zoekt het verlorene, en dat verloren was. Het zijn verloren schapen, hoor. Al blijven het schapen, maar zij zijn verloren. Dat zijn verloren mensen, en die komen nooit uit

zichzelf terug. En zien zelfs de onmogelijkheid: Voor mij is dat niet mogelijk om zalig te worden, want voor mij is het niet mogelijk om weer bij die Herder te komen, en niet mogelijk om met God verzoend te worden. Dan weten zij niet, hoe dat moet gebeuren: Hoe zou ik bekeerd moeten worden? Zij worden radeloos en reddeloos in zichzelf, maar om terug te keren, dat kunnen zij niet.

God gaat dat bewerken in de ziel. Hij gaat hen bekeren. En zij worden afgesneden van hun eigen werkzaamheden tot de bekering. Want dat gaan we best proberen, om ons zelf te bekeren. En dan gaan we niet zeggen, dat een uitwendige bekering niet goed is, maar dat is toch alleen maar voor de tijd.

We kunnen niet zeggen, toen Ninevé op de prediking van Jona zich uitwendig bekeerde, dat het fout was. Want ruim tweehonderd jaar heeft die stad nog bestaan, op de uitwendige bekering, maar dat is niet zaligmakend. Het gaat er maar over, wat is dat voor een bekering: Ben je bekeerd van de kroeg naar de kerk, of van het voetbalveld naar de kerk? Dan zult u verstaan, dat het niet verkeerd is, maar het is geen zaligmakende bekering.

"Maar gij zijt nu bekeerd" maar hoe zijt u dan bekeerd geworden? Dan zult u verstaan, dat naar de kerk gaan alleen niet genoeg is en als u er een zedelijk leven op na houdt en een uitwendige bekering, ook niet genoeg is. Maar ik moet inwendig bekeerd worden, gelijk Zondag 33 dat zegt, wat de waarachtige bekering des mensen is. *Er moet een haten en vlieden van de zonden zijn, een afsterven van de zonden zijn en een hartelijke lust en vermaak, in de dienst des HEEREN.* En dat komt God te verwekken. Dan is dat geen smart als u de wereld moet verlaten, maar dat is een heilige vreugde in uw ziel. En dat komt zodra, als God u levend gemaakt heeft. Dan komt er een ander vermaak in uw ziel, dan zal het aardse leven verlaten worden. En dan zal er een blijdschap ontstaan, die God komt te geven, zoals u nog nooit gekend hebt, al kent u de Herder en de Opziener nog niet eens.

Maar God komt u stil te houden: "Maar gij zijt bekeerd" hier op aarde. En de middelen der genade, die de Heere geeft, die krijgt ge lief: Dat is Zijn Woord, dat zijn de onderherders, en de onderopzieners. En daar brengt God de Heere u onder, want Hij brengt het Woord tot uw ziel, of u tot het Woord.

En dat dierbare Woord, dat God gaat gebruiken voor uw bekering: "Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende Woord van God." En als de Heere dat komt te werken, dan zult ge verstaan, dat zij een andere weide nodig krijgen, want zij worden bekeerd, als schapen. En dan is dat geen dwalend schaap meer, maar een bekeerd schaap wordt ge gemaakt. De Heere heeft u gevonden, eer dat u Hem had gevonden. Hoe u dat verstaat, dat moet u dan maar eens onderzoeken bij u zelf: Dat Hij u eer vindt, als dat u Hem gevonden hebt en dat gij Hem dan toch nog niet kent. En toch zult ge het leren verstaan, wat dat zeggen wil, gevonden te zijn door Dien grote Opperherder, die Zijn schaap gevonden heeft.

En dat heb ik al eens meer uitgedrukt, ook hier ter plaatse, meen ik, van een man van 75 jaar, op zijn ziekbed, wat zijn sterfbed is geworden. Hij was in de wildernis van Brazilië opgevoed, en toen ik aan hem vroeg: *Hoe staat het nu met je voor de eeuwigheid?* Die man, kon niet lezen en niet schrijven, maar hij wist wel wat God aan hem gedaan had, dat wist hij wel. En hij ging zeggen: Het zal wel in de Bijbel staan, dat moet je dan maar eens voor mij opzoeken. En hij zei: het staat ergens in Gods Woord: "Ik ben gevonden, van degenen die naar Mij niet vraagden, en van degenen die naar Mij niet zochten, heb Ik gezegd: Ziet hier ben Ik, ziet hier ben Ik." Zo één ben ik er, zegt hij.

Dat moet elke ziel leren, dat God hem opgezocht heeft, en die plaats vergeet men niet waar dat gebeurd is, waar dat men gevonden is geworden. Een gevondene ziel: "Want de Zoon des mensen is gekomen, om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was." Dan wordt dat een verloren mens, en eerder zult u niet verstaan, dat God u op komt te rapen, en bij de schapen komt te brengen. Maar dat komt de Heere u wel te maken een verloren mens. Want u ligt wel verloren, maar dat weet u niet, dan moet u eerst levend gemaakt worden.

En als die bekering hier gekend wordt: "Maar gij zijt nu bekeerd". Ja, maar waar naar toe? Niet naar kerkje A. B. of C., maar u bent bekeerd, tot de Herder en Opziener uwer zielen. En dat is er maar Eén! Er is er maar één en dezelfde Herder, hoor, en van welke kerk u komt, daar komt u, en of u dan kerk A. B. of C. neemt, er is maar één Herder. En tot die éne Herder wordt al dat volk bekeerd, alle schapen, zonder uitzondering. En dan moet u niet denken, dat er in andere kerken geen schapen zijn, waar God Zijn dierbare herders heeft, maar gij moet een schaap worden van die enige grote Herder.

En als dat volk, tot de Herder bekeerd is, dan hebben zij die Herder leren kennen en dan heeft die Herder hen terug gebracht tot de schaapskooi, en de kudde waar zij bij behoren. Dan zult ge verstaan, en dat beeld heb ik wel eens horen gebruiken van een leraar, die zei: Als een herder een schaap vindt die niet meer vooruit kan, dan neemt hij dat op zijn schouders, en draagt het zo heen naar de kudde. En dan mag dat beest, dat op die schouder van die herder ligt terug kijken, waar hij vandaan gehaald is.

Dan geeft de Heere u een terugblik, hoor. Dat eeuwige wonder, waar God u vandaan gehaald heeft, uit de diepte van ellende. De één uit dit huisgezin, een ander uit die kerk, en de derde uit die ellende staat, en een vierde weer van een andere plaats. Maar Hij haalt hen er vandaan, hoor en Hij brengt dat volk bij één Herder, en bij één kudde.

Als die grote Herder dat gaat doen: *Maar gij zijt nu bekeerd, tot de Herder en Opziener uwer zielen.*"

Dat is het dierbare werk van God, en dat bezitten zij nu. Zij bezitten een Herder en een Opziener. En als dat volk een Herder gekregen heeft. Dan zingen we dat zo gemakkelijk:

*De God des heils wil mij ten Herder wezen;
'k Heb geen gebrek, 'k heb geen gevaar te vrezen.
Hij zal mij zacht, in liefelijke weiden,
Aan d' oevers van zeer stille waat'ren, leiden.
Hij sterkt mijn ziel, richt om Zijn naam, mijn treden
In 't effen spoor van Zijn gerechtigheden.*

"Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij." Dat is bij die Herder, daar leert ge die Herder kennen. Ik vraag u: Kent u in uw leven die grote Herder? En dan maar niet verstandelijk, maar innerlijk, dat u bij die Herder zijt gekomen? Dan bent u eerst bij God de Vader terecht gekomen, eer dat u bij die Herder terecht komt. Want Die zal dat volk voor Zijn rekening nemen, en u terug komen te brengen. En gij zult door Die Herder en Opziener komen, die uw ziel zal bekeren. Dat is, wat er aan vooraf gaat. Dat is door dat eeuwig recht, en Zijn verdienste, dat een schaap wordt terug gebracht, en bekeerd wordt, dat u met God verzoend kan geworden. Want u zal nooit voor God kunnen bestaan, zonder de voldoening van Christus, en zonder die grote Herder. En niet alleen maar dat Christus voor Zijn volk geleden en gestorven is, maar, hebt u dan geen Herder nodig?

En die Herder heeft de leiding, Die heeft de verzorging voor al Zijn schapen, hoor,

zowel voor de kleinste als voor de groten. U moet niet denken, dat die Herder alleen zorgt voor de groten schapen, en voor de kleinen schapen niet.

Dan kunt ge wel eens een weiland zien, waarin schapen lopen, maar dat beeld neemt de Heere niet. de Heere neemt altijd in Zijn Woord, het beeld van de Goede Herder, en altijd van schapen die een herder hebben, die geleid worden. Want de beesten, die in een weiland opgesloten zitten, die grazen zelf wel, zonder herder. Maar een kudde schapen, die worden door een herder geleid en door een herder verzorgt en door een herder behandelt.

Zo stelt dat God de Heere: "Gij zijt nu bekeerd, tot uw Herder en Opziener uwer zielen". En nu kunt ge niet meer wandelen, zoals u wilt, en niet meer doen zoals u wilt, maar God zorgt voor de Zijnen. Hij is de Herder, die hen leidt: 'Hij voert mij al zachtkens aan waat' ren der rust.'

Hoe komen zij daar? Want zij zullen er nooit uit zichzelf komen. Maar de Heere gaat hen leiden, met Zijn stok en Zijn staf, en soms is er een hond voor nodig. Want elke herder heeft een hond.

Ik heb in Rijssen wel eens een keer met een herder staan praten, in mijn ziek wezen, toen één van mijn kinderen mij daar bracht in de stilte, waar de herder verkeerde. En daar heb ik mijn ogen goed de kost gegeven, hoe dat hij zijn schapen behandelde. En hij zei, dan zal ik je ook eens wat vertellen: Er zijn schapen, die altijd de eerste zijn, en er zijn schapen die altijd in het midden lopen en grazen, en er zijn er ook die altijd het laatste zijn. En daar verandert geen één herder wat aan, dat doen zij uit zichzelf.

En zo leert God het ook aan de Zijnen, de één gaat voor op, en de ander komt achteraan. Maar zij horen bij één kudde, en Hij zal hen leiden. En zo gaat Hij hen gaat leiden, Die dierbare Herder. Dan is het: "De HEER' is mijn Herder." En als Hij hen komt te leiden, dan gaat Hij hen ook verzorgen, Hij zoekt de weiden wel op. Hij zoekt het voedsel voor hen op, en Hij drenkt hen daar. Want daar komen zij uit zichzelf ook niet. Hoe komen zij aan die spijs en die drank, waardoor zij gevoed en gelaafd worden? Omdat zij bekeerd zijn geworden tot Die enige Herder en Opziener hunner zielen. Dat is hun Leidsman geworden, en Hij heeft dat op Zich genomen, het opzicht over hen. Dat wil zeggen, dat zij niet zonder opzicht staan. En dan weet u wat opzichters zijn, die ziet u op grote werken in het natuurlijke leven. Opzichters van scholen, dat zijn niet de meesters, maar dat zijn opzichters, die komen controleren wat er gebeurt. Zij houden het toezicht dus dat het goed gaat, dat zijn de opzieners. Er zijn opzieners, ook in het kerkelijke leven. En ook in het tijdelijke leven vindt u verscheidene opzichters.

En Christus is de enige en ware Opziener, over die bekeerd worden *tot Die enige Herder en Opziener*. En Hij zal zorgen, dat Zijn arbeid doorgaat. Bekeerd zijnde, komen zij onder die Opziener, en Hij houdt toezicht op hun leven. En wij denken menigmaal dat het verkeerd gaat, dat Hij het verkeerd doet met ons. Maar Hij vraagt niet aan Zijn schapen hoe het moet, Hij komt hen Zelf te leiden en Zelf te besturen, maar ook als dat nodig is hen te vertroosten: "Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij."

En als de Heere dat geeft, zij hebben een Herder, en zij mogen geleid worden. Maar zij moeten ook zich laten leiden. En als dat volk zich hebben te laten leiden, dan hebben zij niet meer vooruit te gaan zoals zij zelf willen. Maar alles te ondervinden, waarheen de Heere hen komt te leiden, om dat dierbare leven te ondervinden, wat die Herder hen geeft voor de tijd en de eeuwigheid. Dat doet die Herder, hoor, want die zorgt voor de tijd en voor de eeuwigheid, voor lichaam en voor ziel. En dan moeten zij door Hem geleid en bestuurd worden. Hij is de Opzichter. En als dat volk dat leert verstaan, dat Hij de Opzichter is, dan vragen zij wel eens: Heere, U weet het toch, hoe het met mij

gesteld is, waarin ik verkeer, en wat ik nodig heb, dat is toch bekend bij U, als die grote Opzichter? En als er geen Opziener was, wat zou er dan van dat volk terecht komen?

We zien het in onze dagen, dat de wereld dat omdraait. Dat de jeugd, in het algemeen gesproken doorbreken en de opzieners worden. En de ouderen moeten staan onder die opzieners van de jeugd en van de provo's. De ouders staan onder opzicht van de kinderen, zo is het in het algemeen. Maar zo wordt het bij de Heere nooit, hoor! Zo diep zinken wij weg, zo ver zinkt ons land al weg.

Maar zij worden bekeerd tot Hem, de Opzichter voor uw zielen. En als Christus dat voor hen is, zal Hij voor hun zielen komen te waken. Want hun ziel moet gered worden en hun ziel moet vertroost worden. "Want ziel verloren, is alles verloren." Moet dan uw ziel niet behouden worden? Die grote Herder zal dan zorgen, dat uw ziel gereinigd zal worden, door Zijn lieve Geest en dat dan het bloed van Christus aan uw ziel toegepast wordt. En dat die dierbare Herder dan hun Herder mag worden en dat zij dan mogen zeggen: De Heer' is mijn Herder. Er zijn mensen genoeg die er wel naar staan en die wel weten waar zij vandaan gehaald zijn, maar dat de Heere nu hun Herder is en hun Opziener is, dat kunnen zij zo maar niet geloven. Totdat de Heere hen straks dat dierbare geloof door Zijn Geest gaat toepassen.

Dan komt Hij de werkingen en de oefeningen van het geloof te geven, want zij worden bekeerd, van dag tot dag, tot de laatste snik van hun leven. Dat zal de Heere moeten doen, Hij bekeert Zijn volk, en niet bij aanvang alleen, maar ook bij voortgang. Hij is de Opziener der zielen. Maar dan zingen zij hier wel eens:

Mijn ziel, hoe treurt gij dus verslagen?

Wat zijt g'onrustig in uw lot?

Berust in 's HEEREN welbehagen;

Hij doet welhaast uw heilzon dagen.

Uw hoop herleev' naar Zijn gebod;

Mijn Redder is mijn God.

Hij is de Opziener en de Herder. Heeft die Herder, als u leven mag kennen, niet goed voor u gezorgd? Heeft Hij geen goeden weide voor u opgezocht? Heeft Hij geen goed voedsel aan u gegeven, of heeft Hij u om laten komen van dorst? Hij voerde u aan stille wateren, aan wateren der rust, door de voldoening van Christus, die Hij voor hen gedaan heeft. Hij is de dood ingegaan, en gelijk het 24e vers zegt: "Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout; opdat wij, der zonden afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden." En dan krijgt het volk dat leven, dat schapenleven. Dat is het leven der gerechtigheid, achter die Herder. En door dien Herder zullen zij geleid worden.

Waarvan we eerst maar van gaan zingen, uit Psalm 147:6

De HEER' betoont Zijn welbehagen

Aan hen, die need'rig naar Hem vragen,

Hem vrezen, Zijne hulp verbeiden,

En door Zijn hand zich laten leiden;

Die, hoe het ook moog' tegenlopen,

Gestadig op Zijn goedheid hopen.

O Salem, roem de HEER' der heren;

Wil Uwen God, o Sion, eren.

Toepassing

Welk een troostrijke brief heeft de apostel Petrus tot de schapen mogen richten, die

dwalende schapen zijn geweest, en nu bekeerd tot de Herder en Opziener hunner zielen. Bezitten wij reeds een Herder en een Opzichter over onze zielen? Dat zal voor elk de vraag zijn, die we zelf wel kunnen beantwoorden. Zou het niet nodig zijn, om een Herder te bezitten en een Opzichter te bezitten?

Zelfs bij het bouwen van een huis in het aardse leven, blijkt het zo menigmaal dat er een opzichter nodig is. En als er in het geestelijke leven geen Herder en Opzichter zou zijn, dan kwam er niets van terecht, nog veel minder dan in het aardse leven. Want in het aardse leven dan gebeurt het wel, dat een opzichter alleen maar let op zijn eigen voordeel. Dat gebeurt, en hij geeft er niet om, waar hij voor aangesteld geworden is. Maar zo is dat niet bij de Heere, de grote Ambtsdrager, Die door de Vader aangesteld is en Hij dat vrijwillig op Zich genomen heeft. En Hij heeft niet alleen als de Zone Gods alleen de Goddelijke natuur, maar ook onze menselijke natuur aangenomen, om Herder te kunnen zijn. Om dat volk te kunnen leiden, om hen vrij te maken en hen los te maken van hun doodstaat, en vrij te maken van satans macht.

Daarom is Hij de dood ingegaan en de strijd aangeboden tegen de satan. En Hij heeft satan overwonnen. Hij werd wel van de mensen gescholden, maar heeft niet terug gescholden. Zij hebben Hem voor alles uitgemaakt. Maar het was Zijn werk van die grote Herder, om voor Zijn schapen te gaan betalen, God de Vader eiste, dat zij door recht zouden verlost worden. En daar geen één mens, maar één penning kan betalen, moest Christus gaan betalen. Door alles te dragen, heeft Hij plaatsbekledend als die grote Ambtsdrager voor Zijn volk de dood in gegaan. Zij hebben de spot met Hem gestoken, en Zijn aangezicht met speeksel bevuild, en Hem de geselslagen gegeven en Hij heeft niet terug gescholden.

Misschien zullen we daar bij gelegenheid en bij leven en wel zijn daar nog wel eens spreken, van wat er staat: "Maar Hij heeft het overgegeven, aan Dien, Die rechtvaardig oordeelt."

Wat wil dat zeggen, als u dat ook mag doen? Dat u het eens een keertje kwijt raakt, en het in Gods handen geeft. Hij is die grote Rechter, dan ben u het kwijt, maar God zal het uit gaan richten en zal de twistzaak van Zijn volk gaan twisten. En Hij zal u straks rechtvaardigen, omdat Christus wist, dat Zijn Vader rechtvaardig oordeelt. "En Hij gaf het over aan Dien, Die rechtvaardig oordeelt. Opdat Zijn schapen zalig kunnen worden. Hij heeft de straf gedragen, en Hij heeft Zich niet terug getrokken, en niet bedreigd. " Sommige menen dat Christus wel terug gescholden heeft. Maar ook heb ik wel van eens van iemand gehoord, want ik was zelf niet aanwezig, dat er een ouderling gelezen had, over die zachtmoedige Herder. En wat je zelf klaar kan maken, om Christus maar te volgen met zachtmoedigheid, en zo zalig te kunnen worden.

Maar u moet niet denken, dat u zo zalig wordt, dan bent u glad abuis, want dan kent u het genadeleven niet. Want u wordt alleen zalig om de verdienste van Christus. En niet alleen een voorbeeldig mens te zijn, gij hebt te verdragen, en het over te geven aan Dien, Die rechtvaardig oordeelt. En Hij zal het oordeel niet verdraaien en Zich niet zal laten omkopen.

En nu, Zijn stem is er nog, en die Herder is er ook nog, het is nog niet afgedaan, een bewijs dat er nog schapen zijn. Het zou gelukkig zijn, als er ook hier nog waren, die nog toegebracht moeten worden.

Ik heb eens een keer in mijn leven mogen ervaren, het was in de oorlogsjaren, toen ik nog student was. Dat Dr. Steenblok moest evacueren en hij zei die middag tegen mij: Ik kan onmogelijk vanavond in Leerdam preken, dat moet jij dan maar doen. Ik zei: dat is gemakkelijk gezegd. En ik kwam thuis, vijf minuten voor de dienst begon, vanaf de

theologische school, en ik moest zonder enige voorbereiding gaan preken. Hij had mij zelf nog wel een schetsje mee gegeven, dat kan je onderweg wel eens inkijken, dan kan je daar over preken. Dat was een schets over "Mefiboseth". Maar hoe meer ik er naar keek, en hoe dichter ik bij huis kwam, hoe minder ik er van zien kon. En God kwam mij te wijzen: "Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen." En jaren daarna, kreeg ik een schrijven van een man, toen ik al in Terneuzen woonde, die schreef: Weet u nog, die avond, dat u gesproken heeft over dat woord, dat heeft God willen gebruiken om mij toe te brengen. Zo zal God de Heere doen, door Zijn prediking zielen komen in te winnen. En als dat gebeurd is, zal de mens dat dan niet weten?

En dan hoeft u niet alleen uit de kroeg te komen, of van het voetbalveld te komen, want al was u onder de godzalige vaders opgevoed, maar u zult moeten weten, dat gij van dood levend gemaakt zijt, en dat ge een dwalend schaap zijt geworden. Dat leert ge hier reeds komt verstaan, in uw jongere jaren als u tenminste onder de waarheid opgevoed zijt, dat ge niet meer leven kunt als andere kinderen. Dat het hier spreekt van binnen, dat u geen gelukkig schaap zijt, dat ge geen gelukkig mens zijt, maar een ongelukkig mens, en dat ge het niet meer in de wereld kan houden. Dan zal de Heere door gaan werken, dat ge straks daar als schaap gevonden wordt en daar gebracht wordt, waar Hij het wil hebben. Bij Zijn kudde, en bij Zijn schapen. Hij komt dat dierbare leven te verwekken, wat er van nature niet is, maar Hij zal u ook daar gaan brengen waar Hij het hebben wil. Bij dat heilige leven, bij dat reine leven, bij dat godsdienstige leven. Want tegenwoordig, en dan spreek ik nu in het algemeen, hoor, is er geen zonde meer.

En dan leven we in de bangste tijd die er is, tenminste voor mij wel. Mogelijk -tenminste de vlaggetjes zijn er al voor klaar gemaakt - dat men vannacht op onze tijd op de maan schijnen aan te komen.

Dat zijn de voortekenen van de wederkomst van Christus, daar kunt ge zeker van op aan. "Dat grote Babel, dat ik gebouwd heb." Daar moet u maar niet raar van op kijken, als de Heere dat door laat gaan, tot straks de tijd daar is, dat Hij in zal grijpen.

Zijn wij dan bekeerd? En dan zien we hoe langer hoe meer het afzwerven van het Goddelijke Wezen. Hoe langer hoe meer afzwerven van de kudde, en van Zijn dierbaar Woord. Hoe langer hoe minder behoefte aan dat dierbare Woord van God en door Hem geleid te worden. Dan gaan we onder het opzicht van de satan, want die gebruikt ook al die middelen. En als de satan die middelen gaat gebruiken, om een mens van God af te trekken, en de Übermens voor komt te stellen straks. Dat de antichrist straks komt, en in de menselijke voorstelling gezien zal worden, als één regeerder. Daar gaan we met rasse schreden naar toe.

"Want gij waart als dwalende schapen, maar gij zijt nu bekeerd." Mag dat ook van u gezegd worden, kan dat van één van ons gezegd worden? En dan acht ik dat volk gelukkig, dat bij aan- en bij voortgang, niet meer kunnen leven zoals zij voorheen geleefd hebben, toen de Heere het in hen gelegd had, kregen zij een ander vermaak.

En vele mensen, die gaan vandaag pleziertochtjes maken. De reis gelegenheden, die reisbureaus voor u gaan regelen, met reisleiders die dat organiseren en mee gaan, zelfs wel Dominees. Maar ik wil u wel zeggen, dat zij geen gemeenschap hebben met die Herder, hoor. Dat moet u niet denken, want die Herder brengt u daar niet. Daar gaat u met Christus niet heen, dan kan men er van maken wat zij willen, maar Christus leidt Zijn volk niet in de wereld.

Hij haalt hen er wel uit, en Hij zal dat volk gaan leiden door Zijn Goddelijke raad, en daarna opnemen in de eeuwige heerlijkheid. Hij heeft een andere spijs, en dat heeft een

andere zalige smaak voor Zijn volk in die dierbare grazige weiden. Daar komt de Heere Zijn volk voor en toe te bereiden voor de eeuwigheid. En daar leren zij allemaal wel iets van verstaan:

*Och, mocht ik, in die heilige gebouwen,
De vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog,
Zijn lieflijkheid en schonen dienst aanschouwen!*

Daar zien zij meer als de wereldling, want die ziet niets. Dan zeggen zij wel, mogen wij dan de Heere niet gaan zien in Zijn schepping? Maar zij zien de Schepper niet in Zijn schepping. Welnee, zij mogen dan wel eens een mooi bos zien, of zij mogen eens een groot huis zien of een groot water zien, maar daar zien zij de grote Schepper niet. Dan zult u wel op uw knieën terecht komen, hoor, als u dat zou zien.

Dan denk ik nog wel eens aan mijn jonge dagen. Toen ik in Engeland liep, vanaf de Northstreet naar mijn kosthuis, daar moesten wij vijf kwartier voor lopen, dat ik in mijn eentje achteraan kwam, het in mij begon te zingen:

*Het ruime hemelrond
Vertelt, met blijden mond,
Gods eer en heerlijkheid
De held're lucht en 't zwerk
Verkondigen Zijn werk,
Een prijzen Zijn beleid.*

En dan zult ge verstaan, dat het in de ziel anders gelegen is, dat God bij aanvang komt te werken. Dat is de vrucht, dat zij Hem leren kennen in Zijn schepping. En dan leert gij dat eeuwig bewonderen, wat God de Heere ook in de natuur gewerkt heeft, maar ook in de ziel heeft willen doen.

"Gij zijt als dwalende schapen geweest, maar gij zijt nu bekeerd." En wat is dat volk gelukkig. En dat wil ik u wel zeggen, dat zij dat zelf niet zeggen, dat zij bekeerd zijn. Zeggen zij dat zelf niet? Nee, dat staat daar ook niet, Petrus schrijft dat. Wat zeggen zij dan zelf?

Ik wil u zeggen: Ik kreeg eens een boodschap van Ds. Lamain uit Amerika, door mensen overgebracht die uit Amerika kwamen, en die kwamen de groeten brengen, en wat denkt u wat hij zei? Je moet de groeten maar doen aan *onbekeerde* mensen, want er zijn er al bekeerden genoeg.

En daar bedoelde hij mee, de geestelijk onbekeerde mensen, die aan de weet gekomen zijn dat zij onbekeerd zijn. Dat is de noodzakelijkheid! Want de mens weet niet dat zij onbekeerd zijn. Dat stemmen we wel toe, maar de noodzakelijkheid, dat u aan de weet komt, dat God u moet bekeren.

En dat voorrecht, als de Heere dat gaat doen, zowel bij aanvang als bij voortgang, dat gij onder Zijn herdersstaf komt. We lezen van David, dat hij ook herder was, vandaar de 23e Psalm. Maar hij had ook een knots bij hem. En zegt tegen Saul: "Uw knecht heeft zo de leeuw als de beer geslagen; also zal deze onbesneden Filistijn zijn, gelijk een van die, omdat hij de slagorden van de levenden God gehoond heeft." En hij ging met zijn stok en met zijn staf, de reus Goliath tegemoet.

En daar bedoel ik mee, Gods weerloos schapenvolk, die zichzelf niet kunnen verdedigen, daar zal die grote Herder voor opstaan:

*De HEER' zal opstaan tot de strijd;
Hij zal zijn haters, wijd en zijd,
Verlaagd, verstrooid doen zuchten.*

Hij zal dat gereedschap dat Hij bij zich heeft, gaan gebruiken, om Zijn kudde te beschermen, hoor, want er komt er geen eentje van om. Hij zal hen allen terecht brengen, en Hij zal hen bewaren tot de jongste dag toe, dan zullen zij met lichaam en ziel Hem toebehoren. Het zijn Zijne schapen, en de schapen van Zijn Vader. En Zijn schapen dragen allemaal het dierbare kenmerk van genade, die verworven is door Christus, naar Zijn eeuwig welbehagen, toegepast door de Heiligen Geest. Wat zal het wezen, want die Herder, Die brengt ten eerste Zijn schapen in de schaapskooi.

Dat heb ik die herder in Rijssen ook gevraagd, waar is jouw schaapskooi? En hij wees die zeer duidelijk aan. Zij blijven niet altijd op de heide. Als het avond werd dan moesten zij naar de schaapskooi. En dat bedoel ik daar mee, er komt een tijd, dat het levende volk, bekeerd zijnde dat het voor hen avond wordt, en dat zij nog niet in de schaapskooi zijn. Dat zij niet bij de Vader zijn. Maar de Herder brengt hen bij de Vader, in de schaapskooi. Hoe kom ik daar in? Daar zal de grote Herder voor zorgen, dat er geen één schaap achter blijft. Zij gaan door de Deur in de schaapskooi. Zij klimmen niet over de muur.

Nee, zij gaan door Hem er in, om door Hem met God verzoend te mogen worden, en vrede voor hun ziel te mogen verkrijgen. Zal dat geen gelukzalig volk wezen, al bij aanvang? Maar wat zullen zij straks verkrijgen en daar ga ik mee eindigen, als zij in de hemelse schaapskooi zijn? Hier worden zij bijeen gebracht, maar daar zal er geen wolf meer zijn, en er zal geen nacht meer zijn. Er zal geen roofgedierte meer zijn en er zal geen gebrek meer zijn. En er zal geen dwaalziek hart meer overblijven, want dat gaat de Heere totaal uitroeien. Maar eeuwig met elkander de Heere groot te mogen maken, door al Zijn schaapsvolk, waar Hij Zijn leven voor gegeven heeft.

Amen

Slotzang Psalm 79: 7

*Zo zullen wij, de schapen Uwer weiden,
In eeuwigheid Uw lof, Uw eer verbreiden,
En zingen van geslachten tot geslachten
Uw trouw, Uw roem, Uw onverwinb're krachten.*

4. Predicatie over 2 Korinthe 7: 10

De onderscheidene droefheid

Zingen Psalm 42: 4

Lezen, 2 Korinthe 7: 1 t/m 11

Zingen Psalm 102: 1 en 3

U vindt: ons tekstwoord in het u voorgelezen hoofdstuk: De tweede brief van de apostel Paulus aan de Korinthiërs, het 7e hoofdstuk, het 10e vers:

Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid, maar de droefheid der wereld werkt de dood.

De apostel Paulus begint in deze tweede zendbrief duidelijk te maken, welk een arbeid hij gehad heeft tot deze gemeente. En dat de Heere zijn arbeid niet ongezegend heeft willen laten, hoewel het een zeer goddeloze stad geweest is. En dan heeft hij hen ernstig moeten waarschuwen, om toch niet in de zonden te blijven door leven. En ze zelfs wel in zijn schrijven moeten bedroeven, dat zij zo'n brief van de apostel kregen.

Dan hebben we toch in het beginsel liever een andere brief, die ons veel meer opwekt: Als we maar in de kerk komen, als we maar godsdienstig zijn en wat we daar buiten doen, dat komt er dan niet zo erg op aan.

Maar de apostel Paulus heeft uitdrukkelijk wel geschreven aan de Korinthiërs, wat de noodzakelijkheid was, om in dit leven met God verzoend te moeten worden. En wat het einde straks van elk mens zal wezen, als we niet bekeerd zullen worden. En daarop heeft de Heere willen antwoorden, dat Paulus andermaal mag schrijven aan die gemeente te Korinthe, dat hij schrijft: Ik ben toch verblijd, dat ge bedroefd zijt geworden. Zij hebben dus een brief gehad waar door het volk bedroefd is geworden. Hij heeft hen in de schuld gepreikt, die hen dus tot droefheid heeft mogen verwekken. Maar gelukkig geen droefheid naar de wereld, want dat werkt de dood. Maar hij is verblijd, dat de Korinthiërs bedroefd waren geworden naar God.

Hoe weet u dat? Paulus, zou je kunnen vertellen, hoe je dat weet van die gemeente? Er wordt zoveel geschreid, er is zoveel droefheid, dat wij zouden zeggen: Dat is tot Godzaligheid. En wat soms niet anders is als vijandschap. Maar Paulus heeft het hen geleerd van Godswegen. En dat hebben zij in hun leven geopenbaard, dat zij naar God bedroefd zijn geworden. Waardoor de Heere de waarachtige bekering geopenbaard heeft in hun leven en dat blijft niet verborgen. Daarover schrijft hij dus, en daar wensen we in het kort over te gaan spreken. *Och, of de Heere ons leren wilde, allen, wie dan ook, jong en oud, om deze droefheid te leren kennen.*

Nog zo kort geleden, een rouwende familie, hier in ons kerk gebouw, over een nog jeugdig kind. Bedroefd over dat kind, dat van hen weggenomen is. En dan zou u wel geen rechtgeaarde vader of moeder moeten wezen, als dat niet waar was.

Maar nu gaat het er niet alleen over, dat we een kind verliezen, of een man of vrouw hebben verloren. Maar hebben we ooit leren verstaan, zijn we ooit bedroefd geworden naar God? Dat zal elk mens moeten leren, zo niet, dan krijgen wij God nooit terug. En dan zult ge nooit Zijn liefde smaken. En zullen wij nooit hier op aarde met Hem verzoend kunnen worden. Maar de noodzakelijkheid, in elke omstandigheid, als we de aardse droefheid leren verstaan, dat er nog een andere droefheid is. En in die droefheid, daar ligt nog zalige blijdschap in. En daar was Paulus om verblijd, om een ander zijn droefheid. Daar gaan we met u over spreken. En dat vinden we hier uitdrukkelijk wel beschreven: Dat er een onderscheidene droefheid is.

Want we spreken uit het tiende vers, over een tweeërlei droefheid: *"Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid; maar de droefheid der wereld werkt de dood."*

We willen nagaan met elkander,

- Ten eerste over: ***Het wezen van deze beide droefheden.***
- In de tweede plaats: ***Het einde van deze beide droefheden.***
- En in de derde plaats: ***Het vruchtgevolg van deze beide droefheden.***

Want: elke droefheid werpt vruchten af. Dat komt openbaar in dit leven en straks

hiernamaals voor eeuwig. Maar dat hier reeds openbaar komt, wat noodzakelijk is om getroost te worden in leven en in sterven. Want u heeft nooit geen troost nodig in leven en sterven, als ge geen droefheid hebt gekend. Dan kunt u wel troost genieten, wat geen stand houdt als we sterven moeten. Maar we hebben troost nodig, in de ware droefheid des harten, om te leren verstaan, wat er aan ons gebeuren moet, en wat er aan een mens gebeuren kan, wat God uitgedacht heeft.

1. Als er hier gesproken wordt over die tweeërlei droefheid, dan kunt u dat wel gaan zeggen, en u kan het wel overdenken. Maar vergeet het dan maar nooit, dat waar een mens vandaan komt, dat daar geen droefheid was, waar God de mens in geplaatst heeft. In het Paradijs was geen droefheid, zolang de mens Gods geboden onderhield, was daar geen éne droefheid. Geen smart bij de geboorte, geen smart onderling, geen smart in het lichaam en in de ziel.

Evenmin kan men zeggen dat er droefheid in de hemel was en dat er nu droefheid in de hemel is, ook dat niet. Daar kan geen droefheid in komen, die vindt u daar niet. Zo was het ook niet in het paradijs, want God is niet de oorzaak, dat de droefheid daar gekomen is. En in de hemel waar Hij Zijn troon gevestigd heeft en daar eeuwig zal blijven wonen, daar is nooit geen droefheid. Waar de Zijnen straks opgenomen zullen worden, om alle droefheid te vergeten.

Dan zult u verstaan, de droefheid waar over de apostel gaat spreken, dat de Korinthiërs voorheen anders geleefd hebben, als dat zij nu leven gekregen hebben. En de droefheid van de mens, dat wekt onrust in het hart. Onrust? Dan zal ik u eens meenemen in gedachten, naar het Paradijs, waar geen droefheid was. Maar zodra Adam en Eva gegrepen hadden van de verboden boom, toen vluchtten zij voor God, al komt de Heere tot hen, er is onrust! De rust is weg in de ziel en ook de blijdschap is weg. Er is alleen maar een trachten, om uiterlijk de onrust weg te krijgen, dat zij niet gezien zullen worden, dat hun zonde niet openbaar zou worden, opdat de straf niet toegepast zou worden. Het gaf geen vrede in hun ziel, integendeel. En nu staat er hier: "Want de droefheid naar God." Had Adam dat, nadat hij gevallen was? Had hij daar spijt van? Had hij de droefheid naar God nadat hij van die verboden boom gegeten had?

Nee geliefden, dat had hij niet, er was geen droefheid naar God. En dan te weten, wat hij gehad had in het Paradijs, geweten te hebben welk een liefde hij daar genoten had, gemeenschap genoten te hebben met dat Drie-enige Goddelijke Wezen. Geweten dat hij daar eeuwig in had kunnen delen, als hij gehoorzaam gebleven was. En nu was hij niet eens bedroefd, omdat het gebeurd was, dat hij dát gedaan had. Daar heeft hij niet over geweend en is er geen traan in zijn ogen gekomen voor God uit zichzelf, omdat hij gezondigd had, omdat hij God naar kroon en troon gestaan had.

Maar deze droefheid naar God, komt uit een andere oorzaak, uit een andere bron. Die komt niet uit een mens zelf. Maar dat komt uit God Zelf, omdat Hij van eeuwigheid voor zulk een soort van mensengeslacht een Weg uitgedacht heeft, om die weer terug te brengen, waar zij uitgevallen zijn. Om ze in de tijd bedroefd te gaan maken, dat is een zaligmakend werk van God, die uit Zijn eeuwige liefde voortvloeit.

Dan kunnen we nog wel indenken, dat u droefheid hebt in het tijdelijke leven, over uw kinderen die van u weggenomen zijn. Hoewel wij dat nog niet beleefd hebben, maar daarom kunt ge u dat goed indenken. We hebben ook met die ouders verleden week meegeleefd, die hier zaten. Waarom is u dan zo bedroefd? Omdat u dat kind zo lief gehad heeft, het was uw kind.

En nu hier de vraag: *Waar komt de droefheid van dit kind vandaan?*

Omdat God de Vader Zijn kinderen blijft liefhebben, al zijn zij gevallen. God zal Zijn

volk, dat Hij van eeuwigheid verkoren heeft nooit haten. Al is het waar, dat de zonde gestraft moet worden, en verzoend, en bevredigd zal moeten worden. En als God Zijn volk niet eeuwig liefhad, dan zou nooit één mens liefde naar de Heere krijgen. Maar die eeuwige Goddelijke liefde, zal Hij straks in de harten van Zijn volk in doen dalen. En anders zouden zij nooit geen droefheid hebben. Maar God wil een volk zalig maken en bedroefd maken hier op aarde, naar Hem. Die uit zichzelf niet bedroefd worden, niet één! Zijn we dan wel eens bedroefd geweest, omdat we God kwijt zijn? We kunnen wel mensen verliezen, en geld verliezen, goederen kwijt raken, en dan kunnen we dat best verstaan, dat we daar smart over hebben. Maar als we eens alles verliezen: God verliezen, de vreugde verliezen, de zaligheid verliezen, niets meer over te hebben, als het tegenwoordige, wat straks bij de dood ook weggenomen zal worden, om dan zo de eeuwigheid in te dalen, wat zal dat dan wezen?

Maar nu heeft het God behaagd, om naar een menselijk geslacht om te willen zien, om Zijn liefde te gaan openbaren, waar de Heere dat schuldige gevallen volk komt op te zoeken. Daar heeft Hij van eeuwigheid een Verbond voor gemaakt heeft, dat vast staat en verzegeld is. Waar ook deze kinderen dat teken en zegel aan hun voorhoofd dragen. Zijn Verbond der genade is verzegeld, dat er uit genade straks met God vrede te maken is. En als dat van eeuwigheid vast ligt, en de Heere in der tijd Zijn eigen Schootzoon daarvoor gegeven heeft, om een mens bedroefd te maken.

Daar is Hij bedroefd om geworden, en daar heeft Hij om moeten lijden, daar is Hij mens om moeten worden, daarvoor is Hij in Bethlehems stal geboren moeten worden. En daar zijn de eerste levens kreten van Hem gehoord.

Want dat zijn de eerste levensteken van een mens als zij schreeuwen. En zo komt een mens schreeuwende op de wereld, en zo is Christus schreeuwende op de wereld gekomen voor Zijn volk, die nooit naar God zouden geschreeuwd zouden hebben. En straks, als Christus groter geworden is, dan leest ge ook van Hem, dat Hij zeer bedroefd geworden is in Gethsémané. Want er zou nooit geen één mens ooit naar God bedroefd worden, als Christus de droefheid niet had gedragen. Hij was bedroefd, maar niet over Zijn eigen zonden, want Hij was zondeloos. Maar bedroefd, omdat de mens zo gezondigd had, en de mens had een breuk met God geslagen. Maar Hij is dat representerende Verbonds Hoofd, Die God de Vader Zelf gezonden heeft, en al Zijn volk daar in begrepen heeft. Hij gaat daar wenen in Gethsémané. En op meerdere plaatsen heeft Hij wenende gebedeld.

En Hij gaat straks over de onbekeerde staat van de mens zelfs wenen. Want u moet daar niet licht over denken, als u onbekeerd sterft, dat er nooit over u geweend is. Het komt in het natuurlijke leven wel voor, dat een kind de ouderlijke woning verlaat, zonder te schreien. Soms bericht krijsende, dat vader of moeder ziek is, maar niet schreien. Bericht krijgen soms dat vader of moeder gestorven is en nog niet schreien. Dat gebeurt zelfs in onze dagen. Maar wat dat zeggen wil, dat Christus zelfs over onbekeerde mensen geweend heeft, zal u dat nooit vergeten? Ik zal het u wel aanhalen de teksten die in Gods Woord te staan, want als zij in Gods Woord niet te vinden zijn, heeft het voor mij geen waarde. Maar als u dan leest, hoe Christus daar komt voor Jeruzalem, met tranen in Zijn ogen: " Jeruzalem, Jeruzalem! gij, die de profeten doodt, en stenigt, die tot u gezonden zijn! Hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkterwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugels; en gijlieden hebt niet gewild." De tranen van Christus over Jeruzalem. Onbekeerden! Hem niet nodig te hebben, wat zal dat wezen in de eeuwigheid? Dat zal tegen u getuigen, dat Christus heeft geweend, al heeft dat geen ingang in het hart gehad.

Maar hier is de ware droefheid, dat straks in de ziel zal komen, als Christus voor Zijn

volk gaat bidden. En dat zaligmakend werk van Christus, dat Hij ook niet alleen in Gethsémané heeft gekropen in het stof: "Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan, doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt." Straks op Golgótha, hoort ge Hem: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" En in die droefheid en benauwdheid, in die donkerheid van die drie urige duisternis, hangt Hij daar. Bedroefd zijnde, omdat de mens God verlaten heeft, en Hij de schuld Zijns volks moet betalen. Dan weent Hij niet omdat het Zijn werk is, maar Hij weent omdat Zijn volk dat gedaan heeft. En daarom, straks zullen zij leren verstaan, hoe dat het gekomen is, dat er één ziel bedroefd geworden is naar God. Hij zal straks Zijn zaligmakend werk gaan toepassen aan de harten. En daar om moet Hij niet alleen lijden en sterven, maar Hij moet ook Zijn volk gaan zalig maken.

Dus niet alleen de zaligheid verdienen en de schuld betalen, maar ook de zaligheid toepassen. Dat is toch een klein beetje anders als de zaligheid aanbieden, dat wil ik u zeggen. Want sommige mensen dwepen daar nog mee, hoor.

Als u loopt langs de weg, dan houdt men u wel aan, om te vragen: Is dat nu wel waar, dat er onderscheid is en wat nu waar is met die leer?

Dan durf ik het u vast te zeggen: Dat het waar is, dat het onderscheid daar zo diep in ligt, dat u het er niet meer uit kunt krijgen, of God moet het doen. God gaat het u niet aanbieden, maar God gaat het werken in de harten van Zijn volk. Dan zeggen ze wel eens: Wat moet er dan gewerkt worden? Want kunt u een dood mens aanbieden, dat hij levend moet worden, dat hij uit het graf moet komen? Dat zal God de Heere Zelf te doen, om ooit bedroefd te worden naar God, dan moet u levend gemaakt worden. Want een dood mens, kan niet eens meer bedroefd om vader en moeder wezen. Al hebben de kinderen of ouders geweend, eer dat zij sterven, die wij goed gekend hebben, die van ons heengegaan zijn. Maar van een dood mens ziet men geen tranen meer in de ogen. Zo is de mens geestelijk dood, dan komt het openbaar, dat men niet naar God weent, dat men niet eens naar God bedroefd is. Dan is het een zaligmakend onderscheid, als er één een droefheid naar God krijgt, dat het een werk is van Christus, dat Hij een mens van dood levend gaat maken.

En dan ga ik u vragen: Weet u daar iets van, dat de Heere uw ziel levend gemaakt heeft, en dat u dan voor het eerst in uw leven een andere droefheid hebt leren kennen dan de aardse droefheid? Wat gij zelf nog geen naam heeft kunnen geven, maar die droefheid zult ge nooit vergeten, dat gij daar buiten stond, dat u er niet eentje van dat volk was. En of dat ooit voor zo één wel mogelijk zou wezen, dat u zalig zou kunnen worden. Weet u dat nog? Hebt u de verborgene plaatsen nooit opgezocht, toen God u levend maakte, en u uw schuld ontdekte en uw staat ontdekte? Want God werkt ook standelijk, maar ook statelijk. Dat u aan de weet komt, ik ben geen wedergeboren kind, ik ben er niet één van dat gelukkige volk, was dat maar waar. Dan ga ik in het stille verborgene schreien, een droefheid dat niet naar de wereld gaat, maar dat naar boven gaat. Dat men het voor de mensen niet wil weten. En als je dan geroepen wordt, dat je dan uw aangezicht even gaat afwassen, dat het toch maar niemand dat ziet, dat u zo bedroefd is.

Doet u dat in het aardse leven ook als er van u een geliefde afgenomen wordt, dan hoeft dat toch niet, dat mag gezien worden. Laat dan uw tranen maar lopen. Maar in het geestelijke leven, komt dat toch wel openbaar, dat er inwendig iets bezig is. En als dat dierbare werk de droefheid naar God is, dan bent u God kwijt, en u bent in de staat der ellende gekomen. Want daar ligt een mens, onvoorbereid om de eeuwigheid in te kunnen gaan. Dat is Zijn werk, hoor, als God Zijn lieve Geest u komt te overtuigen van zonde en gerechtigheid en van oordeel. De droefheid naar God werkt een

onberouwelijke bekering. Dus het is niet alleen maar een droefheid, die blijft en niets doet.

Nee, dat werkt wat in de mens, hoor. Dan komt God met Zijn dierbare Geest, dat dierbaar levend geloof in uw ziel te schenken, dat gaat werken in uw hart en dat werkt steeds naar de Heere toe. En als dat dan steeds naar de Heere toe werkt, dan komt God de Heere u meer en meer bedroefd te maken over de zonden. Waar u niet aangewild hebt, daar komt God u er van te overtuigen, dat u bedroefd wordt. En als de Heere u, door Zijn Heiligen Geest en zijn heiligen Wet komt te overtuigen, van zonden, gerechtigheid en oordeel, wat zal u dan doen? Als u dan voor God moet verschijnen en niet bestaan kan, dat de eeuwige zaligheid voor u gesloten blijft en de rampzaligheid voor u open gaat, wat doet u dan? Dan schreeuwt u alleen om genade. Maar weet u wat God doet?

Dat zal die dierbare Schepper, Die de mens zo rein geschapen heeft en de mens met zijn eeuwige liefde vervuld heeft, hen hier dat bij vernieuwing gaan tonen. En hen toe gaan roepen in het aangezicht van Die dierbare Borg en Middelaar. Die daar het tweede Hoofd van dat dierbare Genade Verbond geworden is, om Zijn volk te gaan redden. Het is Zijn eigen lieve Zoon, Eens Wezens met de Vader. Omdat het Zijn werk is, zal Hij Zijn volk bedroefd gaan maken naar de Heere. En dan zult ge verstaan de droefheid, als God de Heere gaat spreken: "Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid."

Wat gebeurt er dan? Dan wordt u zo bedroefd, zo als u dat nog niet geweest zijt. Want er zijn standen, ook in het bedroefd leven, hoor. Maar zo was u nog nooit bedroefd. Dan komt u aan de weet, dat u tegen God gezondigd hebt, dat u aan al de geboden schuldig staat. Dat u tegen een goed doende God gezondigd hebt, wat u nog nooit geweten hebt. Maar u krijgt tegelijkertijd in die dierbare droefheid, dat eeuwige wonder te zien dat God nog met u te doen wil hebben, en u nog laat leven, en een weg ter zaligheid voor u komt te openen. Dat komt de Heere te doen, een droefheid naar God, langs die weg, die geopend wordt in Christus.

Dat is een droefheid, die de Heere komt te werken in uw hart. Al hebt u dan tranen geschreid van droefheid en van blijdschap, want dan schreit u tweeërlei tranen. Kent u die, en durft u dat te ontkennen? Als God u zondaar gemaakt heeft, dan zult u dat niet kunnen ontkennen, die tweeërlei tranen, van droefheid voor de zonden, en van verwondering, dat God nog met zo'n zondaar of zondares te doen wil hebben. Zullen die mensen nog meerdere droefheid krijgen? Ach, dan gaat het er niet om, omdat de wereld hen zo verdrukt. Welnee, maar het gaat over de droefheid naar God, hoor. Niet alleen maar wenende als zij verdrukking hebben, want dan zegt dat nog niet, als u zoveel verdrukking hebt, dat u droefheid naar God hebt. Dan zal ik u maar enkele namen gaan noemen, of u die mensen kent. Welke moet ik gaan noemen uit de Schrift, welke zou u gaan noemen?

(1) Ten eerste een David toch zeker, een kind van God en een knecht van God, tot koning gezalfd, niet te denken, dat hij ooit bedroefd zou worden over de zonden. En David valt in de zonden van het zevende gebod. David, wordt jij bedroefd uit je eigen? Nooit! Denk maar niet dat een kind en een knecht van God bedroefd wordt van zichzelf. Dan hebt u het mis! Als God niet naar David omgekeken had, dan had David in Zijn diepe ongeluk voort blijven leven. Maar God kan David niet kwijt, en Hij stuurt Nathan, om te gaan zeggen: "Gij zijt die man!" En dan leest ge van David:

Zie mijn berouw, hoor, hoe een boet'ling pleit,
En reinig mij van al mijn vuile zonden.

Dat is een kind van God.

(2) Ik zal u er nog eentje noemen? Kent u Petrus, heeft u die leren verstaan, toen hij uit ging roepen, en Christus aan hem gevraagd had: Petrus, wie zeg jij nu dat Ik ben? "En Simon Petrus, antwoordende, zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods." Dat heeft vlees en bloed je niet geopenbaard. Maar diezelfde Petrus staande in de zaal van Kájafas, ging Christus driemaal verloochenen.

En wat zou hij gedaan hebben? Hij zou weggegaan zijn, zonder bedroefd te zijn. Maar Christus kijkt naar hem. En als Christus naar Petrus kijkt, want Christus gaat de droefheid werken, hoor, dan werkt dat de droefheid naar God, een onberouwelijke droefheid. En dan ging Petrus wenen, zoals de schrijvers zeggen, dat de sporen van zijn tranen nooit uitgewist zijn geworden. Bitterlijk bedroeft zijnde. En wat zegt hij straks, als de Heere aan hem gaat vragen, na Zijn opstanding: Petrus, hebt gij Mij lief? Dan gaat hij weer wenen: "Ja, Heere! Gij weet, dat ik U liefheb." Dan komt de droefheid openbaar: Ik ben U zo schuldig, dat ik U zo beledigd heb, dat ik U zo'n smart heb aangedaan. Want er is niets zo vertederends voor Gods volk, als God de Heere gaat wijzen, waarvoor Hij heeft moeten lijden, voor mijn schuld en zonden.

(3) En wat denkt u, van die éne vrouw, want er zijn er genoegzaam, die ik zou kunnen noemen. Maar dat zou ik op dit ogenblik niet kunnen noemen, om u die allemaal voor te gaan stellen, Ik kan er maar een paar nemen uit de Bijbel. En dan noem ik u *Maria Magdalena*, een vrouw die met zeven duivelen was bevangen, zij werd beheerst door zeven duivelen. Als u die al eens gezien hebt, een mens door de duivel bevangen, want die zijn er nog, hoor. Gaat u maar eens in de gevangenen kijken en in de krankzinnigen gestichten kijken. Daar kunt u die wel vinden, die door de duivel bezeten zijn en bevangen zijn. Maria had zeven duivelen gehad, en God had haar bekeerd. Neergeveld en gearresteerd, uit eeuwige liefde op die Maria neer gezien. Wat was zij met een dierbare liefde aan Hem verbonden. En straks gaat Hij sterven, en zij ziet Hem sterven. En voor haar is Christus gestorven en begraven. En zij kwam 's morgens op de opstandingsdag bij het graf, wenende. Zij is Christus kwijt. Zij is niet alleen God kwijt, zij is Christus kwijt. En Christus is waarachtig God, En niemand kan tot God de Vader komen, dan door Christus. Zou zij dan niet wenen: " Omdat zij mijn Heere weggenomen hebben, en ik weet niet, waar zij Hem gelegd hebben."

Zij weent, en dat kan iedereen zien, en zij mogen weten waarom zij weent ook. De droefheid, die zij daar ervaren op de opstandingsdag, zijn er dan nog meer mensen, die bedroefd zijn?

(4) Wat denkt u dan van Thomas? Zou die gejuicht hebben op de opstandingsdag? Al zingt u dan vandaag alle opstandings liederen, maar Thomas kan niet meezingen. Dat heb je van die ongelukkige mensen, die zolang bedroefd kunnen wezen, maar het is een droefheid naar God. Daar hunkeren zij naar, om door Christus met God verzoend te kunnen worden, en bevredigd te mogen worden. En straks gaat Christus roepen: "Maria!" En zij keert zich om en zeide tot Hem: *Rabbouni, hetwelk is gezegd, Meester*. En dan komt de blijdschap weer in haar terug, om door Hem straks met God verzoend te kunnen worden. Want daar gaat het om, om door Christus, Die alles voldaan heeft, Die de smarten geleden heeft en Die geweend heeft, daardoor God te ontmoeten en weer terug te krijgen. Om terug te komen in het huis des Vaders, daar gaat de droefheid naar God over.

(5) En daar was droefheid naar God, net zo goed als bij die Emmaüsgangers, want ik

kan slechts maar enkele namen gaan noemen, de hele Schrift staat er vol van. Maar die gingen bedroefd uit Jeruzalem, en zij spreken met elkander, over de dingen die er geschied waren. Die bedroefde mensen, die kunnen met elkander goed leven, hoor!

Ik sprak kort geleden nog een leraar, en ik sprak hem aan, en ik zei: Mijn jongen, we kennen elkander dertig jaar. En ik mag toch geloven, dat God genade in je ziel gegeven heeft, en we zijn nooit in vijandschap met elkander geweest.

Hij zei weet je hoe dat komt? Ik weet het wel, maar zeg u het maar. Hij zei: 'Ik lees niet in de Schrift, dat die vier melaatsen ooit moeite met elkander hebben gehad. Zij waren het goed eens met elkaar, zij waren alle vier buiten gesloten en mochten niet in de stad komen. Maar die kregen de boodschap van een goede tijding. Die waren allen melaats.' Maar we zijn niet melaats genoeg. We kunnen niet meer met elkander leven, want we zijn niet melaats genoeg meer! Die, dat is een van de melaatsen en dat is er één van de melaatsen, weg er mee, die mag niet meer bij ons komen!

Maar die melaatsen gaan straks zeggen: "Wij doen niet recht; deze dag is een dag van goede boodschap, en wij zwijgen stil." Die grote buit, is voor diegenen, die naar God bedroefd zijn. Want die gans krank zijn, die krijgen een ware droefheid naar God.

En als God de Heere Zijn volk gaat zalig maken, en bedroefd naar God gaat maken, dan zult ge verstaan, dat de droefheid naar de wereld anders is, hoor. Want in de wereld is ook wel droefheid, maar dat is aardse droefheid. En alle droefheid is nog geen ware droefheid, we kunnen wel eens spijt hebben, maar dat is nog geen droefheid. Want Judas, was wel een ambtsdrager in de kerk, en heeft later spijt gehad. "Je zou zeggen; Dat is waar berouw. Maar dat was niet waar, hoor! Judas heeft nooit geen waar berouw gehad. Wel spijt gehad, en smart gehad: "Ik heb verraden, onschuldig bloed." Zijn geweten ging spreken. God ging hem dat openbaren, en hij ging het geld in de tempel smijten, om zijn geweten te stillen, maar dat ging ook al niet. Dat is de droefheid der wereld.

Wat denkt u van die rijke jongeling in zijn godsdienst, die dan wel niet eender deed als Judas, maar hij had de droefheid niet naar God. Maar Christus ging de jongeling vragen, of hij de dienst van God wel goed onderhouden had, en of hij al de geboden Gods wel onderhouden had. En wat zegt die jongeling: Die heb ik onderhouden van mijn jonkheid af. Daar zit een menige ziel op vast, op zijn godsdienst.

Ik sprak deze week ook nog iemand, waar mijn hart bijviel. Hij was eens op een begrafenis nog niet zolang geleden, en toen vroeg een dominee aan die man: Toe vertel jij nu eens, waar je het langste moeite mee gehad hebt, met wat je het meest tegenstond. Weet u wat hij antwoordde? Het meeste werk, en het meeste wat ik tegenstond, was dat ik uit mijn godsdienst uitgezet moest worden. Want ik wilde mij aan mijn godsdienst maar vasthouden. En dat is de noodzakelijkheid, een mens wil zich aan zijn godsdienst maar vasthouden, gelijk die jongeling: Ik heb mijn godsdienst onderhouden van mijn jonkheid af, wie heeft er nog wat op mij te zeggen? De Heere heeft hem nog wat te zeggen: "Zo gij wilt volmaakt zijn, ga heen, verkoop wat gij hebt, en geef het de armen, en gij zult een schat hebben in de hemel; en kom herwaarts, volg Mij." En hij ging bedroefd weg. En je leest niet, dat hij terug gekomen is. Daar hebt ge de droefheid naar de wereld. En de droefheid naar de wereld is zo'n groot onderscheid, hij ging bedroefd weg, en hij kwam niet terug. Hij gaat wel wenen, moet ik dat dan ook missen?

En dan leert u verstaan, zo leert God nu Zijn kinderen, hoor. Maar zij komen niet terug tot God, als God het niet werkt. En dat is dat dierbare werk, als de Heere u leert verstaan, dat die rijke jongeling hier woont, maar dat u een melaatse moet worden. Dat ge dan met dat arme schuldige volk ook goed over weg kunt en dat u die dan niet weg trapt, maar dat u dan met elkander mag delen van die buit. Want zij hebben dan toch eerst gedeeld van die buit, weet ge, voor dat zij die boodschap gingen uitdragen. En als zij

die boodschap moeten gaan uitdragen, dan hebben zij de Heere Zijn Naam groot gemaakt. Zijn beloften komt dan openbaar, als daar in de avondstond zulk een rijke buit zal geschonken worden. In tegenstelling van de droefheid naar de wereld, want dat werkt de dood. Want dan ziet ge het ontzaggelijke onderscheid, van wat dat uit gaat werken, wat het einde daar van is.

Want er staat uitdrukkelijk in het tiende vers: *De droefheid naar God, werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid.* Het werkt niet een bekering zoals bij Saul, die werd ook bekeerd. Zo worden er vandaag ook mensen bekeerd, hoor, maar die nooit geen berouw naar God krijgen. Welnee, zij worden vrolijk over de grote verandering die in hen geschiedt. Maar het berouw naar God krijgen, dan zult ge verstaan, dat dát het grote werk is wat de Heere gaat doen. En dat dierbare werk is onwederstandelijk, want de Heere gaat zo krachtig de bekering tot zaligheid door werken.

2. Dat wordt een terugkeer tot de levenden God, dat is een wederkeer tot de levenden God.

Ook bij die verloren zoon. Want als die verloren zoon straks bedroefd terug keert, dan zegt hij: "Ik zal opstaan en tot mijn Vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de Hemel en voor u." En als dat openbaar komt, dat hij straks weder keert door de nood gedreven zijnde, werkte dat een onberouwelijke bekering, de droefheid naar God. Toen ging hij aan zijn thuis denken. Maar dan is u nog niet thuis, want dan moet u de hele weg naar huis nog afleggen. En zult u dan ooit thuis komen? Dan zult u verstaan, dat de verloren zoon, niet zingende is thuis gekomen bij zijn vader, maar wel smekende, wel biddende, wel vragende:

*Denk aan 't vaderlijk meêdogen,
HEER', waarop ik biddend pleit;
Milde handen, vriend'lijk ogen,
Zijn bij U van eeuwigheid.*

Dan komt het openbaar, waar straks het einde zal wezen. Zij naderen straks, gelijk die verloren zoon. Hoe zal dat wezen, als een bekeerd mens? Het werkt de bekering, als zij naar één richting uit gaan, en die éne richting krijgt u nooit zonder Christus.

En vandaar die noodzakelijkheid om hier op aarde te leren kennen, die enige Borg en Middelaar, Die God gezonden heeft. Die door Hem afgezonden is, en in Wie zij leren geloven, zodat zij leren een toevlucht te nemen tot Christus. En vandaar heeft Maria Magdalena zo geweend en hebben de Emmaüsgangers zo geweend toen Hij in het graf lag en Hij nog niet aan hun zie! was geopenbaard. En als Christus opgevaren is ten hemel, en werkzaam is in Zijn dierbaar drievoudig Ambt, dan zal dat volk verstaan en leren kennen, wat Paulus schrijft aan de Korinthiërs: "De droefheid naar God, werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid." De zaligheid is te verkrijgen, want het einde des geloofs is de zaligheid. En is de Zaligmaker nodig. Want u krijgt de zaligheid niet zonder de Zaligmaker. Dan zingt Maria:

*Mijn ziel verheft Gods eer,
Mijn geest mag blij de HEER',
Mijn Zaligmaker noemen.*

En als zij zalig gemaakt moeten worden van hun zonden, dan gaat dat nooit zonder berouw. En als dat telkenmale is, want we kunnen wel denken, dat onze berg zo vast staat, dat we nooit meer zullen zondigen. Zo hoog kunnen we met genade zelfs omhoog vliegen, hoor, dat we denken, dat wij nooit meer zullen zondigen. Maar God de Heere heeft dat David afgeleerd. Afgeleerd? Ja, ook met grote genade. En dan, hoort ge hem

in het laatste vers van Psalm 119 David weer vragen, wat wij ook eerst gaan zingen, Psalm 119: 88

*Gun leven aan mijn ziel, dan looft mijn mond
Uw trouwe hulp; stier mij in rechte sporen;
Gelijk een schaap heb ik gedwaald in 't rond,
Dat, onbedacht, zijn herder heeft verloren;
Ai, zoek Uw knecht, schoon hij Uw wetten schond;
Want hij volhardt naar Uw geboón te horen.*

Toepassing

Dan is het openbaar, dat dierbaar berouw hebben. De droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering, dat nooit meer over gaat. En er is er geen één die u kan aanwijzen, die daar berouw van heeft gekregen die naar God is bedroefd geworden, en zegt: Wat heb ik daar berouw van. Nee, dat zal de wereld wel zeggen. Maar over dit berouw, is er nooit geen éne ziel, die daar smart van heeft, van die onberouwelijke bekering tot zaligheid.

Maar als er nooit geen berouw geweest is, die onbekeerd sterven, en straks zo de eeuwigheid in zal moeten gaan, zonder droefheid, en zonder genade te bezitten, zonder geloof in Christus te beoefenen, wat zal het dan wezen? Geen blijdschap ooit meer te hebben. Wat zal dat wezen straks als de Heere met Zijn oordelen door zal trekken? Dan zal het, het einde wezen.

3. En wat is de vrucht daar van?

Want we willen wel zeer kort wezen. Want ziet, zegt hij: "Want ziet, ditzelfde dat gij naar God zijt bedroefd geworden, hoe grote naarstigheid heeft het in u gewrocht?", hoort u dat? Dus geen slordigheid, maar naarstigheid. En die naarstigheid, om nauwgezet te leven, om door die nauwe Poort door te kunnen gaan. Die verwaarloosd zijn leven en zijn godsdienst niet. Want zij kunnen met vele vromen en met veel kerkmensen niet mee. Dat worden eenlingen in de wereld. En als dat eenlingen in de wereld zijn, omdat die weg zo nauw is, vandaar die naarstigheid. "Ja, verantwoording, ja, onlust, ja, vrees, ja, verlangen, ja, ijver, ja, wraak; in alles hebt gij uzelfen bewezen rein te zijn in deze zaak." Wat daar van staat, dat is de vrucht van de waarachtige bekering en van het waarachtig bedroefd zijn. "Hoewel ik dan aan u geschreven heb, dat is niet om diens wil, die onrecht gedaan had, noch om diens wil, die onrecht gedaan was; maar opdat onze vlijtigheid voor u bij u openbaar zou worden, in de tegenwoordigheid Gods. Daarom zijn wij vertroost geworden over uw vertroosting; en zijn nog overvloediger verblijd geworden over de blijdschap van Titus, omdat zijn geest van u allen verkwikt is geworden."

Titus was gekomen en hij was verblijd geworden om zulk een volk te zien, zo'n bedroefd, zulk een berouw hebbend volk. Zulken bekeerden, die gaan de zaligheid tegemoet. En dat zegt de apostel Paulus, die hier schrijft aan de Korinthiërs.

Dan zegt hij in Romeinen 6 vers 21, wat het einde is, van wat de droefheid is naar de wereld: "Want het einde derzelve is de dood." En in Romeinen 6: 23 "Want de bezoldiging der zonde is de dood." Maar wat de vrucht is, en wat het einde is, van degenen die berouw hebben voor het aangezicht Gods, daar zegt hij van: "Maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere."

En daar op gaat hij wijzen, op die eeuwigheids vrucht. Dan nadert de Heere om de Zijnen eeuwig binnen te halen. Dan zal Hij al de tranen van hun ogen af wissen. Van de

ogen, die hier geweend hebben. Met al de Maria's, met al de Thomassen en al de Petrussen, met al de melaatsen. De benauwdheid zal niet meer oprijzen, de droefheid zal niet meer gevonden worden, maar eeuwig blijdschap zal straks op hun hoofden wezen. Wat een onderscheid zal dat wezen.

En als u hier alleen berouw hebt, dat u aardse goederen verliest, wat zal dat dan straks in de eeuwigheid wezen? Daar gaat de deur nooit meer open, daar is nooit geen blijdschap meer, daar is nooit troost meer, daar komt nooit een boodschap meer, daar vindt u nooit een open deur meer en daar is nooit gezang meer. Maar hier op aarde zult ge moeten leren verstaan, dat God Zijn kinderen zal leren berouw hebben, en zij zullen leren zingen, waar Gods verheerlijking in uit zal komen, gewerkt door Zijn eigen lieve Zoon. AMEN

Slotzang Psalm 73: 1

*Ja, waarlijk God is Isrel goed,
 Voor hen, die rein zijn van gemoed
 Hoe donker ooit Gods weg moog' wezen;
 Hij ziet in gunst op die Hem vrezen.
 Maar ach, hoewel mijn ziel dit weet,
 Mijn voeten waren, in mijn leed,
 Schier uitgeweken, en mijn treên,
 Van 't spoor der godsvrucht afgegleên.*

Predicatie over Jesaja 45: 2 en 3

Een vijfvoudige Ik spraak, van de HEERE, tot Kores Zijn knecht.

Zingen Psalm 130: 4.
lezen Jesaja. 45:1 t/m13
Zingen Ps. 79: 4 en 6.

U vindt ons tekstwoord, in het u voorgelezen Schriftgedeelte, uit Jesaja 45, het 2e en 3e vers.

Ik zal voor uw aangezicht gaan, en Ik zal de kromme wegen recht maken; de koperen deuren zal Ik verbreken, en de ijzeren grendelen zal Ik in stukken slaan.

En Ik zal u geven de schatten, die in de duisternissen zijn, en de verborgen rijkdommen; opdat gij moogt weten, dat Ik de HEERE ben, Die u bij uw naam roept, de God van Israël.

Wie zal dat gaan verklaren, in welke omstandigheid dat de mens moet klagen in dit vers: "Ai, hoor naar hen, die in gevang'nis kwijnen. "

En dan mogen wij enigszins verstaan wat kwijnen is, maar als u daarbij dan achter grendelen zit en in de gevangenis, wat dat zeggen wil?

En dan niet in het natuurlijke leven in de gevangenis te zitten, maar dat te leren, dat u geestelijk in de gevangenis komt. Dan zijn wij van nature allemaal in de macht van de vorst der duisternis terecht gekomen en daar wensen wij ook niet uit te komen. Maar er komt eens een tijd in het genade leven, als God u levend gemaakt heeft, dat gij even zo goed als Israëls volk in de gevangenis terecht komt. En dan hebt u geen uitzicht in uzelf, maar dan leert u roepen naar boven: "Ai, hoor naar hen, die in gevang'nis kwijnen." Daar zouden ze het niet in uit kunnen houden, daar zouden ze in sterven.

En nu let de Heere op Zijn volk, zowel als op al de vijanden die ze gevangen hielden. En dat vinden wij zelfs terug in het voorgaande hoofdstuk waar de Heere zegt; "Die van Kores zegt: Hij is Mijn herder en hij zal al Mijn welgevallen volbrengen; zeggende ook tot Jeruzalem: Word gebouwd; en tot de tempel: Word gegrond."

En toen leefde Kores nog niet eens. Daar gingen nog tweehonderd jaren aan vooraf, éér dat Kores zou geboren worden. En nu gaat de Heere reeds zeggen aan het volk van Israël: Kores, hij is Mijn herder. Dat is een afschaduwing van Christus, de grote Herder, Die gesteld geworden is, Die geslagen werd en door Wie Zijn volk alleen verlost wordt. Kores is gesteld, om dat volk te gaan verlossen. En als de Heere zegt in het eerste vers: " Alzo zegt de HEERE tot Zijn gezalfde, tot Kores." Dan gaat de Heere dat tot hem spreken. En hij was er nog niet! Waarom gaat de Heere dan tot hem spreken? Dat als hij geboren zou worden, hij zal hij lezen wat God voor hem heeft laten beschrijven, opdat hij bemoedigd zal wezen, om de strijd aan te binden, om Babel te gaan verslaan en zijn volk Israël te gaan verlossen. Wat een wonder is dat voor hem geweest.

Maar nu van Christus, Die wist het, van eeuwigheid. Voor Kores was het inderdaad een zalige bemoediging geweest, om de strijd aan te gaan binden. Waar zulke sterke macht zo onoverkomelijk was, gelijk die Babylonische macht in die dagen was. Dan zouden wij zeggen: 'Nee, Kores daar hoeft je niet aan te beginnen, om Israël te verlossen en om Babylonië te gaan overwinnen.'

Maar de Heere had hem gezegd, wat de Heere zou gaan doen. Om hem als een middel te gaan gebruiken, als een dienstknecht te gaan gebruiken, om dat kwijnende volk te

gaan verlossen.

En zijt gij zo wel eens onderwezen van de Heere, dat gij zulke gelijkenis van binnen gekregen hebt? 'Daar zit ik nu, zal ik ooit nog wel verlost worden uit de ellende staat waar ik in gekomen ben?' Waar zoveel aan vooraf gegaan is bij Israëls volk, want dat is niet de eerste verlossing! Ook dat hebben zij meegemaakt. Maar hier zaten zij in Babel. En dat leert God Zijn kinderen, niet alleen een aanvankelijke verlossing vanuit Egypteland, maar dat zij ook straks uit Babel verlost mogen worden.

Waar de Heere, Kores ging beloven dat hij wel het middel zou zijn, maar dat de Heere het zou bewerken. En nu vinden wij in onze tekst: Een vijfvoudige "Ik" spraak van de Heere, tot Kores Zijn knecht.

En over die vijfvoudige "Ik" spraak wil ik met u gaan handelen.

Ten eerste, wat zo duidelijk opgetekend staat, als hij zegt: ***Ik zal voor uw aangezicht gaan.*** Dat wil zeggen; Ik zal de Leidsman zijn.

In de tweede plaats zegt Hij: En ***Ik zal de kromme wegen recht maken.*** Dat wil zeggen: Ik zal de Wegbereider zijn.

En ten derde gaat Hij zeggen: ***De koperen deuren zal Ik verbreken, en de ijzeren grendelen zal Ik in stukken slaan.***

Dus: Daar komt niets van de mens bij, maar God zal het doen. En dan zal Hij alle tegenheden, al de gesloten deuren in stukken slaan, opdat ze een toegang krijgen tot de zaligheid en tot de vrijheid. Want zij hebben de toegang niet. Daar zit een volk gevangen, hoor, die hebben geen toegang, die hebben geen uitgang, maar die zitten er in. Hoe zullen ze verlost worden?

En Hij gaat ten vierde zeggen: "En ik zal u geven", hoort u het! ***"En Ik zal u geven de schatten, die in de duisternissen zijn, en de verborgene rijkdommen."***

Dat is: De dierbare gift, het werk wat Christus zal doen. Waar Kores maar als een instrument, als een middel in Gods hand is. Maar de Heere zegt; Ik zal u al de schatten geven. De rijkdom die verkrijgen ze. Dat kunt gij niet verdienen, die hoeft gij niet te verdienen, maar die zal Ik u geven. Dat zullen de vijanden u ook niet geven.

En als er plaats voor gemaakt wordt straks: 'Ik zal het u geven' dan zal dat volk verstaan welk een gift, dat Christus aangebracht heeft. Rijkere gave als dat Kores in Babylon heeft ontvangen. Als Hij de toegang verschaft, de koperen deuren met de grendelen verbreekt en die rijkdom komt te schenken.

Dan vinden wij ten laatste: ***Opdat gij moogt weten, dat Ik de HEERE ben, Die u bij uw naam roept, de God van Israël.***

Zal je het niet vergeten Kores! Want het gaat hier tussen tweeërlei Goden. Tussen welke Goden? Tussen de afgoden en de God van Israël. Daar gaat het tussen: Opdat ze mogen weten dat Ik de God van Israël ben, de Enige ware God en al de andere zijn afgoden! En dan zullen wij dat moeten leren verstaan, dat wij ons vast klemmen aan de afgoden, dat wij vastgehouden worden door de afgoden en dat wij ons zelf niet kunnen redden, maar alleen de Heere zal Zijn volk verlossen, Hij zal ze komen te redden en dan zullen al de afgoden eraan gaan.

1. "Alzo" zegt de Heere, tot Kores. De Heere ging wat zeggen tot hem, éér dat hij geboren was. En dat zegt de Schrift wel eens meer. David zegt zelfs: "Uw ogen hebben mijn ongevormden klomp gezien; en al deze dingen waren in Uw boek geschreven." Dat eeuwige wonder, als gij dat krijgt te zien, als God uw gang op heeft laten tekenen in Zijn dierbaar Goddelijk Getuigenis.

En als Hij hier gaat zeggen; "Ik zal voor uw aangezicht gaan." Dan moesten zij daar dus het aangezicht des Heeren missen, in de gevangenis. En die dierbare Leidsman die ze nodig hebben om uit Babel verlost te worden, misten zij nog.

Want Israël zat kwijnende in Babel, ze hadden de harpen aan de wilgen gehangen. Zouden ze daar een nieuw lied zingen van Jeruzalem, in Babel? Dat is ten enenmale onmogelijk, dat ze dat kunnen doen. Maar straks zullen zij zeggen, als ze verlost worden uit dat Babel: "Wij waren gelijk degenen, die dromen."

Een eeuwig wonder als de Heere, de deuren gaat verbreken, de banden gaat slaken en dat volk los gaat maken. Dan is er een tijd in het leven, dat ze niet kunnen zeggen, dat de Heere niet voor hun aangezicht gegaan is. Maar zij zijn van Gods aangezicht gegaan, want zij hebben geleefd in de nabijheid van Gods aangezicht.

Wij hebben in het paradijs Gods aangezicht verlaten, om nooit meer naar Hem om te zien. En dan begeren wij Gods aangezicht niet, dan zijn wij er niet blij mee, met zulke belofte.

Maar ook niet in het genade leven, als gij een weinigje de weg der zaligheid van God leert kennen, dat gij een tijd in uw leven leert krijgen, dat als gij van Gods aangezicht gaat, dat gij zo in de banden komt te zitten, zo in de gevangenis en zo buiten uw land gestoten wordt. En als de Heere Zijn aangezicht dan gaat verbergen, hoe zal u daar ooit verlost van worden? Want in het aangezicht des Heeren, is vrolijkheid en leven. Dan kunnen wij het zo makkelijk zingen:

*Gods vriend'lijk aangezicht
Heeft vrolijkheid en licht
Voor all' oprechte harten
Ten troost verspreid in smarten.*

Maar als dat er nu niet is? Zal dat volk dan in de smart vertroost worden, zal iemand ze op kunnen beuren? Dan zult u verstaan, wat er noodzakelijk is: Dat God Zijn aangezicht zal gaan verlichten.

"Ik zal" zegt Hij, "voor u heengaan." Daar wordt het persoonlijke aangewezen. En waar dat de noodzakelijkheid is, dat Hij die grote Gids wordt en dat Hij aan de spitse gaat treden. Want er moet wat gaan gebeuren om een volk te gaan verlossen. En al het krijgsvolk dat op de been gebracht zal worden, zonder die grote Gids is niets geacht! Vandaar zal u moeten leren, om verlost te worden daar hebben wij die grote Herder voor nodig. De enige ware Gids die God gesteld heeft, door God verkoren. Want Hij heeft zelfs Kores gezalfd, dat is een afbeelding van die dierbare Gezalfde. "En onze Koning is van Israëls God gegeven" Hij is de ware Gezalfde.

En als de Heere Zelf voor uw aangezicht zal gaan, dan gaat Hij straks voor dat volk als Leidsman, om de strijdende aan te gaan moedigen, dat ze een oog op Hem krijgen. Want als Hij voor uw aangezicht gaat, dan komt gij achter Hem te staan en dan treed Hij aan de spits. Dan heeft de dichter hier wel gezongen;

*De HEER' is aan de spits getreden
Dergen, die mij hulpe biën;
Ik zal, gered uit zwaarigheden,
Mijn lust aan mijne haat'ren zien.
't Is beter, als w' om redding wensen,
Te vluchten tot des HEEREN macht,
Dan dat men ooit vertrouwt op mensen,
Of zelfs van prins en hulp verwacht.*

De Heere komt aan de spits, Hij gaat voorop en dan krijgen al de vijanden eerst met

Hem, die Grote Herder te doen, dien grote Verlosser. "Ik zal voor uw aangezicht gaan." En dan weet Israëls volk, welke hindernissen daar zijn, dat Hij nu nodig is. En wie zegt dat dan: "Ik zal voor uw aangezicht gaan?" Dat zegt het grote Opperwezen zelf, dat zegt de God van hemel en aarde, dat zegt ook die God die ook de maan geschapen heeft. Want men wil vandaag weten wat er op de maan te vinden is, of wat er op de maan te zien is. Maar ze hebben geen behoefte aan God, Die de maan ook geschapen heeft. Dan zult u hier moeten leren verstaan, Wie dat hier zegt: "Ik zal voor uw aangezicht gaan." Hem, Die alles uit het niets heeft voortgebracht, dat alles Hem onderworpen is, Hij is de Alvermogende! Die zal voor hun aangezicht gaan. En dat is noodzakelijk, dat Hij vooruit zal treden, omdat ellendige schuldige volk, die om eigen schuld, in de gevangenis zitten. Van wat wij daar zo pas van gezongen hebben:

*Verzoen de zware schuld,
Die ons met schrik vervult;
Bewijs ons eens genade.*

Dat gaat vooraf, hoor, eerder wordt u niet verlost. Dan kunnen wij wel gemakkelijk gezongen hebben, dat heeft Israëls volk ook wel gedaan. Of denkt u dat ze nooit gezongen hebben, zulk een volk, die hier gaan schreien; "Ai, hoor naar hen, die in gevang'nis kwijnen?" Wanneer hebben zij gezongen? Is er dan nooit wat gebeurd met dat volk? Is de Heere niet voor hun aangezicht gegaan? Ze hadden kennis aan het aangezicht van God, hoor, want anders kunt gij er nooit geen troost van krijgen en geeft de Heere Zijn belofte niet. Maar zij hadden kennis gekregen aan het aangezicht des Heeren, Die voor hun uitgegaan is. Denk eens terug aan Egypteland, daar is de Heere ook voor hun aangezicht gegaan. Daar heeft God, Farao met al zijn heir, de plagen doen ondervinden, eer dat ze Israël lieten trekken. Er was bloed aan de posten der deuren van Israëls volk, opdat straks de verderfengel voorbijgaat en om straks uitgeleid te worden. Hij heeft Mozes geroepen, om dat volk van Israël uit te gaan leiden, uit Egypteland. En toen zijn zij zekerlijk daar met blijdschap uitgegaan. God ging voor hun aangezicht. En dat zullen ze nooit vergeten wat daar gebeurd is, al zitten zij in de gevangenis. En nu? Dan kunnen wij dat best indenken, dat de dichter dat ook zelf gezongen heeft:

*'k Heb U voorwaar in 't heiligdom
Voorheen beschouwd met vrolijk' ogen;
Hoe zag ik daar Uw alvermogen;
Hoe blonk Uw Godd'lijk' eer alom!
Want beter dan dit tijdelijk leven
Is Uwe goedertierenheid;
Och, wierd ik derwaarts weer geleid,
Dan zou mijn mond U d' ere geven.*

Dat ik Uw aangezicht mocht zien, maar ik zie Uw aangezicht niet meer. U is niet met ons opgetrokken, we zijn in Babel terecht gekomen en voorheen hebt U ons uit Egypteland geleid, de rode zee hebt Gij gekliefd:

*God baande door de woeste baren
En brede stromen, ons een pad.*

En als de Heere die weg voor hen geopend heeft en Farao met zijn heir daarin omgekomen is, is God voor hun aangezicht gegaan. Des nachts in de vuurkolom en des daags in de wolkkolom, daar ging God voor hen heen. Hij was hun een Voor en Achtertocht, elke stap die ze deden, ging God voor hun aangezicht. Die dierbare Leidsman! Dan wordt het zo bevestigd: "God zal zelf en dat zingen wij zo dikwijls, maar als het maar een keertje waar mag worden: "God zal zelf zijn Leidsman wezen."

Dan wordt God onze Leidsman, dan wordt niet een mens onze leidsman, dan wordt niet de duivel onze leidsman, maar dan wordt God onze Leidsman. "God zal zelf zijn Leidsman wezen; leren, hoe hij wandelen moet!"

"Ik zal" geen misschientje. Maar: "Ik zal voor uw aangezicht gaan!" Hij kende ook hun aangezicht, maar zij zullen ook Zijn aangezicht leren kennen.

En als zij door de woestijn zijn heengeleid. Dan heeft dat de Heere gedaan, hoor, Hij heeft ze langs een omweg geleid. Hij is de Leidsman, en dan zult u leren verstaan dat het niet uw weg is en niet naar uw vlees is. Maar de Heere leidt u langs omwegen, omdat gij de eerste strijd nog niet zou kunnen verdragen. En als ze dan straks door de woestijn geleid worden, dan zal de Heere ze brengen op plaatsen waar ze zelf ook niet hebben willen zijn. Maar God brengt ze op Zijn plaats, tot ze straks aan de grenzen van Kanaän zullen terechtkomen.

De Heere moet voor hun aangezicht gaan en Hij is voor hun aangezicht gegaan. Zij hebben het gezien en zij hebben het ondervonden, terwijl de priesters voor de ark op de bazuin blazende waren, dat de muren van de stad Jericho gevallen zijn. Dat eeuwige wonder, God ging voor hun aangezicht! Want wie zou gedacht hebben, dat die stadsmuren zó gevallen zouden zijn en dat de vijanden zó overwonnen zouden worden?

"Ik zal voor uw aangezicht gaan." Dat is voorheen gebeurd, hoor! En nu hier in Babel, daar is een volk dat daar van weet, hoe dat ze met vreugde uit Egypte zijn heen getogen, in de woestijn onderhouden zijn geworden, hoe dat ze in Kanaän het erfland terecht gekomen zijn. En dan, en dan nog in de gevangenis te komen! Gelijk Israëls volk in de gevangenis kwam. Want u moet niet denken, dat het alleen uitwendig was dat ze in de gevangenis zaten, hoor, dat moet u niet denken! Nee, de levende Kerk zat daar en daar gaat het over, die zaten in de ballingschap. En vandaar, hing dat volk, de harpen aan de wilgen.

"God zal Zelf zijn Leidsman wezen." En dat eeuwige wonder, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heeft, die zal ik ook uit Babel halen. Ik zal u ook uit dat land komen te verlossen. Waar de Heere dat komt te zeggen: "Ik zal voor u heen gaan" En als Hij de Leidsman zal zijn, Die dat volk kan leiden, in al de moeilijkheden en de zwarigheden waar dat volk mee te kampen hebben. Zodat ze zelf niet vooruit kunnen komen, in al de tegenheden, al de ellende en al de druk die er is. Dan zal de Heere vooruit moeten gaan, om al de moeilijkheden uit de weg te ruimen, om voor u een weg te gaan banen. En het zich laten leiden dat staat er aan verbonden. Dat zegt Psalm 147 zelf wel:

*Hij wil Jeruzalem herbouwen;
Vergaren en in vree, doen leven
Hen, die uit isrel zijn verdreven.
Maar er volgt ook op in het zesde vers:
En door Zijn hand zich laten leiden;
Die, hoe het ook moog' tegenlopen,
Gestadig op Zijn goedheid hopen.*

Hij zal de Leidsman zijn. "Ik zal voor uw aangezicht gaan." En niet voor het aangezicht der vijanden.

En daar komt de Heere Zijn dierbare belofte te schenken aan Zijn volk, die zo gevangen zitten, die zo in de banden zitten, die zo treurende zijn en die zo verslagen zijn. Alles te moeten missen, zo arm zijn zij gemaakt in Babel. Niets meer te hebben en niet te kunnen denken dat ze ooit meer terug zullen komen.

'Daar zal ik wel nooit meer komen, ik zal wel nooit geen blijdschap meer hebben, ik zal wel nooit geen psalm meer kunnen zingen.' Want dan moet u eerst gezongen hebben, wil je ooit een droefheid hebben dat gij dat nu niet meer kunt.

Ik kan niet meer zingen, dat moest Job ook zeggen: "Hierom is mijn harp tot een rouwklage geworden, en mijn orgel tot een stem der wenenden." Zouden wij een lied zingen, bij een treurende? Dan zult u verstaan: "Ik zal voor uw aangezicht gaan" dat:

*De HEER zal opstaan tot de strijd;
Hij zal zijn haters wijd en zijd,
Verjaagd, verstrooid, doen zuchten;
Hoe trots zijn vijand wezen moog',
Hij zal, voor Zijn ontzagg'lijk oog,
Al sidderende vluchten.
Dan zal God vooruit gaan. "Maar" staat er dan:
Maar 't vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen.*

Want dat volk wenst dan toch bevrijd te worden, weer gebracht te worden, waar ze uitgevallen zijn. En als dat volk daar naar uit ziet, dat de Heere Zijn belofte gaat schenken.

2. Dan zegt Hij in de tweede plaats: "En Ik zal de kromme wegen recht maken."

Daar zit dus een volk die hebben kromme wegen. En nu heeft elk mens van nature een weg die hem recht schijnt. Maar dat volk bekent, dat ze moeten zeggen: Ik heb kromme wegen. En probeert u ze dan maar eens recht te maken, wees u dan de wegwerker maar eens.

Er worden zoveel wegen in onze dagen gebouwd, maar zulke wegen kunnen zij niet bouwen. Er is geen ene architect die dat kan, maar dat heeft God de Vader gedaan, die grote Architect van het ganse heelal, om mensen zalig te maken. Hij heeft de Weg uitgedacht en zal al de kromme wegen van Zijn volk, die zij gemaakt hebben rechtmaken, want de kromme wegen zijn van ons. God heeft nooit geen kromme wegen gemaakt, maar Hij zal de kromme wegen recht maken. Wie heeft dat uit kunnen denken, waar de mens het zo verzondigd heeft en zoveel kromme wegen gemaakt heeft? Want dan kunt u niet zeggen, dat de Heere dat voor u doet.

En dan kan de Heere wel eens beproevingen geven, verdrukkingen geven. Want denk maar niet te licht, dat het menigmaal lijkt als of de Heere onze wegen krom maakt, hetzij bij ziekte, hetzij bij verdrukkingen, hetzij bij sterfgevallen. Zouden dat geen kromme wegen zijn? "En die zal Ik recht maken, zegt de Heere. Al die kromme wegen waar gij niet door kunt zien.

Want een kromme weg kunt gij niet door kijken, maar een rechte weg wel. En nu de rechte weg, dat zeg ik in het kort, hoor, werkt u dat zelf thuis maar eens uit. Maar als God u nu de rechte weg openbaart, namelijk Christus, Die van Zichzelf getuigt: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven." Dat is de weg van de hel naar de hemel, die krijgt u helemaal af te zien tot aan het einde, tot in het hart des Vaders. En dan niet meer te kunnen denken, dat gij in kromme wegen komt. Die weg leert God Zijn volk hier op aarde, als een ellendig, schuldig mensenkind, die met het Goddelijke recht in aanraking gekomen is. Die de rechte weg heeft mogen leren zien, dat ze verlost kunnen worden. Hebben ze dan ooit kunnen denken, dat ze dan in kromme wegen terecht kunnen komen? "Kromme wegen" dat ze door ontdekkend licht leren verstaan:

*Want mijn hoofd is als bedolven
In de golven*

*Van mijn ongerechtigheên;
Zulk een last van zond' en plagen,
Niet te dragen,
Drukt mijn schouders naar beneên.*

Gelijk psalm 38 dat ook zegt. Dat ze krom van lenden, al de dag in het zwart gaan" Het valt niet mee als gij achter uw kromme wegen terecht komt.

"Ik zal de kromme wegen recht maken." En zulke kromme wegen, zulke smartelijke wegen, zulke ondoorzichtbare wegen, waar gij niet doorheen kijken kan, hoe zal dat ooit terecht komen, hoe zal ik ooit uit Babel verlost worden? Want dat zijn de kromme wegen. "Ik zal die recht maken" En dan zal de mens het geprobeerd hebben, want elk mens probeert het wel, hoor, om zich een rechte weg te krijgen.

"Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid." Ook uit Babel, hoor. Niet alleen uit Egypteland, maar ook uit Babel worden zij door recht verlost. Dan zult u leren verstaan wat dat zeggen wil: "De kromme wegen zal Ik recht maken." Hoe zullen die recht gemaakt worden? Dat aan het Goddelijke recht voldaan zal worden en eerder niet! Dan zal Christus het recht moeten maken, want die weg kan nooit recht gemaakt worden door enig menskind. Maar dan zal alleen Christus, God en mens in enigheid des Persoon, die weg recht kunnen maken.

"Ik zal de kromme wegen recht maken" Dat gij weer een uitzicht krijgt, dat het hobbelachtige, dat ondoorzichtige vlak gemaakt is. Al is u dan nog niet verlost, want dan krijgt u een gezicht op die grote Herder. "Ik zal voor uw aangezicht gaan en Ik zal de kromme wegen recht maken" Dan krijgt u eerst wel een gezicht op al dat kromme, eer dat die weg recht gemaakt wordt. Dat heeft Hij op Zich genomen, als de Enige Wegbereider:

*Die door de vlakke velden rijdt;
Zijn naam is HEER' der heren.*

Hij rijdt door de vlakke velden, die moeten gemaakt worden. Johannes die ging voor Christus aangezicht. Johannes, gaat de weg bereiden voor uw Koning! En zou u dan denken, dat God de Heere, die kromme wegen niet recht kan maken. Dat denkt u wel: 'Er kom nooit meer wat van terecht, ik zal nooit verlost worden, ik zal nooit in de vrijheid gesteld worden, ik zal nooit geen verzoening krijgen, ik zal nooit het aangezicht mijns Vaders zien.' Daar wordt het volk zo begerig naar, maar hoe zal dat nu geschieden, hoe zal dát geschieden? Wel, dat zegt de Heere! Hij is de Enige Werkmeester. En dan sluit de Heere al het werk van de mensen erbuiten. Al gebruikt Hij mensenkinderen, Kores was ook als een middel, maar Hij is dé Werkmeester, "Ik zal voor uw aangezicht gaan" God is de Werker! En omdat God het gewild heeft van eeuwigheid, daarom zal het uitgewerkt worden! Dat is geen misschientje dat het zal gebeuren, maar het zal zékerlijk geschieden, op een wijze die God uitgedacht heeft.

En als de kromme wegen recht gemaakt worden, hoe zal de Heere dat doen?

Ten eerste komt de Heere dat te doen, om de verdrukkingen en de moeilijkheden, eens een keer weg te nemen. En op een andere keer komt Hij die te verlichten, want de Heere neemt niet altijd de moeilijkheden weg, dat moet u niet denken. Want ze kunnen hier in dit leven ontzaggelijke moeilijkheden moeten dragen. De Heere nam van Paulus de doorn niet weg uit zijn vlees, die moest hij dragen. Dat is een kromme weg, hoor! Die moest hij dragen. Waarom moest hij die dragen? Opdat hij niet verhoogd zal worden in de hoogmoed.

En als de Heere die kromme wegen voor mij nu recht gaat maken, wat moet er dan

gebeuren, als Hij die druk nu niet verlicht en als Hij die smart niet wegneemt? Dat God mij onder Zijn heilig recht en welbehagen leert buigen, dat gij het eens met God mag worden wat Hij over mij beschikt heeft. Dan zult u leren verstaan, dat u kunt dragen wat God u oplegt. En anders bijten wij in de stok, waarmee de Heere komt te slaan. "Ik zal de kromme wegen recht maken" Habakuk kon zingen, op de puinhoop; de stal was leeg en de olijfboom zou liegen: "Zo zal ik nochtans in de HEERE van vreugde opspringen, ik zal mij verheugen in de God mijns heils." Dat zijn de kromme wegen, die recht gemaakt zijn. God maakt ze recht! En als God de wegen rechtmaakt, dan God komt aan Zijn eer en het volk gezaligd uit eenzijdige soevereine liefde Gods. Waar Christus de Heere zelf voor heeft moeten lijden, om al het kromme, wat de mens krom gemaakt heeft, voor Zijn volk recht te maken. Opdat Zijn volk weer, door recht, naar het eeuwige recht te brengen.

3. En Hij zegt in de derde plaats: "De koperen deuren zal Ik verbreken."

Babylon was een grote stad, met ontzagelijke dikke muren. Waar wel vijf of zes span paarden op die muur konden rijden, zo breed was die muur. En er was een vijver om die stad en vier maal vijftientig koperen deuren aan die stad. Zo sterk en versterkt met grendels. En daar zit nu dat volk, in die stad, in die zo sterke stad, met zulke dikke muren en honderd deuren bij elkander. En daar zal geen één deurtje dicht moeten blijven, hoor! Wij kunnen wel eens verheugd worden, dat er één deur geopend wordt, dat is niet weinig, maar daarmee zijn al de honderd deuren nog niet open. Zodat het noodzakelijk voor mij is, dat te leren verstaan: Dat al de deuren verbroken moeten worden. En er zal geen één deur dicht blijven en geen één deur zal er heel blijven. Dan wordt gij verlost, niet over de deuren heen, en gij wordt niet verlost onder de deuren door en niet door de deuren heen, maar de deuren moeten verbroken worden. Maar dat zal God doen. Want u kunt nog zo'n scherp zwaard of nog zo'n sterke hamer nemen, maar die deuren kunt gij niet verbreken.

Maar: De koperen deuren zal Ik verbreken. " zegt Christus, die Meerdere Kores. "Ik zal voor uw aangezicht gaan." En dat zal Ik doen!

Die sterke muren, die worden ook in het gezicht, gezien, hoor. Dat leert de levende Kerke Gods kennen, dat ze achter die muren zitten en de vrijheid missen. Dan zitten ze daar opgesloten en de deuren zijn dicht gegaan. Als Kores komt om ze te gaan openen, dan zijn de deuren dicht, hoor! Ze zitten dus afgesloten, in een opgesloten ruimte, waar ze niet uit komen.

En als zij zo achter die dichte deuren zit, hoe zal er ooit één geopend worden. Geen uitzicht meer te hebben. De onmogelijkheid, om ooit verlost te worden, om ooit met God verzoend te worden. De onmogelijkheid, om ooit vrede in mijn ziel te verkrijgen. De onmogelijkheid, dat ik straks weer zal kunnen zingen. Voor mij is er geen mogelijkheid, want de deuren zijn zo sterk, zo vergrendeld en zo machtig, dat is onmogelijk. Er onderdoor graven mag niet en dat kan niet, er overheen vliegen gaat niet, want ze waren zeer hoog en zeer dik.

Tegenwoordig zouden ze met het vliegtuig er wel overheen kunnen vliegen, want men staat bijna voor niets meer, ze kunnen er wel overheen of er onderdoor.

Maar onder die deuren kunt gij niet doorgraven, er niet overheen komen en er ook niet doorheen, maar ze moeten verbroken worden. En de Heere zal ze verbreken, voor dat volk dat achter de dichte deuren zit.

"De koperen deuren zal Ik verbreken. "Hij zal", dat is de grote Veldheer, de grote Strijder, zal voor het aangezicht van Kores gaan, opdat er geen éne deur dicht zal

blijven, tot straks de doorgang verschaft zal worden. Want dat is de verschaffing van de doorgang. Ze hebben geen doorgang!

Tot Wien hebben zij geen toegang? Ze hebben geen toegang tot God de Vader, tegen Wien ze schuld hebben gemaakt. Dan zullen ze alleen door Christus uit Babel, uit de Babylonische gevangenschap terug gebracht moeten worden en verzoening moeten krijgen. Die toegang is afgesloten, zie dan maar eens hoe gij toegang krijgt.

Koperen deuren waren het. En dan leert de Heere Zijn volk hier wel eens, dat de hemel kan schijnen of het van koper is, er kan geen gebedje meer door, alles zit dicht, er kan geen zucht meer door, geen één zucht. Wat een ruimte krijgt de ziel, als zij ervaren dat hun gebed doorgang krijgt, dan kan het. Als dat nu eens niet kan, en uw zuchten en uw gebeden krijgen geen doorgang meer hebben tot de hemel, naar het u schijnt tenminste, dan komt gij wel aan de weet, wat die koperen deuren zijn. En uw hart, zo hard, zo verzegelt zelfs met grendelen, wie zal dat hart, dat ongelovige hart verbreken? En dat stugge harde ongeloof in zichzelf? Waar dat het een noodzakelijkheid is, dat het ongeloof verbroken wordt, opdat ze straks door het dierbare geloof uitgeleid en gerechtvaardigd zullen worden. " Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus."

Dan worden de koperen deuren verbroken en de ijzeren grendelen worden in stukken geslagen en teniet gemaakt. En als Christus Zichzelf daartoe gegeven heeft, dan zult u verstaan, dat het niet alleen het verbreken is, maar hoe dat het verbreken gegaan is. Hij moest Zichzelf laten verbreken. En als Hij Zichzelf moest laten verbreken, gelijk bij het avondmaal het brood gebroken wordt: "De drinkbeker der dankzegging, dien wij dankzeggende zegenen, is die niet een gemeenschap des bloeds van Christus? Het brood, dat wij breken, is dat niet een gemeenschap des lichaams van Christus?" Dat wordt verbroken éér dat die deuren verbroken worden. Opdat die deuren door die gerechtigheid door Hem, verbroken zullen worden.

Hij is de enigste Deur. Dan zult u het verstaan; dat de andere deuren mij er buiten sluiten, die worden dus afgesloten, maar die éne Deur, Christus namelijk gaat open. Zelfs in het beginsel van het genade leven gaat er een Deur open. Maar straks gaat de Deur van Christus verdienste voor Zijn volk open en wordt door Gods lieve Geest toegepast. Dat zijn de weldaden die Christus aangebracht heeft, die geschonken worden. Maar eerst zullen die deuren verbroken moeten worden, ze krijgen er wel begeerte naar. Wat komt er een vurig verlangen, dan zingen ze wel eens van binnen, al zouden ze het van buiten niet eens doen:

*'t Hijgend hert, der jacht ontkomen,
Schreeuwt niet sterker naar 't genot
Van de frisse waterstromen,
Dan mijn ziel verlangt naar God.
Ja, mijn ziel dorst naar de HEER
God des levens, ach, wanneer
Zal ik naad'ren voor Uw ogen;
In Uw huis Uw naam verhogen?*

Daar gaat de ziel naar uit en dat wensen ze, dat dát eens gebeuren mag. Daar kunnen ze zelf niets aan toe doen, maar God zal het doen. "Ik zal u" zegt Hij.

4. "En ik zal u geven de schatten die in de duisternis zijn."

En dan niet alleen dat: "Ik" maar ook dat eenzijdige Godswerk: "Ik zal u géven" En als de Heere dat geeft, kan u dat dan afwijzen? Krijgt u dan een vrije wil gelijk de Pelagianen? Gelukkig niet! Want als het aan ons lag, zouden wij het nooit aannemen.

Want God komt niet alleen te geven, maar Hij komt u eerst wel begerig te maken naar het geven. En dat gij het menigmaal leert verstaan, dat gij er maar niet aan kunt komen als u wil en dat u het niet aan kunt nemen als u wil. Maar God geeft het u, zowel als het eerste van het genadewerk, als het werk in het voortgaande. "Ik zal u geven de schatten die in de duisternis zijn." Dat zijn de schatten die gij in het duister niet ziet, die zijn verborgen. En als God dat zegt: 'Ik zal u geven' dan is dat de dierbare belofte, voor dat volk, dat onder de belofte leeft, maar nog niet gebeurd is.

Schatten die in de duisternis, zijn die voor ons aangenaam? Als wij een kapitaaltje op de bank hebben en ik heb geld nodig en ik ga naar de bank toe, of ik laat een ander doormiddel van een check of een bewijs geld halen, dan laat ik halen zoveel als ik nodig heb. Dan heb ik geen geld van iemand anders nodig, dan ben ik nog niet arm. Daarom zal God u zo arm moeten maken, zo leeg moeten maken, zo als gij nog nooit geweest zijt. Ik heb eens jaren terug geprekeet in Goes, toen leefde die oude ouderling van Zweden nog een geouwen christen en ik had geprekeet over Matthéüs 5: 3 "Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen."

Je hebt kostelijk geprekeet zegt hij, voor de bekommerde kerk, als God het je nog eens leren mag, zal je het voor de bevestigde kerk ook zo preken kunnen. Want de bevestigde kerk wordt niet rijk, maar die wordt arm gemaakt. Die noodzakelijkheid, de mens wil zo graag rijk worden, maar God maakt Zijn volk arm! Hij komt de Zijnen arm te maken, die wel eens de rijkdom in het gezicht gezien hebben en voor een ogenblik genoten hebben. Die komt God zo arm te maken, dat de schuld niet betaald is. En die dierbare rijkdom, die zal de Heere geven, die schatten die in de duisternis zijn. De Heere wist dat ze er waren. En die God de Heere, doormiddel van Christus aangebracht heeft. Want als Hij ze geeft, dan moeten ze er ook wezen, hoor.

Welke schat is er nu nodig voor mij, en welke rijkdom heb ik nodig? Dan zal het een schat voor mij zijn, als ik dodelijk krank ben, dat er balsem in Gilead is. Als ik ongelukkig ben, dat ik wederom herstelt mag worden. Als ik dakloos ben, dat ik onderdak zal krijgen. Als ik geen woning heb, dat ik een thuiskomst zal krijgen. Dat zijn de rijkdommen die u bij aanvang leert kennen. Maar hier geldt het voor een geestelijke ziel, die alles komen te missen:

Uw woord kan mij, ofschoon ik alles mis',

Door zijnen smaak, én hart én zinnen strelen

Ze hebben zoveel gezien in Christus en de opening in Christus, maar nu komen ze alles nog te missen. Dat zal toegepast moeten worden door Gods lieve Geest.

"Dat zal Ik doen" zegt de Heere. Ik zal het u geven die schatten, die hoeven jullie niet op te graven, maar die zal Ik uit de duisternis brengen, die komen naar het licht, die voor u verborgen waren.

In de historie van Babylonië, heeft de bevolking schatten opgeborgen onder de grond, of waren de rijkdommen opgeborgen achter slot en grendel, dat zij het licht niet zagen. Maar God wist het wel, waar die schatten waren, die zij straks zullen mogen verkrijgen. Zo zegt de Heere tot bemoediging: Die verborgen schatten die in de duisternis zijn, die zal Ik u geven. Die weldaad, Hij houdt ze niet voor Zichzelf, maar Hij komt ze de Zijnen te geven, ook persoonlijk aan u. Want er staat telkenmale: "Ik zal en u" En dat zal de Heere aan dat volk komen te geven, die zo versmaad, verfoeid en zo veracht waren, die zo onder de druk gezeten hadden. Die zo ellendig waren, alles kwijt te zijn, al de goederen hebben ze achter moeten laten en al hun rijkdom Daar zitten ze! "Ik zal u geven de schatten, die in de duisternissen zijn." Die moet de Heere aan het licht gaan brengen, die moet de Heere gaan openbaren, die schatten.

Want historisch, was dat voor koning Kores, een onnoembaar bedrag, dat daar in

Babylonië opgesloten lag. Want volgens de onderzoekers, hebben zij toentertijd niet alleen driehonderd miljoen gulden gevonden, maar vele kostbare sieradiën, die daar als schatten verborgen waren. Dat is de zuivere historie en dat is aan hen gegeven: *Die zal Ik u geven.*

Wat zijn dan die schatten, die voor het geestelijke leven bedoeld worden? Dan leert gij hier verstaan de rijkdom, die God in Christus aangebracht heeft, de rijkdom in het Drie-enige Goddelijke Wezen. Zowel als in Zijn Wezen, als in Zijn Personen, Namen, Ambten en in Zijn deugden. Dan zal die dierbare rijkdom onuitsprekelijk worden, voor die ellendigen, voor die schuldigen, die arm gemaakt zijn en die geen penning meer hebben. "Ik zal u die geven, die rijkdom" Hij is arm geworden, opdat gij rijk gemaakt zult worden, door Hem die arm geworden is. Hij is zo arm geworden, dat Hij moest uitdrukken hier op aarde: "De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge."

Om die eeuwige schatten aan te gaan brengen; de zalige schat, door de verzoening door Christus, de zalige schat van de vrede door Christus verdienste, de zalige schat om straks een thuiskomst te verkrijgen door Christus. Dat volk dat krijgt een heimwee naar huis. Er liggen wel eens mensen in het ziekenhuis, die heimwee krijgen naar huis, maar de levende Kerk krijgt een heimwee naar het geestelijk thuis, naar God de Vader, hoe ze daar ooit eens zullen komen.

Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen;

Mijn hart roept uit tot God, Die leeft,

En aan mijn ziel het leven geeft.

Zo krijgt dat volk, zo'n dierbaar verlangen. God zal het werken en dan geeft Hij de zalige troost, voor al die treurende, ellendigen, die God hier die rijke schatten zal geven. En op die verborgene schatten, die zichtbaar geopenbaard zijn geworden, dan krijgt u daar een gezicht op. O, dat dierbare gezicht als ze in het licht komen, dat u te zien krijgt een vernederde Christus, dat u straks te zien krijgt een verhoogde Christus. Dat zijn de schatten, hoor, die in Christus opgesloten liggen. Want te zien een Christus in Zijn vernedering is dierbaar, een grote rijkdom, maar een Christus in Zijn opstanding is een grotere rijkdom, een grotere schat.

"Ik zal u geven de schatten"! Dan staat er niet, de schat in het enkelvoud, maar in het meervoud. En als God de Heere al die dierbare schatten zal geven, dan zal Hij er geen ééntje achterhouden. De eeuwige volheid voor al de schuldige, voor al de arme, voor al de treurende, voor al de gebondenen. De dierbare vertroosting voor zulk een volk die het niet bezitten.

Ze hebben er wel een oog op gekregen: Zal mij dat ooit wel te beurt vallen, zal ik ooit die zalige vrede verkrijgen, zal mijn schuld vergeven worden, zou ik het aangezicht des Vaders zien?

"Ik zal u geven de schatten die in de duisternis zijn en de verborgene rijkdommen" Die gaat God openbaren. Dat zijn ook verborgene rijkdommen, hoor, dat God Zijn Woord heeft laten optekenen. Zijn dat voor u nooit geen verborgene rijkdommen geweest?

Ik heb het u wel eens aangehaald, ik wil het in dit verband nog wel eens doen. Want de Heere heeft mij wel enkele malen bij dit Schriftwoord bepaald.

Dus ik wil dat kleine voorbeeld nog wel eens herhalen: Dat ik eens geen raad meer wist en achter de dikste deuren zat en niet meer kon preken. En de verborgene rijkdom geopenbaard werd, dat in Zijn Woord beschreven stond. En ik wist best dat het erin stond, wat er geschreven staat, maar ik verstond er niets van, ik las er overheen. Maar God ging het mij openbaren, de verborgene rijkdom, in Zijn Woord en Gods getuigenis!

Dat Christus niet alleen gestorven is voor zondaren, maar dat Christus ook opgewekt is en verhoogd is. Daar komt Hij de rijkdom te geven die In Hem is. Hij heeft de schuld Zijns volks betaald, Hij heeft het eeuwige leven verworven en de Vader bevredigd. Dan komt God de Heere Zijn Woord te gebruiken, om aan die eeuwige rijkdommen te mogen komen, die in Zijn Woord staan opgetekend, bevestigd en verzegeld met het bloed van Christus.

5. En als Hij daar die rijkdommen komt te schenken: "Opdat gij moogt weten dat Ik de Heere ben.

"Ik ben de Heere" dat moet u weten! Denk erom, Kores, dat hebben de afgoden u niet gegeven, hoor. Want daar gaat het over, over die twee Goden hier, de afgoden of de God van Israëls volk, En nu de God van Israëls volk, zal straks de eer ontvangen van alles en de afgoden zullen alles moeten laten vieren. En het volk zal moeten bekennen, dat is geen werk van ons, maar het werk God. Gelijk Israëls volk uitgeleid werd uit Egypte, dat is de vinger Gods. Zo zullen wij moeten leren, dat het een werk Gods is, dat Hij Zijn volk vrijgemaakt en de schatten geeft. Dat zal Kores ook hebben moeten erkennen, dat zal al de Babyloniërs ook hebben moeten erkennen en dat zal het arme volk van God ook zelf moeten erkennen: Dat de Heere het alleen is, die met zulke grote schatten, de koperen deuren totaal verbroken heeft, dat zij een toegang verkregen hebben. Er is geen verduistering meer er is geen afstand meer, ze gaan daar straks de vrijheid in en worden terug geleid naar het eigen land, naar een eeuwige thuiskomst.

"Opdat gij weten moogt" zegt Hij, "Dat Ik de Heere ben." Dat Israël Mijn volk is: "De God van Israël." Dat zegt de Heere tegen Kores: "Die u bij uw naam roept." Maar dat leert de Heere Zijn volk ook wel, hoor, dat Hij ze bij name geroepen heeft.

God kende Kores zelf. En nu staat er niet dat Kores zalig geworden is. Dat staat er niet, maar wel als een middel geweest in Gods hand, om Israël te verlossen.

En Christus is zondeloos, de Enige Zaligmaker, de grote Gezalfde, opdat u straks zal weten dat het de God van Israël is, de God van Zijn volk is en dat dát volk Zijn eigendom is. Want als u schatten verkrijgt, door de toepassing van Gods lieve Geest, dan wordt de verzoening door Christus uw eigendom, dan wordt de thuiskomst die Christus verworven heeft, Die Zelf thuisgehaald is, uw eigendom. Dan wordt het uw eigendom, het dierbare deel krijgen aan de verworven weldaden, die God de Vader uitgedacht heeft, door Christus. En Zijn volk verworven door Christus, leren hier verstaan, de onmetelijke rijkdommen, de eeuwige eer, die God de Heere Zelve krijgt.

Daar gaan wij eerst van zingen Ps. 118:4 en 9

*De HEER' is aan de spits getreden
Dergenen, die mij hulpe bién;
Ik zal, gered uit zwarigheden,
Mijn lust aan mijne haat'ren zien.
't Is beter, als w' om redding wensen,
Te vluchten tot des HEEREN macht,
Dan dat men ooit vertrouwt op mensen,
Of zelfs van prinsen hulp verwacht.*

*De HEER' wou mij wel hard kastijden,
Maar stortte mij niet in de dood;
Verzachtte vaderlijk mijn lijden,
En redde mij uit allen nood.*

*Ontsluit, ontsluit, voor mijne schreden,
De poorten der gerechtigheid;
Door deze zal ik binnen treden,
En loven 's HEEREN majesteit.*

Toepassing

Wat is dat voor een dierbare arbeid geweest, voor Israëls volk in die dagen. Maar niet minder voor de levende kerk, ten alle tijden, dat de Heere niet alleen Zijn belofte geeft, maar dat het eens uitgewerkt zou mogen worden.

Want Israël heeft die belofte gekregen tweehonderd jaren, voor dat Kores er was en zij leefden onder de belofte. Maar de belofte moest vervuld worden en de Heere gaf dat middel Kores, waardoor Hij het uitgewerkt heeft: "En Ik zal voor uw aangezicht henen gaan." En in die middellijke weg, de kromme wegen recht maken, de koperen deuren verbreken, de grendelen aan stukken slaan.

Dat zal de Heere doen, voor al Zijn gunstgenoten. En een eeuwige weldaad, dat u niet achter de eeuwige deuren terecht komt, die niet meer verbroken kunnen worden. Want hier kunnen hechte muren, dichte deuren en dikke grendels, verbroken worden.

Maar de eeuwige deuren zullen straks niet verbroken worden, als u niet bekeerd en als dat wonder niet aan uw ziel gebeuren zal. Want als de Heere de deuren gaat openen voor Zijn volk, dan wordt de deur der hel toegesloten en ook de deur der wereld gaat voor u dicht, daar kunt gij niet meer door heen. Dat hoeft u mij niet wijs te maken dat het wel kan, want dat is niet waar! God sluit de deur der wereld voor u dicht en daar komt u niet meer in. Al moet gij door en op de wereld leven, dat is wel waar, maar u komt er niet meer in, daar vind u niet uw lust meer in, daar is uw schat niet meer in. Dat is gedaan, dat is voorheen zo geweest.

Ik heb voorheen gewerkt voor grote schatten, ik heb gehijgd naar aardse vreugde. Dat is ten enenmale teniet gemaakt, God heeft mijn blinde zielsogen willen openen en een lust gegeven en een keus gegeven naar die andere schatten, die in de duisternis zijn. Dan liggen zij in de duisternis. Maar mijn onbekeerde reiziger, daar ziet gij nou niets van, dat er zo'n rijkdom aangebracht is, dat er zo'n eeuwigheid aanstaande is. Wat zal het voor u dan wezen, als het duister blijft en het nooit

geopenbaard wordt? Dan zullen straks uw ogen te laat open gaan, maar dan niet voor de heerlijke schatten die God verworven heeft, maar dan gaan uw ogen open voor de eeuwige rampzaligheid. Waar nooit geen prediking meer is en waar nooit geen middelen der verlossing meer zijn, die de Heere hier nu nog geeft. Hij laat Zijn knechten nog arbeiden aan de ziel, opdat u ingewonnen zou mogen worden, om vrijgemaakt te mogen worden uit satans macht en heerschappij, van de wereld en om van dood levend gemaakt te worden. Het is wat geweest, langs moeilijke wegen en diepe wegen. Want Gods wegen zijn niet onze wegen. Daar zingt de dichter van: "Heilig zijn, o God, Uw wegen"

"En Ik zal de kromme wegen recht maken." Kent u de kromme wegen?

Ik zal er een paar uit de Schrift noemen, om niet uit eigen ervaring te spreken, er staan voorbeelden genoeg in de Schrift. Wat denkt u van Jozef, kreeg hij geen kromme weg? Hij werd door zijn broeders veracht en in de kuil geworpen en zij gingen neder zitten om te eten. En zij hebben hem verkocht aan de Midianieten. Zou dat geen kromme weg zijn? Straks dient hij in het huis van Potifar en hij vreest de Heere en omdat hij de Heere vreest kwam hij in de gevangenis terecht. Is dat geen kromme weg denkt u, als u daar niet doorkijken kan, wat God daar mee voor heeft? Dan komen er menigmaal hier wegen openbaar, die gij niet kan doorzien, wat God er mee voor heeft, als je in zulke wegen terecht komt, gelijk Jozef, die ook een afbeelding was van Christus.

De kromme wegen voor een Job, wat denkt u daarvan? Zo rijk geweest, zoveel kinderen gehad en zoveel vrienden gehad, niets meer over gehouden, geen goederen, geen geld, geen gezondheid, geen vrienden meer, alles was afgelopen!
 Zouden dat geen kromme wegen zijn, van Asaf, als hij zegt: "Ziet, dezen zijn goddeloos; nochtans hebben zij rust in de wereld; Dewijl ik de gansen dag geplaagd ben, en mijn bestraffing is er alle morgens." Dat zijn kromme wegen!"

"En Ik zal de kromme wegen recht maken"

En gelukkig als gij hier, als het niet weggenomen wordt, dat gij er onder buigen mag, dat gij het aanvaarden mag. Daar zegt de Heere: "Die, als Hij gescholden werd, niet wedschold, en als Hij leed, niet dreigde; maar gaf het over aan Dien, Die rechtvaardig oordeelt." Dat is het buigen, dan maakt God de kromme weg recht. God maakt het recht, want die weg wordt ook recht gemaakt: God zal straks oordelen en Zijn volk vrij komen te maken. Want Farao kwam in de rode zee om. En alle vijanden zullen straks beschaamd worden, omdat zij het levende volk zolang gevangen gehouden hebben. Gelukkig zijn zij, die door de Heere uit de wereld gehaald worden. Heeft u er nooit geen zin in gekregen en een lust in gekregen, om in uw jonge jaren, bij die God en bij dat volk en tot die dienst te gaan behoren? Om de wereld vaarwel te leren zeggen, die straks ten onder gaat?

Met al de wetenschap die men vandaag op doet, wordt de wetenschap van de Gods kennis hoe langer hoe minder. Hoe meer dat de aardse wetenschap opgevoerd wordt, hoe minder de Gods wetenschap wordt op de aarde. En dan gaan zij met al de wetenschap van God af, en God ontkennen, dat er geen eens een God bestaat.

Het arme volk van God die leert het verstaan hier op aarde: Gelukkig dat er zulk een God bestaat, die van eeuwigheid gedachten des vredes gehad heeft, voor verlorenen, die zulke kromme wegen zelf gemaakt hebben, die door de schuld en zonde, alles verdorven hebben. Want God heeft de mens recht geschapen, ook in de rechte weg, om Hem eeuwig te mogen dienen met lichaam en ziel. En daarvoor is Christus mens moeten worden, om dat volk te kunnen redden en te kunnen zaligen.

En wij hebben gezegd wat het voor Israël was, toen zij uit Egypte kwamen, maar dat het nog groter verlossing is, met het oog op de verlossing van Babel, als zij uit die gevangenis kwamen. Dan waren zij als diegenen die droomden, met schatten beladen, rijk in een Ander. Want hier op aarde, worden zij de rijkdom enigszins deelachtig: "Ik heb alles verloren, maar Jezus verkoren" Zij wensen met de rijkdom van de wereld niet te ruilen, al komen zij dan in de druk, en al komen zij achter koperen deuren, met dikke grendels, dan willen zij nog niet ruilen. Dat is het eeuwige wonder, van diegenen die in de gevangenis zitten. Al hebben zij nog zoveel tegenspoed, nog zoveel verdrukkingen, nog zoveel bespotters, dat er schijnbaar geen mogelijkheid meer is voor hun, dat zij ooit de vrijheid zullen genieten. Dan laten zij toch de wereld de wereld en zij wensen door God uit genade zalig gemaakt te mogen worden en de eeuwige schatten straks deelachtig te mogen worden. Want de duisternis, dat blijft hier nog duister, hoor.

Maar wat zal het straks wezen als de schatten volkomen openbaar zullen zijn en dat er geen duisternis meer zal wezen, dat er geen droefenis meer zal wezen, dat er geen één koperen deur meer zal wezen? Want wij denken soms wel eens, dat er al negentig deuren verbroken zijn, maar het kan zijn dat er nog wel eens negentig deuren dicht zitten. Al de honderd deuren moeten verbroken worden, waar vier maal vijfentwintig honderd tezamen uitmaken. Om al die deuren te gaan verbreken, waar zij uit moeten komen, dat werk heeft Christus op Zich genomen. Daar is Hij mens voor willen worden, daar heeft Hij Zijn bloed voor willen geven, daar heeft Hij de strijd voor aangeboden, daar heeft

Hij de wet voor willen vervullen, de satan zijn kop vermorzeld, en de eeuwige vrijheid voor Zijn volk heeft Hij behaald.

Dat wacht hun straks als de laatste koperen deur verbroken zal worden met de laatste grendelen. Wat zal dat zijn, wanneer zal dat wezen? Dat zal zijn als de laatste ademtocht uitgeblazen zal worden, dan wordt de laatste deur van ongeloof verbroken, die wordt vertreden in de poorten der eeuwige gerechtigheid, waar nooit geen moeite en waar nooit geen poorten meer gegrendeld zal wezen. Daar roepen zij het uit:

*Dit is, dit is de Poort des HEEREN;
Daar zal 't rechtvaardig volk door treên,
Om hunnen God ootmoedig t' eren,
Voor 't smaken Zijner zaligheên.*

Wie zal de rijkdom verstaan, die Christus verworven heeft, die voor hen weggelegd is en die ze straks eeuwig ten deel zal vallen? Hier mogen ze menigmaal wel eens iets van dat kapitaal aanvaarden, dat God hen te genieten geeft van die rijkdom, maar straks wacht het hen in de jongste dag en naar lichaam en ziel. Waar de vijanden geen invloed meer kunnen oefenen, waar geen aanklagers en geen banden meer zullen zijn, maar de eeuwige vrijheid zal dan hun deel zijn. De meeste zijn al thuis en hebben de eeuwige schat reeds in bezit, waar geen duisternis meer zal zijn:

*Daar zij hun wens verkrijgen;
Hun blijdschap zal dan, onbepaald,
Door 't licht, dat van Zijn aanzicht straalt,
Ten hoogsten toppunt stijgen.*

En dat is het eeuwige voorrecht, wat zal dat wezen? Dan zijn er ook hier vanmorgen, die dat weten mogen; dat of man, of vrouw, of vader of moeder hun voorgegaan zijn, in de eeuwige rijkdom, in de eeuwige zaligheid, in het eeuwige land der ruste. Zou u daar straks ook komen, of zal u achterblijven? Dan mogen wij hier op aarde nog zijn, maar wij kunnen hier niet blijven, wij moeten straks het leven eindigen en de wereld verlaten. En dan moeten wij niet alleen gezond worden als wij ziek zijn geweest, maar onze arme ziel moet gered worden! Wat ik deze week nog eens zei, tegen iemand in het ziekenhuis: Ja ik kan het best begrijpen dat u beter wil worden, maar denkt er in de eerste plaats eens over, uw ziel moet gered worden. Wat zou u hebben aan gezondheid, zonder dat uw schuld vergeven is, zonder dat uw ziel gered is geworden? Het zal straks tegen u getuigen, dat God u zo lang verdragen heeft.

God binde het op onze harten, eer dat voor ons de eeuwigheid daar is, het is nog het heden der genade.

*Zo gij Zijn stem dan heden, hoort,
Geloofst Zijn heil- en troostrijk woord,
Verhardt u niet, maar laat u leiden.*

Om de eeuwige rijkdom te verkrijgen, dat aanstaande is voor dat volk. Dat hen niet ontgaan zal, Hij zal het hen geven. Hij heeft de rijkdom verworven en zal het hen ook geven! Amen

Slotzang zij uit Psalm 69:14.

*Gij, hemel, aard' en zee, vermeldt Gods lof;
Laat al wat leeft Zijn trouw en goedheid prijzen;*

*Want God zal aan Zijn Sion hulp bewijzen,
En Juda's steên herbouwen uit het stof.
Daar zal Zijn volk weer wonen naar Zijn raad;
God eeuwig hun Zijn volle gunst betonen;
Daar zullen zij, Gods knechten met hun zaad,
Zij, die Zijn naam beminnen, erflijk wonen.*

6. Predicatie over Jesaja 62:1

Om Sions wil zal Ik niet zwijgen

Zingen Psalm 74: 1 en 2

Lezen: Jesaja 62

Zingen Psalm 102: 8 en 9

U vindt ons tekstwoord, voor dit morgenuur in de profetie van Jesaja, het 62e hoofdstuk en daarvan het 1e vers.

Om Sions wil zal ik niet zwijgen, en om Jeruzalems wil zal ik niet stil zijn; totdat haar gerechtigheid voortkome als een glans, en haar heil als een fakkel, die brandt.

Dit is een klein gedeelte uit de profetie van Jesaja. Die hier spreekt in Naam van de HEERE Zelf. Dat kunnen we lezen in de voorgaande hoofdstukken. Hoofdstuk 61, dat begint zelfs met: "De Geest des Heeren HEEREN is op Mij." Waarom, en waartoe?

"Omdat de HEERE Mij gezalfd heeft, om een blijde boodschap te brengen, de zachtmoedigen." Aan wie? Alleen aan dat Sion, dat God verkoren heeft, en dat Christus gekocht heeft. Alleen voor die! Daar kan geen blijde boodschap uitgaan aan die Sion gram blijven en die de God van Sion de rug toekeren. Maar alleen aan dat uitverkoren volk. Dat was dat volk van de oude dag, dat zelfs meegevoerd was en nog meegevoerd zouden worden door de vijand, vanuit hun eigen land. Dat zij in ballingschap kwamen, en in duisternis kwamen te zitten.

Want we lezen in de profetieën, zowel als in de lofzangen van Zacharia en die van Simeon, dat het volk van Israël in de duisternis zat, eer dat Christus kwam. En dat is nog zo, al denkt u daar niet aan. Vandaar, dat God Zijn profeten geeft om dat Woord uit te dragen. En dat Christus Zelf gekomen is en zegt: "De Geest des Heeren HEEREN is op Mij, omdat de HEERE Mij gezalfd heeft." - Om wat te doen?

"Om een blijden boodschap te brengen, de zachtmoedigen. Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart."

En wat is daar geen macht voor nodig, om een hart te breken. We zijn zo hard geworden door de val. En we verharden ons nog elke dag en als er geen God met Almachtige kracht bestond, om de mens te verbreken, zou de mens doorgaan. Maar de HEERE heelt ook gebrokenen van hart.

Dat is één van de ergste kwalen, als u een hartkwaal bezit, en als uw hart gebroken wordt. Dan zult u daar bij ook uw kracht verliezen, en ook uw leven verliezen.

En nu komt God de HEERE voor dat volk, voor zulke ellendigen, voor zulke gebrokenen van harte, een blijde boodschap te brengen. En daartoe, is Christus gezalfd en in de wereld gekomen, om dat volk op te gaan zoeken en toe te gaan spreken: "Om de gevangenen vrijheid uit te roepen, en de gebondenen opening der gevangenis." Die zitten dus als gevangenen en gebondenen.

En wij willen zo graag de vrijheid. En zij hebben de vrijheid gekend ook uiterlijk. Net zo goed als in het geestelijke, als we dan de vrijheid moeten missen, dan gaan we de gevangenis in, gelijk als Israëls volk in de gevangenis terecht zou komen. Want dat heeft Jesaja al geprofeteerd, en meerdere profeten hebben daar al van geprofeteerd. Maar de HEERE gedenkt dat volk, die ellendigen, die ongelukkigen, die in de duisternis gezeten zijn: "Het volk, dat in duisternis wandelt, zal een groot Licht zien." En dat kunnen zij zelf niet maken, en zij hebben de sleutel van de gevangenis ook niet. En dat geestelijk Sion, dat heeft ook geen sleutels, maar zij kunnen ook niet uitbreken.

Vandaag zijn er genoeg gevangenen, die uitbreken.

Maar zij kunnen dat niet, daarvoor zal de Christus moeten komen, om dat volk vrijheid te geven. De banden moeten los gemaakt worden, en zij moeten wederom terug gebracht worden, daar waar hun ziel zo naar uit kan zien. Om uit te roepen, het laatste: "Om uit te roepen het jaar van het welbehagen des HEEREN, en de dag der wraak onzes Gods; om alle treurigen te troosten." Want de HEERE heeft een jaar des welbehagens, naar Zijn eeuwig voornemen om dat volk de vrijheid te geven.

En zulk een staat komt de HEERE hier vooruit te voorspellen door middel van Jesaja, wat dat volk tegemoet gaat, dat er een einde aan de gevangenis zal komen, een einde aan de duisternis en aan de druk zal komen. Dat er een einde aan de toorn Gods zal komen, waardoor zij in de druk zijn gekomen. En dat alleen door die dierbare Borg en Middelaar Gods en der mensen. Zo komt Jesaja zelf te zeggen, in één van de laatste verzen van dat hoofdstuk: "Want gelijk de aarde haar spruit voortbrengt, en gelijk een hof hetgeen in hem gezaaid is, doet uitspruiten, alzo zal de HEERE HEERE gerechtigheid en lof doen uitspruiten voor al de volken."

Zoals de aarde waar het zaad in gezaaid is doet uitspruiten, zo zal de grote Spruite Davids komen. Dat staat te wachten, we staan vlak voor de Adventsdagen, dat die Christus staat te komen. Dat Hij gezien zal worden, want een uitspruitsel blijft niet verborgen. Wat in de aarde groeit, dat kan nog verborgen blijven, maar het uitspruitsel niet. Opdat dat volk daar een oog op krijgt, op die enige Borg en Middelaar, op die enige Redder, op de enige Verlosser, op de enigen Zaligmaker, door Wien zij vrede met God mogen verkrijgen.

Daarom gaat hij ook zeggen in dit 62e hoofdstuk: "Om Sions wil zal Ik niet zwijgen en om Jeruzalems wil, zal Ik niet stil zijn." Daar hebt ge dus wat Jesaja zegt, inleidende Christus de Messias Zelf, in zijn toespraak. En als deze Profetie door Jesaja uitgesproken wordt, dan heeft hij daar door zelf blijdschap in zijn hart mogen hebben. En als ge dan het zesde vers er bij leest, dan roept hij uit, als hij eerst gesproken heeft, O Jeruzalem! "Ik heb wachters op uw muren besteld, die gedurig al de dag en al de nacht niet zullen zwijgen."

Wie is die "Ik"? Dat kan nooit iemand anders geweest zijn, dan de Christus Zelf. Want Die stelt Zijn wachters op de muren, hoor! Die mensen, die kruipen daar zelf niet op, en die hebben geen aandrang van mensen nodig, want God stelt hen aan, om daar als wachters op Sions muren te mogen staan. En die zullen niet zwijgen en niet stil hebben te zijn.

Waar wij dus over gaan denken. Het belang van Jesaja die hier spreekt, want hij spreekt in de Naam van Christus, Die hier ingeleid wordt.

Dat is dan ten eerste: ***De innige betrekking op dat volk, op dat Sion, en op dat Jeruzalem.***

En in de tweede plaats, vindt ge daar: ***De dure verplichting.***

Dat en Jesaja, maar ook al de wachters die de HEERE op Sions muren gesteld heeft, niet zullen zwijgen. Opdat het volk het zal vernemen uit de mond van de wachters, wat hun te wachten staat. Om hen te verlossen uit de jammerstaat waar in zij gekomen zijn.

Om dan ten derde: ***De rijke zegen die zij mogen ontvangen.***

Door gewezen te zijn op die enige verlossing, dat zij straks in de vrijheid zullen zijn. Zij zullen tot sieraad en tot heil zijn, zodat alle volken straks zullen heenvlieden naar Jeruzalem.

Dat is dus hetgeen Jesaja hier heeft te zeggen, als hij gaat uitroepen: "Om Sions wil."

Dat is in de eerste plaats dus.

En dan begrijpt u toch wel dat het Jesaja niet alleen om het uitwendige Sion te doen is. Dat was een berg in Jeruzalem. Jeruzalem zelf dus, omringde ook Sion en het behoorde bij Jeruzalem. Maar inzonderheid zou uit Sion de wet van uit gaan: "Want uit Sion zal de Wet uitgaan, en des HEEREN Woord uit Jeruzalem." Daar zou de HEERE wonen naar Zijn eeuwige Raad. Dat zal Basans hemelhoge berg met al zijn heuvelen, dat Sion wil tergen, aan de weet komen, dat God Sion verkoren heeft. En dat Sion verkoren zijnde van God, bemint Hij meer dan alle Jakobs steden. Want Jeruzalem was één van de grote steden, het was de hoofdstad van het volk van Israël.

En dat is het vandaag weer geworden. Zult u er om denken! Dan mogen de vijanden, dan mag ***Amerika, dan mag Rusland***, dan mogen alle andere landen, op dat Sion en op dat Jeruzalem neer kijken, om dat te niet te doen, maar God de HEERE zal Sion bouwen uit het stof. Gelijk het verwoest is, gelijk het neergeslagen was, in de dagen van Jesaja reeds.

Want het volk van Israël had een bijzondere weg, en dat heeft elk kind van God. Want u moet niet denken, dat alleen Sion dat heeft, want er zijn genoeg van die Sionieten, die hebben van de zaligheid nooit wat geweten. Al heeft de HEERE een overblijfsel van dat Sion behouden en van Jeruzalem behouden. Want denk niet dat al de Joden zalig geworden zijn, en ook niet in de toekomst dat alle Joden zalig zullen worden. Maar het is wel een eeuwig wonder dat de HEERE vandaag aan dat Sion en Jeruzalem denkt. En dat niet alleen Amerika en Rusland daar over denken, maar God denkt aan Sion en aan Jeruzalem. "Om Sions wil zal Ik niet zwijgen en om Jeruzalems wil zal Ik niet stil zijn". En dat Sion is van God verkoren. Want diegenen, die in Sion geboren zijn, behoren dan tot dat Sion, hoor. Maar dan moet u in Sion wedergeboren zijn. En de HEERE zal zeggen: "Deez' en die is daar geboren". En de HEERE zal hen opschrijven en optekenen, en zal hen Zelf bevestigen.

En als dat de grote hoofdstad is van Israëls volk, dan is dat tevens de hoofdstad van de gehele regering van Israëls volk, daar stond de troon van David en daar heeft God Zijn troon gesteld. Daar woonde God Zelf, tussen de Cherubims, al hadden zij de HEERE verlaten. Want denk dan maar eens, toen dat volk in Babel was, aan een Daniël, hij had open vensters naar Jeruzalem: "Indien ik u vergeet, o Jeruzalem! zo vergete mijn rechterhand zichzelf!" Denkt u, dat de levende kerk, waar dat zij straks ook terecht komen, Jeruzalem zullen vergeten? Dat kan God niet vergeten, maar de levende kerk kan Jeruzalem ook niet vergeten.

Dat is de plaats, die God door middel van mensen heeft willen laten veroveren. David heeft gezegd, al wie Jebusieten slaat, dat zijn de inwoners van Jeruzalem, zal tot een hoofd, en tot een overste worden. En David heeft daar zijn troon gevestigd. Vandaar uit ging dus de regering en de wet. Maar vandaar uit werd ook de Godsdienst onderhouden, daar was het hoogste centrale punt van de dienst van God, daar kwamen al de twaalf stammen bijeen. Er waren wel onderscheidene synagogen in het land, dat wel, maar er was maar één Jeruzalem. En dat éne Jeruzalem, dat wil zeggen, dat er maar één kerk is. En alle kerkmuren vallen weg, omdat er maar één Sion en maar één Borg en Middelaar is.

En dan zal de HEERE om dat éne Sions wil niet zwijgen, en om Jeruzalems wil niet stil zijn. Jesaja zelf was er aan verbonden, maar hij spreekt in de Naam van Christus, als van de Messias. De Messias was daar aan verbonden van eeuwigheid. Die heeft het voor Sion en voor Jeruzalem opgenomen in het Verbond der Genade. Toen God de HEERE ging betonen, dat Hij in de tijd een volk te Sion en te Jeruzalem zou brengen. Aan Abraham was zelfs dat land beloofd, dat hij daar zou wonen, en zijn zaad zou vermenigvuldigen. En de Christus zou komen, om daar ook in dat Jeruzalem Zich te

gaan openbaren, dat Hij Jeruzalem verkoren had.

Dan kwam hier Jesaja te zeggen, als profeet zijnde van Godswege, de betrekking op de Koning der koningen, niet alleen de troon David, maar ook van de Koning der koningen. Want er zal een Koning straks op de troon van David komen:

*Dan zal Hij al Uw volk beheren,
Rechtvaardig, wijs en zacht;
En Uw ellendigen regeren;
Hun recht doen op hun klacht.*

Dat zal Christus doen. En daar is die dierbare centrale dienst, die heen wijst, om ze straks uit het aardse Jeruzalem te brengen, naar het eeuwige Jeruzalem dat daar boven is. Want dat is het hemelse Jeruzalem, hoor. En dan mogen zij vechten om het aardse Jeruzalem, maar waar is er nog een vechten om dat hemelse Jeruzalem, om daar in te mogen gaan straks, in die poorten van dat Jeruzalem, dat dorpsgewijs gebouwd is? Dat zal geen muren meer hebben, die gesloten kunnen worden.

Want Jeruzalem, was niet alleen een grote stad, maar ook een kunstig gebouwde stad: Jeruzalem is wèl gebouwd,

*Wèl saamgevoegd; wie haar beschouwt,
Zal haar voor 's Bouwheers kunstwerk groeten.*

Dat is dat Sion in Jeruzalem. En dat wordt hier gebouwd op de aarde. En dan bedoel ik hier dat geestelijke Israël, dat gebouwd wordt door die grote Bouwmeester. Want ouders die zelf wel genade mogen bezitten, kunnen hun kinderen niet zalig maken, zij kunnen hun kinderen geen nieuw hart geven. Zij kunnen hun kinderen niet bekeren, zij kunnen er wel op wijzen dat het nodig is, maar dat zal God de HEERE alleen moeten doen. En zo zal door alle eeuwen heen, die grote Bouwheer, Jeruzalem gaan herbouwen uit het stof.

En de HEERE bemint de poorten van Sion boven alle woningen van Jakob. Dus van de openbare dienst van God, daar houd de HEERE meer van, als van de huisgodsdienst. Want sommigen, die zitten thuis. Dan zegt de HEERE niet, dat Hij niet van hen houd, maar van Jeruzalem toch meer, hoor. En als dat Jeruzalem straks dienstbaar zal zijn, dan zal Jesaja zijn mond open doen, met een dierbare betrekking op dat volk, op die dienst van God en op God Zelf. Waar hij van Godswege zelf ook geroepen is, daarom wist Jesaja om welke oorzaak dat zij in ballingschap zouden terecht komen. Waar hij in het begin ook van sprak, toen zij nog niet weggevoerd waren, maar dat zij daar in de toekomst terecht zouden komen.

Dat heeft Christus uitgeroepen, toen Hij op aarde was: "Jeruzalem, Jeruzalem, gij, die de profeten doodt, en stenigt, die tot u gezonden zijn! Hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugels; en gijlieden hebt niet gewild."

En Jesaja heeft hen zelfs toegeroepen en de snode ongerechtigheid van dat volk heeft hij hen voor gehouden, lees dat in het eerste hoofdstuk maar. En gezegd: "Komt dan, en laat ons samen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol." Maar eerst: "laat ons samen rechten. "

Dat gaat nooit buiten het gericht om, dat moet u niet denken. Allen, die zalig zullen worden en willen worden uit genade, zullen die dan dat niet leren kennen, dat zij door dat eeuwig gericht zalig zal worden? Zonder dat gericht zult u daar niet binnen komen. En dan zult u leren verstaan, Wie de Rechter is. En dan zult u verstaan, Wie de grote Advocaat is, Die op Zijn gerechtigheid, dat volk zal doen voorkomen, opdat zij vrij

gemaakt en vrij gesproken zullen worden en vrede mogen hebben.

Want weet u wat Jeruzalem betekent. De naam Jeruzalem betekent: Woningen des Vredes. En dan zal dat volk "Woningen des Vredes" verkrijgen, in Die dierbare Vredevorst. Waarvan Jesaja getuigt: "En men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst."

En dan zal dat volk de vrede krijgen onder Zijn Goddelijke regering en Zijn Goddelijke besturing. En als Jesaja dan van God gezonden is, en daarvan getuigen mag, dan stelt hij daar belang in de levende Kerk. Al is het dat de uitwendige kerk hem ook niet vreemd is en dat heeft hem ook niet met rust gelaten, hij gaat hen wel waarschuwen als profeet zijnde. Maar hij gaat hen ook zeggen, wat Jeruzalem zal zijn. En dat is al zo dikwijls geprofeteerd, en al zo lang geprofeteerd. En wat heeft het uitgewerkt? de HEERE had beloofd dat zij verlost zouden worden, maar waar is de belofte? Was die al vervuld? Nee, dat was nog niet vervuld. Dat zal straks pas, na enkele honderden jaren vervuld worden. Maar God zal aan Sion hulp bewijzen en zal hen redden uit de nood waarin zij verkeren. Want Sion en Jeruzalem verkeren in nood.

En als dat volk in nood verkerende is, dan helpt God in nood. Want: God, Die helpt in nood,

*Is in Sion groot
Aller volken macht,
Niets bij Hem geacht;
Buigt u dan in't stof,
En verheft met lof
't Heilig Opperwezen,
Wilt Het eeuwig vrezen.*

Dat zal de HEERE gaan tonen, en daarom zegt Hij: "Om Sions wil zal ik niet zwijgen, en om Jeruzalems wil zal ik niet stil zijn." Nee, Ik zal het hen aan gaan zeggen van Godswege. Want Jesaja is van God verkoren en van God geroepen, om dat volk toe te gaan spreken in de Naam van Christus en hen Christus voor te houden. En als hij dat met blijdschap doet, want dan zegt zelfs een Paulus, als hij schrijft aan de Korinthiërs: "Want indien ik dat gewillig doe, zo heb ik loon, maar indien onwillig, de uitdeling is mij evenwel toebetrouwd."

God heeft dat gegeven, ook in het Oude Testament, uit die dierbare Bron van boven. Maar ook om met dat volk verbonden te mogen zijn, zoals Israël zo menigmaal zong: "Zal ik het goede voor u zoeken."

Zo zocht ook Jesaja voor dat volk van Israël en voor Jeruzalem het goede. Al dachten velen van niet, want dan hebben zij met Jesaja het tegendeel gedaan, zij dachten dat Jesaja ging heulen met de vijand, en dat hij het goede niet zocht voor Jeruzalem. Dat denkt men vandaag ook nog. Die zijn er ook nog, hoor, die moeten niets van zulke leraars hebben, niets van zulke gezanten hebben. Die zijn zij liever kwijt, al valt het altijd niet mee om die kwijt te raken, want God houdt hen vast. En de HEERE laat ze leven, opdat zij niet zwijgen om Sions wil en om Jeruzalems wil. Maar niet om der vijanden wil, want ook de duivel zwijgt nooit.

2. Dan zal daarom die knechten, die God gezonden heeft in Zijn dienst en in Zijn wijngaard, om Sions wil niet zwijgen en om Jeruzalems wil niet stil zijn.

En dat zullen zij doen, die gewichtvolle taak, omdat de HEERE hen dat opgedragen heeft, eerst aan Zijn profeten en later aan de apostelen, daarna aan leraars, en evangelisten, en aan allen die een betrekking krijgen in de ambtelijke bediening van

Gods kerk, hier op aarde. Dat is een dienst, die de HEERE oplegt, en die dienst zal vervuld moeten worden. Om dan niet stil te zijn, want de duivel zit nooit stil, om dat volk te betwisten, en hen aan te vallen, en te zeggen: Er is voor jou toch nooit geen zaligheid meer, je hebt te lang gezondigd, je hebt te veel gezondigd, er is geen mogelijkheid meer dat je zalig wordt.

Zouden zij dan zwijgen, die door God hier gesteld worden en die taak op hun schouders gelegd heeft in de kerke Gods? Want dan zegt Jesaja in het zesde vers, dat ik hier niet buiten sluit.

Maar vandaag in hoofdzaak over het eerste vers, maar daarom is het verband er niet bij uitgesloten. Want dan zegt Hij: "O Jeruzalem! Ik heb wachters op uw muren besteld.", hoort u dat? Op Jeruzalems muren heeft God Zijn wachters besteld. Dat heeft niet een synode gedaan, dat heeft geen curatorium gedaan, maar God heeft wachters op Sions muren gesteld.

En als God die wachters op Jeruzalems muren gesteld heeft, dan zult ge verstaan, dat de HEERE Zich niet vergist, hoor. Mensen kunnen zich vergissen, zelfs het curatorium kan zich vergissen, synodes kunnen zich vergissen, maar God vergist Zich niet. Zou Hij er eentje aanstellen wat een vijand van Hem is, zou Hij er eentje aan stellen, die geen hart voor dat Sion heeft, en voor Jeruzalem heeft? Dan hebt u het mis, dan verstaat u het niet wat God komt aan te stellen. Waar zij zelf nooit over gedacht zullen hebben, wanneer God hen in de tijd komt te roepen, met een inwendige roeping en een bijzondere roeping tot dat werk. Dat God de HEERE op draagt van Zijnentwege. Want Hij kan dat alleen ook wel, maar God gebruikt daar ook mensen voor, om zijn Woord uit te gaan dragen, en op de muren van Jeruzalem daar als wachters te mogen verkeren. Want zij krijgen een taak als een wachter. En die hebben te waken over dat Jeruzalem en voor dat Jeruzalem. En als zij daar de wacht hebben te houden, voor de gevaren die er indringen in de kerk, is het hun taak, om van Godswege te roepen.

"Ik heb wachters op uw muren besteld." En als die zulk een aanstelling van Godswege krijgen, om de wachtte houden over Sion en Jeruzalem, dan wil dat zeggen, over de hele dienst van God en voor de inwendige kerke Gods.

Daar moet u vandaag ook eens naar zien, naar de uitwendige kerk, wat daar van terecht komt. Wordt daar de wacht nog waargenomen? Er zijn nog wachters genoeg, hoor, maar ik zeg u, dat er maar weinig wachters onder zijn, die van de HEERE aangesteld zijn; want die gaan het Sion en het Jeruzalem ter harte, wat er ook gebeurt. Opdat zij niet zouden zwijgen van Godswege, want zij zien het gevaar. En dat hebben zij te verkondigen, dat er gevaren wensen binnen te sluipen en dat zij overvallen zullen worden.

Maar dan zullen de wachters op Sions muren, de eerste aangevallenen zijn. En dan moet u niet denken, dat de duivel dan stil zit. Denk u daar maar eens gerust over na. Als er één een getrouwe wachter is, dan komen er duizend duivelen op af, om die éne van zijn wachtpost af te krijgen, om hem het zwijgen op te leggen. Opdat hij niet meer preken kan en niet meer waarschuwen kan. En dat hij niet meer die dierbare belofte gaat verkondigen, voor een volk en hen de vrijheid in het gezicht komt te geven. Dat duldt hij niet.

Maar God de HEERE geeft hen die taak, om dat werk te gaan doen: "Om Sions wil zal ik niet zwijgen, en om Jeruzalems wil zal ik niet stil zijn." En daarom hebben zij te waken, opdat zij met de vijanden niet gaan heulen.

Want die zijn er ook nog, in het natuurlijke leven dan, hoor. Dat is wel gebeurd in Nederland, in 1940, dat de wachtposten helemaal verlaten waren, en dat er was geen

éne wachter meer was. De vijand kon zo maar binnenlopen in Nederland.

Zou de vijand zo maar binnenlopen in Jeruzalem, omdat er geen wachters meer waren op de muren? Want de muren waren de grenzen van Jeruzalem. Dan hadden zij te waken over dat Jeruzalem, opdat het niet ingenomen zou worden. Want als de vijanden de wachters van de muren inwonnen, dan kon de vijand zo de stad verderven, en buit maken wat zij konden. Vandaar de plicht en de ernst om van Godswege als het gevaar dreigde, de inwoners van Jeruzalem te gaan waarschuwen en hen het grote onderscheid te leren zien om niet één te worden met de vijanden. Opdat het openlijk openbaar zal komen, dat het Sion is, van God begeerd en van God verkoren. Een onderscheiden, een opgezocht en een uitkomend volk, dat het niet eens is met de wereld, en met de vijand. Zij wensen niet te heulen met de vijand, maar zij wensen als Gods dienaars en Gods dienaressen voor de HEERE te leven.

En dat geldt niet alleen de ambtsdragers, maar dat geldt ook voor allen die in Sion geboren zijn. Dat worden ook wachters, hoor, die ook, om Sions wil niet zullen zwijgen, en om Jeruzalems wil niet stil zullen zijn.

En om dat Jeruzalem daar was ook nog een hele muur rondom heen. Al waren er in Jeruzalem ook nog muren, maar er was een hele grote ronde muur om dat Jeruzalem heen. En wat wil dat zeggen? Dat zegt, de muur van Gods gezag. Dat zegt, de muur van Gods tucht. Dat zegt, dat God de sleutels in handen gegeven heeft van Zijn kerk, aan Zijn dienaren, die Hij gesteld heeft op de muren van Jeruzalem. Zo dat zij daar waken zullen, dat Jeruzalem niet ingenomen wordt.

Zal dan de taak vandaag gehandhaafd worden, zal de tucht gehandhaafd worden? Waar kent u dat nog en waar wordt het gedaan? Dat vraag ik u vandaag, waar wordt het nog gedaan? Ik zou geen éne kerk meer weten, waar dat gedaan wordt. Men durft het niet meer aan, om die dierbare tucht te handhaven, waar God de HEERE van spreekt, om zielen te willen bewaren, om niet met de wereld meegevoerd en uitgeroeid te worden.

En dan hebben wij het gehoord, dat Israël in ballingschap gezeten heeft. Maar: 'Dat zijn wij toch allang vergeten wat Israël aangedaan is, daar hebben wij toch niets meer mee te maken?' Wat denkt u, van Nederland, heeft God Zijn kerk hier ook niet gebouwd? Wat zal de HEERE dan doen, indien er geen wachters meer zijn, die op wacht staan op de muren van Jeruzalem, die Gods kerk zullen handhaven, die het gericht zullen handhaven, en de tucht zullen handhaven? Maar de tucht wordt niet meer geduld, er is geen tucht meer.

Nee, de HEERE zal tonen, dat Jeruzalem van Hem is, en Sion van Hem is. En vandaar de taak, die Hij gegeven heeft, de plicht die zij hebben te vervullen. En dan hebben zij niet te zwijgen en niet stil te zijn. Wat is dat eigenlijk? Zij hebben niet te zwijgen ten eerste, van dat volk, tegenover God. Dan hebben zij niet te zwijgen. Nee, zij hebben in de eerste plaats, de noden van dat volk op te dragen aan de levenden God. Zij hebben niet met de vijanden te gaan spreken, om een akkoordje te gaan maken, hoor! Dat moet u niet denken, nee, zij hebben met God te maken, Hij is de Koning der koningen, en de HEERE der heirscharen. Die staat boven Jeruzalem. Het is Zijn Sion en Jeruzalem, het is Zijn volk, en daar blijven zij af. En dan gaan de ware wachters tot God bidden, voor dat zondige en doemwaardige volk. Of dat de HEERE, dat Sion wil gedenken?

*Beschouw, herdenk Uw vastgestaafd verbond;
Laat dat Uw hart tot ons in liefd' ontvonken;
Het land is vol van duist're moordspelonken,
Vanwaar 't geweld ons grieft met wond op wond.*

Zij zullen dat volk gaan toeroepen, zij zullen niet meer zwijgen. Men zal er geen één

het zwijgen op kunnen leggen, al proberen zij dat telkenmale bij vernieuwing. De hel staat er wel achter om hen mee te helpen en de wereld staat er ook wel bij om mee te helpen, om dat volk het zwijgen maar op te leggen. Daar moet je maar niet meer over preken, en daar moet je maar niets meer van zeggen, als zij daar toch mee durven door te gaan.

"Om Sions wil zal ik niet zwijgen, en om Jeruzalems wil zal ik niet stil zijn." Dan zal ik hen opdragen, aan de HEERE. En hen de zonden en schuld bekend maken. In de eerste plaats, dat het onze schuld is, gelijk Israëls volk, dat zij zo in ballingschap zijn gekomen. Dat is de schuld niet van de vijand, maar de schuld van u zelf.

Want wat denkt u van Nederland, als dat straks in ballingschap zal komen? En waar u terecht zult komen? Dat weet ik ook niet, en dat ga ik ook niet profeteren, want dan zou ik dat, denk ik, misschien ver mis hebben. Wie zal zeggen, wat er straks staat te gebeuren? De aarde bruist van vijandschap tegen dat geestelijke Jeruzalem, en tegen dat geestelijke Sion, hoor. Want daar gaat het tegen. De hele vijandelijke macht is bezig vandaag, tegen de levende kerk, tegen dat "Levende Kind" en tegen dat levend uitverkoren Sion in Jeruzalem.

Maar God komt Jeruzalem te herbouwen uit het stof, en aan hen de vrijheid te geven, zodat alle vijanden beschaamd zullen worden. Al hebben zij gelachen om Jesaja, en om de ware bidders en zuchters, die straks met vreugde weer terug mogen komen. Hun Heil is aanstaande. Maar de wachters gaan niet zwijgen. Nee, zij gaan er niet over zwijgen, over dat er zo gezondigd is. Zij hebben er niet over gezwegen, dat wij de schuld zelf zijn.

Maar zij gaan ook niet zwijgen dat God Zijn belofte kwijt is, in Christus, vanuit het Paradijs zelfs. Daar heeft God hen de moeder belofte al geschonken, dat er een aanstaande Borg en Middelaar is. De dierbare belofte, dat Jeruzalem zal herbouwd worden, en aangezien zal worden in het Borgtochtelijk werk van Christus. En Christus zal ook niet zwijgen. En de wachters zwijgen ook niet. Dat we dat nog mogen horen, dat er nog voorbidders zijn en dat er zuchters zijn, die hun gaan wijzen op de zaligheid, die God in Christus bereid heeft, en dat zij daardoor alleen verlost kunnen worden. Dat is de dierbare taak, die de HEERE geeft en die hebben zij te verrichten. Christus zal straks komen, in Zijn menselijke natuur, waarvan Hij Zelf profeteerde door Jesaja.

Dat vindt u inzonderheid in hoofdstuk 9, waar Hij van getuigt, dat Hij zal komen: "Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst." En dan hebben zij Sion te gaan vertroosten in het 40e hoofdstuk: "Troost, troost Mijn volk zal ulieder God zeggen." Want Christus komt straks: "Bereidt de weg des HEEREN, maakt recht in de wildernis een baan voor onzen God! Alle dalen zullen verhoogd worden, en alle bergen en heuvelen zullen vernederd worden; en wat krom is, dat zal recht, en wat hobbelachtig is, dat zal tot een vallei gemaakt worden. En de heerlijkheid des HEEREN zal geopenbaard worden."

Hij zal niet zwijgen, hoor! Nee, onder al de strijd, onder al de tegenheden en de smart, die zij hadden te dragen; want Jeruzalem zou totaal verwoest worden. Later is hij weer herbouwd, en na Christus weer verwoest geworden. Maar hier komt Jesaja tot troost. En al de wachters op Sions muren hebben dat te gaan verrichten, om de blijde boodschap te gaan brengen: "Zegt der dochter van Sion: Zie, uw Heil komt."

Een komende verlossing, als de HEERE dat laat zeggen, door middel van Zijn knechten, als Zijn trouwe wachters. Dan hebben zij de vijanden buiten de muren wat aan te zeggen, maar het volk binnen de muren, hebben zij wat anders aan te zeggen. En dan

zullen de vijanden horen straks, dat de inwoners van Jeruzalem en de inwoners van Sion beschermd zullen worden, want rondom Jeruzalem zijn muren en de HEERE bewaakt Zijn Sion, want Hij slaapt nacht noch dag. En de getrouwe wachters zullen nacht en dag niet slapen en niet zwijgen. En als dat grote werk, door hen hier vervuld moet worden, mogen zij dat met blijdschap doen, met tederheid mogen doen en met liefde mogen gaan vervullen, om dat werk voort te mogen zetten. En dat volk te gaan vertroosten: "Troost, troost Mijn volk, zal ulieder God zeggen. Spreekt naar het hart van Jeruzalem."

Zij hoeven dus niet stil te zijn, om naar het hart, niet naar de mond, hoor, maar naar het hart van Jeruzalem te spreken. Niet naar het hart van de wereld te spreken, en niet naar het hart van de geveinsden te spreken, maar naar het hart van Jeruzalem te spreken. Daar moeten zij naar spreken, opdat het volk zal luisteren, of dat er nog iets voor hen bij is, of dat zij nog zalig gemaakt kunnen worden uit genade en of er weg voor hen geopend is in Christus.

Ik zal niet zwijgen, en ik zal niet stil zijn. Dan denk ik nog, eer dat ik predikant was; wel geroepen, maar nog niet uit gezonden. Dat mijn vader, met zijn stervende lippen, in de laatste nacht van zijn leven, mij toe riep, waar ik de wacht hield, daar ik te waken had, dat hij uitsprak: Mijn jongen, laat toch geen stilzwijgen bij je gevonden worden. Hij wist dat ik een stil karakter had, het waren zijn laatste woorden: *Laat geen stilzwijgen bij je gevonden worden.*

Zou ik dat dan vandaag nog mogen doen? Nee, geliefden, in de hemel doen zij dat nooit. En de Heilige troongeesten doen het ook nooit. Zou dan hier de kerke Gods op aarde gaan zwijgen, met de levende kerk, die straks eeuwig zalig zullen worden? Zij zullen ook mee mogen doen en Zijn volk mogen toeroepen: "Ziet, uw heil komt." Het is geen wonder dat het 64e hoofdstuk van Jesaja zegt: "Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt, dat de bergen van Uw aangezicht vervloten." Zij zien de bergen wel, maar die zullen versmelten als was, voor gloeiende kolen. Zij zullen versmelten van voor Zijn aangezicht en Sion zal verheugd worden. Want uit Sion zal straks de wet voortkomen, en uit Jeruzalem, zal God, Zijn volk Hem laten dienen en vrezen.

3. Het is in de derde plaats: niet stil zijn, en niet rusten.

Het wordt een heengaan met uw ziel, tot de levenden God, voor dat volk. Dus we spreken eerst van God tot het volk, en dan hebben we te spreken van dat volk tot God. Daar krijgen we de omgekeerde richting, van dat niet stil zwijgen. Zij kunnen niet rusten, om God aan te gaan lopen voordat volk.

*Herdenk de trouw aan ons voorheen betoond;
Denk aan Uw volk, door U vanouds verkregen;
Denk aan Uw erf, het voorwerp van Uw zegen;
Aan Sions berg, waar G' eertijds hebt gewoond.*

En moeten we dat niet zeggen van Nederland, heeft de HEERE hier niet gewoond? Zullen we daar niet aan denken, dat de HEERE Zelf Zijn wijnstok hier heeft geplant? Hij heeft Zelf Zijn knechten hier gezonden, Zelf Zijn wachters hier gehad. En al ligt de kerk hier nu zo versplinterd en verwoest, maar HEERE, beschouw het en herdenk het:

*Beschouw, herdenk Uw vastgestaafd verbond;
Laat dat Uw hart tot ons in liefd' ontvonken.*

Laten we de HEERE aanroepen, en niet zwijgen. Al had Israël het zo verbeurd, maar zij mochten niet zwijgen, om God aan te gaan roepen, om God te gaan smeken. Want God heeft een Troostbron gelegd, voor dat volk waar zij op pleiten mogen. En die

Pleitgrond is alleen in de Borg gerechtigheid van Christus. Waarop zij God mogen wijzen, naar Zijn eeuwig gemaakt bestek, van dat vaste Verbond, dat niet zal wankelen noch wijken. " Want bergen zullen wijken, en heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer." Want zij pleiten voor Sion en voor Jeruzalem. Opdat Sions wachters bemoedigd mogen worden en dat zij versterkt mogen worden.

Want dat zegt hij in de derde plaats uitdrukkelijk: Als dat volk dat straks ervaren mag, dat God die smeekbeden zou verhoren, dat God niet tevergeefs wachters op Sions muren heeft gesteld, die al de dag en al de nacht niet zullen zwijgen. Dan is er alleen uitkomst voor schuldigen en ellendigen, voor gevangenen en gebrokenen van harte, en voor diegenen die in de benauwdheid zitten.

Want Hij zal hen straks geven: "Sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid, het gewaad des lofs voor een benauwden geest." Dan denk ik nog eens een keer aan een voorgaande gemeente, daar moest één van de meisjes die tekst opzeggen; "Sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid, en het gewaad des lofs voor een benauwde geest." Maar zij kon niet, haar hart brak, om dat op te gaan zeggen, en de tranen sprongen over haar wangen.

Die benauwd zijn van hart en een gebroken hart, zal Hij komen te helen en hen gaan kleden met de klederen des heils en met de mantel der gerechtigheid. Die moest nog voortkomen, hoor, Hij, met de mantel der gerechtigheid, Die zal voortkomen, dat stond nog te wachten, namelijk Christus, Die de gerechtigheid aanbrengt, door Zijn lijden en sterven, daar zal Hij de dood in gaan en veracht worden door elk menskind, maar Hij is van God niet veracht geworden. Hij is die dierbare gerechtigheid, Hij heeft aan het recht willen voldoen, en aan de Vader die gerechtigheid van eeuwigheid getoond. Hij is gekomen in de menselijke natuur, en in Bethlehem willen geboren worden.

Daar hebben we van gezongen, dat Jeruzalem herbouwd werd, dat de bouwers verblijd waren, dat zij weer bouwen konden aan dat Jeruzalem.

Maar Christus zal dat alleen doen, in zijn volkomenheid. Maar door middel van anderen en dat is door middel van de prediking van Zijn Woord, zal Hij Zijn Jeruzalem gaan herbouwen. Dan zullen zij komen tot dat Jeruzalem. En dat hebben de profeten vooruit gezien, dat de heidenen zullen komen tot Jeruzalem. "En vele volken zullen heengaan en zeggen: Komt, laat ons opgaan tot de berg des HEEREN, tot het huis van de God Jakobs, opdat Hij ons lere van Zijn wegen, en dat wij wandelen in Zijn paden."

Wie zijn dat die komen tot Jeruzalem? Dat zijn de heidenen. En als de heidenen zullen komen, dan zien we vandaag, dat de heidenen niet zo diep gevallen zijn als Neêrlands volk, die uit de heidenen uitgehaald zijn. Wij zijn nog erger geworden en geven nergens meer om. Wij denken niet meer aan die zalige dienst van God en aan de reine dienst van God, die afgezonderd is van de wereld, om niet met de vijand te heulen.

De reinheid, die er was voor Israëls volk.

Maar de HEERE heeft zelfs over dat Jeruzalem geweend: " Jeruzalem, Jeruzalem! Gij, die de profeten doodt, en stenigt, die tot u gezonden zijn! Hoe menigmaal heb ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugels; en gijlieden hebt niet gewild." Wat waren er maar weinigen blijde met de komst van Christus, dat Hij gekomen was.

En toch zou Christus komen: "Totdat haar gerechtigheid voortkome als een glans." Dat zal zijn een dierbaar Licht. Dan komt door die gerechtigheid, uw ongerechtigheid wel openbaar, hoor. Dan komt uw schuld ook openbaar, dat zult u niet kunnen verbergen. Want er zal geen gerechtigheid van Christus nodig zijn, als er geen ongerechtigheid bij ons te vinden was. Daarom zal dat recht straks voortkomen. Want Sion zal door recht

verlost worden, en dat komt door haar glans. Daar gaat een licht van uit, waarvan een Zacharias en een Simeon gezongen hebben:

*Een licht, zo groot, zo schoon.
Gedaald van 's hemels troon,
Straalt volk bij volk in d' ogen.*

Daar gaat licht vanuit, daar gaat glans vanuit. En van onze ongerechtigheid, daar gaat geen glans van uit, hoor. En als we dan zien, de ongerechtigheid, die vandaag gebeurt, die gehandhaafd wordt, toegelaten en aangeprezen wordt, dat de mens zich daar mee gaat vermaken met al die ongerechtigheid. Wat denkt u daar van?

En nu hier ziet de levende kerk straks dat Jeruzalem, dat herbouwd zal mogen worden. Al is dat onder de zwaarste aanvallen en onder de zwaarste aanvechtingen, maar God zal Sion herbouwen.

En als die herbouwd zullen worden: "Totdat haar gerechtigheid voortkome als een glans, en haar heil als een fakkel, die brandt." Niet alleen maar een fakkel, maar één die brandt, hoor. En dat dierbare licht, en dat dierbare vuur, dat vinden we in Christus. Die brandt, om Zijn volk te verlichten, en om de vijand te gaan beschamen. Gelijk Israëls volk door die dierbare wolkkolom geleid werd, dat de vijand niet verder kon en Zijn eigen volk daar door beschermd werd, zo zal Christus voortkomen, voor de ziel.

Is dat dan geen wonder als zij daar naar gaan hunkeren: "Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt." Daar zien zij naar uit.

En dat hebben nu deze wachters te gaan vertellen: "Ziet, uw heil komt." En Hij komt voort gelijk een glans en een fakkel die brandt. En dat Sion zal worden als een kroon in Zijn hand en dat zal tot sieraad zijn. En als dat volk tot sieraad zal zijn, weet u dan nog één kerk, dat het een sieraad in de hand van God is? Weet u er één? Ik weet er geen één, dat vandaag een sieraad in de hand van God is. Dan moeten we zeggen: Waar zijn we gebleven, waar is onze heerlijkheid gebleven? Waar is onze heerlijkheid gebleven, die we gehad hebben destijds, dat een sieraad was, dat iedereen Jeruzalem ging prijzen en dat Sion ging verheerlijken. En nu het tegendeel, dan gaan we er om lachen en er mee spotten: Is dat nu Sion, is dat nu Jeruzalem? Zou God dat niet gaan reinigen als Hij hen straks gaat voor en toebereiden voor de eeuwige zaligheid?

Vandaar de noodzakelijkheid om Christus te mogen kennen, om Hem te leren zien, en dat Licht te mogen aanschouwen, wat noodzakelijk zal zijn als een brandende Fakkel. Als een Lamp voor onze voet, en een Licht op ons pad, om het donker op te doen klaren. Voor elk, die in het duister dwaalt, zal Hij straks door dat Licht, hen komen te leiden op het vredespad. En als zij door dat Licht geleid zullen worden, door de doodsvalei heen, door de duisternis, naar dat Licht, dat nu ontstoken is, dan zal dat volk zich gaan verblijden, in de gerechtigheid, waarin de Vader genoeg genomen heeft. En zij mogen zich verblijden, dat Jeruzalem herbouwd zal mogen worden:

We gaan daar eerst van zingen: Psalm 69: 14

*Gij, hemel, aard' en zee, vermeldt Gods lof,
Laat al wat leeft Zijn trouw en goedheid prijzen;
Want God zal aan Zijn Sion hulp bewijzen,
En Juda's steên herbouwen uit het stof.
Daar zal Zijn volk weer wonen naar Zijn raad;
God eeuwig hun Zijn volle gunst betonen;
Daar zullen zij, Gods knechten met hun zaad,
Zij, die Zijn naam beminnen, erflijk wonen.*

Toepassing

"Om Sions wil zal Ik niet zwijgen, en om Jeruzalems wil zal ik niet stil zijn". Dat is dus de levende kerk, in de eerste plaats. Opdat straks alle volken vergaderd zullen worden, tot dat Jeruzalem en tot dat Sion. Daar zullen zij wedergeboren worden en daar zullen zij vergaderd worden, om voor en toebered te worden hier op aarde, voor het hemelse Jeruzalem, dat straks eeuwig zal blijven.

En nu zitten we wel in de laatste toekomst van deze wereld, en we zien het ook reeds gebeuren, hoe dat de ganse wereld gist en kookt. Dat de mensen steeds doorgaan, met hun eigen gedachten, dan kunnen we geen geld genoeg verdienen, maar elke dag kunnen we lezen, dat er duizenden mensen ontslagen worden, en geen werk meer kunnen vinden. Dat is het begin er van. Maar het einde komt, hoor, dat gaat door, dat is niet meer tegen te houden. En al gaan we dan nog zo veel staken, en willen we nog zoveel geld verdienen, maar we zullen straks aan de weet komen, dat we God verlaten hebben en niet meer voor Zijn eer opkomen. Hem niet meer nodig te hebben en niet meer naar Sion gaan, om God te mogen vrezen en te dienen. Dan zult ge verstaan, wat straks aanstaande is, voor de kerke Gods.

Maar om de levende kerk te gaan bemoedigen: "Om Sions wil niet te zwijgen, en om Jeruzalems wil niet stil te zijn." Er is voor dat volk straks een eeuwige verlossing, dat nu as op hun hoofd heeft, en smart en droefheid hebben, wegens eigen schuld en zonden.

Ik heb eens uitgedrukt, waar verschillende personen aanwezig waren: Er is veel praat over schuld en zonden, ook van Nederland, maar waar is de uitleving, de smart over de zonden? Dat is bijna niet te vinden, dat is een zeldzaamheid, als u iemand vindt, die daar smart over heeft en bedrukt onder geworden is, die smekende gemaakt is aan de troon der genade.

En toch wil ik u zeggen en dan ga ik van mijn eigen persoon uit, dat ik dat aardse Jeruzalem en dat Sion in Jeruzalem niet vergeten kan. Wat er nog staat te gebeuren, dat weet ik ook niet, maar Sion en Jeruzalem kan ik niet vergeten, net zo min als enkele jaren terug: *Dat Sion is van God begeerd en daar zal Hij wonen*. En Hij zal de laatste uit dat Sion zalig gaan maken, en de laatste uit het Jodendom zal Hij toe gaan brengen. En die zullen aan de weet komen wat Christus voor hen geworden is: Hun Koning, die zij nu nog missen. Zij missen nog die Koning. Zij zijn al die tijd zonder koning geweest. En hun Koning zal ten slotte straks komen, als Hij wederkomt. Dan zal die Koning recht en gerechtigheid gaan beoefenen, als Hij de laatste tot Sion en Jeruzalem toe gebracht zal hebben.

Wat zal het dan wezen, als u zo menigmaal die wachters hebt gehoord? Dat kunnen we niet zeggen in Nederland, dat we nooit geen getrouwe wachter hebben gehoord. Dat kunnen we niet zeggen, hoor! Wat dat zal wezen?

Waarom moeten zij dat zeggen en waarom moeten zij dat spreken? Op dat u horen zult, dat u er naar luisteren zult, opdat u geloven zult wat die mensen zeggen. Maar nee, men, hoort liever een liefderijk Evangelie, een ruimer Evangelie en blijmoediger prediking, waar u mee kan dansen, filmen kan afdraaien, waar u met de mode mee kan doen en waar u maar kan rossen op Gods lieve dag, enzovoort. Denkt u dan, dat het ware Sion en dat Jeruzalem, dat door God de HEERE bearbeid is geworden, mee kunnen gaan met zulk een tijd? Zij wensen alleen te wonen, en afzonderlijk te wonen. Dan mogen zij vertroost worden, er komt straks een eind aan het aardse leven.

Wat zal het dan wezen voor diegenen die niet gehoord hebben. Want die menen het gemakkelijker te hebben in het wereldse. En dat hebben zij ook wel, wat het stoffelijke

betreft, zij hoeven niet zoveel te zorgen, en niet zoveel te bedelen, en op Zijn Naam te gaan vertrouwen.

Maar weet u, zij zullen straks aan de weet komen, dat zij het mis gehad hebben, maar dan te laat. Wat zal het dan wezen, als de ganse wereld aan het eind van het bestaan komt? Want daar gaat het nu naar toe, hoor, naar de wederkomst van Christus. Hij staat te komen, dat Advent, die verwachting, is reeds bezig om dat te gaan vervullen. De tekenen der tijden, die zijn er. We kunnen vandaag met Rome gaan heulen, en we denken er niet over, of we nog onder die dierbare klanken van de profeten kunnen zitten, ja of nee. Daar kunnen we het wel buiten stellen. Gemakkelijk, ja zeker!

Maar dat leven, dat kan het er niet buiten stellen, maar het wenst er nog naar te horen, wat tot hun eeuwige zaligheid is dienende. Zij hebben een verantwoording voor hun taak, zowel voor diegenen, die God gesteld heeft, als voor diegenen die daar naar heeft kunnen luisteren. Want het zal wat zijn straks, ge hebt de weg geweten, maar ge hebt niet gewild.

U hebt gehoord, dat er een weg der genade in Christus geopend is, en ge hebt niet geluisterd naar de wachters op Sions muren. Zij hebben u het gevaar aangewezen en ge hebt niet geloofd, dat het een gevaar was. Zij hebben u gewezen op de vijanden, maar ge hebt niet geloofd, dat het een vijand was, maar gij hebt er mee geheuld en zijt er mee gaan leven. Wat zal het straks zijn, als de kerk van één gescheiden wordt, en de HEERE eenmaal, de één aan de rechter en de ander aan Zijn linkerhand zal zetten. En dat nieuwe Jeruzalem, vanuit de hemel zal nederdalen, om Zijn volk daar eeuwig op te nemen. Waar geen muren meer nodig zijn, waar er ook geen vijandige aanslagen meer zullen zijn. Dan zal de satan moeten zwijgen en de wereld zal moeten zwijgen, dan zullen al de vromen moeten zwijgen, die geen waarachtige genade bezitten. Die zijn er hier zoveel en die zwijgen ook nooit, die hebben meest het hoogste woord wel. Zij hebben hun dwangwetten wel, en als ge dat niet wilt, dan zult u er wel mee te maken krijgen.

Maar gelukzalig zijn zij, die naar Zijn wetten leven, en voor Hem buigen en die nog mogen horen dat er een weg ter zaligheid is voor schuldigen, en voor ellendigen. Want daarom: Om Sions wil zal ik niet zwijgen en om Jeruzalems wil zal ik niet stil zijn. Dan wensen we zo graag, dat er nog enkelen in Sion geboren worden, Filistijnen, Tyriërs, en Moren zullen binnen u o Godstad worden voortgebracht.

En als de HEERE er nog toe zou willen brengen, dan wensen we nog een ogenblikje in uw midden te mogen zijn, om daar getuige van te mogen zijn, dat God nog eens wonderen deed, ook hier in deze plaats. We zijn hier niet voor niets, dat geloven we niet, het is één van beide: als u niet zou willen horen, zult u hen van Mijntwege waarschuwen, zegt de HEERE. En als gij u van hun bloed niet vrijgemaakt hebt, zal Ik dat van uw hand eisen.

God eist dat Zijn volk getrouw makende genade gaat uitoefenen, om Zijn kerk toe te gaan roepen: Dat heil van Sion en Jeruzalem is alleen in Christus. En als dat alleen het heil is, waarin Hij de Weg ter zaligheid komt te openen, laat dan de wereld hun hart een ogenblik ophalen. Maar de kerk zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheid, Die zullen verblijd zijn, als zij hier hun stem mogen verheffen en niet zullen zwijgen.

En dat geldt in de eerste plaats: De wachters, die de HEERE inzonderheid in het ambt gezet heeft, maar dat geldt ook voor het ambt der gelovigen, hoor. Voor al de gelovigen, en daarom zijn zij zo verblijd, als zij nog hier en daar eens mogen horen, één die niet zwijgt, van dat heil in Christus voor Sion en voor Jeruzalem. Die zijn mond nog open doet om te waarschuwen, en de ander de dierbare belofte van dat heil komt te zeggen. Dat is in Christus, Die grote Meester, Die God gezonden heeft: "De Geest des Heeren HEEREN is op Mij, omdat de HEERE Mij gezalfd heeft, om een blijde boodschap te brengen de zachtmoedigen."

Want dat is inderdaad een blijde boodschap, hoor. Straks zal er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zijn, waarop gerechtigheid zal wonen, en dat de glans zal gezien worden die is in Christus, en daar zal zijn volk mee bekleed worden. Want zij worden bekleed met de klederen des heils, en met de mantel der gerechtigheid, en hen zal gegeven worden sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid. En daar zal de as van uw hoofd afgenomen worden, en u zult vrolijke klederen aan krijgen.

In plaats waar er hier klederen van hoeren gedragen wordt. Maar daar wil men ook maar niet aan en toch zal men ook hier nog van kunnen getuigen, van die waarschuwingen daartegen. En hebt u er naar geluisterd, ja of nee? Want zulk een dracht is ook in Nederland ingegaan. Dat noem ik een hoerendracht! En daar zal God straks op terug komen, u bent van Godswege gewaarschuwd voor zulk een kleding. Het zal wat zijn, als we doorgaan. En toch wijzer willen zijn dan de woorden van de wachters.

Gelukkig die mens, die buigt voor het Goddelijke Wezen, en die leert treuren over de verslagenheid, en bedroefd mogen worden over de inwoners van Jeruzalem. Daar heeft de jeugd geen erg in, maar daar mogen ze wel eens over denken, hoor, want God ziet er op neer, ook al zijn we nog zo jong. We zijn ook jong geweest, en dan moet er niet van denken, dat God niet tot uw hart kan spreken. Want dan kunt u met die kleding ook niet meer mee doen, ook al bent u jong.

Ik zou u er van kunnen getuigen, maar het is geen verhaaltje voor op de preekstoel, maar ik zou het u best thuis eens willen vertellen, als u bij mij thuis wilt komen. Dat u daar dan niet meer mee kunt, en dat u met de haardracht even zo goed niet mee kunt, en met allerlei dingen waar de mens zich mee optooit. Dan toont u van buiten, wat er van binnen leeft in uw hart. En Gods volk zal dat precies andersom gaan doen, dan komt uit hun hart naar buiten, hoe het van binnen gesteld is. God gaat hun hart, tot sieraad maken, om voor Zijn aangezicht te leven. Zij gaan dan leven, naar Zijn heilige instellingen. Want van Jeruzalem en van Sion zal Zijn heilige wet uitgaan. En naar die wet gaan zij leven, en Hem gaan zij dienen naar die zekere zalige dienst van Jeruzalem:

*Jeruzalem, dat ik bemin,
Wij treden uwe poorten in;
Daar staan, o Godsstad, onze voeten.*

Daar staan de stoelen van het gericht in Jeruzalem. Weet u dat? En dat zijn stoelen van het gericht, van recht en gerechtigheid. We kunnen hier met het recht wel knoeien, maar voor God kunnen we het recht niet verknoeien, dat moet u niet denken. Want al zou u hier uw recht kunnen winnen, wat genoegzaam kan wezen. Maar denk maar niet, dat u in het gericht bij God kan winnen, hoor. Daar komt de HEERE op terug, op Zijn heilig recht. En ook die Hij gezonden heeft, dat zij recht en gerechtigheid zouden gaan beoefenen. Opdat Zijn Naam verheerlijkt wordt, wij gezaligd zouden worden en uit vrije genade straks zullen ingaan. Niet meer met aardse godsdienst, maar eeuwig in dat nieuwe Jeruzalem, dat wijd en zijd dorpsgewijs bewoond zal worden. En dan eeuwig bij elkander te zijn, om God te loven. Amen

Slotzang Psalm 147: 6

*De HEER' betoond Zijn welbehagen
Aan hen, die need'rig naar Hem vragen,
Hem vrezen, Zijne hulp verbeiden,
En door Zijn hand zich laten leiden;*

*Die, hoe het ook moog' tegenlopen,
Gestadig op Zijn goedheid hopen.
O Salem, roem de HEER' der heren;
Wil Uwen God, o Sion, eren.*

7. Predicatie over 1 Samuël 30: 6 laatste gedeelte t/m vers 8

Doch David sterkte zich in de HEERE, zijn God.

Zingen Psalm 86: 1

Lezen: 1 Samuël 30: 6 t/m 10

Zingen Psalm 142: 1, 2 en 5

U vindt ons tekstwoord in 1 Samuël 30: 6, het laatste gedeelte t/m vers 8:

Doch David sterkte zich in de HEERE, zijn God.

En David zeide tot de priester Abjathar, de zoon van Achimélech: Breng mij toch de efod hier. En Abjathar bracht de efod tot David.

Toen vraagde David de HEERE, zeggende: Zal ik deze bende achternajagen? Zal ik ze achterhalen? En Hij zeide tot hem: Jaag na, want gij zult gewis achterhalen, en gij zult gewis verlossen.

Het voorgaande teksthoofdstuk spreekt, over de terugkomst van David te Ziklag, niet denkende dat hij zo deze stad zou terugvinden. Met blijdschap is hij deze weg heengegaan, maar wat heeft hij in de verte wel gezien en aanschouwd, toen daar Ziklag in puin gelegen was? Alles was geroofd, en niemand en niets was er over gebleven, dan alleen een rokende puinhoop. En David zag niet alleen de ellende, die hij daar vernam, maar hij, hoorde ook de dreigtaal, dat zijn eigen mannen gereed waren om hem te stenigen. Zo kwam David te Ziklag. En daar vinden wij hem dus.

Ons tekstwoord wijst ons, wat er verder gebeurd is. Nee, met die zeshonderd mannen die hem bedreigden, is David niet gaan twisten en daar heeft David zich niet op gaan wreken, maar hij heeft zichzelf wel ergens heen gewend. Hij heeft zijn toevlucht genomen naar Dien, waar geen één van de zeshonderd mannen naar toe gegaan zijn. En er zullen mogelijk best kinderen Gods bij geweest zijn, maar er ging er geen één de weg op waar David naar toe ging. David alleen, sterkte zich in de HEERE zijn God. Zij gingen niet met elkander een bidstond houden en samen buigen, of God hen samen wilde redden, en David behouden. Nee! David wende zich tot de levende God, en sterkte zich in de HEERE, zijn God. Daar gaan we vanavond een ogenblikje over spreken:

Ten eerste over: ***De bange nood, waarin David verkerende was.*** Want dat kan niemand ontkennen.

In de tweede plaats: ***De ernstige bede, die hij opzendt naar boven.***

En in de derde plaats: ***De genadige verhoring, die David verkrijgt.***

Of wilt ge het anders:

- In welke omstandigheid David was verkerende.
- Welke heilige werkzaamheid David daar beoefende.
- Welk een dierbare vruchtbaarheid, die David in zijn sterkte daar van God mocht ontvangen.

Wat is dat volk welgelukzalig, die dat leven van David in hun eigen ziel mogen ontvangen, al is dat dan op de puinhopen van Ziklag. Wie was David? Daar is al zoveel malen over gesproken en al zoveel malen over geschreven. Maar weet u wat de naam van David betekent? "De beminde." David was een beminde van

de Verbonds JEHOVA. En of dat we dat dan ook ooit in ons leven aan de weet gekomen zijn, dat we een beminde zijn van eeuwigheid. Want God heeft Zijn volk van eeuwigheid bemind en dat komt Hij in de tijd openbaren.

Want wij beminnen God niet meer, zoals we geboren zijn. Maar God maakt de mens zalig, opdat ze straks Hem weer gaan beminnen. Dan worden zij 'beminden des HEEREN' genoemd. En bij dat beminde, was David een gezalfde. En dan leest ge uitdrukkelijk, dat David een kind van God was, en aangenaam in de ogen des HEEREN.

1. De bange nood, waarin David verkerende was.

Denk niet te licht over het leven van David. We hebben er soms heel andere gedachten van. Wij kijken soms naar de uitwendige en inwendige gebreken van David. Maar dan wil ik u wijzen en een advies geven, als u vanavond thuiskomt, om 1 Koningen 15 eens te lezen. Zal u dat niet vergeten! Wat staat daar? Daar staat, dat David zijn ganse leven aangenaam in de ogen des HEEREN geweest is: "Omdat David gedaan had wat recht was in de ogen des HEEREN, en niet geweken was van alles, wat Hij hem geboden had, al de dagen zijns levens, dan alleen in de zaak van Uria, de Hethiet.

Maak u er dan maar van, wat u wil. Dan kan u schimpen op David, maar God schimpt niet over hem, hij blijft het zwart van Zijn oogappel. Alleen op de daad met Uria, daar is God op terug gekomen.

En dan vindt u hier de man naar Gods hart, in een zeer droevige omstandigheid. In een noodtoestand verkeert David. Hoe is dat gekomen? Dat kan u hier in het voorgaande wel lezen, daar was rede voor. Welke rede?

Wel Saul had hem het land uitgedreven. David was niet uit zichzelf gaan lopen, dat hebben wij het mis als wij dat denken. Saul had hem verdreven, en hij was daar bij Achis terecht gekomen. Maar de Filistijnse vorsten hadden hem uit het leger weg gerukt. Zij wilden niet dat Achis hem in het leger wilde behouden. En toen hebben de Amalekieten Ziklag verbrand en alles geroofd, ook de vrouwen. En zijn eigen mannen, die waren niet bedroefd met David, al hadden zij ook al veel meegemaakt met David. Het was niet voor het eerst, dat zij David kenden, hoor.

Nee, dan zouden we dat kunnen begrijpen. Maar zij wisten goed, wie David was, hij was geen vreemdeling voor hen. Zij wisten, dat hij de zaken Gods op het oog had en dat hij van God gezalfd was, om Israëls koning te zijn. Maar dan leest ge er van, dat zij tezamen stenen opgenomen hadden, om David te stenigen. En daarom verkeert hij in de grootste nood, en in een droevige omstandigheid. En dan mag u denken, dat het alleen uitwendig is, maar het ging bij David wel uit en inwendig, hoor. Maar het uitwendige ging er niet van buiten, dat moet u niet denken.

Nee, God gebruikt menigmaal het uitwendige om het inwendige te openbaren. En dan komt dat tweeërlei openbaar. Zowel bij de zeshonderd man is het openbaar gekomen, hoe dat zij stonden tegenover God en tegenover David. En hoe dat David in die omstandigheid tegenover God stond, dat is ook openbaar gekomen. In de grootste ellende komt het openbaar, hoe uw ligging tegenover God is: "David sterkte zich in de HEERE zijn God." En als David geen andere weg meer weet, alleen staande dus tussen zijn zeshonderd mannen. Er was er geen één die voor hem bad, geen één die voor hem zuchtte, geen één die hem ondersteunde. En er was er geen één die zei; 'David', de Heere heeft u al zoveel maal uitgeholpen, Hij zal u nogmaals wel verlossen.

Maar nee, zij wilden stenen gaan werpen naar het hoofd van David, in plaats van te zuchten voor David. Maar David wendt zijn hoofd naar boven, gelijk als een arend naar de rotsteen vliegt. "Hij sterkte zich in de HEERE zijn God". Wat zegt dat? Ten eerst staat het woordje "HEERE" met hoofdletters, dat is de Verbonds-God. En dan komt het

er voor elk mens op aan, dat wij in dat Verbonds- Hoofd en in dat Verbond begrepen zijn. En of wij in de tijd, die HEERE hebben leren kennen. Hij sterkte zich in de HEERE, Die was zijn God geworden. De Verbonds JEHOVA was zijn God geworden. Dat was maar niet in een beschouwende kennis bij David. Nee, dat was in de praktijk van zijn zielsleven, dat de Verbonds JEHOVA, de Drieënige God; De Vader, de Zoon en de Heiligen Geest, dat het zijn God was.

Daarom zegt hij menigmaal na de diepste smarten: "Mijn God, U zal ik eeuwig loven." En dat is zijn God, in de dreiging die hij ziet, dat Gods Geest hem die weldaad geschonken heeft. Want menige bekommerde ziel zegt: Dat mij die weldaad eens geschonken werd, dat God mijn deel nog eens mocht wezen. Maar David was het ten deel, David kende de HEERE en kende zijn God.

In een andere plaats zegt hij: "Hoewel mijn huis alzo niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en bewaard is; voorzeker is daarin al mijn heil, en alle lust, hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten."

Dat wist David, dat is hij aan de weet gekomen. God maakt het zijn volk hier aan de weet, dat zij in dat Verbond liggen opgesloten en dat zulk een Verbonds-God hebben verkregen. Dat heeft God getoond aan David in zijn omzwerven, dat de Verbonds JEHOVA, De" IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL", de Getrouwe is gebleven. Anders had David hier nooit de toevlucht kunnen nemen tot Hem. Als het aan David zelf gelegen, dan had hij er nooit toegekomen.

Nee, het ligt niet aan David, hoor, maar dat ligt in de getrouwe Verbonds-God Zelf dat hij daar komt. Nee, David kon er ook uit zijn eigen niet komen, maar hij sterkte zich in de HEERE zijn God. Zijn geest werd weer levendig, God bracht hem op zijn plaats. Want er is geen dierbaarder plaats in het zielsleven. Al staat ge dan alleen, temidden van de helden die met u gestreden hebben en die nu de tegenstelling tonen. Niet meer samen met u strijden willen maar stenen in de hand te hebben. Om dan het zicht te hebben, op de Verbonds JEHOVAH, Die daar zijn eeuwig welbehagen heeft genomen, om door middel van Zijn eigen lieve Schoonzoon Zijn volk te gaan redden.

David kwam daar op die plaats, waar God hem hebben wilde. En dan zal er geen éne ziel van achteren kunnen zeggen: dat er iets van ons bij komt, wel zonde en dwaalwegen. Maar de weg, die God met Zijn volk komt te houden, dat is een eenzijdig werk Gods. En dat eenzijdige werk van God, dat heeft David niet kunnen bezien, dat het zulke diepe wegen zouden zijn, maar dat hij ook zijn krachten weer terug zou krijgen uit de Verbonds JEHOVAH.

"Hij sterkte zich in de HEERE zijn God." En als David zich gaat sterken, dat wil zeggen: Kracht putten, uit God. Dan moet u in God terecht komen, in de Drie-enige God, om zich daarin te kunnen sterken. Die God David verleent, als hij daar de toegang in krijgt. Al heeft dan Saul hem verjaagd, Achis hem terug gezonden, de Amalekieten zijn stad verbrand en dat zijn eigen mannen klaar stonden om met stenen naar hem te werpen, maar God verwierp David niet en verjaagd David ook niet. Nee, Hij geeft David een open toegang, opdat David daar sterkte uit zou verkrijgen.

En als gij ooit de geestelijke gesteldheid van David hebt leren kennen, dan bent u in Ziklag geweest. David sterkte zich niet in zichzelf, niet in zijn mannen, noch in Israël, die zo dicht bij hem was, maar in zijn Verbonds-God. Die Zijn belofte aan David kwijt was en Die hem Zelf met de onverbreekbare oliehoorn heeft laten zalven: "Zou Hij het zeggen, en niet doen, of spreken, en niet bestendig maken?" Zijn God zou hem in staat stellen straks om Israëls volk te gaan verlossen.

David sterkte zich in de HEERE zijn God. En als hij dan daar kracht uit gaat putten, en

tot die God gaat roepen en daar zijn Toevlucht gaat zoeken, dan kunnen die zeshonderd mannen dat niet afsnijden.

Nee, hoor! Hoe verbitterd als dat zij zijn. En dan mogen zij stenen in hun handen nemen zoveel zij willen, maar dat kunnen zij David niet afnemen, omdat Gods lieve Geest in het hart van David werkt en een toegang geeft om kracht te mogen putten, met het aker des geloofs, om kracht uit God te mogen verkrijgen. Want dan kan u wel geloof gaan beoefenen, als er gladde tijden in ons leven zijn. Maar als alles tegen is, om dan de geloofs werkzaamheid te gaan tonen, dat wij zulk een Verbonds JEHOVAH mogen bezitten. Dat u een Verbonds kind is mogen worden, door het Verbonds bloed, dat Christus heeft gestort. Waar David in begrepen is, en waarin hij niet beschaamt zal worden. Dat kan hij op heden wel niet bekijken, maar hij sterkte zich in de HEERE zijn God, daar kon hij kracht uit putten. Daar stort hij zijn hart uit in de bangste nood. We hebben dat zo pas gezongen uit Psalm 142

*En alle hoop mij gans ontviel,
Daar niemand zorgde voor mijn ziel.*

David stond daar alleen, maar er was er ook "Eén" in de hemel, Die ook te Ziklag was. En als die God ook te Ziklag is, dan hebben die zes honderd mannen, daar niet aan gedacht, dat er een God ook in Ziklag woont. En dan gaan wij niet zeggen dat er geen kinderen Gods onder waren, hoor. Maar om zich te sterken in de Heere, dan moet Hij aanwezig zijn. En de dierbare aanwezigheid, dat God David na gelopen is; dat de Heere hem niet vergeten heeft, en dat de Heere hem niet verlaten heeft. Dat de Heere hem niet uit Zijn dienst uit gestoten heeft, maar God hem aan gaat sterken. De Heere leefde in het hart van David, als hij daar zijn hart voor God ging uitstorten, in zijn bittere klacht, in de bangste nood van zijn zielsleven. Want het was nood voor hem, hoor.

U moet maar eens alleen komen te staan, of dat dan geen nood wordt. Maar gelukzalig dan, als u dan het leven van David mag kennen. En u door Gods dierbare Geest uitgedreven mag worden tot God. Daar heeft de HEERE getoond, dat Hij de Getrouwe is voor David. En daar heeft David leren verstaan: Al zijn wij ontrouw, maar God blijft dezelfde, Hij blijft de Getrouwe.

Nee, Hij laat David niet in de steek, hoor. Hij neemt geen stenen op tegen David, maar Hij zal zorgen dat Davids ziel straks zal leven en versterkt zal mogen worden uit de eeuwige volheid, die God uitgedacht heeft en door Christus aan gebracht is en dat Gods lieve Geest in zijn ziel zal af dalen.

Die ogenblikken komen soms wel voor in het leven van Gods kinderen en in de mannen naar Gods hart. Want David was een man naar Gods hart. Zal u dat niet vergeten! Zult u dat nooit meer vergeten, dat David een man naar Gods hart was! Om daar jaloers op te mogen worden op zulke mensenkinderen; dat we een man of een vrouw naar Gods hart zijn; dat we een jongeling of een jong meisje naar Gods hart mogen zijn of dat we een kind naar Gods hart zijn. Niet maar naar het hart van een mens, waar van we niet gaan zeggen dat we daar onverschillig onder hoeven te zijn, want we kunnen best voor een mens, lief en aardig zijn. Maar een mens naar Gods hart, daar zal het voor ieder mens op aan komen, of we dat ooit aan de weet gekomen zijn.

En hier komt David weer terug, daar zijn ziel zo neergebogen was, en zo diep bedreigd werd. Hij ging terug, naar de aller dierbaarste plaats, aan het hart van de Verbonds JEHOVA.

2. En daar gaat zijn ziel kracht uit putten, daar sterkt hij zich in de HEERE zijn God.

En als David zich daar in gaat sterken, aan de zalige rustplaats aan het Vader harte Gods en aan het hart van Christus, maar ook aan het hart van God de Heiligen Geest, want

Die zijn te samen JEHOVAH.

En als alle drie de Goddelijke Personen hier omhelst worden, door het dierbaar zaligmakend geloof, waar de kracht van uit gaat, in de ziel zelf. "David sterkte zich in de HEERE zijn God". Al was er nog niets gebeurd, maar hier nam hij de toevlucht tot de levenden God, in nood zijnde. Waar alleen uitkomsten zijn, tegen de ernstige gevallen de er ooit bestaan. Wat ging David doen, toen hij in zulke bange omstandigheid verkerende was? Hij gaat niet redetwisten met al die zes honderd man, en hij gaat hen ook niets verwijten, maar hij gaat het de Heere voorhouden.

Stort voor Hem uit uw ganse hart;

God is een toevlucht t' allen tijde.

Hij is de Toevlucht van het arme volk van God hier op aarde. Waar zij met hun klachten terecht kunnen, waar zij zelf alle krachten verteerd hebben. Anders hoefde David zich niet te sterken in zijn God. Maar hij had al zijn krachten verloren, hij kan geen kracht meer in zichzelf meer vinden. Daar is het terecht:

O mijn ziel, wat buigt g' u neder?

Waartoe zijt g' in mij ontrust?

Voed het oud vertrouwen weder-

Zoek in 's Hoogsten lof uw lust;

Want Gods goedheid zal uw druk

Eens verwiss'len in geluk

Hoop op God; sla 't oog naar boven;

Want ik zal Zijn Naam nog loven.

Daar komt David aan het juiste adres, om zich te versterken in die Verbonds JEHOVA. En dan gaat David een vraag stellen aan de Heere. David, die daar in het stof ligt neergebogen, en daar zijn smeekgebeden tot God opheft. Want op zulk een wijze heeft David een toegang verkregen tot de Drieënige Verbonds JEHOVAH. En zo heft David zijn bede op tot de levende God.

Daar wisten de vijanden van het volk van Nederland vanouds vanaf, dat het er dan niet best met hen voor stond. Maar nu weten zij dat niet meer in Nederland, dat er zulk een volk bestond, die zich sterkten in de JEHOVAH. Dan was dat volk het om de ere van God te doen en om het heil van Israël te zoeken.

Want David mag dan een zondig mens geweest zijn, gelijk alle mensen zondaren zijn in Adam, maar David had een reine ziel voor het aangezicht van God, uitgenomen de zonde met Uria. En waar vindt men nu dat biddende volk, die het heil voor Israël gaat zoeken? Want David heeft nooit anders gedaan, dan het heil voor Israël gezocht. Hij heeft nooit zichzelf op het oog gehad, het is hem nooit om geld te doen geweest, het is hem nooit om eer te doen geweest, maar om het heil, waarvoor God hem achter de schapen heeft vandaan gehaald.

En nu, zou het hopeloos zijn, zou de hoop vernietigd worden? Zou mijn roepen en geklag afgewezen worden?

Zouden Zijn beloftenissen

Verder haar vervulling missen,

Vrucht'loos worden afgewacht?

Zo ver kan het gaan, denk maar niet te licht over het leven van David, hoor, waar de uitwendige wegen aan mee helpen.

Zou God Zijn gená vergeten?

Nooit meer van ontferming weten?

Heeft Hij Zijn barmhartigheên

Door Zijn gramschap afgesneên?

*'k Zei daarna; "Dit krenkt mij 't leven;
Maar God zal verand'ring geven;
D' Allerhoogste maakt het goed;
Na het zure geeft Hij 't zoet."*

Gewis, dat is de sterkte die David uit de HEERE zijn Verbonds-God heeft mogen verkrijgen. En als David krachten heeft geput uit de Heere, met zijn smeken aan de troon der genade, dan gaat hij de vraag stellen, toen het hem bange was. Dan gaat David de priester Abjathar roepen, in de bangste nood waarin hij verkerende was, maar reeds kracht geput had uit de HEERE. Wat moet Abjathar gaan doen? Hij moet de Efod voorbrengen. Wat moet David met die Efod gaan doen en wat moet hij met die priester Abjathar gaan doen? Die was dus ook maar eens een keertje in Ziklag, en die Efod was dus ook maar eens in Ziklag.

David, God heeft je nog een priester gegeven in Ziklag, en de Efod. Om door middel van die Efod en die priester de Heere te gaan vragen, nadat hij zijn sterkte gekregen had uit de HEERE. En Abjathar bracht de Efod tot David. David had wat te vragen, Aan wie, aan zijn mannen? Welnee, dat weet hij wel, daar hoeft hij niets meer aan te vragen. Dat is afgedaan. Maar hij wenste raad te plegen met de Verbonds JEHOVAH, Die door de Efod en de priester tot David zal gaan spreken. En als de HEERE hem deze weg geeft, om zijn bede tot God de HEERE te gaan richten, zijn smeekbede: "Zal ik deze bende achter najagen?" Dat is de vraag, die David stelt aan de Heere. En dan gaat het niet altijd over achter najagen, maar het gaat er wel over, wat we vragen aan de Heere en of er behoefte is aan de Heere. Of wij Hem erkennen, Hem nodig hebben, in al hetgeen wat ons wedervaart in het leven, daar zal het wel over gaan.

En als dan David in zijn wederwaardigheden geen éne stap meer buiten de Heere wenst te doen, zonder dat God hem gaat aanwijzen wat hij moet gaan doen. Hij gaat dat de HEERE vragen. David wendt zich tot de levende God.

Kent u die weg, kent u dat vragen, dat blootleggen voor de Heere, dat smeken aan de Heere, dat kruipen en kermen tot de Heere? Geloof maar dat David daar gekermd heeft in de eenzaamheid, op de puinhopen van Ziklag. Alles is hem ontnomen en geroofd, niets is hem meer overgehouden, alleen zijn Verbonds-God was hem overgelaten. Dat was het enigste dat David over had en verder was hem alles en alles ontnomen. Maar de Verbonds-God heeft ook Zijn eigen knecht en Zijn kind niet vergeten. Nee, David je mag vragen; Ik heb een weg voor je geopend, zodat je een toegang hebt tot de levenden Verbonds-God. Ik heb je hart willen bewerken, zodat je niet buiten Mij kan leven. En dat je de weg zal weten, die Ik wil dat je die gaan zult, je hele verdere leven.

Zo gaat David hier de vraag stellen aan de grote Verbonds JEHOVAH. Hij wenst geen éne stap meer te doen buiten de HEERE. Nee HEERE, ik zal niet uit mijzelf aftrekken achter deze bende van de Amalekieten. Maar hij gaat het wel vragen aan de HEERE.

"Zal ik deze bende achternajagen? Zal ik ze achterhalen?"

En dan kunt in dat smeken en dat vragen kennen: Dat sterke vertrouwen, dat hij met een Alwetend God te doen heeft. En dat de Heere weet wat nuttig en nodig is.

Want wij zouden soms denken dat wij deze kant op moeten, dat helemaal niet nuttig is. En een andere keer een andere richting, en denken dat zal wel noodzakelijk wezen, zonder het te gaan vragen aan de Heere.

Maar hier gaat David, noch voorwaarts, noch achterwaarts, in zijn bange nood. Hij wendt zich tot de levenden Verbonds-God: Zal ik de Amalekieten najagen? Wat moet hij anders gaan doen? Maar David, je bent toch je zeshonderd mannen kwijt, je hebt

toch niets te beloven, wat moet je dan gaan vragen. Vraag maar, of de Heere je ziel weg neemt.

Dat deed Elia ook, en dat gebeurt ons ook wel eens, dat we zo moedeloos worden, dat we neerliggen onder de jeneverboom. Zo was dat met Elia, die gestaan had tegenover zoveel Baalpriesters, en de HEERE deed vuur van de hemel dalen, op het offer van Elia. En als dat volk dat zag, zeide Elia tot hen: "Grijpt de profeten van Baal, dat niemand van hen ontkome. En zij grepen ze; en Elia voerde hen af naar de beek Kison, en slachtte hen aldaar."

Maar als de vrouw van de koning hem bedreigde: "Voorzeker, ik zal morgen omtrent dezen tijd uw ziel stellen, als de ziel van een hunner." Dan vlucht Elia in de woestijn en ligt daar neder onder de jeneverboom en zegt: "Het is genoeg; neem nu, HEERE, mijn ziel, want ik ben niet beter dan mijn vaderen."

Maar toen was hij niet op zijn plaats, zoals David te Ziklag, hoor, al was hij een kind van God, en een knecht van God, aan wien Hij grote wonderen gedaan had. Want hier komt David op de rechte dierbare plaats, beter dan Elia onder de jeneverboom. Waar de Heere Elia ook niet heeft doen omkomen. Dat bedoelen we niet. Nee, de HEERE heeft hem tot tweemaal willen opwekken, want de Heere zal Zijn erfvolk niet vergeten of verlaten, al liggen zij daar moedeloos neder, dat moet u niet denken, zo bedoelen we het niet. Maar dierbaarder is de plaats van Ziklag, al is alles verbrand, maar zijn geloof in zijn God verbranden, dat kunnen zij niet. En die vraag, mag hij stellen aan de Heere en zijn hart mag hij uitstorten:

*God is 't verbroken hart, '
Want dat was hij, hoor!
't Verbrijzeld en bedrukt gemoed,
Te allen tijd', nabij en goed,
In tegenheid en smart.
Veel wederwaardigheën,
Veel rampen, zijn des vromen lot;
Maar uit die alle redt hem God;
Hij is zijn heil alleen.*

Dat mag David hier de Heere voorleggen, en daar uit zijn sterkte putten. En als hij zijn vraag voor het aangezicht van God neergelegd heeft, dan geeft de Heere hem een dierbaar antwoord.

3. Dat is de vrucht van zijn sterkte in de HEERE.

Nee, de uitkomst is geen misschientje. De HEERE zeide tot David, nadat hij zijn vraag gericht had tot de Verbonds-God, wat hij moest gaan doen. De HEERE zeide wat tot hem, en wat wil dat zeggen? Dat zegt in de eerste plaats: Dat de Heere het oog gericht had op David. Ten tweede: Dat de Heere David kende. Ten derde: Dat de Heere David gehoord had. En ten vierde: Dat de Heere hulpe besteld had voor David, dat de Heere David niet zou laten omkomen te Ziklag.

De Heere gaat spreken. En als de Heere gaat spreken, dan moeten de vijanden zwijgen, dan moet zelfs de satan zwijgen. Dan komt hier God aan het woord, hoor, dan moet hier binnen ook alles gaan zwijgen. Want alles legt het er op aan om de mens tot wanhoop te brengen, de uiterste wanhoop.

*En alle hoop mij gans ontviel,
Daar niemand zorgde voor mijn ziel.*

Dan zal straks de sterkte uit de Heere, die hoop herleven, als de Heere gaat spreken. Hij heeft al zoveel gehoord te Ziklag, van trouwe vrienden zelfs, maar hij, hoort toch meer van God, als van zijn trouwe vrienden. Want van zijn trouwe vrienden heeft hij te

Ziklag geen enkel goed woord gehoord. Dat staat er van niet één ook opgetekend. Maar de Heere gaat wel tot hem spreken, in de benauwde dagen, in zijn reddeloosheid, in zijn hulpeloosheid. En al is David zo radeloos, aan het einde van de raad, maar hij is niet aan het einde van zijn geloof. Daar zorgt die dierbare Borg en Middelaar voor.

Dat heeft de Heere zelfs tegen een Simon Petrus gezegd: "Maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude."

Nee, David was niet aan het einde van zijn geloof. Maar zijn geloof werd levendig, dat werd zo versterkt, zo krachtig, zo bemoedigd, zo verblijd en zo verheugd in zijn God, zodat zij met David konden gaan doen zo als zij willen, maar God gaat hem onderrichten. De HEERE gaat zeggen, en gaat hem onderwijzen, wat hij heeft te doen.

En dan vraagt hij niet meer aan die zeshonderd man, wat hij moet doen, maar hij zal straks zelf bevel gaan geven aan zijn mannen, wat zij wel moeten doen.

Maar hier antwoordt de HEERE hem: "Jaag na." Hij heeft dus wat te doen, want God had wel werk voor David. Hij zegt: "Jaag na," want de Amalekieten waren de erf vijanden. Hij zegt niet: 'Jaag Saul na.' Maar: Jaag de Amalekieten na, die Ziklag verbrand hebben, die alles geroofd geplunderd en verwoest hebben.

En dan gaat de HEERE meer zeggen, als: Jaag ze na. Want dan zegt de HEERE hem: "Gij zult gewis achterhalen, en gij zult gewis verlossen." Dat is hetgeen, dat God hem antwoordt.

Dan zegt Psalm 85: "Ik zal horen, wat God, de HEERE, spreken zal." En als God de HEERE hem gaat antwoorden, dat hij de Amalekieten na moet gaan jagen, dat hij hen zekerlijk zou achterhalen, en dat hij ze gewis allen zou verlossen die door hen weggevoerd zijn. En is de daad die God gaat tonen, dat Hij nog werk voor hem heeft hier op aarde. En dat Zijn Woord en Zijn belofte waar wordt: David, je komt straks op de troon, dat heb Ik gewild, en denk je dan, dat je in Ziklag om zal komen? Nee, je komt in Ziklag niet om, hoor, je zult de vijand achterhalen, en je zult ze allen verlossen, die weggevoerd zijn geworden, en dat is geen misschientje.

Wat een bemoedigende taal, van de HEERE, is dat geweest voor David. Welk een vertroostende spraak is dat voor hem geweest. Wat een hoop herlevende sprake Gods is dat voor zijn ziel geweest. Wat een liefde omvangende spraak is dat van God geweest, zijn sterkte in God te mogen vinden. En de hoop herleeft als hij zo de liefde ontvangt van God, opdat God straks zal gaan tonen dat Hij waar is, en dat hij niet zomaar is gezalfd met de oliehoorn. Maar dat hij straks koning zal zijn over Israël. Daarom krijgt hij een antwoord van de Heere. En dat zalige geloof in het Woord van God, dat vertrouwen in de Verbonds JEHOVAH, om dan straks te mogen zeggen aan zijn vrienden, om op te rukken achter de Amalekieten.

Maar daar hebben we het nu niet over, maar hier gaat het over: "Hij sterkte zich in de HEERE zijn God". En als hij daar zijn kracht heeft mogen uitputten, dan is het geloof een overwinnend geloof, dat hij zelfs de wereld overwint. En dan gaat de hoop herleven, dan gaat de gebogen ziel zich weder op richten, om weer kracht en moed te verkrijgen. Om zo voor Gods aangezicht te mogen wandelen waar Hij ons hebben wil en waarheen de weg ons gewezen wordt, zo als David ook de weg gewezen werd, waar hij heen moest gaan. Zo komt God de HEERE te tonen, een Waarmaker te zijn van Zijn eigen Gods Getuigenis.

Welk een moed en kracht heeft die David ervaren, dat is om jaloers op te worden. U ook? Om met hem te leven in dat Ziklag? Al was het daar nog zo erg, maar op dat plekje is David zalig gesteld

geworden, om zijn sterkte te mogen vinden, door de HEERE zijn Verbonds-God. Daar

heeft de HEERE hem moed en kracht gegeven om de strijd aan te binden, al is hij dan door Saul weggejaagd, en door de vorsten der Filistijnen weg gezonden. De Amalekieten hebben hem van alles beroofd, en door zijn eigen mannen als zij gekund hadden gestenigd. Maar God heeft getoond, over hem te willen waken. Dat heeft David te Ziklag mogen ervaren.

Daar gaan we van zingen: Psalm 89: 10 en 11.

*Mijn hand zal, hoe 't ook ga, hem sterken dag en nacht;
Mijn arm zal hem in nood voorzien van moed en kracht;
De vijand zal hem nooit door wreev'le handelingen,
Door list, of hels bedrog, in uiterst' engten dringen;
Den booswicht zal 't geweld nooit tegen hem gelukken,
Noch in- noch uitlands vorst zijn zetel onderdrukken.*

*Ik zal integendeel, al wie hem wederstaat,
Verplett'ren voor zijn oog, en plagen, wie hem haat;
Mijn trouw zal met hem zijn, Mijn goedheid hem geleiden;
Zijn macht zal in Mijn Naam zich over d' aard' verspreiden;
Zijn hand de grote zee, zijn schepter de rivieren,
Door Mijn geducht bestel, met roem en eer bestieren.*

Toepassing

Wat was David te Ziklag afhankelijk van de Heere. Wat werd hij onderworpen aan de Heere, maar hij werd ook verbonden aan de Heere. Hij nam zijn toevlucht tot de Heere, in de bangste nood van zijn zielsleven, waar hij nu in verkerende was. Dan mocht hij een toevlucht naar boven hebben, tot de onzienlijke Verbonds JEHOVAH, Die van eeuwigheid Zijn Verbond heeft opgericht. En de meerdere David is het Hoofd van dat Verbond geworden en heeft voor David de prijs betaald, zijn schuld uitgewist en verzoening teweeg gebracht. Zijn zonden werden hem genadiglijk vergeven en een eeuwig zalig leven voor David heeft Christus teweeg gebracht.

God zal Zijn Verbonds beloften aan David gaan vervullen, maar de Heere heeft David nog een poosje nodig. Al heeft Saul hem niet meer nodig en al hebben de Filistijnen hem niet meer nodig. De Amalekieten hebben David helemaal niet nodig, en al dachten de zeshonderd mannen hem ook niet meer nodig te hebben, maar God heeft hem wel nodig. En de HEERE verniet hem niet, en heft ook geen stenen tegen hem op. Want hij bleef: *De beminde des HEEREN*, de man naar Gods hart.

En dan moeten we daar maar eens een onderzoek naar doen, bij onszelf, of we daar nog vreemdelingen van zijn, ja, of nee, van zulk een leven.

Beminde van een vrouw of man, van vader of moeder is groot. Maar een beminde van de Heere is het grootst. Want vader en moeder sterven, man en vrouw worden straks van elkander gescheiden, en dan houdt het minnen van elkander op. Maar God bemint dat volk van eeuwigheid tot in alle eeuwigheid. Hij zal straks Zijn eeuwige liefde, in een volle mate, die David nu met zijn ziel ervaren mag, op de jongste dag ook in zijn lichaam omdragen.

En daar zal David niet meer hebben te vragen, daar zal de Efod niet meer nodig zijn, daar zal geen Amalekiet meer gevonden worden. Daar is geen Israëliet met Saul hem vervolgende, en geen éne steen zal daar meer gevonden worden. Daar is David van bevrijd geworden.

Wat is uw toevlucht in uw leven? Waar gaat gij heen, als u in nood verkeert? Maar verstaat u wel uw nood? Beseft u wel uw nood, waar in gij verkerende zijt? En dat geldt zowel voor de tijd als voor de eeuwigheid, hoor! En als dan de nood hier geleerd zal moeten worden, om uit die nood gered te kunnen worden. Mocht dan door God de HEERE uw blinde ziels ogen geopend mogen worden, opdat elke dag van uw leven de nood groter wordt. Maar we dansen daar maar overheen, daar spelen we overheen, daar lachen we overheen. Dan voelt u niets van uw nood, integendeel, de mens gaat door elke dag, en dan wordt de nood groter. Tot het straks misschien te laat zal zijn, dat er voor u geen Toevlucht meer zal wezen.

Want die Toevlucht zult u hier moeten leren kennen. En de Heere werkt nog met Zijn lieve Geest, tot de laatste straks, van die beminden van eeuwigheid, toegebracht zal worden. Zolang zal God nog mannen en knechten komen te zenden om te arbeiden. Al is er ook veel tegenstand, en daar kunt u wel op rekenen, hoor. Als Christus Zelf al zoveel tegenstand gehad heeft, Die nooit geen zonden gekend of gedaan heeft. David wel, hoor, al was alleen de doorbrekende openbare zonde van hem, en dat zegt de Heere, hoor, niet ik zeg dat, alleen in de zaak van Uriah. En anders was David aangenaam in de ogen van God, omdat hij al zijn dagen gewandeld heeft naar Gods geboden.

Maar wat zal het voor ons wezen, als we straks het leven moeten eindigen? Zal het dan van ons ook gezegd kunnen worden, als ons leven eens opgetekend stond in de Bijbel? Wat zouden we dan te lezen krijgen in de Bijbel? Want van David staat het opgetekend. Van de meeste mensen wordt alles verborgen, hoewel de Heere het wel weet en ziet. Maar dit staat opgetekend, tot lering en tot waarschuwing. En dat waarschuwt aan de andere zijde, dat we toch niet zo door mogen leven. En ook David niet te verwerpen, om hem te willen stenigen, om hem niet te vervolgen, gelijk Saul, de Filistijnen, de Amalekieten, noch gelijk zijn eigen mannen.

Maar die zullen straks met schaamte wel achter David heen komen, als God de HEERE David gesterkt heeft te Ziklag, om de grote verlossing straks te gaan aanbrengen, en de buit te gaan uitdelen. Die de HEERE hem gaat aanwijzen: "Gij zult gewis verlossen." En dat is geen misschientje, nee gewis, dat is de zekerheid. De HEERE zegt niet: Het is mogelijk dat je hen kunt achterhalen. Nee, de zekerheid daar van. Gij zult gewis achterhalen en verlossen. En dat dierbare Woord, dat deed hem opstaan van zijn knieën daar heeft hij de levenden Verbonds JEHOVAH aanbeden, waaruit hij zijn kracht uit heeft mogen putten, die anders niemand hem geven kon. Het was een Goddelijke kracht, Kracht van boven.

Hier was David in de grootste nood, in de diepste ellende. In de ernstigste levensbehoefte en omstandigheid. Het was hem zeer bang om daar te verkeren. Maar dan staat, wat wij in het begin van dit avonduur behandelde, in het tekstwoord: "Doch David sterkte zich in de HEERE zijn God." Dat deed David.

En wat zullen wij doen vanavond? Wij gaan straks weer naar huis, en als de Heere het ons geeft, van nacht een ogenblikje op ons bed, om morgen weer ons werk te beginnen, zo gaat ons leven door. Tot straks het einde daar is, en dan? Dan krijgt u met de God van David te doen, Die zoveel arbeid aan ons heeft willen verrichten, Die zoveel vermaningen heeft gegeven, en zoveel waarschuwingen heeft willen doen.

Maar anderzijds, ook zoveel bemoedigingen, want het is ook tot troost voor Gods arme en ellendige volk, die straks in de diepste nood komen, die alles tegen krijgen, die ook in Ziklag komen, waar alles verbrand is. Dat volk wordt hier bemoedigd, en die worden hier door vertroost. Want die kunnen nooit bedenken dat er zo'n volk bestaat, die dat hebben meegemaakt. Welnu, hier hebt u er één. Een kind van God, een gezalfde van

God, een beminde van God. Die God de Heere straks zal geven, om Israëls volk te regeren.

Den HEERE is nog Dezelfde, en Hij zal Zijn erfvolk niet begeven, noch verlaten. Nee, dat moet u niet denken. Dat heeft Saul wel gehoopt, dat hebben de Filistijnen wel gehoopt, en dat hebben de Amalekieten wel gedacht, toen David weg was, en gezegd: Ziezo we kunnen onze gang gaan, en alles plunderen. Want het was de stad van David, hoor. En zijn mannen stonden daar verbitterd. En dat kunnen we wel goed verstaan, dat gaan we niet betwisten, dat het voor die zeshonderd mannen bitter was, toen ze daar bij Ziklag kwamen. De stad daar in brand zagen staan en hun vrouwen, kinderen en hun goederen weggevoerd waren.

Maar de bitterheid geeft geen rede, om verbitterd te worden, op God en op David, die door God aangesteld is. Dat is de rede niet om zo verbitterd te worden. Dat het smartelijk is om zo beroofd te worden, dat verstaan we goed, maar dat is geen aanleiding om zo verbitterd te worden. En zij waren zo verbitterd op David, zij dachten hem te stenigen. Maar: "David sterkte zich in de HEERE zijn God." En hij ging de Heere vragen. 'Ik zeg het nu met mijn eigen woorden, hoe David gebeden heeft, hoor.' Het staat niet allemaal in de Bijbel. Maar er staat wel in, dat Abjathar om de Efod ging, want God gaf een antwoord. Omdat hij ging vragen: "HEERE, maak mij Uw wegen bekend." En dan zegt de Heere: "Ken Hem in al uw wegen, en Hij zal uw paden recht maken." Daar heeft David om gesmeekt:

HEER, wijs mij toch Uw wegen.

Die Gij wilt dat ik zal gaan;

Tot denzelven maak genegen,

Mij, en doe mij die verstaan.

Leer en stier mij naar Uw woord,

In Uwe Waarheid geprezen,

Gij zijt mijn hulp; dies nu voort

Wacht ik op U in dit wezen.

David wende zich in dit gebed tot God. En gelukzalig zal dat wezen, als er vanavond eens één bidder gemaakt werd, die eens in de nood terecht kwam, en die de nood eens te zien kreeg. En dan gun ik u niet de aardse nood, hoor, maar de innerlijke nood wel, dat God u leerde bidden, eer dat u sterft. En dat wij leren zien, dat wij God verlaten hebben, maar dat de HEERE een Verbond heeft willen oprichten, dat er nog zondaren uit genade, door het bloed van Christus gered kunnen worden. Want dat staat tot bemoediging, van de hoogste nood waarin gij zult komen.

Want als God uw ogen gaat openen, dan weet u ook geen raad, hoor. Dan komt u ook op de puinhopen terecht van uw eigen leven. Dan blijft er ook niets meer over. Waar moet u dan heen? En dan geen weg te weten, de dood achter u, de Rechter boven u, de geopende afgrond onder u. En dan laat ik mijn eigen leven niet spreken, maar toch nog wel eens uit de praktijk van het leven. Dat eens een vrouw tot mij zei, op een zekere tijd: Het is nog nooit zo erg geweest als dat het nu is. 'Wat is er dan aan de hand, dat het zo erg is?' Wel, mijn schuld reikt zo hoog als de hemel is. En van Gods rechtvaardigheid, daar kan Hij niet af. Een vertoornd Rechter boven mij, een geopende afgrond onder mij, en ik weet van geen Borg en Middelaar. Wat zal ik gaan doen?

Dat is de nood bij aanvang, als God u in de nood komt te brengen. O, en dan geen Borg en Middelaar te kennen, zoals David hier kende, hoor, want die kende wel die Borg en Middelaar. Maar ik gun u bij aanvang ook die nood, opdat die Borg en Middelaar u geopenbaard wordt, Die Meerdere David. Die voor Zijn volk de dood in gegaan is, Die in de bitterste, de smartelijkste en de smadelijkste weg een weg gebaand heeft, zodat

Zijn volk weer tot de troon der genade gebracht mag worden. Hij zondeloos, is tot zonde gemaakt, van de Vader gezonden, opdat Zijn volk door Hem verlost zou worden. Hij is de enige Verlosser. David was ook een verlosser, maar Christus is "Dé Verlosser". Daarom was David een type van Christus. En als u dan de les zal leren verstaan, hoe dat u verlost kan worden, dan gaat u door de diepste wegen, die de Meerdere David heeft moeten ondergaan. 'Mijn zonden hebben Hem doen kruipen in Gethsémané. Mijn zonden hebben Hem de geselslagen doen ontvangen. Mijn zonden hebben Hem op Golgótha doen uitroepen: "Mijn God, Mijn God waarom hebt Gij Mij verlaten?" Opdat Zijn volk de toegang zouden verkrijgen, en sterkte uit God zouden mogen putten. Maar zij zullen weten wat het Hem gekost heeft. Dat het vast ligt in een Ander, in de Drieënige Verbonds JEHOVAH, De Vader, als de bewegende oorzaak, de Zoon, als de verdienende oorzaak, en God de Heiligen Geest, als de toepassende oorzaak van de zaligheid.

Wat is dat arme volk van God dan toch gelukkig, laat de wereld dan maar huppelen, laat hen het feesten maar houden. Maar dan houd ik liever het feest met David op de puinhopen van Ziklag, hoor. Dat mag u van mij wel weten. Daar houd ik het dan liever mee, met dat volk, om met hen sterkte te mogen vinden in die dierbare Verbonds JEHOVAH. Die van eeuwigheid gedachten des Vredes gehad heeft. Dat hier reeds zoveel sterkte geeft, zoveel moed geeft, zoveel troost geeft en de hoop doet herleven. Wat zal dan straks de eeuwige verlossing zijn, als er nooit geen Amalekiet meer gevonden zal worden, als er geen steen meer geworpen zal worden, als er nooit geen nood meer zal wezen? Aan het einde van de strijd, zal Hij ze tot Zich trekken. Door Hem alleen, Die nu verhoogd is geworden, zittend aan de rechterhand des Vaders. Hij zal de Zijnen steeds opwachten, want Hij is plaatsbereidend opgevaren, om al Zijn volk daar op te wachten. De meesten zijn daar al. De meesten zijn uit de strijdende Kerk en uit de puinhopen, in dat eeuwige Gods gebouw.

Daar over belde gisteravond mevrouw Dorresteyn nog op, dat mag u wel weten, hoor. Ik vroeg: hoe is het met uw man?

Het gaat lichamelijk steeds achteruit, maar vanmiddag zei hij nog: "'k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên." Die komen straks van de puinhopen vandaan, hoor! Zij komen uit het Mesech der ellende, zij gaan naar het eeuwig Vaderhuis, waar David reeds opgenomen is, om nooit meer te klagen, nooit meer te zuchten, nooit meer te hoeven vragen.

Dan zullen al de raadselen en de hinderlijke wegen opgelost worden, die God de Heere hier met Zijn volk komt te houden. Om dan samen met elkander, eeuwig de lof aan te heffen. Hier wordt nooit genoeg de Heere geprezen op aarde, maar straks zal elk trachten de boventoon te krijgen.

Ik heb dat al eens meer gezegd, maar ik wil dat vanavond nog wel eens te herhalen, hoor. Het gaat over een kind van God, en dat kon een dominee maar niet overnemen. En toen die man op zijn sterfbed lag, toen ging die dominee nog eens een keer aan hem vragen: Wel vriend, hoe is het met je, als je straks sterft?

'Wel Dominee, dat zal ik u vertellen hoe het staat, als ik straks sterf, en u komt daar ook in de hemel, dan zult u mij daar niet zien.'

Dat heb ik altijd wel gedacht, zei de dominee.

'Nee, Dominee, je zal mij niet zien, maar u zal mij wel horen, want ik zal boven allen uitzingen, op de laagste plaats die God mij geeft. Die is goed genoeg voor mij.'

Zo is die man de eeuwigheid in gegaan. Nee, hij zal de hoogste plaats zelf niet innemen, maar hij zal zijn stem verheffen:

Mijn God, U zal ik eeuwig loven,

*Omdat Gij 't hebt gedaan;
'k Verwacht Uw trouwe hulp van boven,
Uw waarheid zal bestaan;
Uw naam is voor 't oprecht gemoed
Van al Uw gunstvolk goed.*

Die krijgen de sterkte hier in de HEERE, om hun reis voort te zetten, naar het eeuwig land der ruste. Amen

De slotzang is uit Psalm 31: 19

*Bemint de HEER', Gods gunstgenoten;
De HEER, Die vromen hoedt,
En straft het trots gemoed;
Zijt sterk; Hij zal u niet verstoten;
Hun geeft Hij moed en krachten,
Die hopen op Hem wachten.*

8. Predicatie over Psalm 147: 3 De hemelse Geneesmeester.

Zingen Psalm 147: 1 en 2

Lezen Psalm 147

Zingen Psalm 34: 8 en 9

U vindt ons tekstwoord uit Psalm 147 en daarvan het derde vers:

Hij geneest de gebrokenen van hart en Hij verbindt hen in hun smarten.

Dit is een lofpsalm, dat staat er zelfs ook boven: "Looft de HEERE, want onzen God te psalmzingen is goed, dewijl Hij liefelijk is; de lof is betamelijk." Wat doet Hij dan? *Dé HEERE bouwt Jeruzalem.* En u weet een klein beetje wat bouwen is. Hier spreekt de Heere van Jeruzalem. Dat is dan toch een eigenaardige Bouwer, Die niet bouwt, zoals wij bouwen, maar waarvan Hij dat eeuwig bestek van Boven heeft. En hier wil Hij dat schenken aan een volk, die dat bouwen nodig hebben, waar alleen verwoest van is. Waarvan de listen van de satan mee gewerkt hebben, om alles te vernietigen, wat God gedaan had aan Jeruzalem, de hoofdstad van Sion en van Israël. Hij komt hier uitdrukkelijk te vermelden: "De HEERE bouwt Jeruzalem; Hij vergadert Israëls verdrevenen." Er zijn dus verdrevenen. En wie heeft hen verdreven? Dat heeft God Zelf gedaan.

Gelijk Hij vandaag nog toont aan het aardse Jeruzalem, dat Hij hen daar weer aan het vergaderen is, want over de hele wereld ligt het Jodendom verdreven.

Maar de Israëliërs keren nooit uit zichzelf terug en zij hebben geen begeerte terug te komen om God te dienen, gelijk zij eertijds gedaan hebben. Want had de Heere dat volk niet afgezonderd, en uit Egypteland verlost? Daar meest Jozef, door zijn broeders verkocht heen. En de Heere heeft, dat gehele geslacht daar gebracht. Maar de HEERE heeft dat volk van Israël ook weer verlost en terug geleid naar Kanaän, en daar heeft Hij hen samengevoegd, als Zijn Kerk, waar Hij wonen wilde.

En dan staat er hier: "Hij geneest de gebrokenen van hart, en Hij verbindt hen in hun smarten." Dan hebben we te spreken van morgen over:

Een hemelse Geneesmeester.

Dan ga ik u er op wijzen

- ***Ten eerste, dat God in de hemel een verbrekend God is.***
- ***In de tweede plaats, dat Hij een genezend God is.***
- ***En in de derde plaats, een verbindend God.***

1. Want Hij zegt ten eerste: "Hij geneest de gebrokenen."

Dat is dus een gebroken volk. Hij gaat eerst spreken over het verbreken. En wie heeft zelf zijn hart verbroken? Denkt u dat, dat u dat kan? Dan hebt u het mis! Want alleen God kan uw hart verbreken. En dan in de tweede plaats, het genezen? Er zijn middeltjes genoeg, maar er is geen één medicijn om genezen te worden, als alleen door Christus. En dan ten laatste dat verbinden. Aan wie verbinden? Verbinden, aan de wereld, aan ons eigen verdorven bestaan of aan het vergankelijke? Dan is dat maar zeer kort. Maar verbonden te worden met een band, dat nooit meer verbreekt en dat straks dat volk eeuwig thuis zal trekken. Het is de band, die zij zelf doorgesneden hebben, dat zij zelf los gemaakt hebben en die zij niet gewild hebben. Zij hebben naar Zijn Woord niet

geleefd en hebben er niet naar willen horen.

Hier spreekt de Heere inderdaad over Jeruzalem en over Israël. En dat zijn twee voorname woorden, Jeruzalem, de stad des Vredes. "De HEERE bouwt Jeruzalem; Hij vergadert Israëls verdrevenen." Waar de Heere gezegd heeft tegen Jakob, je zult voortaan niet Jakob maar Israël heten. En dit waren de nakomelingen van Israël, die ook zo genoemd werden.

En dat Israël en dat Jeruzalem, dat was zo ver afgeweken. Zij hadden zoveel van de Heere gehad en zoveel genoten van Hem. Zij hadden eerst in Jeruzalem gewoond, wat zo'n rijk stuk land was en waar de Heere in het midden van hen woonde; Jeruzalem was de stad des grote Konings.

Elk jaar moesten zij, van twaalf jaren oud en daar boven, driemaal per jaar naar de drie hoofdfesten toe in Jeruzalem.

En hoe hebben zij geleefd, nadat zij zoveel weldaden van de Heere verkregen hadden? Zij hebben het erger gemaakt, dan dat wij dat uit kunnen spreken. Zij zijn van de Heere afgeweken, zij hebben Zichzelf afgoden gemaakt en hebben de Heere daarmee in het aangezicht geslagen. Zij zijn zo afschuwelijk afgeweken, nadat de Heere hen zo had bewelddadigd en in hun midden woonde.

Dat was Zijn Israëls volk, die Zijn dienst had, waar God Zijn inzettingen gegeven had, Zijn Woord gegeven had en Zijn dienstknechten had. Dan moet u Jesaja 1 eens lezen, wat dat volk nu gedaan heeft: "Hoe is de getrouwe stad tot een hoer geworden! Zij was vol recht, gerechtigheid herbergde daarin, maar nu doodslagers."

En dan spreekt de Heere in onze tekst hier figuurlijk, want met een gebroken hart, daar kan men natuurlijk niet mee leven, dat bestaat niet. En dat die getrouwe stad tot een hoer genoemd wordt, is ook figuurlijk, maar alles kon er bij door. En al de godsdienst, die God Zelf ingesteld had, Zijn eigen Woord en Zijn eigen wetten, die hadden zij verworpen!

En hoe staan wij er vandaag mee? God heeft het ook in Nederland zoveel malen getoond, dat Hij hier Zijn Sion wilde bouwen, zodat menig kind van God hier heeft gewoond in ons vaderland, dat er vanuit ons volk zelfs zending bedreven werd.

En Zijn wetten zijn vandaag nog niet veranderd, Zijn Woord is nog niet anders, Zijn houding is nog niet veranderd. Want Christus verandert niet, Hij handhaaft nog steeds Zijn drie ambten. Hij gedooft niet, dat men niet naar Gods Woord en naar Zijn wetten leeft. Hij gedooft ook niet, dat men maar alles in de kerk haalt. Als men maar een Israëliet in naam is, of als u maar de naam van Jakob heeft, dan kan u wel terecht in Jeruzalem en bij dat volk van God.

En wat heeft de Heere moeten doen? Hij heeft hen geslagen en verdreven, Hij heeft hen 70 jaren ballingschap gegeven.

En nu hebben wij nog wel niet in ballingschap gezeten, maar het wordt dan straks misschien nog erger dan in ballingschap. Het wordt voor ons straks eeuwigheid! We hebben ook van jongs af aan geleefd onder de Waarheid, bij Gods dierbare inzettingen, bij Zijn lieve Woord, Zijn dag en de verkondiging, dat Hij alleen God is. "Ik ben de HEERE uw God, Die u uit Egypteland uitgeleid heb."

Wat een wonderen heeft God gedaan bij het volk van Israël. Hij heeft hen onderhouden in de woestijn en heeft hen gebracht in Kanaän, het land der belofte. En zij zijn gewaarschuwd, maar zij zijn toch door gegaan.

En dan wordt er hier niet de letterlijke gebrokenheid van het hart bedoelt, maar in de figuurlijke zin, want letterlijk als uw hart gebroken is, dan bent u gestorven. "Want uit het hart komen voort boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valse getuigenissen, lasteringen." Daar zit van alles in. En een mens krijgt soms een verhard hart, een niet meer te verbreken hart. Hoe meer we met de wereld meegaan en

met de ijdelheid, hoe harder en verharder dat wij worden. En dan kunnen we nog wel vroom praten. Vroom preken en vroom schrijven, dat gaat ook wel, maar God let er op en verdrijft hen.

Wat schiet er vandaag over onder de predikanten? Zij worden straks allemaal verdreven, de één hier heen en de ander daarheen. Zij zijn nog niet weg, nee, zij zijn verdreven. Maar God heeft redenen, om hen te verdrijven. De Engelse taal zegt: "Uitgezet".

Daar moest men toch niets van hebben van zulk een leer, en zulk een leven, gelijk Israëls volk is voorgehouden. Maar dat eeuwig wonder, dat de Heere nu zegt: "Hij heelt gebrokenen van harten." de Heere komt straks dat volk, dat al zo lang getuchtigd, verbannen en verdreven was, te vergaderen.

Maar dan komt de Heere eerst wat te doen, eer dat Hij hen vergadert en zij terug komen in Jeruzalem.

En dat zien wij vandaag bij Joden nog, wat zij zelf nog niet eens door hebben, maar dat God zeker nog de laatste verdreven Joden terug laat keren. En menig Christen komt niet terug, maar de Joden nog wel. Er bestaat nog een belofte voor het Jodendom, maar er bestaat geen belofte meer voor het heidendom. Maar nog breekt God harten in het Jodendom en in het heidendom. Want wat staat er in de Oud Testamentische Psalmen?

Hij heelt gebrokenen van harte,

En Hij verbindt z' in hunne smarte.

Maar Hij ziet ook de heidenen komen:

Al de heid'nen door Uw handen

Voortgebracht in alle landen,

Zullen tot U komen, HEER',

Dus ook nog uit het heidendom, maar de zendingen zijn bijna aan het eind. En ik zou kunnen spreken, dat het een tijdrede is vandaag en ik wens niet anders meer te spreken als tijdredenen: "Haast u, haast u, om verbroken te mogen worden!"

Maar een mens wil niet verbroken worden, hij wenst door te leven in de ijdelheid. Dat komt God hier alleen te werken. Hij heelt niet hele van harten, maar, Hij heelt gebrokenen van harte. En dat ontzaggelijke om gebroken van hart te worden, door God. Dat heeft Hij willen doen, dat Hij van eeuwigheid bepaald heeft. En Hij kan nooit anders verbreken, dan als dat Christus Zelf verbroken is geworden, anders had Hij nooit meer een volk kunnen verbreken. Maar nu plaatsbekledend, voor een volk dat verbroken is geworden, daar heeft God Christus, Zijn eigen Zoon, gezonden om Zichzelf te laten verbreken, om de zaligheid te verwerven. Opdat Zijn volk het voorrecht mogen krijgen, om de zaligheid te mogen genieten, nadat zij zelf verbroken zijn geworden.

Hij laat Zich verbreken, Hij laat Zich slaan, tot Hij in laatste ogenblikken uitriep: "Het is volbracht". En Hij is gestorven en begraven. Maar de Vader verheerlijkte Hem en verhoogde Hem. En die dierbare verhoging van Hem, is noodzakelijk, om iemand te verbreken. Want anders zou de mens nooit verbroken worden. Als Hij alleen maar geleden had, zou er nooit één mens zalig kunnen worden. Daar moest Hij de volle koopsom betalen, maar Hij moest ook opgewekt worden en opvaren tot de Vader, Hij heeft de Vader bevredigd en verzoend en dat als Hoofd van het Verbond der genade. Om eeuwig uit genade, als een verbroken mens zalig te mogen worden.

"Hij geneest de gebrokenen van hart, en Hij verbindt hen in hun smarten." En daar is Hij Zelf bij.

We hebben zo'n grote geneeskunde vandaag, best, niets op tegen en gelukkig zelfs. Ik ben één keer aan de gal geopereerd, 14 keer aan mijn hart gehad en in het ziekenhuis gelegen, en ben tot hier toe nog steeds weer mogen genezen.

Maar de Heere spreekt hier figuurlijk, dit is geen aardse kunde. Want dan is er soms zo

een groot verschil in de kunde, ook hier in het tijdelijke leven, dan gaan we desnoods naar de beste dokter, die er te vinden is en naar onderscheidene ziekenhuizen. Hoeveel hartpatiënten zijn er dat laatste jaren wel niet bij gekomen? Elke dag, hoort men van hartpatiënten en van mensen die daar aan stervenden zijn en soms plotseling weggenomen worden.

Ouderling Gerritsen uit Barneveld ook, hij liep de deur in van zijn huis, hij viel neer en was gestorven. En dat gebeurt zoveel, dat heb ik wel gezien in het ziekenhuis, die sterven in tijd van een ogenblik.

Maar daar tegenover staat, *dat de Heere, de gebrokenen van harten heelt*. Die grote Heelmeester is door de Vader gesteld, waar Hij dat vrijwillig op Zich genomen heeft, om dat te kunnen doen. Want Zijn recht moet worden gehandhaafd worden en Zijn liefde moet gehandhaafd zijn.

Want het liefde werk, dat de doktoren soms moeten doen in de ziekenhuizen, is wel eens te bewonderen, hoor. Ik heb mij zelf wel eens 's nachts verwonderd, dat het nacht en dag niet stil blijft staan. En nu dat werk van God de Heere, zal niet rusten tot de laatste toegebracht zal zijn. Hier op aarde, als God en mens geworden, was Zijn arbeid 33 jaren lang, nodig. En waarin bestaat dan die gebrokenheid van Israëls volk?

Omdat de Heere hen neer kwam te slaan, in hun ijdelheid. En omdat de Heere hen kwam te ontdekken aan hun verdorven staat van hun leven, anders waren zij niet gebroken geworden. Zelfs in het Oude Testament wordt dit zo duidelijk beschreven telkenmale. Jesaja begint er zelfs mee, dat er zoveel zonden bij Israëls volk waren: "Van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets geheels aan hetzelve; maar wonden, en striemen, en etterbuilen, die niet uitgedrukt noch verbonden zijn."

En zij gingen maar door. Niet terug kerende tot de levenden God en tot Zijn dienst, die zij verlaten hadden. Want zij hadden God verlaten. En wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen. Al geloven wij er niets van, maar wij zullen het wel aan de weet komen straks.

Maar als Israëls volk terug komt uit ballingschap, dan zullen zij het tegendeel aanschouwen. Dat zij, die Hem zoveel misnoegen en zoveel smarten heeft aangedaan, dat Hij ze terug wil vergaderen en Jeruzalem gaat herbouwen. En dat gaat ook niet anders, als in een gebrokenen van hart. Want geen één mens wordt er gebouwd op die Grond van dat Gebouw, gebouwd door dien Bouwmeester, zonder gebrokenen van hart te zijn. Daar moet gij oprekenen, als u geen gebroken hart krijgt, dan komt u daar nooit op.

En die mensen die zo'n gebroken hart omdragen, die komen aan de weet dat zij zo niet sterven kunnen, omdat zij gezondigd hebben, vanaf het Paradijs, maar ook hun dagelijkse zonden. Ook in de afwijkingen van onze dagen, waar men bijna niet meer staande kan blijven op de rechte weg, die God ons aangewezen heeft in Zijn eigen Woord. Wat waren er weinigen meer overgebleven, van die getrouwen in Israël toen Christus geboren werd. Maar er waren er nog enkele van die gebrokenen van hart, toen Christus op Golgótha gehangen werd en Hij gestorven en in het graf gelegen werd, toen konden zij niet ademen.

En ik weet wat een hartaanval is, dan zoekt men naar adem en dan wordt er in het ziekenhuis zuurstof toegepast, om adem te kunnen halen.

En gelukzalig in het geestelijke, als men ook een ogenblikje adem mag halen, terwijl de smarten en de pijn zo erg zijn, dewijl de hartkrampen ook zo verschrikkelijk zijn, maar dan zuurstof van Boven te mogen krijgen, dat God in de ziel komt te werken. Dan mogen zij wel eens zingen:

Ik zal, nu ik mag ademhalen,

*Na zoveel bangen tegenspoed,
Al mijn geloften U betalen,
U, Die, in nood, mij hebt behoed.*

God werkt in de harten om dat te verbreken. Dat doet geen ander mens, en dat doen zij uit zichzelf niet, maar God werkt de gebrokenheid des harten. Dat zij bedroefd worden en dat zij smart krijgen, omdat zij zo de Heere verlaten hebben:

*Wij hebben God op 't hoogst misdaan;
Wij zijn van 't heilspoor afgegaan;
Ja, wij en onze vaad'ren tevens.*

Wat moet de Heere dan verbreken? Onze eigen gerechtigheid, dat geen gegronde gerechtigheid is, moet Hij verbreken. Want wij hebben geen gerechtigheid, wij zitten op valse gronden vast en die moeten verbroken worden. Wij mogen niet meer aan de wereld en het vlees vast zitten, dat moet allemaal verbroken worden. Want Hij verbreekt de harten, omdat we zo vast zitten aan de wereld, zo vast aan het tijdelijke en zo vast aan het vergankelijke. We hebben geen behoefte, om uit genade zalig te worden door een Ander.

Hij heelt, en geneest de gebrokenen. Hij verbreekt zelfs het ongeloof. Want een mens mag geloof hebben, dat u Christus hebt leren kennen, dat Hij u uit de rampzaligheid heeft gehaald, maar wanneer wordt er geloof beoefend als u Christus een ogenblikje kwijt raakt? Als u, toen een oog buiten uzelf gekregen hebt op Christus en Hij sterft dan voor u, dat u met Christus stervende zijt, waar is dan uw kracht, kunt ge dan nog adem halen? Zult u dan nog zingen? Nee, dan kunnen zij wel wenen. En van die gebrokenen, daar wil ik een enkele van noemen.

Daar staat een wenende Maria aan het graf van Christus.

Daar is een wenende bedroefde Petrus bij het graf. Daar zijn gebrokenen, bedroefde vrouwen, die wenen bij het graf. Dat zijn de gebrokenen van harten. En Hij verbreekt zelfs het smartelijke ongeloof.

Want Thomas had evenzo goed geloof, maar hij bleef toch maar een hele week thuis zitten. Maar God verbreekt hem, dat is de Werkmeester, van het verbreken van de harten. Hij komt Thomas weer naar de Sabbatdag, weer naar de vergadering te trekken. En daar ziet Hij Thomas komen, en Hij roept hem: Thomas, kom eens hier jongen, Ik moet het ongeloof bij jou verbreken, om weer in dat dierbare geloof werkzaam te mogen zijn.

En allen, die wij genoemd hebben, die heeft Hij verbroken gemaakt, neergeveld, omdat zij het mis gehad hebben in hun godsdienst. Want ziet eens toen de Pinksterdag aanbrak, daar waren drieduizend mensen tegelijk die een gebroken hart kregen. Hoe kwam dat dan? Daar werden zij neergeveld, door de prediking van Petrus, hij preekte hen in de schuld.

Ik heb wel eens meer een ouderling, met de vuist voor mij gehad. Die zei mij: 'Jij preekt de mensen in de schuld, in plaats van er uit.'

Ik zei: Ik wenste, dat God mij gebruikte, om jou in de schuld te preken. Dan komt u er verbroken uit, en eerder niet.

Als u zo preekt, dan bent u de booste die er is, de kwaadste die er is en je verwoest de hele gemeente. Zulke mensen willen zij niet als dienaren van God hebben. Maar God werkt het zelf uit, Hij verbreekt ze.

Denk bijvoorbeeld eens aan een Paulus. Hij was daarvoor ook zo'n eerbaar godsdienstig mens, maar hij vervolgde de levende kerk. Hij was een vijand van zulk een volk, hij had

de brieven in zijn zak, om hen om te gaan brengen.

En de Heere spreekt één woord tegen Paulus: *Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?* En als de Heere dat niet gedaan had, dan was hij doorgegaan, maar de Heere gaf hem uit te roepen: 'Wie zijt Gij, Heere? En de Heere zeide: Ik ben Jezus, Dien gij vervolgt. Het is u hard, de verzenen tegen de prikkels te slaan.' En hij, bevende en verbaasd zijnde, zeide: Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal? En de Heere zeide tot hem: Sta op, en ga in de stad, en u zal aldaar gezegd worden, wat gij doen moet.'

En hij heeft daar in Damaskus drie dagen niets kunnen zien, worstelende met het Goddelijke Wezen. Hij lag daar met een verbroken hart, en een verbrijzelden Geest. Nee, hij ging niet meer naar Damaskus om te vangen en te doden, maar hij was daar smekende: *Ach Heere genees mij toch, ik lig in de diepste smarten, ik ben een groot zondaar.*

2. En als God hem een zondaar komt te maken en een gebrokene komt te maken, dan horen we ook de genezing er van.

Want de verbreking is al wel gelukzalig, maar hij ziet er naar uit om genezen te worden: Zou dat nog kunnen voor zulk een mens? Ananias mocht dat zien: "Want zie, hij bidt." En wat bidt hij? 'Zou er voor zulk een mens nog genade wezen, om zalig te worden, zou er nog een middel zijn om genezen te worden?' God de Heere komt hem niet alleen om te verbreken, maar komt hem ook om te genezen.

En dat staat hier uitdrukkelijk: "De HEERE bouwt Jeruzalem; Hij vergadert Israëls verdrevenen. Hij geneest de gebrokenen van hart en Hij verbindt hen in hun smarten." En dat genezen, dat gaat een mens zelf wel proberen, die zoekt verschillende medicijnen op, om genezen te worden.

In het natuurlijke leven gebeurt dat ook wel eens, dat men niet direct naar de dokter wil lopen of naar het ziekenhuis gebracht wil worden, wat ook niet zo aangenaam is.

Maar hier deze genezing en hoe zal die genezen? Hoe zal dat geschieden? Daar ligt een Saulus van Tarsen. Daar zitten de discipelen, met een Petrus. Daar staat een Maria Magdalena en daar staan de vrouwen en zij staren als gebrokenen van hart, in een leeg graf. Zij moeten genezen worden, zij wensen niet meer bij de wereld te horen, zij wensen niet meer in de ijdelheid te leven.

Maar zij zijn nog niet genezen! Zij hebben wel een verbroken hart, maar zij weten niet, hoe zij genezen moeten worden. Hoe zal dat nu mogelijk zijn? En God geeft dat straks te zien, als de engelen afdalen bij dat lege graf met een boodschap. Dan zijn daar wel de doeken opgerold, maar Christus is daar Zelf niet. Hij is opgestaan, Hij is hier niet! "En gaat haastelijk henen, en zegt Zijn discipelen, dat Hij opgestaan is van de doden." En daar geneest de Heere met Zijn dierbaar Woord, het ongeloof van die vrouwen. Om dan gelovig te gaan zeggen, dat Christus nog leeft, al hebben zij Hem nog niet gezien. Daar gaan zij heen, maar zij wensen meer, als alleen die boodschap uit te gaan dragen, zij wensen Hem Zelf te zien.

Want te geloven in die dierbare boodschap, dat is de genezing van het ongeloof, hoor. Zij geloven dat Woord, en gaan direct heen. Het zijn totaal verbroken mensen, maar zij hebben er geen gedachten van, dat de Heere begon te werken, om hen te gaan genezen zelfs, want dan komen die vrouwen Hem tegen, en zij gingen verblijd verder.

Ook de Emmaüsangers waren verbroken mensen, zij waren in Jeruzalem geweest, om te vernemen wat er toch aan de hand was. En zij zijn samen met smart terug gegaan, bedroefd geworden, gebroken van hart. En die twee waren gelijk, wat kunnen die twee elkander goed verstaan met hun verbroken hart. Zij hebben dezelfde kwaal, zij hadden dezelfde liefde tot Christus, die zij zo lief hebben. En nu is Hij er niet meer, maar de liefde is er nog wel. En zij gingen bedroefd voort. Totdat de Heere verder ging werken.

Want straks gaat Hij met hen mee en worden zij genezen. Waardoor worden zij dan genezen? Door de Geneeskracht van Zijn opstanding. Dan zegt Paulus: "Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende." En die dierbare opstanding, die heeft de wereld overwonnen, de duivel overwonnen en het vlees overwonnen. Dat geeft dat volk geloof en zij worden bij aanvang genezen. En hoe worden zij genezen? Dat zegt Jesaja: "En door Zijn striemen is ons genezing geworden."

Niet door onze eigen apotheek, geen eigen zalfjes, maar door Zijn striemen en slagen, heeft Hij onze zonden gedragen.

O, dat eeuwige wonder als zij daar zien, wat het Christus gekost heeft, waarvoor Christus gekropen heeft en dat Christus uitgeroepen heeft, zelfs toen Hij zo benauwd was in Gethsémané. Wat een striemen heeft Hij moeten verdragen en wat een slagen heeft Hij gehad, zodat het bloed er uit droop. Hij is geslagen als de grootste zondaar. En dat alles heeft Hij op Zich genomen uit eeuwige liefde, om mensenkinderen te redden, om zulke verdorven schepselen te redden. En dat moest Hij en dat wilde Hij. En in liefde heeft Hij dat voor hen over gehad, om hen straks in eeuwigheid bij Zich te hebben. de Vader heeft Hem gezonden en Hij is gekomen, en Hij heeft Zich laten slaan. Smarten hebben Hem gebonden. Hij heeft de banden omgehad en is naar Pilatus geleid. Wat toch al benauwdheid.

Maar Hij zei: Gij dochters van Jeruzalem, weent niet over Mij, maar weent over uzelf, en over uw kinderen! Maar als die striemen komen, dan valt dat toch niet mee, om dat te moeten ondergaan. En toen Hij uit moest roepen aan het kruis: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Nee, Hij zal de strijd overwinnen. Die grote strijd tegen de drie hoofdige vijand, die moest Hij overwinnen. Want die gebroken harten, die moet Hij gaan helen en genezen.

En dat genezen gaat ook niet ineens, hoor. Het is wel een beetje onderscheiden, de één is sneller te genezen dan een ander.

En dan denk ik nog aan mijn eerste operatie, toen 's avonds de witte sokjes aan gedaan werden, voordat ik op de operatietafel terecht zou komen. En ik kreeg te zien, Wie de grote Leider en Toepasser is, die alles voorziet en ook om te zien, dat het kwam door eigen schuld en nog eens eigen schuld. Maar om Hem dan niet los te kunnen laten; die de grote Geneesmeester wil zijn om mij te mogen genezen. Want ik ben van God de Vader weggelopen, om dan weer terug gebracht te mogen worden, gelijk als de verloren zoon. Daar hebt ge genezing, o, die dierbare stappen om naderbij gebracht te mogen worden. Om niet alleen de Christus te leren kennen, maar ook de Vader te leren kennen, en een toevlucht te mogen nemen tot de Vader en Hem nodig te mogen krijgen. Sommigen denken, ik zal wel nooit genezen worden, maar de Heere zal hen zeker gaan genezen: *Hij geneest de gebrokenen van hart.*

En die dierbare genezing, die wordt hier zekerlijk gevoeld van binnen. Dat wil niet zeggen, dat zij dat zelf kunnen doen, maar het wordt toch gevoeld. Zij krijgen weer lust in eten en zij krijgen lust in drinken, en dan zeggen zij:

*'t Hijgend hert der jacht ontkomen,
Schreeuwt niet sterker naar 't genot
Van de frisse waterstromen,
Dan mijn ziel verlangt naar God.*

Zij moeten geneesmiddelen krijgen. En in het natuurlijke moeten zij soms wel apart bloed toegediend krijgen. En dan: "Het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon reinigt ons van alle zonden." En dat bloed zit in al de geneesmiddelen van Hem. De striemen

hebben ook dat bloed voortgebracht: "Door Zijn striemen is ons genezing geworden. Alleen dat bloed van Christus, dat reinigt en geneest.

3. Hij heelt de smarten, komt hen te vertroosten en komt hen tenslotte, ook te verbinden.

Het is niet alleen maar, om te genezen, en dan de wereld weer in te gaan. Nee, Hij komt hen te verbinden, om hen dan nooit meer los laten. Want Hij komt hen te verbinden aan Zichzelf. Hij komt hen te verbinden, door het dierbare geloof. Hij komt hen te verbinden, aan de Verbonds JEHOVAH. En die Verbonds JEHOVAH, Die komt hen niet alleen aan Zichzelf te verbinden, maar ook aan al Zijn volk, aan Zijn dag, aan Zijn Woord en aan Zijn Sacramenten te verbinden.

En die dierbare band aan dat Sion, dat verband aan Gods volk, dat ziet men bijna niet meer vandaag. Zij willen zelfs elkander niet meer zien, zij zijn niet meer verbonden, maar ontbonden.

Ach, die verbondenheid aan God, dan kan het toch niet anders zijn, als dat zij elkander opzoeken en dat zij elkander missen? Die zoeken elkander op: 'Ben jij ook zo'n ongelukkig mens, ben jij ook zo'n gebrokenen, ben jij ook bij diezelfde Medicijnmeester?' En wat kost jou dan die grote operatie, en wat kost jou dan die genezing? Dan zijn er wel eens van die grote rekeningen, die soms door de kerk betaald worden. En dan vrezen zij wel eens, als het voor iemand is, die niet in de verzekering is, dat zij dat niet betalen kunnen.

Maar wat kostte het grootste Geneesmiddel? O dat eeuwig Gods wonder, dat is gratis! Gratis verbreken van hart, gratis genezen geworden en gratis verbinden. Want: "Hij verbindt z' in hun smarten." En dat is die dierbare verbinding met een Drie-enig God. Een verbinding met de Vader en een verbinding met de Zoon, en een verbinding, met God de Heiligen Geest. Maar ook verbinding met Zijn dierbaar Woord en volk, dat men nooit meer los kan laten en waar zij één mee zijn. Die dierbare vriendschap wordt verbonden, ook aan Zijn sabbatdag. Nee, daar kunnen zij ook geen verbreking mee maken.

Maar wee, wee, als er geen verbinding meer is. Dan is er vandaag meer ontbinding, in plaats van verbinding. Het tegendeel!

Maar ik wens niet anders als te gaan preken, de grote werken Gods. Om dan steeds ernstiger te gaan bidden en steeds ernstiger te gaan onderzoeken in Zijn Woord, om daar naar te luisteren en te bespreken met elkander.

Zelfs in de kracht, die God nog komt te geven, ondanks de zwakheid van mijn hart. Ook van de week, toen ik een huwelijk moest bevestigen, dat ik 's morgens dacht het niet meer te overleven, om dat huwelijk te gaan bevestigen, maar die dierbare genezing en die kracht, die kwam God nog te geven.

*Welzalig hij, die al zijn kracht
En hulp alleen van U verwacht,
Die kiest de welgebaande wegen.*

Dan zijt ge verbonden met een eeuwige vrede. Nooit geen oorlog meer tegen God, wel tegen zichzelf, maar geen vijand meer van God.

*Ik ben een vriend, ik ben een metgezel
Van allen, die Uw Naam ootmoedig vrezen,
En leven naar Uw Goddelijk bevel.*

Dat is de dierbare genezing en die dierbare verbinding. O, dat bindt hun ziel zo vast aan Hem en dat krijgt dat volk, als alles hen ontnomen wordt en als zij alles verliezen.

Zij worden van hun vrienden wel eens verlaten. Ik heb dat wel eens uitgeroepen in 1953

toen daar de scheiding was: "U kan mij scheiden van de kerk, die mij lief is, u kan mij scheiden van vrienden en vriendinnen die mij lief zijn; maar u kan mij niet scheiden van de liefde van Christus."

Die liefde van Christus, die verbreekt nooit en te nimmer. Hij verbreekt Zijn liefde niet, en zij wensen die liefde niet te verbreken, om die taal met elkander te mogen genieten. Wat is dan de mens ongelukkig, als zij daar geen kennis van nemen en schuldenaar te blijven, tot het eind van hun leven. Die oude mens, die wordt nooit genezen, men moet hier verbroken worden. Want straks wordt die oude mens verbroken.

Tot aan het eind van hun leven moeten zij nog genezen worden, hoor. Maar ze zijn een uitverkoren volk, en een genezen volk. Als een onwaardig volk in zichzelf, mogen zij straks na laatste ademtocht het graf in gaan. Om daar het laatste stof van een mensenkind achter te laten, maar dan wordt hun ziel opgenomen, om dan eeuwig bij Hem te zijn. Samen te zijn, om bij dat gezaligde volk en bij de engelen reeds te mogen wezen. Dat eeuwig Verbond, kent u iets van die band? Want die band is sterker, dan de band van een man of een vrouw. Die kunnen ook sterk zijn, maar al zijn zij nog zo lief voor elkander, zij moeten elkander missen. Die geestelijke band is sterker en hoe dichterbij zij komen, hoe sterker hij wordt.

*Hoe dichter ik nader,
Aan 't huis van mijn Vader
Hoe sterker ik hijg
Naar d'eeuwige woning
Naar 't feest mijner kroning;
Naar 't eind van de reis.*

Daar zal dat volk, voor eeuwig verheugd en verblijd zijn, als zij daar opgenomen worden. Daar is die dierbare band volmaakt, daar is geen zonde meer, daar zijn geen tranen meer en daar zijn geen smarten meer. Hij heeft hen verbonden in hun smarten, en die band van Boven, kan geen mens meer los maken. Daar zullen zij hun wens verkrijgen, en de satan zal het verliezen. Hun lichamen zullen in het graf verkeren en hun zielen zullen opgenomen worden in de eeuwige heerlijkheid.

We gaan daar eerst van zingen, Psalm 138: 3

*Dan zingen zij, in God verblijd,
Aan Hem gewijd,
Van 's HEEREN wegen;
Want groot is 's HEEREN heerlijkheid,
Zijn Majesteit
Ten top gestegen;
Hij slaat toch, schoon oneindig hoog,
Op hen het oog,
Die need'rig knielen;
Maar ziet van ver met gramschap aan
Den ijd'len waan
Der trotse zielen.*

Toepassing

Wat een gelukkig mens, die hier een gebrokenen mag worden. Dat is een Gods werk, want daar willen wij zelf niet aan. Dan hebben wij de zuivere godsdienst, dan hebben wij de beste naam, en zijn wij de beste volgelingen. Maar een schuldenaar en

gebrokenen van hart, dat willen we niet zijn. Want die God een schuldenaar maakt, die zal een verbroken hart verkrijgen, om hier te leren verstaan, van wat voor afkomst zij zijn. En dat God het alleen behaagd heeft om hen te verbinden, want geen mens heeft dat behaagd, om terug te keren tot God en om verbonden te worden met God.

En dan kan het toch inderdaad zijn, als jeugdig mens of als kinderen zijnde, dat zij verbonden worden aan mensen, die God vrezen.

In Veen, woonde destijds een oude ouderling. En alle kinderen vroegen beleefd naar Bertus. En elk bruidspaar dat ging trouwen, die vroegen of Bertus hen mocht trouwen. En sommige kinderen, jaloers geworden zijnde, die, hoorden hem zo graag vertellen, dat God hem bij aanvang genezing gegeven had en bij voortgang een dierbaar vooruitzicht op de weg der genezing om bij die rechte Dokter te mogen zijn.

Om bij die enige Medicijnmeester te mogen zijn en niet bij onszelf. Want er is niets geen waarde van ons bij, om ons te herstellen.

Het is al zo ver, als een mens in het natuurlijke geen waarde meer heeft, dat zij een spuitje krijgen, zodat zij sterven. Welnu, bij ons is ook geen waarde, maar de waarde is in Christus, om het eeuwig welbehagen: *Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.*

En dat dierbare welbehagen Gods, dat heeft Christus uit geoefend, om Zijn volk op te gaan zoeken. Want Hij zoekt het verdrevene, en dat zal Hij terug brengen. Waar heeft Hij u gevonden, vanwaar heeft Hij u terug gebracht? Want al leven wij niet zo in alle bespottelijkheid van de ijdelheid, maar wij leven toch maar in de ijdelheid. En dan hebben wij genoeg aan in dit tijdelijke leven. En dan wil ik nog niet zeggen, dat het tijdelijke leven niet goed kan zijn, dat kan ook hier met een dierbare band zijn. Wat een dierbare band had ik aan mijn vader, aan twee broers van mij en aan twee zussen van mij. Die naar dat ik geloven mag, volkomen genezen mogen zijn naar de ziel, om voor eeuwig nooit meer ziek te zijn, en nooit geen smart meer te hebben.

De smarten zijn hier veel, en de smarten zullen hier blijven, maar dan over henzelf, hoor, niet over God, Hij verbindt hen. Als zij het niet meer dragen kunnen, dan moeten zij verbonden worden. En die dierbare band, die houdt het vast aan elkander. En aan die dierbare band, die gevoeld wordt, daar wordt aan getrokken. Ach, wat ligt er dan een band aan dat lieve volk van God:

Zoete banden die mij binden.

Aan dat lieve volk van God.

Wis, zij zijn mijn harte vrinden,

En hun taal mijns harten tolk.

't Zijn de kind'ren van mijn Vader,

En van 't zelfde huisgezin,

Zij bestaan elkander nader

Dan de band van d' aardse min.

Zijn dat ook uw vrienden? Ja, mijn vrienden wel, hoor! Wie het is, die is het, die God liefde en genade komt te schenken, dan ligt daar een band tussen, en dat is Gods werk. Zij worden door God gevoed, en worden door God onderhouden.

Hoe is het vandaag mogelijk, dat men elkander niet meer kan vinden, en niet meer bij elkander kunnen preken. O, wee, wee Nederland, wat zal het wezen, als God straks door komt trekken. Van het Jodendom, daar zien we nu van, dat de Heere de laatste daarvan komt terug te halen. Ik heb het **Jodendom** wel eens toe geroepen: Er is voor jullie nog toekomst, omdat God nog uit de laatste verdrevenen, zalig zal komen te maken, maar anders als dat jullie denken. Want zij denken aan een aards koninkrijk. Maar nee, dat hebben zij mis, maar zij hebben wel een grote toekomst: Een geestelijk Jeruzalem, een

geestelijk Israël, een geestelijke Heelmeester en een geestelijke Koning. En Zijn Koninkrijk duurt in eeuwigheid en alle aardse koninkrijken worden vermaald.

Gelukzalig, die hier bij een gebracht worden, om nog met elkander te strijden, de goede strijd des geloofs. We gaan naar het einde toe, er komt straks een eind aan. Een einde aan het zondigen, een einde aan de duivelse listen en een einde aan al de gebreken. En straks komt het lichaam een ogenblikje in het graf, maar in de jongste dag, zal daar, met lichaam en ziel, volkomen de eeuwige heerlijkheid zijn. Wat zal daar een dierbare band der liefde zijn.

Tegen de liefde kan niemand het uithouden, de grootste vijand zal tegen de liefde moeten sneven. En die dierbare liefde wordt hier al eens gevoeld.

En dan ga ik u van die liefde nog iets voorhouden: Ach, ik heb van deze week, steeds gevraagd, om toch dat huwelijk nog te mogen bevestigen. En God heeft het ons vergund en dat geeft de Heere nog. Om dan in alles dat noodzakelijke, van de Heere te mogen begeren, want Hij wenst benodigd te worden. Om van Hem alles te begeren, want wij hebben van ons zelf niets. Om dan dienstbaar te mogen zijn, om daar een liefdes band te mogen leggen, tot dat lieve volk van God, die Hij van eeuwigheid verkoren heeft en die Hij in de tijd toe komt brengen, om God eeuwig straks groot te mogen maken:

*De lofzang klimt uit Sions zalen
Tot U, met stil ontzag;
Daar zal men U, o God, betalen
Geloften, dag bij dag.*

Dan zal het geweld der hel, alles verliezen. En God de Heere zal al Zijn volk genezen, om nooit meer te zondigen en altijd in liefde bij elkander te mogen zijn. Dat geve de Heere.

En nu ten laatste, wat zal het straks in de hel wezen? Daar is nooit geen liefde, daar is nooit geen band meer, daar is nooit geen troost meer en daar is nooit geen vermaak meer. Maar ach, dat laatste geve de Heere ons niet. Hij schenke ons genade en liefde, die mee gaat over dood en graf, uit genade. Amen

Slotzang Psalm 43: 4

*Dan ga ik op tot Gods altaren,
Tot God, mijn God, de Bron van vreugd;
Dan zal ik, juichend, stem en snaren
Ten roem van Zijne goedheid paren,
Die, na kortstondig ongeneugt,
Mij eindeloos verheugt.*

9. Predicatie over Mattheüs 11: 3

De innerlijke strijd van Johannes in de gevangenis

Zingen Psalm 25: 8

Lezen Mattheüs 11: 1 t/m 15

Zingen Psalm 77: 4 en 5

U vindt ons tekstwoord in het u voorgelezen Schriftgedeelte: Matthéüs 11:3:

En zeide tot Hem: Zijt Gij Degene, Die komen zou, of verwachten wij een ander?

Dit is een vraag van Johannes de dooper, die in de gevangenis zit, de voorloper en de wegbereider van Christus. Ten tijde, dat de Heere Zijn twaalf discipelen reeds bij elkander geroepen en bevelen gegeven had. En Hij had de farizeeërs geleerd en onderwezen, dat zij het mis hadden. Dat openbaarde zich wel in de plaats waar Johannes in terecht gekomen is. Maar straks zal ook Christus ter dood veroordeeld worden. En nu meende men in die dagen wel, dat het toch anders zou wezen, dat het anders zou gaan en dat Hij toch wel anders zou doen.

Denken wij ook niet zo van die Middelaar? Maar geheel tegen onze gedachten in gaat het. Want daar had Johannes ook niet op gerekend dat het zo zou gaan, al was hij de voorloper. Hij heeft het zelf wel gezegd: "Bekeert u; want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen." Maar, waar blijft nu dat Koninkrijk? Er komt niets van terecht!

Johannes zendt twee van zijn discipelen. Dus niet twee discipelen van Jezus, maar twee discipelen van Johannes zendt hij uit, tot Jezus, om te vragen: "Zijt Gij Degene, Die komen zou, of verwachten wij een ander?"

Zij hadden dus de belofte, dat Jezus komen zou. Hebt gij de vraag al eens bij u zelve gesteld: "Zijt Gij Degene Die komen zou, of verwachten wij een ander?" Want dan zij hadden een ander nodig, als Hij het niet was. Ze konden er niet buiten als Hij het niet was, ze hadden een noodzakelijke behoefte aan die Christus. Wie heeft er vandaag behoefte aan Christus, aan de Zaligmaker, om te kunnen sterven? Dan zien wij het en spreken er maar over, maar wij menen er niets van. Gelukzalig als God er aan te pas moet komen, om de raadselen op te lossen van het zielsleven. Gelijk ook bij Johannes, die in de gevangenis, met een innerlijke strijd te kampen had, zowel voor zichzelf, als ook voor zijn discipelen en voor anderen: Is dat wel de ware Zaligmaker, is dat wel Degene die wij verwachten? Bedrieg ik mij zelve niet voor de eeuwigheid?

En ik acht ze toch gelukkig, die daar geen vreemdeling van blijft, want het staat niet tevergeefs in de Bijbel, géén één woord te veel of te weinig! Om dat te leren.

Waar wij nu een ogenblikje over wensen te spreken, over: ***De innerlijke strijd van Johannes in de gevangenis***

- ***Ten eerste: Hij zendt zijn discipelen uit, met de ernstige vraag aan Jezus.***
- ***Ten tweede: Hij heeft een sterk vertrouwen in Jezus.***
- ***En ten derde: Hij krijgt een zalige vertroosting dóór Jezus.***

Ik spreek dus met u over: *De innerlijke strijd van Johannes in de gevangenis.*

Dan mogen wij het wel indenken wat Psalm 79 er van zegt, maar er zijn niet veel mensen die in die gevangenis zitten.

Uiterlijk nog wel, maar dan zijn dat ook geen gevangenissen meer zoals van vroegere dagen, dat waren echte gevangenissen, maar zo zijn zij er vandaag niet meer.

Dan zegt Psalm 79: "Ai, hoor naar hen, die in gevang'nis kwijnen." Die zitten daar neder in de eenzaamheid:

*Eenzaam ben ik en verschoven,
Ja, d' ellende drukt mij neer.
'k Roep U aan in angst en smart;
Duizend zorgen, duizend doden
Kwellen mijn angstvallig hart;
Voer mij uit mijn angst en noden*

1. Welnu, wij gaan daar bij stil staan, bij die vraag, die Johannes opdraagt aan twee van zijn discipelen.

Had hij dan discipelen? Wel onderscheidene, zij hadden zich bij hem gevoegd. Dewijl God de Vader Zelf, Johannes uitgezonden had voor het aangezicht van Christus, als Zijn voorloper, als Zijn heraut. Dat is een werk van God de Vader Zelf. Johannes had zichzelf geen heraut gemaakt, geen boetgezant gemaakt. Maar God heeft hem een boeteling gemaakt. Want als gij geen boeteling wordt, dan kunt gij geen boete preken, dat bestaat niet! Dan kunt gij er wel over praten en over preken, maar er niet uit preken. Johannes is aan de weet gekomen, wat een boeteling is voor Gods aangezicht, en is als een boetgezant uitgezonden.

Wat zijn er weinig predikanten vandaag, die voor Gods aangezicht, voor Christus, als een boetgezant heengaan. Nee, dan wil men jubelende predikanten die voor Christus heengaan, die palmtakken werpen en vreugde gezangen houden.

Maar Johannes gaat vragen in de gevangenis: "Zijt Gij Degene, Die komen zou, of verwachten wij een ander?"

Johannes wist Hem te vinden, want Johannes was geen vreemdeling van Christus, al zat hij in de gevangenis. Net zomin als dat Christus een vreemdeling was van Johannes en dat Christus niet zou weten dat hij in de gevangenis zat.

Maar des te meer de strijd van binnen, dat men gaat denken: Dan peinst de ziel: Is 't waar,

*Zou God ook weten van mijn droevig lot?
Zou d' Allerhoogste van mijn klagen
En bitt're rampen kennis dragen?*

Dan verstaat gij het wat er bij Johannes opgekomen is, hij de heraut van Christus zijnde. Dan was hij degene waar de Heere getuigenis van geeft, dat hij door Gods lieve Heilige Geest van zijns moederschoot bearbeid geworden is. Dus van kinds af aan door Gods lieve Geest bewerkt.

Ook die vindt men niet zoveel meer, die van kindse dagen geleid worden. David mocht er ook van spreken: "Gij hebt mij, van mijn kindse dagen, geleid en onderricht." Wat zijn die kinderen gelukkig. Zijn die kinderen gelukkig? Johannes moet straks sterven, is hij dan gelukkig? Ja! Want dat is een sterven, om nooit meer te sterven en het eeuwige leven te hebben.

Om dat hier te leren verstaan, om in Zijn dienst te mogen komen. De wegbereider te leren kennen, om Christus te leren kennen. Want de wegbereider gaat Hem aanwijzen. Want voor u Christus leert kennen, moet Hij eerst aangewezen worden. En dan moet gij Hem leren kennen: In Zijn ambten, waartoe Hij gekomen is en in Zijn Persoon. In Zijn ambten en in Zijn werkzaamheden moet gij Hem leren kennen, Wie dat Hij is en wat Hij doet! Dat het maar geen werk van een ander is, maar dat het werk van Hem is.

Zo gaan die twee heen en komen tot Jezus, met die vraag van Johannes: "Zijt Gij Degene, Die komen zou, of verwachten wij een ander?" Christus had laten profeteren, dat Hij komen zou. Zelfs van af het Paradijs al. En er is geen éne profeet, die er niet van geprofeteerd heeft, dat Christus komen zou. Daar spreken ook de schaduw-diensten, de

ceremoniële diensten van.

Maar u kunt met al die profeten een vormelijke dienst gaan houden. Dat deed Israëls volk ook, daar zijn ze mee weggezakt met de vormelijke diensten. Zoals men heden in Nederland ook vindt, dat het elke dag en elke week steeds dieper weg zinkt in de uiterlijke meegaande godsdienst. Dat men weet dat het gebeuren moet, maar men weet niet wat het inhoudt, dat in de werkelijkheid Christus komen moet. Christus te verwachten, dat Hij komen zou. Waarom moet Hij dan komen? Om je arme ziel te gaan redden, om je schuld te gaan betalen, om je met de Vader te gaan verzoenen.

Wie heeft er vandaag in 1977 de Heere nodig? Wie kan er niet buiten Hem, wie heeft er behoefte aan Hem?

De noodzakelijkheid om dat te leren: "Zijt Gij Degene Die komen zou". Heb ik het mis gehad, met die prediking? Heb ik het mis gehad met die Christus aan te wijzen: "Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt!"

Voor al die neergebogenen ging Johannes prediken. Hij verstond wat zo'n mens was, die in de druk zat, die geen raad meer wist en die de weg niet meer wist. Die gebogen ging onder de boeteprediking van Johannes, als een verslagen mens. En zulken kon hij gaan heenwijzen. Hij ging niet alleen de mensen in hun ongeluk preken. Nee, hij mocht ook zeggen: "Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt".

Maar niet eerder als voor zulke mensen, voor zulken boetvaardigen en voor zulken ongelukkigen. Die het niet meer in de vormen dienst konden houden, die het niet meer in de wereld kunnen houden en

die het niet meer in de ijdelheid kunnen uithouden. "Zie het Lam Gods". Dat is geen lam van mensen, want die kwamen er genoeg in die dagen. En dat vindt gij vandaag ook nog wel. Maar er was maar één Lam Gods, Die de Vader Zelf gezonden heeft. Want de Vader heeft Zijn Zoon naar de aarde gezonden, om de menselijke natuur aan te nemen, om een Lam te kunnen zijn. Want de Goddelijke natuur kan niet lijden en kan niet sterven. Maar: "Zie het Lam Gods." Daar hebt u God en mens in één Persoon, omdat dierbare, smadelijke en smartelijke lijden voor Zijn volk te gaan doen, om Zijn volk te gaan bevrijden en te gaan verlossen.

En nu Johannes heeft ze heen gezonden met die vraag. Met het uitzien er van, wat het toch wel zou wezen, als hij zoveel gearbeid heeft en zoveel vruchten op zijn arbeid heeft mogen zien.

Johannes was waarlijk een boeteprediker met veel vrucht, er waren velen verslagen geworden onder Johannes. Wat vinden wij vandaag weinig mensen die verslagen worden onder de prediking. Afstand, dat kunt gij nog vinden, het over zich heen laten gaan, dat kunt gij nog vinden, maar een verslagene die niet meer bij Johannes vandaan te krijgen is, vindt gij bijna niet meer. Maar zij moeten daar niet blijven, hoor bij Johannes.

Gelukkig de ziel, als die eens bij Johannes terecht komt, want gij komt nooit bij Christus terecht, als gij niet eerst bij Johannes terecht gekomen zijt. En vandaar de noodzakelijkheid, dat je zo ongelukkig gaat worden.

En met zulke mensen gaat Hij Zich ophouden. Wat was Hij doende? Want ze waren het er allemaal lang niet over eens, wat Christus deed. Zij hebben Hem verworpen en niet erkend als Diegene Die komen zou. Want de farizeeërs bezaten wel de Schriften, de samenkomsten in Jeruzalem en de offeranden. Maar dat de schaduwdiensten nu in vervulling zou gaan, met Diegene Die komen zou, zouden zij dat verwacht hebben? Nee, zij hebben godsdienst gehouden elke sabbat, maar zij hebben Hem niet verwacht. Nee, niet:

Ik blijf de HEER' verwachten;

*Mijn ziel wacht ongestoord;
Ik hoop, in al mijn klachten,
Op Zijn onfeilbaar woord;
Mijn ziel, vol angst en zorgen,
Wacht sterker op de HEER',
Dan wachters op de morgen;
Den morgen, ach, wanneer?*

Wanneer zal Hij eens komen? Wanneer zal de Heere eens komen, om ze uit de diepte der ellende, van de schuld en zonde te gaan verlossen en ze de eeuwige zaligheid te geven? Dat is hier de vraag van Johannes, door middel van die twee, waar hij zelf niet uit kon gaan, want hij zat daar in de gevangenis. Maar de zijnen gingen heen tot Jezus. Hoe is die vraag ontstaan?

Want die vraag wordt door veel theologen onderscheiden gekend en getekend. Ik heb er verschillende erover na gelezen en tenslotte heb ik ze allemaal maar dicht gedaan, voelende dat zij er geen kennis aan hadden. Wat dat is, als Christus weet dat daar Zijn dierbare gezant in de gevangenis zit en daar dan niet gaat bezoeken. Andere gevangenen kregen bezoek in de gevangenis en Johannes zat alleen en kreeg geen één bezoek van die dierbare Middelaar. Hij was Zijn heraut nog wel, van God gezonden. Hij had zoveel naar Hem gewezen en nu zit hij daar in de eenzaamheid. En als er niet naar hem omgezien wordt en Christus hem niet verschijnt om hem te redden uit de gevangenis, dan blijft Johannes in de boeien zitten.

Dan is daar geen televisie in die gevangenis, daar is geen bibliotheek in die gevangenis, hij krijgt daar geen gemakkelikheden in die gevangenis, zoals tegenwoordig. Dan moet ge maar eens naar Den Haag gaan, naar de gevangenpoort, dan kunt gij zien wat een echte gevangenis was, en om dat nu te moeten ondergaan om daar te zitten.

En dat moest nu Johannes ondergaan en dat een dienstknecht van God en van Christus. En zo menige vrucht dacht hij te hebben gehad; Zou ik het allemaal mis gehad hebben? Zou ik die mensen misleid hebben door mijn prediking? Dan komt de strijd te boven: Zou ik het mis gehad hebben, zou ik de mensen misleid hebben? "Zijt Gij Degene, Die komen zou, of verwachten wij een ander?"

Hij gunde het niet, dat zij het mis hadden, maar hij wenste volle zekerheid voor zijn ziel te hebben. Want er kwam twijfel in zijn ziel of het wel waar was. Dat zijn twijfelende zielen. Zouden kinderen Gods die twijfel nog bezitten? Zou zulk een Johannes de doper, die van kindse dagen af geleid is door de Heiligen Geest, nog twijfel hebben van binnen? Die nu uit zijn ambt gestoten is, dat ze niets meer van Johannes moesten weten. En dat hij ook niet meer zou prediken hier, want de dood wacht hem.

Zo laat hij de predikers uitgaan. Hij heeft genoeg gehoord van Christus, wat Hij gedaan heeft de laatste tijd. Hij heeft het zelfs vernomen, waarmede Christus Zich bezig hield: "De blinden worden ziende, en de kreupelen wandelen; de melaatsen worden gereinigd, en de doven horen; de doden worden opgewekt, en de armen wordt het Evangelie verkondigd." Zo heeft de Heere daar Zijn arbeid voortgezet, tot roem van Zijn Naam. En velen gingen Christus aanhangen.

En was Johannes de doper daarmee tevreden? Inderdaad wel! Want hij heeft niet anders kunnen prediken, als die grote HIJ. Want hij heeft Die HIJ leren kennen, hoor. "Hij moet wassen, maar ik minder worden." Nee, ik moet de meeste niet zijn, maar Hem alleen moeten ze hebben. Hij alleen, na mij als de voorloper, maar dan ook nooit zonder Christus! Niet alleen met Johannes kunt gij sterven, hoor, dan zult u u voor eeuwig vergissen, maar gij moet Christus hebben. En vandaar de noodzakelijkheid: "Hij moet

wassen en ik moet minder worden.

Zulk een vraag, in de innerlijke strijd die gevoerd wordt. Want de vorst der duisternis heeft Christus aangedurfd, zou hij het Zijn gezanten niet aandurven, zou hij de kinderen Gods niet aandurven om die te gaan bestrijden? Hij doet niet anders, zolang als zij hier leven. Het is een volk, dat uit de grote strijd verlost moet worden. En dan zullen hier de nauwste predikanten het felst bestreden worden, dat ze in de bange kerker terecht komen.

Terwijl Johannes toch wist dat hij van Godswege gezonden was. Hij kon eerlijk zeggen: Ik ben de Christus niet, maar ik ben de voorloper van Hem, ik ben de vriend des Bruidegoms. Dat mocht hij wel zeggen. Een vriend des Bruidegoms. Christus moest hier een bruid krijgen op aarde, daar was Hij voor gezonden.

En nu een vriend des Bruidegoms zal alles doen, wat Die Bruidegom begeert en nodig heeft. En die bruid is alleen bestemd voor Christus, als die bruid schuldig is, als hij een ongelukkig mens is. Eerder is u niet als bruid bestemd voor Christus.

En vandaar die dierbare onderwijzing als hij zegt: "Die de bruid heeft, is de Bruidegom, maar de vriend des Bruidegoms, die staat en Hem, hoort, verblijdt zich met blijdschap om de stem des Bruidegoms. Zo is dan deze mijn blijdschap vervuld geworden." Dezelve is het, Die na mij komt, Welke voor mij geworden is, Wien ik niet waardig ben, dat ik Zijn schoenriem zou ontbinden."

Nee, hij had geen waarde in zichzelf, hij was een onwaardig schepsel. En gelukkig elke leraar die zich als een onwaardig schepsel leert kennen, maar die gaat heenwijzen naar de Waardige, gezonden van God de Vader.

Zo ging hij zijn discipelen heenwijzen naar Christus, maar nu onder de innerlijke bestrijding. Maar niet alleen hij, want ook zijn discipelen zullen wel eens gedacht hebben, wat komt er van dat Koninkrijk wat wij verwachten terecht? Want in Christus hebben zij een aards koninkrijk verwacht. En dat wil de mens nog wel graag. Die Herodus zit nog op de troon en zo'n man die mag nog leven, terwijl Johannes gedood zal worden, wat komt er dan van Zijn Koninkrijk terecht? De belofte heeft Hij gegeven, dat het Koninkrijk nabij was, maar het lijkt hoe langer hoe verder weg te gaan.

"Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld" zegt de Heere. Wat hebben zij er weinig van verstaan, dat dát waar was. Het is een Koninkrijk uit de Hemel en niet van deze aarde, hoor. Het is geen volk, dat hier het zwaard gaat trekken en oorlog gaan voeren. Het is een volk, dat geen stakingen zal gaan voeren, dat moet u ook niet denken. Want de dagen zijn hier ernstig in ons vaderland, net zo goed als in andere landen.

De hele wereld is in opstand tegen het Rijk van Gods genade. Daar gaat het alles om, dat moet verwoest, en dat leven moet verwoest worden, Die God moet van de aarde af. En daarom wilde Johannes de zekerheid hebben, hij laat ze heen gaan om dat te vragen, opdat ook zijn discipelen zouden weten met hem, dat ze niet misleid zijn geworden, maar de zekerheid te hebben voor hun arme zielen. Wat worden zij bestreden van binnen zodat ze het een ander nog niet eens zeggen, maar God heeft het laten opschrijven van Johannes. En dat tot troost voor al de bedroefden, voor al de gevangenen, voor al Gods kinderen, die boeteling zijn geworden:

Zie mijn berouw, hoor, hoe een boet'ling pleit,

En reinig mij van al mijn vuile zonden.

Ze zijn pasklaar gemaakt voor die éne Middelaar Gods en der mensen.

2. En daar ziet gij dat dierbare geloofsvertrouwen van Johannes de dooper in Christus.

Zou hij zo getwijfeld hebben, dat hij naar de wereld gegaan is? Nee, dat kon hij niet! Zou hij zo getwijfeld hebben, dat hij naar de farizeeërs ging? Nee, dat kon hij ook niet!

Dat dierbare vertrouwen, wat het geloof uitwerkt in de ziel: Kennis, toestemmen en vertrouwen. Want het vertrouwen is een eigenschap van het geloof. Zou Johannes, Christus gepredikt hebben zonder zaligmakend geloof? Hij heeft dierbare ondersteuning voor zichzelf gehad. En dat geloof is nog niet opgehouden, maar het werkt onder al de bestrijdingen, om de oefening des geloofs te leren onder de bestrijdingen.

Want geloven als alles voorspoedig gaat is makkelijk, maar onder de bestrijdingen geloof oefenen, dat is wat anders, om verzekerd en verzegeld te mogen worden, het niet mis gehad te hebben. "Zijt Gij Degene, Die komen zou, of verwachten wij een ander?" En dan zegt Johannes zelf: "Wij". Gold dat al de farizeeërs? Nee, die moesten er niets van hebben. Die wisten wel dat Deze er was, maar ze geloofden niet dat het de Zoon van God was, dat dát de Zaligmaker was en dat Johannes Zijn heraut was. Daar geloofden zij niets van! Herodus heeft hem zelfs in de gevangenis gestopt voor zijn prediking.

En nu spreek ik niet voor predikanten, anders zou ik vragen, bent u al eens in de gevangenis gekomen door uw preken? Afgekeurd en in de boeien in de gevangenis terecht gekomen? Dat u niets meer te zeggen hebt, als te zuchten in u zelf voor het aangezicht Gods? Om de smaadheid te dragen als u in de gevangenis terecht komt.

Kort geleden hebt u kunnen lezen, dat er in Benthuisen twee wethouders veroordeeld werden door de burgemeester en schijnbaar heeft die man ongelijk gehad. Is dat niet erg voor een mens?

Maar hij is als prediker verworpen, door al die godsdienstige mensen. Want die hebben dat gedaan, niet de brute openbare wereld, maar de godsdienstige wereld. Die moesten van deze Johannes en deze Christus niets hebben.

De noodzakelijkheid om dat te leren, want Johannes is het niet alleen en deze twee zijn het niet alleen, maar het is een dierbare schare, die uitziende zijn om door Christus verlost te mogen worden. Voor en toe bereid voor Die Bruidegom, om straks met Hem ter bruiloft te treden. De Bruidegom en de bruid tezamen te brengen in dat bruiloftskleed, is het werk van Johannes.

In onze dagen is het: Nou ja, trek maar een wit kleedje aan, dat mag gerust, zoals tegenwoordig sommige dominees leren en durven over te trouwen en wat al niet meer. Wij hebben het nooit durven doen en nooit gedaan, dat mag u weten. Dat is de leer en de lessen die wij u gegeven hebben.

Ik las gisteren nog in de courant van een predikant, dat hij al zijn dia's van Israël ging vertonen en daar kon gij ook bij komen om dat te zien. En mijn eerste aanklacht in de Christelijke Gereformeerde Kerk ging tegen de dia's in de kerk. En de man die ze had, dominee Van der Zaal, heeft ze terug moeten nemen en is nooit meer in de kerk mogen komen met zijn dia's. Waar zijn wij tegenwoordig? Wij vinden het heel gewoon! Wie klaagt die mensen aan? Er is geen durf meer van aanklacht, er is geen kracht meer van aanklacht er is geen staan meer om voor Gods dierbare Woord in te staan.

De noodzakelijkheid, die leer te mogen bedoelen, daar is Gods éér aan verbonden. Het gaat om de ere Gods en de zaligheid van mensen zielen. God wil niet door stomme beelden gediend worden. Want wij moesten gronden aangeven van ons protest. En ik ging mij beroepen op onze Catechismus. Daar de Heere Zelf van zegt: "Dat wij God op geen enkele manier afbeelden, en op geen andere wijze vereren, dan Hij in Zijn Woord bevolen heeft. Nee, want wij moeten niet wijzer zijn dan God, dewelke zijn Christenen niet door stomme beelden, maar door de levende verkondiging van Zijn Woord onderwezen wil hebben."

Wij hebben geen dia's nodig. Al is het mooi om dia's te zien, maar gaat er niet mee

preken. Dan zult u het verstaan, wij hebben een andere dia nodig, een andere gemeenschap nodig, onze arme ziel moet gered worden. Niet alleen dat landschap te zien waar Christus gewandeld heeft, want dan heb ik de Persoon nog niet gezien! Het gaat over de noodzakelijkheid: Over Zijn Persoon, over Zijn werk, over Zijn ambten en over Zijn daden.

En daarom, dat dierbare vertrouwen van Johannes, dat zo innerlijk bestreden werd en zovelen mensen met hem die de strijd hebben, door de vorst der duisternis.

Denk maar, Johannes was een voorloper, de heraut, dus ik zeg niet dat het maar een gewone predikant was, zou dan, als hij bestreden is geworden en Christus Zelf bestreden is geworden, al Gods knechten en al Gods lieve kinderen niet bestreden worden? Wie niet bestreden wordt, is géén kind van God! Maar wel die van Godswegen geleerd wordt en die niet meer mee kan doen met de wereld en die bestreden wordt.

Vandaag zijn er die genoemd worden, kinderen Gods te zijn, en die zich daar voor uit geven, en ik zou nog niet graag durven zeggen, dat het niet waar is, maar die gaan mee met de mode en worden meegezogen met de wereld; zij staan niet pal waar zij staan moeten en zij komen niet in de gevangenis.

Maar Gods kinderen die komen wel in de gevangenis. Dan raakt gij uw eigen huis kwijt, dan raakt gij uw eigen schatten kwijt, dan raakt gij uw omgeving kwijt. Dan komt gij achter gesloten deuren te zitten in de eenzaamheid, tot straks de dag aanbreekt, dat gij hier het hoofd zal moeten geven, gelijk Johannes de dooper. Niet te weten of hij ooit uit de gevangenis zou komen, en het wel te geloven: De dood wacht mij, de dood is niet zo verre meer van mij. En gelukzalig die mens die hier mag leren, niet meer bevreesd te zijn als de dood zo dicht bij is.

Wij hebben deze achterliggende week, die moeder nog ontmoet, die wist dat de dood ook dicht bij was, zowel in het thuis blijven en niet geopereerd worden, als in het heengaan om geopereerd te worden, wetende dat de dood dicht bij was. Hoe staan wij er dan voor, om dan te kiezen? Dan zegt David: "Laat mij in de hand des Heeren vallen". O, die rijke weldaad om die genade te verkrijgen om te kunnen sterven, niet alleen te moeten, maar ook eens een keer te mogen sterven. Dat mijn dienst van de prediking hier ten einde zal zijn, gelijk als bij Johannes.

Die dierbare vriendschap van de Bruidgom is nooit verkoeld, dat is nooit veranderd en dat is nooit in twijfeling gekomen, met al de bestrijdingen die er zijn. Maar zijn dierbare vertrouwen is op Hem gesteld. Want als hij dat gevraagd had, dan kreeg hij nog een antwoord ook. Wat was het antwoord op die vraag?

3. De dierbare verzekering, het versterkt zijn geloof en vertroost in dit leven.

Want hij kreeg geloofsverzekering en ziels vertroosting. De zalige troost, dat Hij de enige Middelaar was van God gezonden. En dat zijn ambtelijke bediening ook van God is. Van kinds af aan ben ik daar voor geboren, daar heeft de Heere mij voor opgekweekt, met al de wedervaardigheden die er zijn. Want Johannes was ook nog niet oud, hij was nog maar kort geboren voor Christus. Dus Johannes was ook nog niet oud, dat kan niet. En hij mocht dat antwoord horen als zij terug komen bij Christus vandaan. Want zij wisten Christus goed te vinden. En Christus heeft ze niet verstoten, Hij heeft ze niet verworpen. Hij is niet boos op Johannes geworden en het hem niet kwalijk genomen. Hij heeft hem geen bestraffing gegeven en Hij heeft niet gezegd: Mens jij bent dwaas. *"En Jezus antwoordde en zeide tot hen: Gaat heen en boodschapt Johannes weder, hetgeen gij, hoort en ziet: De blinden worden ziende, en de kreupelen wandelen; de melaatsen worden gereinigd, en de doven horen; de doden worden opgewekt, en de*

armen wordt het Evangelie verkondigd."

Maak het nu maar eens uit of Ik het niet ben. Het is die dierbare Middelaar: "De armen worden het Evangelie verkondigd". Wij willen niet zo graag arm gemaakt worden. Nee, dan willen wij rijke mensen zijn in ons zelf. Maar Christus wordt nooit dierbaar en ons eigendom, als wij nooit arm gemaakt worden. Want het geldt hier niet de uitwendige armen, denk erom. Het gaat hierom de ware geestelijk arm gemaakte: "Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op de Naam des HEEREN betrouwen." Dat is een arm volk, waar de Heere van zegt: "Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen. "En voor dat arme volk, daar gaat de Heere voor prediken, die worden het Evangelie verkondigd. Geen ander mens! Nee, niet ieder mens verkondig Ik dat. Zeg hem dat maar, hoor: Dat Ik alleen die arme het Evangelie verkondigd.

Geen aanbidding voor alle mensen, zoals in onze dagen de couranten vol van staat.

Maar hier vindt gij de dierbare verzekering die Johannes krijgt, door de boodschap die de Heere Zelf liet brengen. De zalige vertroosting mocht hij ervaren voor zijn ziel in de eenzaamheid. Al was hij dan niet los uit de aardse banden en al was hij niet vrij gelaten uit de kerker, maar de bestrijdingen moesten ten onder komen en zijn dierbaar geloof ging leven, in die zalige vertroosting die Johannes daar kreeg in de gevangenis.

Waar zoveel mensen zich bedriegen voor een eeuwigheid, die hij zo ernstig gewaarschuwd had. De lammeren zagen zij elk jaar weer brengen naar Jeruzalem, dat had Johannes ook wel gezien. Maar er kwam een Lam uit de hemel, en dat had niet één mens gezien, als alleen dat ongelukkig volk: "Zie het Lam Gods". En die zijn Hem gevolgd en hebben gevraagd: "Meester waar woont Gij? Hij zeide tot hen: Komt en ziet!" Hij heeft ze niet afgestoten: "Komt en ziet." Ze mochten komen en zien. Johannes zegt er van: "En het was omtrent de tiende ure." Dat zij bij de Heere Jezus terecht mochten komen, om Hem daar te omhelzen als hun Zaligmaker. Het is een onvergetelijk uur, als wij bij Christus terecht mogen komen, om door Johannes, achter Hem te komen.

Nee Johannes, je hebt het niet mis gehad, maar wij kunnen niet bij je blijven. Wij kunnen met Johannes alleen niet zalig worden, maar wij moeten bij Christus terecht komen. Dat is de enige Weg, de enige Middelaar Gods. En dat is onze dierbare troost, voor tijd en eeuwigheid, Hij is onze zaligheid. Voor lichaam en ziel beide is Hij de enige Middelaar, van de Vader gezonden en wederom tot de Vader gegaan. Hij is hier ook op aarde gekomen als mens zijnde, om in die menselijke natuur de straf te dragen, om voldoening te geven, het eeuwige leven te gaan verwerven. En dat toe te gaan passen aan de ziele, dat is ook Zijn werk. En daarom de zalige vertroosting, die Johannes mocht ontvangen.

En dan zien wij verder, hoe dat de Heere Jezus, Johannes gaat verdedigen. Lees het thuis maar eens na, in het verdere van het hoofdstuk. Hoe dat Christus Johannes heeft verdedigd, al moest hij straks sterven in de gevangenis. Zijn dierbare Borg heeft het voor hem opgenomen. Hij is niet ontslagen van de gevangenis, niet ontslagen van de vele verdachtmakingen. Want wat zullen er velen gedacht hebben: Ja, wie weet wat die man gedaan heeft? Wie weet wat er tegen die man gezegd is, welke vergaderingen dat er over die man gehouden zijn?"

Hij is in de gevangenis moeten blijven tot op het feest van Herodus. Daar mocht de dochter van Herodias éne begeerte doen. Maar het was niet een goede begeerte, want onderricht zijnde door de vrouw van Herodus wenste zij: Geef mij het hoofd van Johannes. En heengezonden zijnde, gingen de deuren van de gevangenis open, niet voor de vrijheid van het lichaam, maar zijn hoofd ging eraf. "Hij moet wassen, maar ik

minder worden". Maar hij mocht sterven in de zalige vrede. De bruidskerk wordt aan de Bruidegom gegeven en hij was een vriend des Bruidegoms. Hij was geen vijand van de Bruidegom, maar een vriend van de Bruidegom. Hij moest zichzelf wel beschuldigen, van al de gedachten die bij hem opgekomen waren, van al wat zij tegen hem gezegd hebben en met wat zij hem gedaan hebben in Zijn dienst.

En dat leert elke leraar verstaan, hoe dat het mogelijk is dat God toe kan laten, dat sommige mensen, zelfs kinderen Gods, opstaan tegen de leiding en werking van Gods lieve Geest en van Christus Zelf. Zij willen niet anders als de kerk verwoesten, in plaats van thuis te brengen.

Maar Christus neemt het voor Zijn volk op, dat heeft Hij ze wel gezegd in het andere gedeelte van dit hoofdstuk: "Want al de profeten en de wet hebben tot Johannes toe geprofeteerd. En zo gij het wilt aannemen, hij is Elias, die komen zou. Wie oren heeft om te horen, die hore. Doch waarbij zal Ik dit geslacht vergelijken? Het is gelijk aan de kinderkens, die op de markten zitten, en hun gezellen toeroepen. En zeggen: Wij hebben u op de fluit gespeeld, en gij hebt niet gedanst; wij hebben u klaagliederen gezongen, en gij hebt niet geweend."

Kortom lees thuis zelf verder, maar Johannes had klaagliederen gezongen in de boete, in de schuldverslagenheid en Christus had hen vrolijkheid gegeven, maar zij moesten van géén van tweeën wat hebben. Noch de Eén, noch de Ander. Nee, zulken Mensen en zulk een Koninkrijk wensden zij niet.

Dan liever dat huppelende en jubelende volk, maar zonder Johannes en zonder Christus zult u niet jubelen. Want als u in de eeuwigheid zult jubelen, zal het hier op aarde eerst een aanvang moeten krijgen.

En hier vindt gij Johannes in de gevangenis en dan is hij het met Asaf wel eens geworden. Want dat is de weg. Johannes, denk eens aan de Bijbelheiligen, hebben die ook zulken strijd en twijfel gekend? Het levende volk, leren die allemaal die strijd en die twijfel kennen? Ja! Denk maar eens aan David, toen hij zijn gezicht zelfs veranderd had, als dat van iemand die zijn verstand kwijt is. Hij is weg moeten vluchten, wat een twijfel, wat een strijd heeft hij gekend.

Denk eens aan een Job en wat zijn vrienden waren? Die hebben hem verdacht van zijn innerlijke leven zelfs. Ze waren gekomen om te troosten, dus het waren nog goede vrienden geweest ook, maar zij konden niet begrijpen waarom dat Job alles ontnomen was. Neen man, je hebt alles mis, er zou wel een oorzaak bij jou zijn, er wordt niet zomaar zoveel jou verteld, hoor, daar zal wel een reden voor zijn.

Wat denkt u van Asaf? "Dewijl ik de gansen dag geplaagd ben, en mijn bestraffing is er alle morgens." En wat zegt Psalm 77?

Zou de HEER' Zijn gunstgenoten,

Dacht ik, dan altoos verstoten?

Niet goedgunstig zijn voortaan?

Nimmer ons meer gadeslaan?

Daar leert al Gods levende volk wat van kennen, want daar zullen zij geen vreemdeling van blijven. Om dan te leren verstaan die weg, die Johannes heeft moeten gaan. Om dat aan de weet te komen, de diepe wegen die God komt te houden. Want die zijn anders als wij gedacht hebben, niet naar ons vlees en bloed, maar wel tot ons behoud, van lichaam en ziel beide. Want het vlees moet gekruisigd worden. Dat is de wegbereider van Christus. En Johannes weg is geëindigd in de dood. Weet u dat Christus ook eindigde in de dood, in de vernedering hier op aarde?

Johannes gaat de dood in. Maar de wet is voor hem voldaan, de straf is gedragen door

Christus. En Christus heeft voor al Zijn volk voldaan. Zij zullen straks uit de grote verdrukking komen en uit de banden. En die leren hier verstaan wat Asaf zegt, waar wij van gaan zingen: Psalm 73:1

*Ja waarlijk, God is Isrel goed,
Voor hen, die rein zijn van gemoed;
Hoe donker ooit Gods weg moog' wezen;
Hij ziet in gunst op die Hem vrezen.
Maar ach, hoewel mijn ziel dit weet,
Mijn voeten waren, in mijn leed,
Schier uitgeweken, en mijn treên
Van 't spoor der godsvrucht afgegleên.*

Toepassing

Ik heb een paar van Gods kinderen uit de Bijbel genoemd. Ik wil u er nog wel een enkeling noemen: Wat denkt u van Elia? De Heere Jezus zegt van Johannes de doper: "En zo gij het wilt aannemen, hij is Elias, die komen zou."

Maar in het Oude Testament had Elia alleen gestaan op de berg Karmel tegenover de Baälsprofeten: "En Elia voerde hen af naar de beek Kison, en slachtte hen aldaar." Dat had God voor hem gedaan, hoor! En één vrouw zegt, wacht maar, ik zal je wel helpen, ik zal die Elia wel ter dood brengen: "Zo doen mij de goden, en doen zo daartoe, voorzeker, ik zal morgen omtrent dezen tijd uw ziel stellen; als de ziel van een hunner." En Elia vluchtte voor Izébel: "En dan staat er: En zat onder een jeneverboom; en bad, dat zijn ziel stierve, en zeide: Het is genoeg; neem nu, HEERE, mijn ziel, want ik ben niet beter dan mijn vaderen." Nee, zegt de Heere. Neen jongen: "Sta op, eet, want de weg zou te veel voor u zijn."

God geeft Zijn kinderen wel eens sterkte, dat zij een keertje eten mogen, om te kunnen prediken, om de weg verder te kunnen gaan, om de arbeid weer te kunnen gaan vervullen. Dan hebben zij wel eens sterkte nodig. God laat ze niet alleen, tot de dag daar is dat zij sterven moeten.

Ik kan er wel twintig uit de Bijbel noemen, die met zulken twijfel te doen hebben in hun eigen innerlijke bestaan. Al weet de wereld er soms niets van af, maar het is met geen name te noemen, de strijd die de levende Kerk leert kennen.

Het is ook met geen name te noemen die strijd, en dat wil ik zelfs maar het liefst verbergen, maar God weet het wat zij daarmede van doen gehad hebben. Als ze de deuren voor u gesloten hebben, dat gij een briefje thuis krijgt, dat gij schuld kunt belijden en wat al niet meer en als dan de Heere Zich een ogenblikje verborgen houdt, om dat geloof te gaan beproeven, komt er dan geen strijd? Dat zijn dierbare beproevingen van Christus, opdat het geloof zo sterk mag worden, dat het de beproeving te boven mag komen. Dan zegt de dichter:

*Wie Mij veracht', God wou Mij niet verachten,
Noch oor noch oog
Van Mijn verdrukking wenden;
Maar heeft verhoord, wanneer Ik uit d' ellenden
Riep naar omhoog.*

Dat volk krijgt een vrije toegang tot de troon der genade, al zitten zij in de gevangenis. Want het gevangenis leven is onderscheiden, hoor. U moet niet denken dat de gevangenis altijd blijdschap is, gelijk Paulus en Silas dat hebben leren kennen. Daar hebben zij gezongen en zijn zij gebruikt in de gevangenis. Want als God u daar wil hebben, dan zal God u gaan gebruiken in de gevangenis. Wij weten soms niet waar wij

terecht moeten komen. Ik weet ook niet waarvoor ik de laatste keer in het ziekenhuis heb moeten liggen, maar niet voor niets, dat weet ik zeker. Wij hopen dat God er wat mee gaat doen, ik ben er niet voor niets geweest. God heeft mij daar zoveel vrij en blijmoedigheid gegeven, om te mogen getuigen: Zie alleen op die Christus, opdat dierbare Goddelijke Wezen. Dat moet u hier leren kennen in boetvaardigheid, dat uw ziel gezaligd moet worden, u moet van de schuld en zonde verlost worden.

En die dierbare vertroosting aan Johannes, was in de diepste verootmoediging van zichzelf. Want hij moest leren verstaan: Ik ben wel een vriend des Bruidegoms, maar niet van mijzelf. Er is geen éne graad goed van mij te zeggen, ik ben niet waardig de riem van Zijn schoenen te ontbinden. In hem was geen waardigheid, maar God krijgt alleen de eer van Zijn volk. Dat hier reeds begint, hoor en straks eeuwig zal zijn.

Wat zal het dan wezen voor een mens als wij straks onbekeerd sterven, dat geldt jong en oud. En ik acht ze zelf zo bevoorrecht, dat zij in hun jonge jaren, net als Johannes de Doper, met Gods lieve Geest te doen krijgen en daar door onderwezen worden. Dat zij ongelukkig zijn in zichzelf en dat zij bekeerd moeten worden. En dat zij ook door Jezus gezaligd moeten worden, dat zij niet zo sterven kunnen zoals zij geboren zijn.

Want al zullen wij dan niet meedoen met de farizeeërs en schriftgeleerden, maar zullen wij dan ook heengaan en er over heen te leven? Verstandelijk wel te weten dat ik onbekeerd ben, en dan God niet nodig te hebben en niet de toevlucht te nemen? Gelijk er staat in Psalm 38:

*Zie mij, HEER', Wien elk moet duchten,
Tot U vluchten.*

En Psalm 25:

*Hoed mijn ziel, en red z' uit noden;
Maak mij niet beschaamd, o HEER'!
Want ik kom tot U gevloten.*

Dat is de enige Weg, al zouden zij dan hier die innerlijke strijd, die twijfel leren kennen, maar dan wensen zij toch liever met God beschaamd uit te komen, - wat God niet zal doen - dan met de wereld.

De wereld zal u zeker beschamen. En als u dan niet zalig wordt?

Dat wil ik nog wel eens van mij eigen zeggen, wat ik wel meer gezegd hebt hier in Ederveen, met al wat er met mij gebeurd is en wat er nog met mij gebeuren zal, maar als ik niet zalig wordt, dan bestaat er voor mij geen God. Hij heeft mij Zijn Eigen Schoonzoon gezonden, Hij heeft mij Zelf geroepen tot deze arbeid, tot deze taak, tot de laatste dag aan toe.

Gisteren zei dokter Rademaker nog tegen één van mijn kleindochters, laat je opa morgen toch niet preken!

Ik heb deze week veel moeten verwerken, verschillende zijn gestorven die ik goed kende. Maar ik meende toch mijn taak te gaan vervullen deze morgen, al was het in zwakheid. Die dierbare weg is mij niet te zwaar, al zou ik moeten sterven onder de prediking, om heen te gaan, mijn leven achter te laten en mijn lichaam in de kuil neder te laten. Dan zal mijn ziel eeuwig God verheerlijken, want daar komt geen eind aan.

Wat zal het dan wezen, de tegenstelling van diegenen, die dat missen moeten. Sommigen hebben het gemeend te hebben, maar het zich ingebeeld. En dat gaat de ziel wel eens vragen, dat die twijfel kent, zou ik het niet ingebeeld hebben? Ik heb het zelf wel eens gehad, met een levende opgestane Christus, en dan de twijfel: Zou ik het nog niet mis gehad hebben, zou ik het nog niet mis gehad hebben.

Hem te leren kennen, in Zijn dierbare grootheid. Denk eens aan Petrus, hij zegt: "Ik ga vissen". Het was de derde maal dat Hij geopenbaard is geworden. Zo dikwijls moet de twijfel ten onder gebracht worden, opdat het geloof boven mag komen om dat uit te oefenen. Om dan Zijn werk te gaan doen en het net uit te werpen aan de andere kant. Om op Hem te mogen leren zien. En zij mochten het zien: "Het is de Heere!".

Wat zal het wezen, als wij nooit die Christus leren kennen, nooit Zijn borgtocht mogen leren kennen, nooit Zijn betaling, nooit Zijn Lijden, nooit Zijn sterven, nooit Zijn dood en nooit Zijn Middelaarswerk in de Hemel? Want het is niet alleen het Middelaars werk hier beneden, maar nu Zijn Middelaars werk boven.

Hij kent al Zijn volk die hier in de gevangenis zitten. Dan schijnt het soms wel eens of de Heere niet weet van mijn droevig lot, geen kennis draagt van mijn klagen. Dat kan soms wel eens zo wezen, maar dan vergist hij zichzelf want dan zegt Jesaja 49: "Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks?" En dat gebeurt maar zelden, er zijn moeders genoeg in ons midden, die dat weten. "Ofschoon deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten." Zal Ik mijn kinderen vergeten? Nee, nooit!

*De HEER' is recht in al Zijn weg en werk;
Zijn goedheid kent in 't gans heelal geen perk.
Hij is nabij de ziel, die tot Hem zucht;
Hij troost het hart, dat schreiend tot Hem vlucht.*

Het is Zijn Majesteit en heerlijkheid. Straks zal alle twijfel voor Gods volk ten einde zijn.

Straks zullen al de gevangenen voor Gods volk open gaan, dan zullen er geen banden meer zijn, dan zullen er geen twijfelingen meer oprijzen. Maar zij zullen ingaan in de eeuwige gelukzaligheid, die Christus verworven heeft voor de Zijnen, niet voor Zichzelf en niet voor de engelen. Maar eeuwig zal daar de Kerk bij elkander zijn bij de Bruidegom en de bruiloft zal eeuwig aanvangen: "En die gereed waren gingen in tot de Bruiloft". Amen.

Slotzang zij uit Psalm 73:13

*Wien heb ik nevens U omhoog?
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens U toch lusten?
Niets is er, waar ik in kan rusten;
Bezwijkt dan ooit, in bitt're smart,
Of bangen nood, mijn vlees en hart,
Zo zult u zijn voor mijn gemoed
Mijn Rots, mijn Deel, mijn eeuwig Goed.*

10. Predicatie over Handelingen 16: 30 t/m 34

De bekering van de stokbewaarder

Zingen Psalm 72: 7

Lezen Hand. 16: 16 t/m 34

Zingen Psalm 142: 1, 2 en 4

U vindt ons tekstwoord in het u voorgelezen Schriftgedeelte Handelingen 16: 30 t/m 34.

En hen buiten gebracht hebbende, zeide hij: Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?

En zij zeiden: Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis.

En zij spraken tot hem het woord des Heeren, en tot allen, die in zijn huis waren.

En hij nam hen tot zich in dezelve ure des nachts, en wies hen van de striemen; en hij werd terstond gedoopt, en al de zijnen.

En hij bracht hen in zijn huis, en zette hun de tafel voor, en verheugde zich, dat hij met al zijn huis aan God gelovig geworden was.

Een heel bekende geschiedenis heb ik u voor gelezen, maar zeer weinig horen we nog die vraag, die de stokbewaarder deed aan Paulus en Silas. Wat zijn er dan weinig mensen, die geen raad meer weten en die tot de wanhoop nabij gebracht zijn. Zodat, als de Heere het niet behoeft had, zij zich soms van het leven zouden beroven, zo ver kan het gaan. Maar God heeft ingegrepen, dat is de wonderbare leiding van God, die de Heere kwam te houden, om hem toe te gaan brengen, tot die gemeente die Hij wil dat die zal zalig worden.

En voor elk mens geldt die vraag: Heb ik ooit die vraag gedaan, als die stokbewaarder? Als u nog nooit deze vraag hebt leren verstaan, dan hebt u nog nooit genade gekregen. Want dat is het werk van God Zelf, dat Hij komt te werken in de harten van schuldigen, die gaan vragen: "Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?" Radeloos, reddeloos, hopeloos, wat moet ik doen? Niet om rijk te worden, niet om aardse macht te vragen. Dat zou men nog kunnen indenken. Maar vragen: "Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?" Zou die man dat geweten hebben, wat zalig worden was? Hij had daar nooit aan gedacht, een heiden, een cipier. Hij had daar nooit aan gedacht, aan zalig te worden. En dan heeft God toch een oog op hem, om hem uit de diepe staat der ellende uit te halen, en toe te gaan brengen, opdat hij met zijn huis gedoopt werd, dat zij gelovig werden aan de levenden God.

Daar gaan we met elkander in het kort over spreken, waar we ik meen, dat wij daar al eens meer over gesproken hebben, maar het nu weer doen, maar dan op een andere wijze.

Ik ga u wijzen op een zeer bekende geschiedenis, en ik wil u toch opnieuw voorhouden over: ***De bekering van de stokbewaarder.***

1. En dan worden we gewezen op de wekstem der genade.

Die God gebruikte, om die man uit de doodstaat op te wekken, en hem uit zijn zorgeloosheid te schudden, van zijn blindheid ziende te maken. Daar is een Almachtige wekstem voor nodig.

In de tweede plaats ga ik u wijzen op de vraag, over de bezorgdheid van hemzelf.

Hebt u ooit wel eens zo'n mens ontmoet? Dat zijn er dan nog maar weinigen, die dié vraag doen, over de bezorgdheid van hun eigen ziel, over hun heil: Wat moet ik toch doen, om zalig te worden? Ik ben dus niet zalig, ik ben een ongelukkig mens, ik ben een rampzalig mens. Wie gelooft dat vandaag?

We zijn wel opgekomen naar Gods huis, maar niet als ongelukkigen. Wat zou het gelukkig zijn als er eentje was vanmorgen, die zo hier gekomen was om dat te gaan vragen: Wat moet ik toch doen? Niet om oud te worden, niet om gezond te worden, dat is allemaal best. Maar die éne vraag voor de eeuwigheid: "Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?" Dan moet er dus wat gebeuren bij hem of haar. Dan krijgen zij die dierbare prediking des geloofs: "Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis." Dat is geen misschientje! "Geloof in de Heere Jezus Christus!" Nee man, je hoeft niet wat te doen, er is niets van jou bij, maar alleen uit vrije genade, door het bloed van Christus kan je zalig worden.

Dan wordt zijn eigen ik de bodem in geslagen, menende wat te kunnen doen, om zalig te kunnen worden. Want hij had er genoeg aan willen doen.

Moeten we dan niet zalig worden? Wie is er vanmorgen opgekomen, die dat niet nodig heeft? Maar de mens leeft zo door, om onbezorgd te wezen, of dat er geen eeuwigheid is, of dat er geen rampzaligheid is, of dat er geen God bestaat, om ons eigen uit te leven. God alleen kan ingrijpen, anders gaat de mens onverbiddelijk door in de ellende.

En dan zien we ten laatste de vrucht der dankbaarheid.

Wat de Heere in zijn ziel gewerkt heeft, nadat hij de woorden in zijn huis gehoord heeft, die de apostel Paulus en Silas tot hen spraken.

Daarom heeft hij bij die mensen de striemen gezalfd en gewassen. Hij heeft hen in huis genomen en hen een maaltijd voor gezet, en verheugde zich, dat hij met geheel zijn huis aan God gelovig geworden was. Daar heeft hij zijn geloofsbelijdenis afgelegd en daar is hij met zijn huis gedoopt geworden. Wat een wonder, dat God de Heere dat komt te doen, aan zulk een heiden.

*Heilig zijn, o God, Uw wegen;
Niemand spreek' Uw hoogheid tegen!
Wie, wie is een God als Gij,
Groot van macht en heerschappij?
Ja, Gij zijt die God, Die d'oren,
Wond'ren doet op wond'ren horen;
Gij hebt Uwen roem alom
Groot gemaakt hij 't heidendom.*

En als dat wonder niet gebeurd aan ons, dan zullen we ons te laat beklagen en ons te laat verwijten, dat ik niet zalig wilde worden. Dat ik er niet aan gedacht heb, en zorgeloos voortgeleefd heb. Maar God wil toch Zijn Woord nog gebruiken, gelijk Hij in die dagen gedaan heeft.

1. De welstem der genade

Paulus en Silas zaten niet voor niets in de kerker, zij waren niet voor niets gezeseld. Weet u wat geselingen zijn? Dan wordt uw rug ontbloot en wordt u met geselslagen gebeukt. En dan wordt u niet zo zacht behandeld, want dan wordt u in de gevangenis geworpen, gelijk dat de apostel Paulus en Silas gedaan zijn. En zij gaan in de nacht in die gevangenis bidden. Nee, zij gaan daar niet morren, en niet de handen opsteken, en zeggen: Wat doen ze ons toch een kwaad aan. Zij zijn met de voeten in de stok, tot God

gaan roepen; waartoe dat de Heere hen gezonden heeft, zelfs naar deze plaats. En wie onzer zal niet bekeerd moeten worden? Want het gaat over de bekering van de stokbewaarder. Wie onzer moet ook niet bekeerd worden? Dat hoeven we niet lang te vragen, want er is geen één mens die dat niet van node heeft. Begin dan maar bij de jonge kinderen, moeten die niet bekeerd worden, hebben die geen nieuw hart nodig? Weten die ook, dat zij ongelukkig zijn en dat zij niet zalig zijn? Zij moeten ook zalig gemaakt worden. Is er een jong mens, een jong meisje of jongen, die niet zalig gemaakt moet worden, die niet bekeerd moet worden? Geen één uitgezonderd! Dat moeten we allemaal, want we liggen in ons verbonds hoofd Adam opgesloten. In de diepste val daar liggen we in, zo komen we in de wereld, en zo leven we door. Onze zonden en schuld vermeederen, en dan onbezorgd, net zoals deze stokbewaarder. Die wel getrouw zijn plicht moest doen en dat deed die man ook wel, om de boosdoeners te bewaken, maar verder leefde hij onbezorgd. De gevangenen waren toch goed geketend, met de voeten in de stok. Hij dacht er niet aan, dat hij ooit zou roepen: "Wat moet ik doen om zalig te worden." En hij dacht er ook niet aan, dat hij tegen Paulus en Silas ooit zou zeggen: "Lieve heren." Want hij had hen niet lief, hij heeft nooit geen liefde tot Paulus en Silas gehad. Want die vraag heeft hij niet gesteld uit zichzelf.

Want daar breekt de tijd voor hem aan, dat God wonderen gaat doen, dat het omkeert. Dan krijgt de wereld en zijn eigen vlees de vijandschap, en dan worden Paulus en Silas lieve mensen. Als God bij aanvang in de ziel komt te werken, dan zijn zij gelukkig en ik ongelukkig.

Paulus en Silas waren hier gekomen, wat zij niet zelf gedacht hadden, zij wilden ergens anders heen gaan, wat de Heere hen verhinderde. Men kan wel eens een voornemen hebben, dat u daar, of ergens anders moet wezen om daar te moeten arbeiden, dat God het u gaat verhinderen, zodat u er niet komt.

Want dat is de aanleiding, hoor. Want hoe kwamen die mensen in de gevangenis, daar in Filippi, in Macedonië? Paulus had in een nachtgezicht gezien, dat er een Macedonisch man was en die had geroepen: "Kom over in Macedonië en help ons." Er was nood bij die éne man, die ging roepen, in dat nachtgezicht. God ging Paulus dat openbaren. En dat kon Paulus niet tegenhouden, dat God hem leidde, zodat hij naar Macedonië moest. En hij kwam in de eerste stad van Macedonië, te Filippi. En daar heeft de Heere hem krachtig willen bewerken, als een dienstknecht Gods.

Lydia was de eerste in Filippi, die onder het gehoor van Paulus en Silas het hart werd geopend, dat zij acht nam, op hetgeen Paulus gesproken had. Wat een tijding was dat in dat Filippi, in dat Macedonië, dat er mensen bekeerd werden, waar nog nooit gepredikt was, dat God de Heere daar wonderen ging doen. Daar waren die mensen geheel onbekend mee, dat God de Heere daar harten ging vernieuwen, gelijk een Lydia, dat zij acht gaf op hetgeen dat Paulus gesproken had.

En dat wonder, dat er gesproken werd, van zalig te moeten worden, dat werd vanzelf ruchtbaar in Filippi. Want dat blijft niet verborgen, als er eentje bekeerd wordt. Dat moet u niet denken, hoor, al verbergt u dat zelf, maar het blijft niet verborgen. Nee, héél Filippi kwam dat aan de weet. En er was nog een waarzegster in die stad ook.

En die waarzegsters, kunt u in Nederland ook nog wel vinden. En die kunnen daar nog goed geld mee verdienen ook, met waarzeggen.

En wat ging zij daar zeggen, in Filippi? "Deze mensen zijn dienstknechten Gods des Allerhoogsten, die ons de weg der zaligheid verkondigen." En dit deed zij vele dagen lang.

Dat was toch wel een goed werk? Dat was toch een mooie mee helpster, zo'n

dienstmaagd, die een waarzeggende geest had? Zij ging roepen, wat waarheid was: "Deze mensen zijn dienstknechten Gods des Allerhoogsten, die ons de weg der zaligheid verkondigen."

En dat, hoorden Paulus en Silas, tot verveling aan toe. En Paulus ging die geest uitwerpen bij die dienstmaagd. Want zij was een spiritist, het was de geest uit de afgrond. God ging die dienstmaagd maken, zodat zij nooit meer kon waarzeggen. Want als die geest van u uitgaat, dan kunt u niet meer waarzeggen.

Diegene die hier in Nederland woont als waarzegster, die ik zelf ook wel ken, die deed dat nog nadat zij 'bekeerd' was. Daarom geloofde ik er niets van, dat er wat bij haar gebeurd was. Want als die geest er uit was geweest, dan zou zij dat niet meer gekund hebben. We kunnen wel vroom doen en over godsdienst gaan praten, en daar nog geld mee verdienen ook. Dat deed die waarzegster ook wel, zij ging die mensen wel aanwijzen en nalopen.

Hier heeft dat een andere uitwerking, die heren van die dienstmaagd, die waren hun gewin verloren, want zij kon niet meer waarzeggen. En de apostelen werden uitgemaakt voor *beroerders van de stad*. Een mooie naam, beroerder nog wel. Beroerder van de gemeentes, de mensen opstandig maken, en wat al niet meer. En zij werden aan de gevangenis uitgeleverd, over gegeven aan de stokbewaarder. 'Zult u hen goed bewaren, want dit zijn extreme mensen, hoor!' Er zaten al verscheidene mensen in die gevangenis, maar dit zijn de ergste. Die dienstknechten van God zijn, dat zijn de ergste in de hele wereld. Die moet je zo verzekeren, zodat die niet weg kunnen. En zij werden vast geklonken in de ketenen in het binnenste van de kerker, waar de cipier bij de gevangenis woonde. En in die nacht, zitten zij daar samen Paulus en Silas. En wat gingen zij daar doen? Klagen over de striemen?

Er zijn wel noodkreten opgegaan naar Boven. Door Gods dierbare Geest, die meeinging in de gevangenis, gingen zij bidden. Maar dat nood gebed, dat was niet alleen voor zichzelf, maar omdat de Heere hen gezonden had naar Macedonië, in het gezicht van die Macedónische man. Dat had de Heere hen toch gegeven? En nu zitten zij in de gevangenis. "Heere, welke bedoeling hebt u daar toch mee, dat U mij dat gezicht gegeven heeft? Dat ik dat gezicht gekregen heb, dat er één geroepen heeft: "Kom over in Macedonië en help ons?" Lydia, die purperverkoopster is wel toegebracht, maar dat is geen Macedónische man. Er moet dus nog meer geschieden. En als zij gebeden hebben, in de gevangenis, zijn zij samen gaan zingen. Maar wat zij daar gezongen hebben, dat staat er niet bij. Maar ik vermoed wel, dat zij gezongen hebben:

*Maar de HEER' zal uitkomst geven,
Hij, Die 's daags Zijn gunst gebiedt;
'k Zal in dit vertrouwen leven,
En dat melden in mijn lied.
'k Zal Zijn lof, zelfs in de nacht,
Zingen daar ik Hem verwacht,
En mijn hart, wat mij moog' treffen,
Tot de God mijns levens heffen*

Wat hebben ze daar aan hun hart opgehaald, om God lof te zingen, voor zulk een weg, verwaardigd te worden, de lidtekenen van Christus lijden te krijgen. Want die weg is Christus ook gegaan, en nog dieper dan de apostelen.

En zo mochten zij Zijn lidtekenen dragen, om dienstbaar te zijn in Zijn dienst, om zielen te gaan winnen. Dat is hun taak, die zij gekregen hebben van God, Die hen dat opgedragen heeft. En heeft dat wat geholpen? De gevangenen hebben hen wel horen zingen, en de gevangenen hebben hen wel horen bidden, maar de stokbewaarder niet,

die was zo zorgeloos, hij had geen tijd om te luisteren, naar dat zingen en bidden. Zij lagen toch zo goed gebonden, waar moet jij dan je eigen naar over maken?

Hoevelen zijn er niet, die onder het gebed gezeten hebben, en onder het gezang opgevoed zijn, die daar door niet wakker van worden en maar doorgaan? Die hebben een andere wekstem van node, als dat er gebeden en gezongen wordt. Want menigeen wordt onder de gebeden verhard, en onder het zingen verhard, dat het soms niets zal baten. Dan denken we wel eens, wat zal die man of die vrouw, die jongen of dat meisje moeten doormaken, eer dat zij om genade leren roepen. Dan is dat nodig, dat de Heere een andere wekstem komt te houden, dat zij wakker geschud worden, en niet zo zorgeloos blijven leven.

En de Heere komt met zulk een stem. En die *wekstem*, dat was een grote aardbeving in Filippi, die met zulk een ontzagelijke kracht voortkwam, ogenblikkelijk op dat gebed van Paulus en Silas. Niet om het gebed! Denk er om, als Gods knechten gaan bidden, dan gebeurt er wat, want God geeft niet zo maar te bidden, dat moet u niet denken. Geen formulier gebedje! Maar een gebed uit het hart vandaan, dat de Heere Zijn wonderen mocht gaan openbaren.

Den Heere heeft dat gebed gebruikt, en Hij geeft een stem van boven. Dat is de wekstem, zodat die man die op zijn bed gelegen was, wakker geschud werd. Want door die aardbeving staat zijn huis te schudden. Dat is de wekstem. Uit zijn zorgeloosheid wordt hij wakker gemaakt, zijn leven staat op het spel.

En nu slaapt hij niet meer door, hij, hoort de ketenen rammelen, want de deuren werden open geschud. Hoe kan dat nu, dat de deuren openspringen, en de muren niet vallen? Hoe kan dat? De ketenen werden los geslagen, hij, hoort die rinkelen. Wat moet er toch gebeurd zijn?

Hij eist licht, en gaat eens kijken, wat er toch aan de hand is bij die kerker. Hij ziet dat de deuren geopend zijn, en de ketenen los zijn. En hij kan niet anders denken, als dat alle gevangenen zijn gevlucht, want de deuren staan open. Wat wil dat zeggen? Man, je hebt je post verzaakt, je hebt de wacht niet waargenomen, je bent niet getrouw geweest in je dienst. Hij werd radeloos, en hij nam zijn zwaard dat hij bij zich had, en wilde zichzelf van het leven beroven, hij ziet geen uitkomst meer.

Het was op aanraden van de duivel, dat hij zich maar van het leven moest benemen, de moeite wordt te groot voor je en je komt te vallen in handen van de mensen. Maar in de handen van de vorst der duisternis, daar komt niemand tot rust, maar in de eeuwige onrust.

En in zo'n radeloosheid en in diep ongeluk verkeerde hij, zodat de apostel ging zeggen: "Doe uzelfven geen kwaad; want wij zijn allen hier." En als hij dat gaat horen, dat hij niets te vrezen heeft, dat de gevangenen niet weg zijn, en dat hij zich niet van het leven mag beroven, dan valt hij bevende neer voor de voeten van Paulus en Silas.

En alle hoop mij gans ontviel,

En niemand zorgde voor mijn ziel.

Toen kreeg hij er erg in, dat hij een ziel had, en dat hij sterven moest. Bevende ligt hij daar op zijn knieën. De wekstem heeft geklonken voor zijn onsterfelijke ziel. Hij durft zijn eigen niet meer van het leven te beroven

En hen buiten gebracht hebbende, dan, hoort ge de vraag uit zijn mond: "Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?"

En dan geloof ik, dat Paulus en Silas wel meer gezegd hebben, dan dat er in de Bijbel staat. Zij hebben kunnen voorkomen, zodat hij zich niet van het leven heeft beroofd. Het is een eeuwig wonder, als God dat niet toelaat, anders zouden er misschien nog meer zo de eeuwigheid ingaan. Maar God komt hen die zalig worden, daar voor te

bewaren.

Doet de Heere dat nog wel eens, zulke wekstemmen? Ik meen van wel. Zij die naar geen andere wekstemmen luisteren, naar geen gebed en geen lofzang, die doorgaan in hun leven, totdat de Heere komt, met uitzonderlijke roepstemmen der genade. Wat zijn dat dan? Denkt u niet dat uw huisje, aan het schudden gaat, als hier er één zijn vrouw moet missen? Is dat geen aardschok voor u? Daar één die haar man moet missen, ginds één die hun kind moeten missen. Op een andere plaats, waar men zijn zaken in duigen ziet vallen, en bij weer iemand anders, waar alles wordt weggenomen door God. Die komen dan in de diepste ellende terecht, zij weten niet meer wat er nu met hen gaat gebeuren. Dat zijn de wekstemmen, die God kan gaan gebruiken. Zij worden niet door het gebed en niet door het gezang behouden, maar daar gaat God aardbevingen voor geven. Zodat heel ons zaakje er aan gaat, dat ons leven op het spel staat, dat we geen raad meer weten, zodat we in de war raken met ons zelf, en gaan zeggen: "Wat moeten we toch doen?"

2. Zijn er zulken hier, die geen raad meer weten met zichzelf, en die gaan roepen: "Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?"

Wat een onderscheid, want dan komt er een keerpunt in hun leven. Tegen die mensen, die hij zo goed vast geklonken heeft en zo zwaar gezeseld heeft, daar gaat hij tegen roepen: "Lieve heren." Wat zijn die mensen gelukkig in zijn ogen en wat ben ik ongelukkig, dood ongelukkig, met een eeuwige schuld. Dat krijgt hij nu eerst te zien, dat hij een rampzalig mens is, ik moet straks de eeuwigheid in. De vorst der duisternis had mij er wel in willen brengen, maar nu leef ik nog en ik ben nog niet in de eeuwigheid. "Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?" Is er nog een mogelijkheid om zalig te worden? Daar ligt hij te smeken aan de voeten van Paulus en Silas. 'Onderwijs mij toch!' Wat zijn jullie toch gelukkige mensen, die genade hebben gekregen. En dan gezeseld te zijn en dan geen smart te hebben. Zo geslagen, zo veracht, en toch blijmoedig te wezen. Zo in de stok, en nu bevrijd door de hand van het almachtige Opperwezen, die getoond heeft dat Hij leeft.

En dan gaat hij vragen voor zichzelf: "Wat moet ik doen?" Dat is een persoonlijke vraag die hij doet. Hij hoeft niet te vragen, wat moeten jullie doen om zalig te worden? Nee, Wat moet "ik" doen om zalig te worden.

Wat is dat, zalig worden? Zou hij daar van te voren aan gedacht hebben? Nee, maar nu gaat hij vragen: "Wat moet ik doen, om zalig te worde?" Hoe kom je daar aan en wat is dat dan, "Zalig" worden? Dat is: Verlost te worden van het grootste kwaad. En dat is van de zonden. O, dat verdorven bestaan van de mens, wij hebben een hemelhoge schuld gemaakt, tegen God, dat reine Wezen, dat goeddoende Wezen. Hoe kom ik ooit van die schuld verlost? Wat moet ik doen, om van die eeuwige schuld verlost te worden? Ik heb geen Borg en Middelaar en ik heb geen geld genoeg om dat te betalen. Wat moet ik nu doen? Niets hebbende van mijzelf. En als hij dat gaat uitspreken in radeloosheid, en dan ziende op die anderen, die zo gelukkig zijn, die mensen, gaat hij de vraag stellen: "Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?" Om niet alleen van de straf, maar om van de zonden zelf verlost te mogen worden. Dat geldt de ziel, die zalig zal worden.

We vinden het wel erg van nature, als we straf op de zonde krijgen, want we kunnen het er best in vinden, in de zonden. Dan gaan we de zonden nog goed praten ook, en de zonden nog bedekken ook. Maar dan zegt David: "Toen ik zweeg, werden mijn beenderen verouderd, in mijn brullen de gansen dag." Denk maar niet, dat u zonder schuldbelijden er uit komt. Dan zal God u zondaar of zondares moeten maken, hoor, zal u ooit die vraag, "Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde" beantwoord worden in:

"Geloof in de Heere Jezus Christus." Dan moet u eerst zondaar worden, u moet schuldenaar worden, en dan niet alleen om bevrijd te worden van de schuld en straf, maar gebracht te worden tot het hoogste Goed. Dan krijgt gij een begeerte, naar dat dierbare Goddelijke Wezen, tegen Wien gij gezondigd hebt. Gij mist die God, gij mist die zaligheid. En daarom, hoe kan ik ooit die God weer terug krijgen. Want ik heb God verlaten in het Paradijs, en alles verzondigd. Dat is zalig worden: Om nooit meer zondigen, maar eeuwig Hem groot maken, met lichaam en ziel beide. En anders is er geen zaligheid! Dat zijn niet de aardse en vleselijke vermakelijkheden, dat is geen zaligheid. Maar de zaligheid is, dat u gereinigd moet worden en weer terug gebracht worden tot God. Want daaruit bestaat wat zalig worden is.

Wat zijn er dan weinigen, die dat wel verstaan, wat zalig worden is. Dan zien we er meer naar uit om rijk te worden, en gezond te worden enzovoorts. Maar om zalig worden, daar moet God aan te pas komen. En dat is bij deze man gebeurd. De Heere heeft hem, gewekt met de wekstem, maar ook de vraag in zijn hart gelegd, die hij door Gods lieve Geest heeft uitroepen: "Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde? Hij beleed dus, dat hij rampzalig was en dat met een open consciëntie. Want dat was geopend geworden; zijn zorgeloosheid was weg en zijn rust was weg. Hij was rusteloos geworden, in de bezorgdheid voor zijn arme ziel: Hoe wordt mijn schuld uitgedelgd, en mijn ziel gered? Hoe kom ik ooit in de gemeenschap, met dat lieve Wezen? Dat wordt het eeuwig wonder voor die man, waar hij niet meer buiten kan. Waar hij niet meer buiten kan, omdat er in de wereld geen vermaak meer voor hem is en dat er voor hem geen blijdschap meer in is, om die mensen te gaan tuchtigen. Maar integendeel, het zijn lievelingen van hem geworden, die zulk een oproer gemaakt hebben in de stad, omdat zij die waarzeggende geest uitgeworpen hebben en niet met duivelse kunsten om gaan. Dat worden voor hem: "Lieve heren." Dan krijgen zij een band aan die mensen, die God heeft willen gebruiken, dat zij niet om het leven gekomen zijn, maar dat zij nog in leven zijn, in het heden der genade.

En de apostel Paulus gaat het woord opnemen, als hij uitgesproken is met: "Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?" Dan gaat Paulus niet zeggen, dat hij hard aan het werk moet gaan. En hij gaat niet zeggen, dat hij veel geld moet geven, of je moet maar gaan bidden. Nee, dat zegt hij ook niet. Hij zegt alleen: Je moet geloven. "Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis." Dat is de dierbare prediking des geloofs voor een wanhopig mens, voor een ongelukkig mens, die alles kwijt is en die zich nergens meer aan vast kan houden.

*'k Wou vluchten, maar kon nergens heen,
Zodat mijn dood voorhanden scheen,
En alle hoop mij gans ontviel,
Daar niemand zorgde voor mijn ziel.*

Daar hebt u er één, die God van eeuwigheid heeft verkoren, alleen in Christus, de Zaligmaker. "Geloof in de Heere Jezus Christus." Daar is de apostel zijn mond gaan open doen, en is gaan preken in de gevangenis. Voor dat kleine koppeltje mensen, geen kerk vol mensen. Welnee, daar mag men over schrijven zelfs, dat men de éne dominee meer gaat horen dan een andere. Maar hier zitten zij met een paar mensen bij elkander en zij gaan toch prediken. Het gaat niet over veel, maar het gaat over een enkele ziel, die in de wanhoop verslagen zat. Om dat dierbaar Evangelie Woord daar te gaan brengen, waar dat nodig is, voor zulken ongelukkigen.

Dat kan dan gehoord worden, want daar hebben zij gemak in het prediken gekregen,

omdat er zo een ongelukkige was, dat er zo'n verslagene was, dat er zo'n roepende was, dat er zo'n vragende was: "Wat moet ik doen, opdat ik zalig te worde?" Wat een dierbaar Evangelie kan dan gegeven worden aan zulk een volk: "Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult", en dat is geen misschien, maar er is een belofte bij: "zalig worden." Dat is het geloof in die dierbare Borg en Middelaar, Die hem vreemd was, maar hem verkondigd mag worden, Dien gesteld is geworden in dat dierbare Evangelie.

Voor zulk een zondaar en verslagen ziel, is er maar één uitweg die redden kan. Dat is die enige Borg en Middelaar, Die uw schuld kan betalen, Die u met God kan gaan verzoenen. Die Zelf buiten geworpen is geworden, Die dood geweest is, en Hij leeft. Hij heeft de straf gedragen, Hij heeft de schuld tot de laatste Penning moeten betalen. En dat dierbare geloof wordt hem verkondigd, en dat in de kracht der liefde.

Dat wordt hem daar gezegd, niet wie jij bent en wat jij moet doen, maar Wie die dierbare Christus is en wat Die Christus gedaan heeft, en nog doet. Hij gaat niet heenwijzen, wat hij zelf moet doen, maar wat Christus voor hem gedaan heeft. Hebt u dat ooit leren verstaan, wat Christus heeft moeten doen? Hij is Mens moeten worden, Hij heeft moeten lijden, Hij heeft moeten sterven. Hij heeft gekropen in Gethsémané, Hij is gezeseld, zoals Zijn discipelen gezeseld zijn. Hij is geslagen aan het vloekhout van het kruis. In de duisternis van de hel heeft Hij drie uren gehangen, uitroepende: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Dat heeft Christus gedaan. Dat hoeven wij niet te doen, maar dat heeft Hij gedragen, om u van de dood te redden en u van de ellende te redden, om u tot God terug te gaan brengen, en u zalig te gaan maken. Dat is dat dierbare werk, voor dat kleine hoopje mensen daar.

Ach, het is nog wel gelukkig als de kerken vol zitten, maar nog gelukkiger is het, als er nog van die rampzaligen onder zitten en van die ongelukkigen onder zitten, waar de kracht van het Evangelie werkzaam mag wezen. Om de zulken niet in de wanhoop te laten omkomen, maar te wijzen dat er een Weg ter zaligheid is. Die Hij volkomen op Zich genomen heeft, om naar het eeuwig welbehagen, voldoening te gaan doen om zondaren te gaan redden van het eeuwig verderf. Hij is de enige Zaligmaker. Wat moet ik doen om zalig te worden? U moet zalig gemaakt worden, door een Ander, maar niet door uzelf. Wij willen ons zelf wel zalig maken, maar God heeft een Zaligmaker aangesteld. Een Almachtige Zaligmaker, een Gewillige Zaligmaker, een Bekwame Zaligmaker, want Hij moest sterven. Zijn menselijke natuur, was met Zijn Goddelijke natuur verenigd. Een bekwame Zaligmaker om mijn schulden te gaan uitdelgen, om voor mijn schuld te gaan lijden. "De straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem." Die straf heeft Christus gedragen, opdat ik bevrijd zou worden, voor al de straffen der zonden.

Wat zal het wezen voor de mens, als we dat zelf moeten doen? Maar hier de dierbare prediking, dat Hij de straf gedragen heeft, en ons de vrede aanbrengt. Die dierbare prediking, en de kracht van die prediking is openbaar gekomen. "Het is een kracht Gods, tot zaligheid een iegelijk die gelooft." En die dierbare prediking werd van Godswegen gezegend, door de kracht van Gods lieve Geest. Dat mochten zij hier beluisteren, met het hele gezin dat daar bij elkander kwam. Want zij namen daar de apostelen in huis, waar hij de striemen gewassen en gezalfd heeft, werd daar gesproken tegen het hele gezin.

En ik vermoedt toch zeer zeker, dat al de gevangenen daar ook bij geweest zijn. Wat zullen die dan misschien ook geluisterd hebben. Maar we lezen niet, dat er één van die gevangenen ook bekeerd geworden is, dat laten we dus rusten.

Maar wel die stokbewaarder met zijn huisgezin, die hebben dat Woord mogen horen,

zoals de anderen dat niet gehoord hebben. Zij hebben geestelijke oren gekregen, Zij hebben dat dierbare zaligmakende geloof gekregen. Geloof, buiten zichzelf, maar alleen in Jezus Christus, die éne Persoon, om Die te leren kennen, en Die te leren vrezen, en Die te leren benodigen als hun Zaligmaker. Blij te zijn, dat er een Zaligmaker van God gezonden is, in onze menselijke plaats, als Borg en Middelaar en Hoofd des Verbonds. En nu Die enige getrouwe Zaligmaker, dat is een getrouw woord: "Want er is ook onder de hemel geen andere Naam, Die onder de mensen gegeven is, door Welken wij moeten zalig worden."

Die dierbare prediking, die zal niet vergeten worden door de stokbewaarder, want die heeft God willen gebruiken, om hem in de zalige vertroosting te brengen. Want het is een troostrijke Evangelie, wat er gebracht wordt, daar wordt hen hoop gegeven, voor zulke verslagenen van harte, aan zulke bedroefde, aan zulke ongelukkige, aan zulke wanhopige. Die hoop wordt gebouwd, op de enige Rotssteen, in Christus. De troost voor zulken ongelukkigen, die ligt in die eeuwige Rotssteen, het is hun eeuwige Grond, om te mogen geloven, dat zij eenmaal zalig zullen worden, omdat God, in God voldaan is, door dat Borgtochtelijke werk van die lieve Zoon, Die de schuld Zijns volk op Zich genomen heeft, en de verzoening aangebracht heeft, en hen de vrijheid heeft gegeven, en Zelf opgestaan is van de dood. Daarom gaat Paulus wijzen naar die grote gelukzaligheid, voor die verslagenen van harte.

God heelt gebrokenen van harte

En Hij verbindt z'in hunne smarten.

We gaan daar van zingen, uit Psalm 147: 2

*Hij heelt gebrokenen van harte,
En Hij verbindt z' in hunne smarte,
Die, in hun zonden en ellenden,
Tot Hem zich ter genezing wenden.
Hij telt het groot getal der starren,
Die 't scherpst gezicht op aard' verwarren;
Hij roept dat talloos heir te zamen,
En noemt die alle bij haar namen.*

Toepassing

Die prediking was een Gode verheerlijkende prediking. Niet alleen vertroostend voor de mens, maar God komt aan Zijn eer, Die daardoor op het hoogst verheerlijkt wordt, en daar is niets van de mens bij, om zalig te worden. Zodat zij nooit kunnen roemen in zichzelf.

*Alle roem is uitgesloten!
Onverdiende zaligheén,
Heb ik van mijn God genoten;
'k roem in vrije gunst alleen.*

Er is niets van de mens bij:

*Hij heeft gedacht aan Zijn genade,
Zijn trouw aan Isrel nooit gekrenkt;
Dit slaan al 's aardrijks einden gade,
Nu onze God Zijn heil om schenkt.*

Dat is een dierbaar werk dat God verheerlijken, over dat eenzijdige werk. Hij heeft Zijn eigen Zoon willen afzonderen, een eeuwige Raad des Vredes willen houden, om mensenkinderen te willen zalig maken. De zaligheid heeft Hij willen bereiden, want die is er. Maar om daar een onderwerp van te mogen worden, en een voorwerp van gemaakt

te mogen worden, door Gods lieve Geest. Christus is de enige Zaligmaker en vandaag nog, hoor. Niet alleen in het Oude Testament, niet alleen daar vlak voor of daarna, al is Hij niet meer menselijk op aarde, maar Hij is nog steeds diezelfde Zaligmaker.

3. En die God verheerlijkende prediking, is een vruchtdragende prediking.

Dat kan nooit missen, want God geeft aan een benauwde ziel, die daar behoefte aan hebben, dat Evangelie Woord, zodat het vruchten draagt.

Die apostelen, die worden in huis genomen door die cipier. Door die man, die de wanhoop zo nabij was, die bijna in de eeuwigheid terecht was gekomen. Hij had er eerst zo goed voor gezorgd dat zij in de stok zouden blijven en nu worden zij genodigd in zijn huis, bij zijn gezin. Hun voeten en de striemen worden gewassen, dat geronnen bloed wordt voorzichtig afgewassen. Nu zijn het "lieve heren" geworden. Waarom worden zij dat? Omdat zij dat dierbare Evangelie gaan verkondigen. Omdat zij die boodschap van God hebben mogen brengen, dat er zulk een Zaligmaker is. Die getrouw is en Zijn Woord gestand houdt. Hij, Die niet liegen kan, die zekerlijk de Zijnen zal redden, dat in zichzelf een boetvaardige en verslagen mens is geworden.

Het aantal is hier anders als met de Pinksteren, maar het werk is niet anders. Toen waren het er drieduizend, die verslagen werden, maar die gingen ook uit roepen: Mannen broeders, wat moeten wij doen om zalig te worden?

Maar hier is het er eentje en in zijn huis heeft het ook vrucht gedragen. Niet hij alleen, maar ook zijn huisgezin ging luisteren, bij die cipier in huis, waar de woorden uitgedragen werden, en zij gingen ook aan God geloven. Wat zal er gebeden zijn en met elkander gezongen zijn in dat huis van de cipier. En na die dierbare verzorging, ging hij een maaltijd aanrichten.

Wat hebben zij daar aan die maaltijd gezeten, daar werden de sacramenten bediend, in dat huis bij die gevangenis. Dat werd een heilige plaats, een heilzame plaats, een onvergetelijke plaats, waar God zo gewerkt heeft.

Zouden die mensen dat vergeten, als dat gebeurd is, als God u te eten geeft en te drinken geeft, van de maaltijd die uit de hemel gekomen is? Spijze voor zulke albedervers, voor zulken doemwaardigen, die de eeuwige straf verdiend hebben? Dat zij nog een kruimeltje brood krijgen en nog een plaatsje op de aarde mogen bezitten en dat aan hen nog weldadigheid gedaan mag worden?

Zij zitten daar met elkander te eten en mogen God groot maken. De dierbare voorsmaak krijgen zij hier in beginsel, van de bruiloft des Lams, van dat hemelleven en van die eeuwige maaltijd daar boven. Zij mogen hier reeds met elkander genieten, als de voorsmaak die straks eeuwig zal zijn in de zaligheid. *Die God is ons een God van heil.*

Dat is de zaligheid en buiten Christus is er geen zaligheid, en geen Zaligmaker. Vandaar, onthoudt u het, als u leven kent, nooit zonder de Zaligmaker. Want Hij alleen kan zalig maken, en niet wij. Niet gij moet dat doen, want Hij hééft het gedaan en Hij doet dat nog, en Hij zal dat uit gaan werken. Want een mens is zo maar niet zalig. Wie zal zeggen, hoe lang die stokbewaarder nog geleefd heeft, maar Zijn werk is begonnen en is door gegaan.

De stokbewaarder is ons voorgegaan en hoeveel jaren is hij al niet in de gelukzaligheid, om te juichen met diegenen die daar al thuis gekomen zijn?

U hebt zo menigmaal de geschiedenis gehoord, zo dikwijls van de stokbewaarder gelezen en er is zo dikwijls van gepredikt, wat hebben wij er mee gedaan? Ben je ook al eens verslagen geworden? Heb je ook al eens geen raad geweten? Heb je wel eens je straf gezien, en de eeuwigheid tegemoet gezien? Dat ge hier nog eens bearbeid mocht worden door God de Heere, dat het Woord des Heeren eens ingang mag vinden in uw

hart, dat ge geloof mag verkrijgen.

Wat is de mens dan toch ongelukkig in de wereld, die zorgeloos voortgaat, niet denkende aan hun eeuwig lot, en aan hun zielenheil. We leven voor de menselijke lusten, voor aards gezindheid, voor de wellustigheid van het vlees en wat al niet meer. Maar geen lust om God te vrezen, en God te dienen. En dat is het eerste dat de Heere komt te werken. Samen de Heere te vrezen en verheerlijken.

En als het dag geworden was, gaat de cipier hen zeggen, wat de hoofdmannen en de stadsdienaars hem bevolen had, dan mag hij hen loslaten. Nee, zegt Paulus: "Niet alzo; maar dat zij zelf komen, en ons uitleiden." Ik ga er zo niet uit, zij moeten ons er uit brengen. Zij hebben ons in de gevangenis gebracht, en dan moeten zij ons er ook uitbrengen.

Dat dierbare wonder Gods, de Heere zal de vruchten openbaren, van het leven van degenen die bij aanvang geloof gekregen hebben. De vruchten blijven niet uit. Hun huisje komt open te staan, voor de dienstknechten van God, die zo gegeseld zijn.

Want er worden wat een dienstknechten gegeseld, geslagen en verdrukt, dat ik u niet hoeft te zeggen, waarmee. Maar de Heere weet dat, om dan des te meer de vrijheid in Christus te gaan verkondigen. De rijkdom in Hem te mogen zien, dat er een zaligheid aanwezig is, die Christus zo duur heeft moeten aanbrengen. Maar de Getrouwe is en blijft Hij, want de laatsten moeten ook gezaligd worden.

De HEER' is zo getrouw als sterk;

Hij zal Zijn werk

Voor mij vole-nden

Verlaat niet wat Uw hand begon,

O Levensbron,

Wil bijstand zenden.

Wat is de wereld dan arm, die dan niet zalig wordt. Wat zal het dan wezen, als u die vraag nooit gesteld hebt en die vraag nooit zal doen? Dan zult u straks aan de weet komen, dat er een rampzaligheid is, bij de vorst der duisternis, waar er nooit geen ontbinding zal zijn, en de deuren nooit meer open gaan.

Hier kunnen de gevangenisdeuren nog open gaan, maar daar niet meer. De deur werd gesloten voor de dwaze maagden. En dan is het één van beiden straks, buiten of binnen, naar dat u leeft voor Zijn aangezicht. Want dat dierbare leven, die vrucht komt openbaar, als de vrucht van Christus. Nooit van ons zelf, maar het zijn vruchten van Zijn lijden en sterven, van Zijn voldoening. Want die in Christus zijn, is het onmogelijk dat zij geen vruchten der dankbaarheid voortbrengen. Dat is het werk, dat openbaar komt, dat is geen praten met de mond, maar dat komt in het leven openbaar. En als dat in het leven niet openbaar komt, dan is het niet van God.

Vandaar is het noodzakelijkheid, om dat uit te gaan leven in de dankbaarheid aan God. Dat komt dan in uw leven openbaar, dat dierbaar leven, dat straks eeuwig voort zal zetten, als hier het einde komt van de wereld en ons bedorven bestaan.

Maar dat zalig worden, dat ligt vaster als dat u denkt. Want de twijfelingen blijven toch niet uit. De aanvechtingen blijven soms niet uit, de duivel komt wel eens terug. Maar hier heeft hij toch wel raar gekeken, dat die stokbewaarder zo maar uit zijn hand gerukt is. Hij heeft dat toch maar moeten ervaren, niet alleen op de Pinksterdag, maar de Heere ging door en gaat nog door.

En wat een wereldse vijandschap komt er dan openbaar tegen dat leven, als God de Heere wonderen gaat doen. Dan zal de strijd niet uitblijven. Maar Christus gaat door, om dat volk van alle banden los te gaan maken, om alle ketenen los te gaan maken. En

hen door die dierbare banden van de hemel vast te gaan binden, dat zij hier wel eens een dierbare vermaak mogen hebben. Want de banden van de hemel, die maken u los van de wereld, dan krijgt u een toevorst op de enige Zaligmaker, Die in de hemel is, om de zaken voor Zijn volk af te werken en hen komt te trekken. "En Ik, zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken." En: "In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats te bereiden."

Gelukkig, hoe het dan ook wezen mag, want er zijn onderscheiden toeleidingen, zowel van een Lydia, als van de stokbewaarder. Wij hoeven ons zelf niet af te meten, maar u moet wel een ongelukkig mens worden! Een mens dat het zelf niet meer kan, en het zelf niet meer weet. Om dan uit genade, als een schuldenaar gezaligd te worden. De schuld, die niet uit te drukken en niet te berekenen is, het is een eeuwig open staande schuld, die betaald moet worden. En dat door een Ander, en nooit meer van ons zelf. Maar door die dierbare Middelaar, die bekwaam is en gewillig. Dat zal Hij straks voleinden uit genade. En zij zullen straks aanzitten met die stokbewaarder, met een Lydia en met al dengenen, die God komt te redden van het eeuwig verderf. Daarom binde de Heere, dat ook op onze harten terwijl we er nog zijn mogen. Om hier ook het Woord uit te dragen, al is het een bekende geschiedenis, maar wat zijn er dan weinigen, die daar kennis aan mogen hebben aan die vraag, en aan de preken die al gehoord zijn. Want de preek volgt daar op, hoor, op zo'n vraag. Die vraag blijft niet onbeantwoord.

God heeft dat bidden van die mensen gehoord, daar midden in die nacht, met de geselstriemen en het geronnen bloed nog op hun lichaam. Daar hebben zij gebeden, tot die levenden God, Die dat toch gezegd had, in dat gezicht van een Macedónisch man, dat Paulus getoond werd. "Toon U hem dan eens Heere!" En hij was er zo dicht bij.

En daar heeft de stokbewaarder ook niet aan gedacht, dat het Woord der genade zo dicht bij hem was. Dat die Evangelie dienaar zo dicht bij hem was.

O, dat eeuwige wonder, in welke wegen God kan komen. O, wat een heilige wegen, niemand kan die wegen na speuren, want Zijn wegen zijn boven des mensen gedachten. "Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de HEERE." Maar Hij zal Zijn volk zaligen, en van alle schuld en zonden verlossen. De eeuwigheid en de zaligheid doen erven, om God terug te krijgen, en dat straks naar ziel en lichaam beide. Om eeuwig de lofzang aan te heffen. Wat zij daar in de kerker ook gedaan hebben. Paulus en Silas zullen daar ook zijn, het zullen geen vreemden zijn, maar allemaal gezaligden door Christus. Amen.

Slotzang Psalm 89 7

*Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken, hoort!
Zij wand'len, HEER', in 't licht van 't Godd'lijk Aanschijn voort;
Zij zullen in Uw Naam zich al de dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.*

11. Predicatie over Jesaja 59: 19

Het oprichten van de Banier

Zingen Psalm 72: 7

Lezen Jesaja 59: 10 tot einde

Zingen Psalm 118: 3 en 4

Ons tekstwoord is uit het u voorgelezen Schriftgedeelte Jesaja 59: 19, daarvan het laatste gedeelte.

Als de vijand zal komen gelijk een stroom, zal de Geest des HEEREN de Banier tegen hen oprichten.

Dat is een Woord, dat de Heere laat spreken tegen Zijn ootmoedig, schuldig en ellendig volk. Dat aan de weet gekomen is, dat God geen ledige aanschouwer is van de zonden en dat Hij middelen gebruiken wil om des mensen oog daar op te zetten, dat zij de harten zullen buigen voor de Heere, opdat zij niet doorgaan in de zonden en in de ellende. En dan heeft de Heere Israëls volk zo beweldadigd. Want zelfs in het veertigste hoofdstuk, sprak de Heere, doormiddel van Jesaja: "Troost, troost Mijn volk, zal ulieder God zeggen. Spreekt naar het hart van Jeruzalem."

Daar komt de Heere dus twee volken te scheiden van elkander in Israël, bij datzelfde volk. En ook in dit hoofdstuk vindt gij, wat de mens wel is, en waartoe Hij gaat roepen. En Hij gaat zeggen: "Ziet, de hand des HEEREN is niet verkort, dat zij niet zou kunnen verlossen; en Zijn oor is niet zwaar geworden, dat het niet zou kunnen horen."

Maar zij hebben dat weerstaan, dan zijn zij tot andere goden heengegaan. Zij hebben de hulp verwacht van een andere god. En dat heeft de Heere toegelaten, om Zijn volk te gaan tuchtigen, op een geduchte wijze. Wat zij niet verwacht hebben.

Want de mens denkt met de naam van christendom, gelijk het volk van Israël, dat de Heere de zonden niet ziet, maar dat moet u nooit denken, wat dan zal u wel wat anders aan de weet komen. Maar de Heere zal Zijn uitverkorenen niet vergeten. "Als de vijand zal komen gelijk een stroom."

Tegen de onbekeerden in de kerk? Nee, daar komt die stroom niet tegen, die zeult ze mee in de strijd. Maar de Geest des HEEREN, zal de Banier tegen hen oprichten. Dan zal niet de mens, de Banier oprichten, dan zal niet een dominee of ouderling de Banier oprichten. Neen! God de HEERE zal Zijn Banier oprichten, tegen die stroom. En gelukzalig, die onder die Banier terecht komt, om door die Geest verlost te worden van de schuld en uit de stroom der zonde.

Die stroom heeft de mens zelf gemaakt in het paradijs. Het is één grote stroom tegen God en alles wat van God is. Of het nu een brute zondaar aangaat, of dat het een vrome christen aangaat, maar het is tegen God, het is één stroom. Maar, "De Geest des HEEREN zal de Banier tegen hen oprichten." Opdat Zijn volk niet ondergaat, dat dát niet weggaat, want die zullen er blijven tot de laatste dag, dat Christus zal komen. Al is Israël wel weggevoerd, maar Hij heeft de Zijnen er uitgehaald.

Daar ga ik over spreken met u, over:

Het oprichten van de Banier, dat het namelijk Geestes werk is.

Dan wijs ik u,

- In de eerste plaats: ***Dat de vijanden worden verijld, door het oprichten van deze Banier.***
- In de tweede plaats wijs ik u: ***Dat Zijn volk wordt verzameld onder die Banier.***
- In de derde plaats: ***Dat Gods volk moet krijgt, als zij die Banier mogen aanschouwen, om de strijd voort te zetten en niet onder te gaan.***
- En ten laatste: ***Dat dát volk rust krijgt onder die Banier.***

De zalige rust reeds hier op aarde, onder al de strijd, waar de HEERE hen hierin leert: "Niets is er waar ik in kan rusten" als alleen onder die Banier. Daar kan de vijand niet komen. Maar straks veel meer: Er blijft een rust over voor dat volk van God, dat is een eeuwige rust. Niet maar een ogenblik rust hier op de wereld, daar kan Gods Kerk niet in rusten, want hier is het land der ruste niet. Maar er is wel een rust in Christus; in de voldoening van Christus; in de gerechtigheid van Christus en in de verzoening door Christus. Daar ligt een eeuwige rust in, die dat volk mag leren kennen, dat hij door Christus met God de Vader verzoend is geworden en een kind en eigendom van Christus geworden is.

Wij zijn hier niet thuis, wij zijn vreemdelingen op de aarde. Daar zegt de dichter zelfs van: "Ik ben, o HEER', een vreemd'ling hier beneên." Maar straks zal er geen vreemdelingschap meer overblijven, maar een eeuwige thuis komst, omdat die Banier opgericht is.

Wij gaan daar met elkander over spreken, over: "Als de vijand zal komen gelijk een stroom, zal de Geest des HEEREN de Banier tegen hen oprichten."

1. En Die zou ten eerste: De vijanden stuiten.

Als ze komen gelijk een stroom. Dan krijgt u de wijze, hoe de vijand komt. Hij was er nog niet, maar hij was in opkomst. En als die vijand komt, hoe zal dat nu zijn en van waar zal hij komen?

Wij zijn het in het paradijs eens geworden met de duivel, en niet meer met God. En dat zullen wij nooit meer uit onszelf worden, maar uit onszelf zijn wij het eens met de duivel, de vorst der duisternis en met de wereld. Die onder de macht staat van de vorst der duisternis, waar hij heerschappij over heeft, over die stroom. En wat is een stroom? Dat is in de eerste plaats: Een eenheid. Gelijk een stroom van mensen, dan ziet gij er niet enkele lopen, dan ziet gij een hele massa bij elkander lopen, dat is een stroom. Een stroom van water, is ook geen enkele druppel. En als die stroom komt, dan vindt gij de eenheid van die stroom, alle zijtakken lopen uit in die ene stroom.

Of u nu uit de goddeloze wereld komt of uit een vrome kerk komt, maar zij komen samen in de éne stroom. En die komen straks tegen dat volk dat God verkoren heeft en die de Heere zal zalig maken. Daar komen zij tegen. En dat komen, dat zo machtig is, want met de eenheid, zegt het ook de veelheid. En als het de veelheid van die stroom is, dan is dat het tegenovergestelde, van wat de Heere van Zijn kerk zegt: "Vreest niet, gij klein kuddeke, want het is uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven."

Tegen over die stroom, is de Kerk zo klein, als hij losbarst. Psalm 69 zegt het ons: "Och, laat de stroom mij over 't hoofd niet gaan." Hebt u wel eens last van die stroom, dat hij tot u komt, als u tot God toe getrokken zijt geworden? Waar in de tweede plaats van gesproken wordt, dat volk samen vergaderd wordt onder die Banier, als eerst de vijanden gestuit zullen zijn.

En hoe komt dat dan, dat die vijanden gestuit zullen worden? Ligt dat aan die mensen zelf waar die stroom tegen komt? Neen! Waar ligt het dan aan? Aan het eeuwig Soeverein welbehagen, dat God de Vader in Zichzelf genomen heeft, om een volk te

redden. En aan dat eeuwig Verbond dat God de Vader gesloten heeft, met Zijn eigen Schootzoon, die Borg en Middelaar geworden is. Hij heeft Zelf de stroom van verdrukking door staan op aarde, omdat de Banier opgericht zal moeten worden, is Hij ondergegaan en de dood moeten ingaan. Anders had nooit de Geest des HEEREN de Banier kunnen oprichten. Want de Banier is Christus, Die alleen de vijand kan stuiten. Want zonder Christus, is de stroom niet te stuiten.

Dat wordt wel geprobeerd en dan tracht men wel met wat godsdienst, door bonden en verenigingen te stichten, maar men zal het niet redden. Indien Christus gemist wordt, dan zult u de stroom niet tegen kunnen houden. Integendeel!

En die stroom die rondtrekt, als de vijand aankomt, dat zijn vijanden van; God, van Christus en van Zijn volk. Zijn volk is er eerst mee levenden geweest zijn, samen één geweest zijn in de stroom, maar God heeft hen er uit willen halen. Dat eerst vrienden waren, zijn vijanden geworden. Een levend kind van God, krijgt met een stroom van vijanden te doen, zodra hij levend gemaakt is. En dat wordt niet minder in het leven. Nee, dan zult u verstaan, die stroom wordt steeds sterker en krachtiger.

Wie kent de krachten van de stroom? Ik heb, meerdere male in Terneuzen gelet op de stroom van de Westerschelde. En meer dan eens gezien dat een sterk schip, die de haven bijna binnen was, er uitgeslagen werd. En dat geoefende zwemmers ten ondergingen en niet meer levend bovenkwamen. Dan wordt alles meegesleept, meegevoerd met die stroom. Of er nu een stroom van eb is of van vloed is, maar u wordt met die stroom meegevoerd. Dan moet gij wel een krachtige machine hebben om tegen die stroom op te gaan. En nu komt de vijand aan als een stroom, aanrollend, alles meeslepend, vernietigend en doorbrekend.

Wij hebben in 1953 wel gezien wat de stroom kan voortbrengen: Sterke dijken, zeeweringen braken door.

Wie zal de sterkte van deze stroom weren? Want onder God, is de duivel de sterkste vorst van deze stroom. De stroom heeft een vorst, hoor! Er komen straks twee Vorsten tegenover elkander te staan. De satan beheerst deze stroom, daar, hoorde zelfs een Judas onder, daar, hoorde een Bileam onder. Waar hij eerst het volk van Israël moest zegenen, maar straks vloeiende hij mee in de stroom, om dat volk met hoererij van de Heere af te houden.

De stroom wordt steeds sterker, naarmate dat wij naar het einde van de wereld gaan. Hij heeft nog een klein ogenblikje, om de kerk op aarde te gaan vernietigen. Om die weg te doen, om mee te snellen in de stroom van geesteloosheid, in de stroom van bandeloosheid, in de stroom van zedeloosheid, waarin wij in onze dagen leven.

En is dat geen sterke stroom en wie wordt daarin niet meegezogen in de stroom van de mode? En in de stroom van deze tijd, waar bijna niemand meer weerhouden wordt, maar meegezogen wordt? Zelfs de levende Kerk, wordt vandaag meegezogen, met de geest van de tijd. Dat zij daar niet tegen opdurven. Integendeel! Het is zo makkelijk, met die stroom mee te gaan. Dan kunt u meer geld verdienen. En dan hoeft u niet te werken en u wordt toch bedeed. U gaat buigen voor de afgoden. En dan meent dat volk nog gemeenschap te hebben met de Heere.

Maar ik zeg, dat zal niet gaan, al kunt u de genade niet verliezen. Maar de stroom kan zo sterk zijn, dat menigeen denkt te staan, maar dat hij al meegezogen is. Wat niet te weerhouden is. En dat men durft te zeggen, als de kerk uitgaat: Die man kan preken wat hij wil, maar ik haal toch mijn geld van de A.O.W. Zulken zijn er vandaag, die leven kennen en in de ouderlingenbanken zitten. Als die geestesstroom zo aan komt, als een vijand. Want dan is het hem niet anders te doen, als om de levende Kerk te vernietigen

en van de aarde weg te doen.

Als wij kijken naar de geest, die er tegenwoordig is, zowel in de Staat als in de maatschappij, zowel in de kerken, als op de scholen. Dan ziet men de tirannie en de hiërarchie, dat men de kinderen tot zoveel jaren op de school moet laten gaan, dat wij moeten buigen voor de Staatswetten, die men geeft. Is dat geen sterke stroom, waar Gods Woord niet meer geduld en geloofd wordt en Zijn eer niet meer beoogd wordt?. Dan komt hij aan als een sterke stroom en wie zou dan staande blijven? Dan kan het wel eens gebeuren, dat het aanstaande is, dat de gevangenisdeuren voor ons open gaan, hoor. Dat het niet verre meer is, als u niet meegaat met de stroom.

Als die stroom aankomt, dan kunnen wij hem zien aankomen en dan kunnen wij hem horen aankomen. En als uw ogen daar niet voor gesloten zijn, dan kunt u zeggen: Het is waar! Die macht van die stroom, daar is niets die het kan stuiten, als er niet Eén was die opstond: "Dan zal de Geest des HEEREN de Banier tegen hen oprichten." Anders is hij niet te stuiten.

Ze hebben Christus verworpen, als de Koning der koningen, zouden zij de levende Kerk dan niet wegwerpen denkt u? Dat volk wordt niet meer geduld, daar houdt men geen rekening mee. De geestelijke stroom van de dwangwetten, die de staat oplegt, dat een mens over zijn consciëntie heen dwingt en dat de regering gaat heersen over onze consciëntie. Maar ik ben tot nog toe niet tegen mijn consciëntie ingegaan. Nee, dat mag u weten, dan wens ik liever de gevangenis in te gaan.

Dat heeft mijn vrouw ook wel eens gezegd, toen het stemmen voor vrouwen verplicht was en ik haar zei: Denk maar niet dat ik voor je betaal, je gaat de gevangenis in.

Dan zult u verstaan de sterke stroom, als hij aankomt. En dan niet maar een uitwendige stroom, maar er is nog een sterkere stroom hier van binnen. Want het is een drievoudige vijand, die samen vloeit in één, de duivel, de wereld en ons eigen vlees. En die sterke stroom van binnen te leren kennen, die nog erger is als van buiten. Want de stroom van buiten, daar kan men nog een ogenblikje de deur voor sluiten, maar de stroom van binnen, die zit nacht en dag bij u. En als hij aankomt en aansluiting heeft, dan komt de vijand daar wel in te werken. En als de Heere niet komt te stuiten, dan zal het verloren zijn voor de levende Kerk. Maar Hij zal ze komen te stuiten. Dat is een werk niet van de mens, ook van geen mens van de levende Kerk. Terwijl u verplicht is om achter die Banier te staan. Maar velen denken dat zij achter die Banier staan en dat zij Hem eren.

Dan zult u verstaan, waarom dat wij zo ver wegzinken, waarom Nederland geen raad meer weet en waarom men elke dag dieper wegzinkt in de schuld. Het geld is bijna waardeloos geworden. Men wordt overstroomd van lectuur, die uit de duivel is. De zedeloze seksshops worden opgericht, die niet meer te weerhouden zijn. De televisiemasten kunt gij vinden op bijna elk huis, in de nieuwbouw kunt gij ze al in een soort stopcontacten steken. Dat is de stroom uit de duivel en niet van God. Een stroom van de voetbalparken en allerlei andere vleselijke gemakkelijkheden, waar zelfs de sabbatdag mee verbonden is. Zou dat geen sterke stroom zijn denkt u? Dan moet de sabbat er aan, want men moet zijn gemakkelijkheden hebben. Zodat de kerk geen recht meer heeft, maar een grote stoet van gemakkelijkheden de voorrang heeft. Dat gij u maar te schikken heeft, naar de andere mensen.

En daar moet gij op rekenen, dat de vijand aankomt als een stroom. Want daarmee vergelijkt Jesaja het mee, hoor. Die van Godswege aangesteld is, en als een middel Gods Woord spreekt: "Als de vijand zal komen gelijk een stroom." Die geweldige macht. En die boekt zelfs de macht in de huizen, in de kerken en in zijn eigen kinderen, dat ze meegezeuld en meegezogen worden. Wij gaan zo graag, met die stroom mee, dat zij zeggen: Dat wij toch niet zo ouderwets moeten zijn, maar je moet meedoen met de

mode. Maar de Heere zegt in Romeinen 12: "En wordt dezer wereld niet gelijkvormig; maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds."

En nu die wereldgelijkvormigheid, zowel voor vrouwen als voor mannen, voor jongens, als voor meisjes, die durven met zulke mode wel in de kerk te komen en voor Gods aangezicht neder te zitten. Zou de Heere dat niet zien? Dat is de opdringende stroom, om de macht te krijgen in de kerken. In welke kerk dan ook, hoor, ik noem alle kerken tezamen, zonder enige uitzondering. De sterke stroom, om de kerken ten onder te krijgen en niets meer te zeggen te hebben, dat er niet meer naar hen geluisterd wordt. Die geweldige stroom waar de levende Kerk zucht. Er zijn onderscheidene stromen. David zegt in Psalm 42:

*'k Zucht, daar kolk en afgrond loeit,
Daar 't gedruis der waat'ren groeit,
Daar Uw golven, daar Uw baren
Mijn benauwde ziel vervaren.*

Dan laat de Heere dat wel toe, maar David kent dan toch dat het water van de hemel viel: "Daar Uw golven, daar Uw baren." Dat zijn de slaande handen, de kastijdingen van Godswege. Dat de verdrukking aanstaande is. David werd vervolgd, door die stroom, ook in die dagen, hoor. Saul vervolgde hem, zodat David moest uitroepen:

*Mijn ziel, hoe treurt ge dus verslagen?
Wat zijt g' onrustig in uw lot?
Berust in 's HEEREN welbehagen;
Hij doet welhaast uw heilzon dagen.
Uw hoop herleev', naar Zijn gebod;
Mijn Redder is mijn God.*

Dan krijgt gij te zien, dat er een stroom is. Of willen wij hem niet zien, zullen wij dan ook met die stroom meegaan? Of zullen wij een afgezonderd volk in de wereld zijn, een apart volk die de Heere uitverkoren en afgezonderd heeft? Waar wij het teken en het zegel van het Verbond dragen, dat is een afzondering, om niet met de stroom mee te gaan, maar tegen de stroom te waken. In onze dagen wordt de stroom opengesteld.

We hebben deze week nog beluisterd, dat er zelfs ouderlingen bedankten voor vergaderingen, dat zij daar niet aan mee konden doen. Wat zeer droevig is, als dat waar is. Maar het wordt met de dag erger. Ik zeg: waar blijven wij, als het waar is.

"Als de vijand zal komen gelijk een stroom, zal de Geest des HEEREN de Banier tegen hen oprichten." Want de Banier is er en de Geest des HEEREN is er ook, Die uitgaat van de Vader. Die Christus verworven heeft met Zijn dierbaar bloed, om in die stroom in te gaan. Die stroom heeft Hij over Zich heen te laten gaan, om door die stroom heen te gaan en uit stroom te komen. Christus is er in geweest, is er doorgegaan en is er uitgekomen en leeft in eeuwigheid. En die dierbare Borg en Middelaar, die hier de schuld betaald heeft, daar in die stroom tegen te gaan en de zonde voor Zijn volk betaald heeft.

Want dat zegt die stroom. Dat de zonde die ook in ons leeft, en dat wij het met die stroom eens zijn. Maar om daarvan verlost te worden. Dan is Christus nooit met die stroom meegegaan, op geen één plaatsje, op geen één dorpje en in geen éne stad is Christus meegegaan. Nee, Hij is met de geest van de tijd ook niet meegegaan. Hij is staande gebleven, overeenkomstig dat dierbare verbond der genade, die God de Vader en Hij samen gemaakt heeft, om voor Zijn volk tot de laatste penning te gaan betalen. En niet met de mode mede te gaan en niet met andere volken mee te gaan. Hij heeft

alleen gestaan, van de Kribbe tot het Kruis, om die prijs te betalen. En ik kan het nooit genoeg zeggen, wat het Christus gekost heeft, om de zaligheid van Zijn volk te verwerven en ze daar uit te halen en toe te brengen tot de zaligheid. Waar de mens te kort in schiet, om de grote zaligheid te gaan verkondigen, voor diegenen die daaruit komen en niet meer met de stroom mee kunnen. Waar ze voorheen wel mee gekund hebben. Want de mens wil zo graag met de mode en tijdgeest mee, dan moet je niet als honderd jaar terug leven, je moet meegaan doen.

En dan: "Zal de Geest des HEEREN de Banier tegen hen oprichten." Waar Gods vijanden door gestuit worden. Dat is nooit door de mens zelf, maar alleen, als de Geest des HEEREN de Banier gaat oprichten. Dat zal elke ziel leren verstaan, die met die stroom te doen krijgt van buiten en van binnen, konden zij maar eens een oog krijgen op die Borg en Middelaar, konden zij maar eens een oog krijgen buiten zichzelf, als de stroom zo geweldig is. Dat zij moeten zeggen:

Och, laat de stroom mij over 't hoofd niet gaan;

Maar dat Uw arm 't geweld der diepte stuite.

Dat ik niet zo zal verdrinken in de stroom. Die afgrond, die kennen zij. En gelukzalig, de Heere weet de nood van zulke zielen, dat op Zijn tijd, die dierbare Geest die Banier gaat oprichten, tegen die stroom. Die gaat de mens niet oprichten, met al zijn gruwelijke zonden. Want die moet zeggen: Heere, ik ben ook in die stroom geweest en die stroom leeft ook in mij, van zonde en afgoderij. Maar dat die Banier tegen die stroom opgericht wordt, van Godswege. Dat zal de derde Persoon van Goddelijke wezen doen. Christus is de Banier zelf.

Onder Israël waren er twaalf, elke stam had een banier. En elke drie stammen had een aparte banier, er daar waren vier hoofden in. Juda had zelfs een leeuw in de banier. En Egypte werd genoemd: Een stroom, die de aarde bedekte. En Assyrië was een stroom, die het volk van Israël weggevoerd heeft naar Babel. En wie zal dat volk nu gaan verlossen, zowel uit Egypte, als uit Babel? Zij hebben zichzelf niet kunnen verlossen, de levende Kerk hebben wel geweend en geschreid in Babel, ze hebben wel geroepen:

Ai, hoor naar hen, die in gevang'nis kwijnen;

Laat hun gekerm voor Uw gezicht verschijnen.

Maar zij konden zichzelf niet verlossen. Dat is een eenzijdig Godswerk, die dat volk gaat verlossen. Die macht heeft Hij gekregen, in hemel en op aarde, Hij is de enige Redder, de enige Zaligmaker. Hier wordt die Banier opgericht, dat Hij zichtbaar wordt, dat u een oog krijgt op Hem, de enige Weg ter verlossing, de enige mogelijkheid ter verzoening door het bloed van Christus.

Wat kan Hij bedekt zijn voor de Kerk, die een aangenaam leven hebben gehad, maar die onder de macht van die stroom terecht gekomen zijn. Dat zij denken: Daar komt niets van terecht, ik zal mij wel voor eeuwig bedrogen hebben, ik heb geen uitzicht, ik kan zo niet sterven. En ik zal nog voor eeuwig omkomen, als dan de Geest des HEEREN die Banier niet op komt te richten. Want dat kunnen zij zelf ook niet, hun handen zijn te kort, om de Banier op te richten.

Dat hoeven zij gelukkig niet, dat zal de Geest des HEEREN doen, op de dierbare voldoening van Christus. Maar Hij moet opgericht worden. En als het daar openbaar wordt, wat het Hem gekost heeft om zulk een Banier te kunnen zijn, als Overwinnaar, waarvan getuigd wordt in Psalm 68:

De HEER zal opstaan tot de strijd;

Hij zal zijn haters wijd en zijd,

Verjaagd, verstrooid, doen zuchten.

Dan zal de vijand gestuit worden, dat zij tegengehouden worden, opdat zij de levende Kerk niet zouden verdelgen.

2. Hij bewaart ze en Hij gaat een volk roepen om te zaligen onder die Banier.

Denk maar eens aan de Pinksterdag, toen werd die Geest des HEEREN vaardig om die Banier op te richten. Hij heeft de Banier opgericht, als de verhoogde Middelaar. Er zijn tweeërlei daden met die Banier; Het oprichten van die Banier, het opsteken van die Banier is de vooruitgang van het leven en straks het inzetten in de grond van die Banier, is het rusten voor dat volk en dat is het laatste, hoor. Maar het opsteken, is de vooruitgang, dat zij niet blijven waar zij zijn. Dat zij door die dierbare Borg en Middelaar geleid moeten worden, naar de eeuwige rust, naar het eeuwige land der ruste, naar het eeuwig Vaderland. En daar komt u nooit zonder Christus, zonder die Banier. Vandaar de noodzakelijkheid, kennis te krijgen aan die grote Banier, die God uitgedacht en aangesteld heeft. Die gezalfd is van de Heere. De Leeuw uit Judas stam heeft overwonnen. Hij alleen kan de vijanden, die stroom stuiten. Hij heeft de macht in hemel en op aarde, dat Zijn volk niet ten ondergaat, maar vermenigvuldigd zal worden, om ze hier te verzamelen.

Dat lezen wij uitdrukkelijk in ons tekstverband, wat ook in het volgende hoofdstuk wordt aangehaald: "Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken, en donkerheid de volken; doch over u zal de HEERE opgaan, en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden." Dan zal de HEERE de Banier tegen hen oprichten, tegen die volken, niet tegen de Zijnen, maar tegen de vijanden. Het is zo'n groot verschil, bij wie wij behoren, is Hij voor ons, of is Hij tegen ons, Die Christus, die Zaligmaker. Het is maar één van beide, een tussen weg is er niet. En als er een tussenweg was, zal Christus nog tegen ons zijn. En dan zal Hij een volk gaan verzamelen, dat achter Hem komt. En dat is Zijn volk, dat van eeuwigheid door de Vader verkoren is, aan Christus gegeven en door Hem gekocht hier op aarde, en die zal Hij gaan verzamelen. Als die Banier opgericht wordt, wordt dat volk verzameld bij Hem.

Zij worden niet alleen maar verzameld in een kerkgebouwtje, hoor, dat moet u niet denken, maar zij worden verzameld achter Jezus. Velen denken, verzameld achter een kerk, dat denkt Rome ook en die breidt zich ook al langer hoe meer uit. Wij weten dat ongeveer de helft Rooms is geworden in Nederland en die, hoort tegenwoordig ook al onder de christelijke partij.

Maar als u één vijand van de Kerk wil hebben, dan moet u Rome hebben, die behoort tot de sterke vijandelijke stroom in Nederland, hoor. Hij is tegelijkertijd één met de socialisten. Zal Rome samen met de socialisten, de Kerk gaan vernietigen? Zij zijn het goed eens geworden, ze denken samen de macht te krijgen, om de levende Kerk te gaan vernietigen.

"Als de vijand zal komen gelijk een stroom, zal de Geest des HEEREN de Banier tegen hen oprichten. Dat is vanaf de Pinksterdagen gebeurd. En dat heeft Jesaja reeds voorspeld, dat de HEERE Zijn volk verzamelen zal: "Maak u op, word verlicht, want uw Licht komt, en de heerlijkheid des HEEREN gaat over u op. Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken, en donkerheid de volken; doch over u zal de HEERE opgaan, en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden. En de heidenen zullen tot uw licht gaan, en koningen tot de glans, die u is opgegaan. Hef uw ogen rondom op, en zie, die allen zijn vergaderd, zij komen tot u; uw zonen zullen van verre komen, en uw dochters zullen aan uw zijde gevoedsterd worden."

De één komt uit die kerk en een andere komt uit die kerk, zij komen straks onder die éne Banier Dan weet de Heere ze er uit te trekken, uit de banier van die stroom, uit de

banier van de wereld. En of u nu uit de ene kerk komt of de andere kerk, maar hetzelfde zal moeten gebeuren, hoor, wij moeten uit onze goddienst uitgetrokken worden, om achter Christus, Die Banier te komen. Want als wij niet bekeerd worden, al zijn wij dan onder nog zo'n zuivere waarheid opgegaan - wat niet te versmaden is - dan zal dat wel tegen ons getuigen. En worden wij niet bekeerd, dan blijven wij in ons verderf liggen.

Het is de noodzakelijkheid, om levend gemaakt te worden en bij Christus te komen. Dan worden zij samengevoegd in Christus. En het is de vraag of straks het volk niet bij elkander gedrukt zal worden, onder de zware verdrukkingen die aanstaande zijn, om achter die éne Banier te zullen komen.

De zonen en dochteren zullen ook komen. En als wij nu eens zien in de gezinnen, waar zijn de zonen en waar zijn de dochters? Hoe menigmaal zien wij dat zij met de stroom meegezogen worden, dat zij daar zelfs vader en moeder van te voren niet mee bekend maken en het niet meer met hen eens zijn. Daar zullen nog zonen en dochteren vandaan komen, die God gaat wederbaren, al gaan zij met de stroom mee, maar de Heere zal ze eruit halen. Zonen en dochters, dus in de jongens en meisjes, zal God de Heere levend kracht verwekken, dat zij uit die stroom der wereld en uit de macht van satan uitgehaald worden. Zodat zij niet meer met de wereld kunnen leven, die moeten zij verlaten. En dat zal de Heere gaan doen, dat is het verzamelen. Ze verzamelen niet zichzelf, want zij moeten eerlijk zeggen: Heere, daar heb ik niets aan gedaan, maar Gij hebt het gedaan. David moest zeggen:

*Gij hebt mij, van min kindse dagen,
Geleid en onderricht;*

Het is Gods werk, hoor. En dat is Gods werk, dat Hij hen er uithaalt en op die éne plaats, bij dat éne leger komt te verzamelen. Want er is maar één leger van Christus en Hij gaat ze hier verzamelen. Die dierbare verzameling, opdat zij Hem nodig zullen krijgen en Hem leren kennen. Die de Overwinnaar is, Die satans kop vermorzeld heeft, Die de zonde Zijns volk betaald heeft en de Vader verzoening gegeven heeft. Dat. Hij kan zeggen: "Zo zal Hij hem genadig zijn, en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden."

Dan wordt die dierbare Banier opgestoken, door de Geest des HEEREN. Gelijk de koperen slang opgericht werd, opdat het volk daar een oog op 'kreeg. Hebt u al eens een oog op Christus gekregen, verzameld bij Hem, achter Hem? Christus blijft als de Banier voorop gaan. Want in de militairen dienst komen de Banierdragers niet achter aan. Zo is het in dit Krijgsvolk ook niet, de Banier komt niet achter aan. Nee, de Banier gaat voorop: "De HEER' is aan de spits getreden." En als Hij aan de spits gaat treden, dan zal de vijand dat aan de weet komen, dat Hij een volk gaat verzamelen uit alle natiën en tongen:

*De Filistijn, de Tyriër, de Moren,
Zijn binnen u, o Godsstad, voortgebracht;
Van Sion zal het blijde nageslacht
Haast zeggen: "Deez' en die is daar geboren"*

Dat is de levende Kerk, hoor, als zij verzameld worden, dat zij met elkander één worden, in dat éne leger van Christus. Dat niet verwatert, gelijk ons eigen leger verwatert wordt, daar hoeft men ook de militaire kleding niet meer aan te trekken, dan ziet gij geen militair meer, als zij in hun vrije tijd zijn. Maar God de Heere leert, dat Zijn volk de krijg leert en dat zij nooit hun krijgsklederen afleggen, om achter Hem aan te strijden. Hij voorop en zij achter Hem met elkander, bij elkander en voor elkander. En die strijd

is defensief en offensief, om de grenzen te bewaren. Want Hij is die éne Banier, Die de grenzen trekt. Hij heeft het gedaan:

*Ik draag Uw heil'ge wet,
Die Gij de sterv'ing zet,
In 't binnenst' ingewand.*

En Christus gaat niet van Zijn wetten af, die zal Hij handhaven, zowel als Hij ze ook voor ons handhaaft. Die veranderen door geen één eeuw en gaat niet met de mode mee. En als Hij eender blijft, ook aan de bediening van Zijn volk, zij zijn voor lichaam en ziel gekocht. Om dan Hem te mogen dienen met lichaam en ziel beide.

Zou u dan denken, in schandelijke zedeloosheid van onze dagen, dat de kerk daarin mee kan gaan? Ik las gisteravond in de krant, dat de Gereformeerden de rekening moesten opmaken, het geboorte getal was verminderd. Verminderd met zulk een groot aantal, wat denkt u daarvan? Zal de geest en de stroom van de tijd samenvloeien en zou u niet meegevoerd worden met al dat kwaad? Maar de Geest des HEEREN gaat Zijn volk daarvan ontbinden, dat zij achter de Banier komen. Dus niet mee te doen, met de geest van de tijd, niet meegaan, maar achter de Heere te komen, om de strijd aan te binden. De strijd des geloofs, waarvan Paulus aan het eind van zijn leven zegt: "Ik heb de goeden strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden; Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal; en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijn verschijning liefgehad hebben."

Dan krijgt ge dus strijd. En dat is een strijd hier op aarde die niet eerder eindigt als dat u sterft. Maar het is toch een lieve strijd en het is een goeden strijd. En dat is de geestelijke strijd, met geen vleselijke wapens, maar God geeft zijn volk geestelijke wapens om in de strijd staande te kunnen blijven. Om verzameld te mogen worden achter Hem, Die de Verbonds Borg en Middelaar is en de enige Zaligmaker is. Dan gaat Hij ze bewaren.

Ook uit de heidenen, want wij zijn in Nederland ook heiden geweest en wij zijn ook verzameld geweest achter die Banier. Maar wij hebben de Banier verlaten, wij zijn met de stroom des tijds meegegaan en de duivel lacht er om. Waar eertijds de Godsvrucht in Nederland openbaar kwam, zodat de vijand vreesde als er strijd was, omdat dat volk de knieën gingen buigen om te vragen en zij God de Heere niet konden missen. Wat is het daar ver vandaan.

En wat is het namelijk vandaag? Een stroom van vakantie, dat kunt gij elke week lezen, daar en daar kunt u terecht, in de christelijke reisbanieren. Denkt u daar niet te licht over, hoor, roekeloos wordt er met geld gesmeten vandaag! Dat geen waarde meer schijnt te hebben. De mens die daar aan mee doet, zal dat aan de weet komen, als u niet achter die Banier komt, dat u uzelf bedriegt met al dat genot wat er is. Want Hij gaat Zijn volk versterken en bemoedigen, door die Banier, dat zij een oog buiten zich om, op God krijgen, met al wat er gebeurt, al moet ik straks mijn huis en mijn have verlaten, al zou ik in de gevangenis komen, maar die Banier zal daar zijn.

3. Zij worden bemoedigd, als zij een oog mogen krijgen op Hem.

Er zijn er die nog verre van die Banier afstaan, maar zij hebben daar een oogje op gekregen. Dan kan het zelfs zijn, al hebben zij Hem nog niet en al zijn zij het eigendom nog niet van Hem, maar zij hebben toch een oog op Hem gekregen, zij hebben toch liefde tot Hem gekregen. Er is een plaats voor Hem in dat hart van dat volk, een leven dat zij niet kunnen missen. En anderen liggen in het stof; zij krijgen ook een oog op

Hem, maar zij krijgen ook de grootste droefheid naar Hem, of dat Hij alleen de grote Banier over hen zou willen zijn. Wat een behoefte krijgt dat volk, dat in het stof ligt neergebogen, zij kunnen niet meer buiten Hem leven:

'Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.' Zij smeken er om, omdat zij zo niet leven kunnen, en zo de eeuwigheid niet in kunnen. En een derde soort van mensen, die hebben houvast gekregen aan die Banier, zij laten Hem niet meer los, zij hebben vertrouwen in Hem gekregen:

*Maar, trouwe God, Gij zijt
Het schild, dat mij bevrijdt,
Mijn eer, mijn vast betrouwen.
Op U vest ik het oog;
Gij heft mijn hoofd omhoog,
En doet m' Uw gunst aanschouwen.*

Zij krijgen levende hoop. En met die levende hoop, gaat een vierde soort op Hem leunen. En als die hun vertrouwen stellen, gaan zij leunen op Zijn gerechtigheid, wat er dan ook gebeurt met hun, al worden zij dood gestenigd, gelijk een Stefanus, maar Hij is aan de rechterhand des Vaders, Hij is hun Rotssteen:

*Wien heb ik nevens U omhoog?
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens U toch lusten?
Niets is er, waar ik in kan rusten.*

Als alleen uit genade gezaligd te worden, door de verdienste van Christus, dat is hun betrouwen.

4. Dat dát volk rust krijgt onder die Banier

En als dan hun hope bemoedigd wordt, als die Banier opgericht is, dan krijgt dat volk een voortgang in het genadeleven. Want zij krijgen ook een rustpunt in Hem. Dat ons laatste punt is, om kort te wezen. Dan wordt die Banier in de grond gestoken, dan is Hij niet alleen maar opgericht, om voort te zetten. Want telkenmale werd Israël voortgeleid. Dan moet u vooruit!

Maria Magdalena, die Christus ontmoette op de opstandingsdag, greep Hem aan: Ik laat U niet los. Wat zegt de Heere? Neen Maria, je laat mij wel los: "Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader." Er is een voortgang in het genade leven, er is meer te verkrijgen, hoor, dan Christus terug te mogen krijgen: Ik ga heen naar de Vader om een plaats te bereiden voor u, om een eeuwige ruste voor u te bereiden, aan het Vaderhart Gods. Ik ben wel groot voor u, dat is wel waar. Die Borg en Middelaar wordt alles voor hen, maar door die enige Borg en Middelaar tot God de Vader gebracht te worden, dat is de rust. Eerder niet! Dat volk is uitgevallen uit God en moet weer terug gebracht worden, dat is de zalige rust in Christus. Hij gaat de rust aanbrengen, de Banier wordt in de grond gestoken en blijft staan als de rust. Waardoor zij de rust ervaren in de ziel, die alleen in Christus is, uit Christus is en door Christus is. Dat is de Rustaanbrenger, dat u eerst niet had. Want daar gaat wat aan voor af, eer dat u rust krijgt. Dan leert u Psalm 38 wel eerst. Want er zijn mensen die komen zo tot Christus. Maar David zegt het anders in Psalm 38:

*Door Uw gramschap, fel ontstoken,
Is verbroken
Al mijn vlees en lichaamskracht;
Rust, noch vrede wordt gevonden,
Om mijn zonden,
In mijn beend'ren, dag of nacht.*

Maar hier wordt de rust geschonken, dat is in Christus, wat er dan ook gebeurd, al zitten zij in de gevangenis. Dan krijgen zij rust, dat vaste vertrouwen Gods: "Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn." En die rust in Christus is zo vast verankerd, door dat dierbare Borgtochtelijke werk, in de Drie-enig Verbonds-God. De Geest heeft Hem opgericht, Christus heeft voldoening gedaan en de Vader is er in verzoend geworden, dat is de zalige ziele rust: "Rust mijn ziel uw God is Koning." En dan mag de ziel de rust van hun Koning aanschouwen, die Overwinnaar is in de strijd. Die de satan en de wereld overwonnen heeft: "In de wereld zult u verdrukking hebben, maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen."

En die dierbare rust is alleen door Hem te verkrijgen, dat u rust krijgt aan het hart des Vaders, waar de wolf en het lam samen zullen verkeren en waar geen vijanden meer zullen wezen tegenover elkander. Dat is de eeuwige rust. Wat wij samen gaan zingen uit Psalm 36: 2

*Uw goedheid, HEER', is hemelhoog;
Uw waarheid tot de wolkenhoog;
Uw recht is als Gods bergen;
Uw oordeel grond'loos; Gij behoedt,
En zegent mens en beest, en doet
Uw hulp nooit vruchtloos vergen.
Hoe groot is Uw goedgunstigheid!
Hoe zijn Uw vleug'len uitgebreid!
Hier wordt de rust geschonken;
Hier 't vette van Uw huis gesmaakt;
Een volle beek van wellust maakt
Hier elk in liefde dronken.*

Toepassing

In aardse strijden, kan men als land neutraal zijn. In de oorlog van 1914 tot '18 is ons land neutraal gebleven en zijn zij buiten de verwoestingen gebleven. Maar in deze strijd kunt gij niet neutraal blijven, dat is één van beide, of achter de stroom meegaan of achter de Banier, maar neutraal kunt gij niet blijven. Er zijn wel enkele mensen die dat denken, maar het is niet waar. Wij behoren van nature allen onder die stroom, dus wij kunnen niet neutraal zijn. En wij moeten uit die stroom, uit de wereld uitgehaald worden, om overgebracht te worden naar het Koninkrijk van Gods wonderbaar Licht. Dan krijgt u een andere Bevelhebber, een andere Banier en andere strijdwapens.

En dan kan men wel klagen over de nood van onze dagen, maar waar is dat biddend volk? Want dat bidden is één van de wapens. Waar is dat dierbare geloof en die hoop? Dat ook zulke wapens zijn. En dat dierbare Woord van God, dat is een tweesnijdend scherp Zwaard. "Als de vijand zal komen gelijk een stroom, zal de Geest des HEEREN de Banier tegen hen oprichten."

En wat zegt dan het vervolg van deze tekst? "En er zal een Verlosser tot Sion komen, namelijk voor hen, die zich bekeren van de overtreding in Jakob, spreekt de HEERE." En als wij ons niet bekeren, dan zal het niet goed aflopen, al is het zelfs maar uitwendig, wat niet genoegzaam is. Maar Ninevé werd tweehonderd jaar behouden, omdat het zich uitwendig bekeerde. Maar Nederland is afkerende, in plaats van bekerende. Het gaat zich steeds verder afkeren, en de grenzen worden weggerukt, dat zij er niet meer zijn,

zodat het geen afgezonderd volk meer is. Waar tenslotte de Heere Zijn oordelen zo laag doet hangen, dat de stroom doorgaande is.

En gelukzalig die daar uitgehaald worden, ook in onze donkere dagen, aan het eind van de wereld. De Kerk die blijft er, hoor, net zolang als de wereld staat. Dan zal Diezelfde Geest dat werk doen, want een dood mens komt niet achter de Banier van Christus. Al zitten zij dan in diezelfde kerk, maar een levend gemaakte komt onder die Banier, om onder Zijn Woord, onder Zijn macht en onder Zijn leiding te leven. Om door Hem bestuurd te mogen worden, door Hem alleen bemoedigd te mogen worden, om de strijd aan te binden. En gelukzalig als gij daarbij gaat behoren.

Dan zegt het 21ste vers: "Mij aangaande, dit is Mijn Verbond met hen, zegt de HEERE: Mijn Geest, Die op u is."

Dat was de levende Kerk en ook Jesaja. "En uw woorden, die Ik in uw mond gelegd heb, die zullen van uw mond niet wijken." En gelukzalig als wij de woorden van Christus mogen houden en niet zullen wijken van onze mond. Laat geen stilzwijgen bij u gevonden worden, om de wacht te houden op Sions muren. En dan zegt Hij voorts: "Noch van de mond van uw zaad, noch van de mond van het zaad uws zaads, zegt de HEERE, van nu aan tot in eeuwigheid toe." Dus dat zijn van de kinderen, dat die niet zullen wijken, van de woorden, die Ik in uw mond gelegd heb, die zullen ook achter die Banier komen. Wat een aangename tijd is dat geweest in de eerste Christen Gemeente, dat er zovelen bekeerd werden, en dat er ook uit zoveel gezinnen, ook hun zaad mede kregen, om achter die Banier te komen. En dan staat er nog meer, dan het zaad, er staat: "Zaad van uw zaad."

Toen ik nog een jongeling was, en nog lang niet dacht over een huwelijk en wat nog niet opkwam in die dagen, dat de Heere tegen mij zei: Gij zult het zaad van uw zaad zien. Dat is wel geschied, maar ik zie er naar uit, dat er een levend zaad van dat zaad zal zijn. Dat daar bij zal behoren, bij dat strijdvolk, die achter Christus wensen te komen, om mee te reizen naar de eeuwige gelukzaligheid. Hij is in de heerlijkheid, en Zijn volk zal straks ook in de heerlijkheid komen, die achter die Banier komt. "Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen."

Wat is dan de wereld arm, met al hun genoegzaamheid, met al hun rijkdom en met al de mode. Straks krijgt Zijn volk een eeuwig wit kleed aan, waar nooit geen spatten meer op te zien zijn. Wat zal dat wezen straks, aan het einde van de strijd? Want wij naderen het einde, het is niet zo ver meer, dan wacht hen een eeuwige rust, zegt Paulus in de Hebreeën brief. Want hier heeft de levende kerk nooit geen rust, maar alleen voor de ziel kunnen zij rust krijgen. Maar de eeuwige rust die blijft over, en daar komt die stroom nooit meer binnen, daar komt geen éne vijand meer binnen, geen éne tegenspraak komt daar meer binnen, ook geen ellende, geen druk, geen ziekte en daar komen ook geen gebreken meer binnen. Want elk levend gemaakte ziel, die achter Christus komt, heeft nog gebreken, maar die zullen achterblijven, omdat Christus voldoening gegeven heeft. En hun lichaam zal straks uit de dood met hun ziel samen onder die Banier, de kroon voor het Lam neerwerpen: *Gij hebt ons Gode gekocht met Uw dierbaar hartebloed*. En zij zullen stof genoeg hebben, om God eeuwig groot te maken met elkander. Hier een ogenblikje door de woestijn, naar het eeuwig land der ruste, Waar de eeuwige Drieënige Verbonds-God de eeuwige zalige rust is, die ongestoord zal voortduren. Amen

Slotzang zij uit Psalm 65: 6

*'t Gebruis der zee doet Gij bedaren,
Daar Gij haar golven stilt;
't Rumor der volken, als der baren,
Betoomt Gij, waar Gij wilt.
Wie d' einden dezer aard' bewonen,
Aanschouwen, dag aan dag,
De teek'nen, die Uw almacht tonen,
Met vrees en diep ontzag.*

11 Predicatie over Jesaja 54: 11 en 12

De belofte van God de HEERE, aan dat verdrukte Sion

Zingen Psalm 74: 2 en 18

Lezen Jesaja 54

Zingen Psalm 77: 2 en 3

U vindt ons tekstwoord in het u voorgelezen Schriftgedeelte: Jesaja 54, en daarvan het 11e en het 12e vers:

Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste: Zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten. En uw glasvensters zal Ik kristallijnen maken, en uw poorten van robijnstenen, en uw ganse landpale van aangename stenen.

Dat is een woord van de profeet Jesaja. En dat wel na het 53e hoofdstuk, want dat hoofdstuk gaat er niet buiten, als dat er niet in stond, dan zou het 54e hoofdstuk er ook niet in staan. Daarin is "de Knecht des HEEREN" aangegeven en voorgehouden. Waarvan de profeet mocht zeggen: "Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben." Voor des mensen oog was er niets geen heerlijkheid aan Christus te vinden, Hij was gering en arm, er was geen onderscheid uiterlijk zichtbaar. Maar, zegt de profeet: "Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten heeft Hij gedragen; doch wij achtten Hem, dat Hij geplaagd, van God geslagen en verdrukt was. Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden." Hij is de dood moeten ingaan, om verzoening teweeg te brengen. Want door Zijn voldoening alleen, is er verzoening. En zou er geen verzoening zijn door Hem, waar moeten wij het dan zoeken?

En vandaar, dat hij doorgaat in het 54e hoofdstuk. Daar gaat hij zeggen, en daar begint hij mee: "Zing vrolijk, gij onvruchtbare, die niet gebaard hebt!" Wie waren dat, in de tijd dat de profeet dat zegt: "Gij onvruchtbare"? En waar ziet dat naar? Of er nog één in Sion geboren werd. Want daar gaat de gehele dienst van God over. Niet om maar eens een uurtje vol te maken, en elkander weer eens gezien te hebben, maar dat God nog eens zielen kwam voort te brengen.

En hoe was het in die tijd, met de kerke Gods in die dagen? Het was zo onvruchtbaar geworden, ten tijde toen Christus op aarde kwam. En daar wijst de profeet op, op zulk een onvruchtbare tijd, dat er schier geen mens meer bekeerd werd, als een enkeling die God nog overgehouden had. Van daar zegt hij: "Gij onvruchtbare". "Zing vrolijk, gij onvruchtbare." Zingt u dan maar eens, als u onvruchtbaar bent, en geen kinderen kunt voortbrengen. En dan zegt hij verder: "Die niet gebaard hebt, maak geschal met vrolijk gezang, en juich, die geen barensnood gehad hebt, want de kinderen der eenzame zijn meer, dan de kinderen der getrouwde, zegt de HEERE."

Daar gaat Hij op wijzen, dat de kinderen der eenzamen meer zijn, dan die der getrouwde. Want die eenzamen, waren schijnbaar geheel verlaten, zoals een weduwe die haar man kwijt is. Zo spreekt de HEERE de Kerk aan, hoor, de levende Kerk. Niet maar de kerk in zijn geheel, daar is niets van te wachten, maar het gaat hier over de levende Kerk. Schijnbaar alsof de HEERE niets meer met haar te doen wil hebben, en toch was het de huisvrouw van Zijner jeugd. Als zij in de druk gezeten zijn en in haar onvruchtbaar zijn,

dan kunnen zij niet meer denken, dat er ooit nog iets van terecht zal komen, zo laag zal het met de Kerk aflopen. In zijn geheel, maar ook met elke ziel apart, dat er geen verwachting meer van is.

En dan gaat de HEERE hen toe spreken en zeggen, wat de HEERE voor hen gedaan heeft, en wat de HEERE voor hen is: "in een kleinen toom heb Ik Mijn aangezicht van u een ogenblik verborgen; maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij uwer ontfermen, zegt de HEERE, uw Verlosser." Daar spreekt de HEERE dat volk nog eens een keer aan.

Dan, hoort ge nog niet het geroep van hen. Maar de Heere gaat hen daar aanspreken, het is Zijn eigen werk, en Zijn eigen volk. "Want dat zal Mij zijn als de wateren van Noach, toen Ik zwoer, dat de wateren van Noach niet meer over de aarde zouden gaan; also

heb ik gezworen, dat Ik niet meer op u toornen, noch u schelden zal.

En ik weet niet, of u ooit in uw leven die woorden heeft leren kennen. Maar dat Woord zal elk van Gods kinderen, die hier levend gemaakt zijn en die zalig zullen worden leren verstaan in de tijd, de één vroeger dan de ander, maar zekerlijk, dat Woord zullen zij nooit missen. Dat eeuwige Verbond des Vredes, dat heeft God in de eeuwigheid gelegd. En om dat het Verbond, waarvan Christus het Hoofd en de Middelaar Verbonds is, vast zal zijn, zal God dat Verbond uit gaan werken. Al schijnt dat het, dat er nooit iets van terecht zal komen. God zal het doen. In Adam is het Verbond verbroken, maar God heeft een eeuwig Verbond des Vredes opgericht: "Want bergen zullen wijken, en heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken."

Daar komt de HEERE dat volk mee voor. En dat zegt Hij nooit tegen u, of u zult uw schuld hebben moeten leren kennen. Gij moet uw dood en doemwaardigheid leren kennen, anders zegt God het niet tegen u. Het staat wel in de Bijbel, maar u hebt daar niets aan. Maar God zal u leren verstaan, wat het Christus gekost heeft, als u uw schuld en zonden hebt leren verstaan, om uit vrije soevereine genade alleen zalig te mogen worden, omdat God dat heeft gewild. En dan zegt Hij verder, als Hij dat volk aanspreekt: "En het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer." Tegen wie zegt de HEERE dat?

Dan gaat de HEERE Zijn vinger uitsteken: "Gij verdrukte!" Dat hebben zij nooit durven denken, dat Hij dat tegen ze gaat zeggen. Dat Hij nog ooit tot hen zou terug komen, dat hebben zij nooit durven denken. En dan vergist de HEERE Zich niet, als Hij hun namen gaat noemen. "Gij verdrukte." En dan zult u u niet vergissen, of u er eentje van zijt, ja of nee. Dat zijn de kenmerken, die God komt te leggen, van dat ellendige, ongelukkige volk. En alleen die leren dat verstaan, en krijgen de kracht van dat dierbare Woord, als God gaat zeggen: "Gij verdrukte." En dan eindigt Hij nog niet, maar zegt ook: "Door onweder voortgedrevene, ongetrooste." Die kan men niet meer troosten. Er is geen éne leraar, die dat volk kan troosten en er is ook geen één kind van God, die dat volk troosten kan. "Gij ongetrooste" daar lopen zij heen. En een ongetrooste, is dicht bij de wanhoop, troosteloos:

'k Schatte mij geheel verloren;

'k Mocht van geen vertroosting horen.

Dat zegt niet, dat zij nooit vertroost zijn geweest, en dat de treurigheid voor hen een ogenblikje weggenomen was. Maar hier zegt de HEERE: "Gij ongetrooste" Hij heeft hen die troost onthouden. "Gij ongetrooste: Zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten. En uw glasvensters zal Ik kristallijnen maken, en uw poorten van robijnstenen, en uw ganse landpalen van aangename stenen." Dat zegt

de HEERE.

Dat is de belofte van God de HEERE aan Zijn levende kerk, aan dat verdrukte Sion.

En dan wijs ik u ten eerste: Op het adres van die belofte.

Dus op de voorwerpen, die God de Heere aanspreekt. Hij spreekt hen dus Zelf aan, Hij spreekt dus niet tot elk mensenkind. Dan is de belofte niet voor: 'Gij vrolijken, gij getrooste, gij rijken of gij braven.' Daar is de belofte niet voor, maar voor dat ongelukkige volk. En als u een brief krijgt, dan leert ge eerst verstaan, of het adres wel goed is, opdat u zich niet vergist of dat die dierbare belofte wel voor u is.

Om u in de tweede plaats te gaan bepalen: ***Bij de inhoud van die belofte; wat God de HEERE zal doen.***

En ten laatste: ***Op de voltooiing van die belofte.***

Dat de HEERE maar niet alleen begint met Zijn werk, maar dat de ganse kerk leert uitzien, naar de eeuwige voltooiing. Want dat zal hier op aarde niet zijn. Maar er is een eeuwige voltooiing, als we de laatste adem zullen uitblazen. Dan zal de verdrukking ophouden, want zolang we in de wereld zijn, verdrukt God Zijn volk wel. Dan laat Hij u, als een ongetrooste en een ellendige. Maar de HEERE zal de stenen sierlijk gaan leggen en op saffieren grondvesten. En uw glasvensters zal Ik kristallijnen maken, en uw poorten van robijnen, en uw ganse landpalen van aangename stenen. En dat zal straks de voltooiing eeuwig zijn, als Christus op de wolken des hemels komt, voor ziel en lichaam beide. Dan zal Jeruzalem herbouwd zijn, om nooit meer verwoest te worden. En dat herbouwen van dat eeuwige Jeruzalem, dat staat de Kerke Gods te wachten, En dan zien we de wereld al langer hoe meer teniet gaan.

Hoe dichter dat we bij het einde komen, en hoe minder dat er hier bekeerd worden, het is een kenmerk, dat God straks Zijn kerk zal voltooiën. Dan moeten we er niet te licht over denken, maar dat er een haasten geboren mocht worden. Want zolang God nog geen einde gemaakt heeft te arbeiden, zullen er nog zielen toegebracht worden. Maar we zien toch maar in onze dagen, hoe weinig er tot het Gods gebouw toegebracht worden, en wat de prediking uitwerkt op een mensenhart.

1. En als zij hier ten eerste, aangesproken worden, met de belofte van herstelling, en dan nog sierlijker, als dat zij ooit geweest zijn; hoe kan dat dan?

Waren zij niet sierlijk in het Paradijs, toen er nog geen zonde was, toen zij het beeld Gods droegen? Was dat niet sierlijk genoeg, kan dat nog sierlijker dan? God zal Zijn Sion veel heerlijker maken, als dat zij ooit geweest zal zijn. Dat zal straks zijn in de volmaaktheid, als hun vlees zal zijn in een geestelijke gestalte, dan zullen zij gelijk zijn aan het lichaam van Christus, zij zullen Hem gelijkvormig zijn. En dan zullen zij nooit meer kunnen vallen en nooit meer kunnen zondigen, wat zij in de staat der rechtheid wel gekund hebben. Al zijn zij niet staande gebleven, maar zij hebben het wel gekund. Het lag nog niet vast.

Maar de levende kerk, zal straks eeuwig vast liggen, zodat zij nooit meer kunnen vallen. En dat gaat de kerk tegemoet. Laat de wereld dan maar hun hart ophalen, in de vele spelen en de zo vele gemakkelikheden die zij hebben, maar de levende kerk, die gaat straks de eeuwige heerlijkheid tegemoet.

En dan spreekt de HEERE hen hier aan: "Gij" die niet dansen in de wereld, "Gij", die geen vermaak hebben in de wereld, "Gij", die niet naar de bioscoop gaat, niet "Gij", die achter de televisie zit en die zo'n schik heeft in de aardse gemakkelikheden. Maar God

zegt hier uitdrukkelijk de adressen, waaraan Hij gaat spreken: "Gij verdrukten". Dat is dus een heel apart volk. Waarom worden zij zo verdrukt, en waarin worden zij zo verdrukt? In allerlei omstandigheden worden zij verdrukt. En als zij verdrukten genoemd worden, door de HEERE, dan hebben zij vanzelf te lijden onder een verdrukker. Want voor verdrukking, moet ge twee voorwerpen hebben, waardoor u verdrukt kan worden. En gelukkig, dat de HEERE van dat volk niet zegt: " Gij verdrukker". Want voor diegenen geeft de HEERE geen belofte. Dat moet u dan maar eens goed in ogenschouw nemen. Want er zijn verdrukken en er zijn verdrukten. En als God Zijn kerk verdrukten noemt, dan is dat ten goede, in de tegenstelling van de verdrukker. Want er moet een verdrukker zijn, om verdrukt te kunnen worden. En dan komt de HEERE in Zijn weldaad uit genade, dat verdrukte volk aan te spreken, opdat zij straks vertroost kunnen worden, en dat zij de dierbare belofte zullen krijgen, dat dát nog komen moet. Maar nu zijn zij verdrukt. En zijn er onderscheidene verdrukkingen, gelijk we reeds gezegd hebben. En dan hoeven we niet te gaan zeggen, dat de wereld geen verdrukking heeft, hoor. En dat alleen Gods Kerk maar verdrukking heeft, dat gaan we ook niet zeggen. Dan moet ge maar eens in de ziekenhuizen komen, daar liggen maar weinig kinderen Gods, en toch grote verdrukkingen. Dan moet u maar eens in de krankzinnigen gestichten komen, daar vindt u ook weinig kinderen Gods en toch verdrukking. Op allerlei wijze zult u toch verstaan, dat de wereld ook deelt in de verdrukking vanwege schuld en zonden.

Maar hier hebt ge een aparte soort van verdrukking: "Gij", die de Heere aanspreekt is de levende Kerk, dat zijn levende zielen. Die zo verdrukt zijn geworden, zowel als in hun lichaam, zowel als in hun huisgezin, zowel in de kerk. In alle soort omstandigheden is de levende kerk ten allen tijden verdrukt geworden.

Zij worden lichamelijk zo menigmaal verdrukt. Velen tenminste worden verdrukt, van hun kindse dagen af, als God ze genade geeft. Want zodra God u levend maakt, wordt u verdrukt, opdat u met de wereld niet meer mee kunt. En dan geeft de HEERE u menigmaal een ernstige ziekte, zodat u zelf ook niet meer mee kunt. Dan krijgt u een krankheid, waardoor andere mensen niet meer met u om kunnen gaan. En een ander krijgt een druk, met smart in het vlees en moet soms geopereerd worden. Weer een ander heeft een kwaal, waar zij niet zo gemakkelijk van afkomen. Zij krijgen verdrukkingen in het vlees, verdrukkingen ook in de tegenheden, verdrukkingen in het huisgezin. De één een sterfgeval, van man, vrouw of kind. En nog een ander krijgt verdrukking, dat hij zijn kinderen niet meer mee kan krijgen, zoals hij gaarne zou willen op de weg des levens.

En wat de ergste verdrukking is voor het vlees, weet ik nog niet, maar ik wil u wel zeggen, dat dát ook niet mee valt. Want als God uw man wegneemt, of uw vrouw wegneemt of één van uw kinderen wegneemt, dan is dat een daad van God. Maar als uw kinderen zich gaan verharden, en die willen de weg des levens niet op, en keren de rug naar de ouderlijke woning, dan zult u verstaan, welk een ontzaggelijke verdrukking dat het is. Dat zijn de lichamelijke en maar ook de uitwendige verdrukkingen. Ook dat overkomt de levende kerk wel, hoor.

"Gij verdrukte" maar bovenal als het gaat over de dienst van God. Dat zult u leren verstaan, als God u uit de dienst der wereld haalt en Hij brengt u in de dienst van Hem, dat dan de verdrukking zeker aanstaande is. Waarom? Ik ga u wijzen op die dierbare Middelaar, Die een voorbeeld geweest is. Niet om daar wat mee te verdienen, maar u zult Zijn voetstappen moeten drukken, wilt gij Hem gelijkvormig zijn. Dan is Hij van Zijn kindse dagen af verdrukt geworden. Als God het toegelaten had, dan was Hij in

Zijn kindse dagen al gedood door Herodes. Maar Hij moest Zijn leeftijd volbrengen, eer dat Hij sterven moest: " Indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen." "Gij verdrukte!" En waar de druk zo noodzakelijk is, want God komt de druk te besturen en te bewerken, al is het dat Hij dat toelaat. Maar Hij komt u dat wel toe te zenden. En dan hebben we wel menigmaal het oog op die de verdrukker is, en zo weinig oog, op Degene die dat toelaat en dat gaat gebruiken. Want u moet niet denken, dat u geheiligd wordt zonder verdrukking.

En de grote verdrukking, die komt hier aan dat levende volk openbaar, de smarten die zij hebben te dragen, de tegenheden die zij hebben te dragen. Waar de HEERE Zelf van heeft getuigd: "In de wereld zult gij verdrukking hebben, maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen."

En we hebben het zo graag voorspoedig in de wereld, zonder verdrukking. Dan zult ge verstaan, de tranen die geschreid worden, de ellende die doorgemaakt moet worden. En soms druk krijgt van die zijde, waarvan we het nooit van gedacht zouden hebben. Want God geeft de verdrukking, en dan zingt de dichter in oude berijming:

*Geen meerder goed, HEER, Gij mij geven meugt,
Dan dat Gij mij vernedert, en maakt kleine.*

En de nieuwe berijming zegt er van:

*'t is goed voor mij verdrukt te zijn geweest,
Opdat ik dus Godd'lijk recht zou leren;*

"Te zijn geweest" dan staat u er achter, dan ligt het achter u. Maar hier zegt de HEERE het tegen een volk, die daar nog in zitten, die er nog niet achter staan. Gij verdrukte, gij ongelukkige. En als gij hier zo verdrukt wordt hier op aarde, dan zult ge verstaan, dat dan de levende kerk hier op aarde nooit anders zal ondervinden, als gij naar Gods geboden gaat leven. Dan krijgt u nooit anders als verdrukking op aarde, dat moet u niet denken, als dat wel zo is, dan leeft ge niet naar de geboden Gods en in de vreze Gods. Dan leeft ge niet naar de Woorden Gods, maar dan kunt ge met de wereld mee dansen. Want het kan niet samen gaan, de wereld dienen en God dienen. Maar u krijgt die verdrukking, als u God alleen wenst te dienen. Dan zal Hij u de verdrukking niet onthouden. "Gij verdrukte" zegt de HEERE. En als dat volk dat niet ontkennen kan, want dat is dat zuivere adres, hoor, van de kinderen Gods. Dan gaat het niet naar uw buurman die niet verdrukt is.

Die mensen die God wensen te dienen, worden niet meer geduld, daar gaan de deuren voor dicht en dan raakt u uw vrienden kwijt. Ik heb dat al eens meer aangehaald, en dat is nog niet zo lang geleden. Dat een ouderling, van ons eigen kerkverband mij eens opbelde, en die zei: Jongen, als het jou gaat zoals met mij, dan houdt je geen vrienden meer over. Dat zult ge verstaan, de dierbare verdrukking, als ge God wenst te vrezen, dat zal zekerlijk geopenbaard worden.

"Gij verdrukte", zegt de HEERE. Dan krijgt dat volk de belofte: God zal hen er uit halen. Het blijft geen eeuwige verdrukking.

Wel de wereld blijft feestvieren en godsdienst houden, terwijl de kerk in de verdrukking leeft. En het is maar niet één naam, die de HEERE hen geeft, Hij schrijft het volle adres er op, hoor. Want alleen de naam "verdrukking" zou niet genoeg wezen, maar "Gij verdrukte door onweder voortgedrevene."

Ik heb diezelfde tekst eens horen preken. En dan denk ik nog terug aan mijn studenten jaren, toen moest er ook een student bij ons zelf in de gemeente preken, dat vereist werd door Ds. Kersten. En die preekte daar ook over. En ik moest toen na de dienst een dankgebed doen. En ik haalde aan: *Of dat het God mocht behagen, van wat hij gepreekt*

had, dat hij daar ook eens wat van mocht leren. En ik kwam de andere dag op school te zitten, en hij sprak: Ik heb jou gisterenavond horen danken, maar ik geloof, dat je het mijn preek niet zo eens was.

Ik zeg: Ja, jongen, maar heb jij mij dan niet horen vragen, of God je daar wat van mocht leren? Want wat je gezegd hebt, dat is wel waar, maar daar heb je geen kennis aan, aan degenen die de verdrukking hebben en aan het door onweder voortgedrevene, dat zal God je moeten leren. Dat is de noodzakelijkheid, dat God het je alleen zal leren, dat kan geen één wetenschap u leren en geen één academie kan u dat leren. Maar God zal het u leren wat het is: "Gij verdrukte door onweder voortgedrevene".

En als het onweder wordt, dan gaat de lucht betrekken. Dan wordt het licht minder voor uw ziel, het wordt steeds donkerder.

Soms, in het natuurlijk, dat het licht in huis zelfs aan moet, zo donker kan het worden. Als het de dieren aan gaat, in het rijk der natuur, merken de dieren zelfs dat het onweder op komst is. Genoeg veehouders die dat weten, dat het niet buiten de dieren omgaat, als God de HEERE dondert, als de bliksemschichten door het luchtruim schieten en de donder langs de wolken rollen. Dan staat er in Psalm 29:

*'t Schepsel beeft en staat verwonderd,
Als de God der ere dondert.*

En in dat onweder, daar zit dat volk in, die worden daardoor voortgedreven, zij zijn niet thuis! Zij kunnen niet in een schuilkelder zitten, maar worden voortgedreven. Als de wolken los barsten, van het onweder en de ratelslagen beluisterd moeten worden en de stormwind die daar bij aanwezig is. Het is niet alleen maar onweder zonder wind, maar er is ook de stormwind, en daar worden zij door het onweder voortgedreven. En er is een voortdrijven op tweeërlei wijze; er is een voortdrijven in de lucht, en er is een voortdrijven op het land, van het onweder.

Het is nog niet zo lang geleden, dat ik iemand sprak, die hier in Holland geweest was en nu weer terug was naar Canada. En hij schreef toen hij weer thuis was een briefje, dat hij wenste zo'n reis nooit meer mee te maken. In zo een vreselijke storm hadden zij gezeten, dat hij dacht niet anders als voor eeuwig weg gestoten en verpletterd te worden. Dat vliegtuig werd als een lucifersdoosje op en neer geworpen, dat zij dachten, dat er geen houden meer aan was.

"Gij verdrukte door onweder voorgedrevene" dan wordt ge geslingerd. Dan hebt u geen gezicht meer op de veilige haven, maar wordt steeds verder door het onweder voortgedreven. En als u zo een voortgedrevene zijt, dan kunt ge ook niet stilstaan. Dat mag u dan wel eens proberen, maar dat zal niet gaan, want u wordt voortgedreven En dan nu die onweerslagen van dat onweder, dat alles doet wankelen. Gelijk we gezegd hebben, en in de lucht, en op de aarde, maar ook op het water. Dat hebben we zelf ook weleens meegemaakt op een schip, dat door onweder op het water werd voortgedreven. U moet niet denken alleen aan luchtschepen, maar ook de zeeschepen worden voortgedreven. Dat de golven zo hoog kunnen gaan, zodat zij wel huizenhoog of nog meer boven het schip uit kunnen gaan en dan naar beneden klotsen, dat u denkt verpletter te worden onder de golven.

*'k Zucht, daar kolk en afgrond loeit,
Daar 't gedruis der waat'ren groeit,
Daar Uw golven, daar Uw baren
Mijn benauwde ziel vervaren.*

En dan voortgedreven te zijn, zult ge dan straks niet in grote gevaren te pletter lopen? Hoe zult ge straks binnen lopen in de haven der rust?

"Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste? En dan leest ge daar van, wat dat zegen wil, als u in het onweder zit, want dat staat in de Bijbel ook, hoor! Denk eens aan de discipelen, die met de Heere Jezus waren afgevaren. Zij hadden Jezus bij zich, en Hij sliep. En de stormwind kwam op. En wat gingen zij roepen? Dat kunt u vinden in verscheidene Evangeliën, dat zij gingen roepen. En daar heb ik wel eens een paartje mee overgetrouwd, zonder goed na te denken, wat dat eigenlijk te zeggen had voor hen: "Heere behoed ons, wij vergaan". En die vrouw, die ik overgetrouwd had met haar man, hebben niet zo lang met elkander geleefd, zij is vroeg gestorven. En op haar ziekbed in het ziekenhuis, sprak zij mij aan: De trouwtekst wordt bewaarheid, "Wij vergaan!". En dan geen hoop te hebben: "Wij vergaan!".

En dat volk zal dat leren verstaan, met de discipelen wat een onweder is. Dat u denkt voor eeuwig weg te zinken en nooit meer op het vaste land te komen: "Heere, behoed ons, wij vergaan!" Dan moet u niet denken, dat dát niet bang kan zijn en niet angstig is. Zowel angstig in de lucht en zowel angstig op zee als u op een schip zijt. Dan mag u zeeman zijn zoals u wilt, maar als de storm gaat losbarsten, zodat er zeebevingen van komen, dan zult u verstaan wat dat is, als u daar in verkeert. Maar ook op het land zelf, als het onweder komt. Bomen worden geveld, vruchten worden vernield en gebouwen worden weggeblazen door de stormwinden en mensen worden neergestoten door de bliksem van het onweer.

"Gij door onweder voortgedrevene" In zulke benauwde tijden leeft dat volk dan toch, en daar geeft de HEERE Zijn belofte aan. Wat grijpt de een mens een belofte dikwijls aan, die niet waar is, dat ik niet zo'n ongelukkige ben en niet zo'n voortgedrevene ben. Dan zit ik gerust in mijn huis, dan kan ik net zo gerust gaan slapen, als of er geen onweer is.

Jona werd wakker geschud, die leefde ook in het onweer, en men ging hem wakker roepen: Jona wordt toch eens wakker, het is zo'n hevig onweer: "Sta op, roep tot uw God, misschien zal die God aan ons gedenken, dat wij niet vergaan." Ga uw God eens aanroepen, of de stormwind eens bedaren kan. En Jona wist het, voor wie die stormwind was gekomen, en hij zei: "Neemt mij op, en werpt mij in de zee, zo zal de zee stil worden van ulieden; want ik weet, dat deze grote storm ulieden om mijnentwil over komt." Werp mij overboord, en de storm zal bedaren. Anders konden zij het schip niet behouden. "Gij verdrukte door het onweer voortgedrevene."

Paulus spreekt in Handelingen 27 ook van zulke stormwinden op de zee. En toen was het hele schip te pletter geslagen, maar zij waren allen wel aan land gekomen. De één op een plank, een ander op een balk en sommigen zwemmende, maar zij kwamen allen behouden aan land.

En wij hebben zo graag dat de zon zo lief schijnt, en een aangename gestalte geeft. Maar God brengt Zijn kerk in het onweder, daar moet u maar op rekenen, hoor. Wat wel niet meevalt voor het vlees, maar er is toch geen ander kenmerk voor de levende kerk. "Gij verdrukte door onweder voortgedrevene".

En dan gaat de HEERE verder: "Ongetrooste." Dat is het derde kenmerk, het adres van de levende kerk. "Gij ongetrooste" Zij kunnen zichzelf niet vertroosten. Geen mens kan hen vertroosten, want er is geen troost. Zij hebben wel geroepen, en hebben wel gesmeekt, maar er is geen vertrooster. Want om te troosten, dan moet er een vertrooster zijn en een troostbron moet er wezen. Is die er dan niet? Maar zij krijgen geen vertrooster. "Ongetrooste" En de HEERE gaat hen aan spreken, zulke mensen, die geen troost hebben. Die elke dag in droefheid zijn gezeten, in de smarten gebonden zijnde.

"Ongetrooste" Dan zegt de catechismus niet tevergeefs: Wat is uw enige troost, beide in leven en in sterven? O, de troost, dat ik zalige ouders gehad heb? Jawel, als dat waar is, maar dat is geen grond voor uzelf. Een troost dat ik tot die of die kerk behoor en dat is de zuiverste kerk, die er bestaat! Best, maar dat is geen grond om de eeuwigheid mee in te gaan. En zo zijn er zo veel grondjes, waarvan men denkt, dat dát genoegzaam is voor de eeuwigheid. Maar u zult moeten leren verstaan, dat de ziel ongetroost is, als u geen grond bezit, om God te kunnen ontmoeten. Dat u geen grond bezit, als het bloed van Christus niet toegepast is aan uw ziel en dat gij deel gekregen hebt aan het Lam, uit Jesaja 53. Dan bent u ongetroost! Wat is dan uw troost, beide in leven en in sterven, als u geen dierbare voldoening van Christus kent?

Dan kunt u wel menen, dat u getroost bent, als u wel eens aangenaam gezongen hebt. Best, als dat waar is, dat kunnen we niet ontkennen, maar dat is geen grond om de eeuwigheid in te gaan, daar wordt u niet mee getroost met: 'Ik heb vroeger wel eens mee gezongen, ik heb vroeger wel eens mee kunnen praten, ik heb vroeger wel eens gehuppeld van zielevreugd.' Maar nu komt u in de ongetroostheid, dat u niet meer getroost zijt. God alleen moet u gaan vertroosten.

"Gij ongetrooste." En als de HEERE u zo gaat aanspreken, dan hoeven zij niet te twijfelen, of dat ge er zo eentje van zijt. Ongetroosten, zij zijn nog niet getroost, zij bezitten dus niet de enige troost, beide in leven en in sterven. Zij zijn nog niet het eigendom van Jezus Christus, gelijk Zondag 1 zegt: "Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomen betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en also bewaart, dat zonder de wil mijns hemelsen Vaders geen haar van mijn hoofd vallen kan." Dat is de dierbare Troost. Maar dat volk is nog ongetroost: "Gij ongetrooste". En dan gaat de HEERE dat volk wat beloven, als de HEERE hen aangesproken heeft, want de HEERE kent hen. Hij komt Zelf dat volk in de verdrukking te brengen, in het onweder te brengen en in het ongetrooste te brengen, dat er niets meer is dat u kan vertroosten, als hetgeen dat God de HEERE alleen u kan geven. Want Hij zal zijn volk aan komen te spreken, gelijk de oude berijming zegt in Psalm 68: 5

*"In 't kruis geeft Gij hun goeden moed,
Zonder troost zij niet sterven."*

Dat denken ze wel eens, dat zij sterven zonder troost, zonder voldoening, zonder eeuwige borgtocht. Maar de HEERE komt ze aan te spreken en laat ze niet alleen zomaar zitten. Wat een eeuwig wonder dat God hen kent in de omstandigheden, in de verdrukking, in het onweder en in hun ongetroostheid. Hij kent hen, daarom gaat Hij hen zo noemen, want zij hebben geen andere naam meer. En als zij geen andere naam meer dragen als ongetrooste, dan zegt Hij: "Zie." Dan gaat Hij de belofte aan dat volk geven. "Zie" zegt Hij.

En dat "zie" is het opmerkelijke, dat wonderlijke, dat er nog voor zulk een volk een belofte geschonken wordt. Dat er nog voor zulk een volk nog een uitredding is. Dat er voor zulk een volk nog werk voor God de HEERE is. Want zolang gij zelf kunt werken is er voor Hem geen werk, maar God laat u zo ongetroost worden, dat er dan werk voor Hem is. Hebt u van binnen zielenwerk voor Christus?

Dan zegt de HEERE: "Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, Ik zal u op saffieren grondvesten, ik zal uw glasvensters kristallijnen maken."

"Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen" dat gaat de HEERE doen. En dan wordt Sion

vergeleken bij de stad Gods. Hier hebt u de levende kerk, hoor. En ook bij de tempel Gods, die een afschaduwing was van de levende kerk, die daar samen kwamen bij de Verbonds-JEHOVAH. En nu die stad Gods, die zo onbevolkt was, omdat er zo weinig kinderen waren. Zie, zegt dan de HEERE: "Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen." Dat volk heeft dus stenen. Waar komen die stenen vandaan? Die stenen heeft God Zelf gesteld, en Zelf in Zijn Woord vermeld. En die zal Ik gans sierlijk leggen.

En dat kunnen zij zelf niet, al hebben zij nog zoveel stenen liggen, maar die kunnen zij zelf niet bij elkander krijgen, om die gans sierlijk te gaan leggen. Want God maakt een sierlijk werk, gelijk in de schepping alles sierlijk was, er ontbrak niets aan, en zo zal God weer gaan herbouwen.

En Hij begint met de stenen gans sierlijk te leggen, dat zijn de stenen uit Gods dierbaar Woord. Waar zij zelf mee vertroost worden. Maar inzonderheid wijst het niet voor elke ziel apart, maar voor de hele Kerk, dat God Zijn levende stenen gans sierlijk zal leggen. Want God komt levende stenen te maken, hoor. Hij gaat geen dode stenen gans sierlijk leggen, maar de levende stenen. En die levende stenen, komen onder de druk, die komt in het onweder, en die komt als een ongetrooste. En die levende stenen, die zal Ik gans sierlijk leggen. Die blijven dus zomaar niet op een hoopje liggen. Dan wordt dat Gods gebouw herbouwd. Want dat Sion ligt in puin. Dat leren zij, eer dat God u herbouwt, wordt u door God af gebroken. En dan wordt u totaal, tot en met het fundament in puin gelegd. God zal nooit geen stad herbouwen, zonder dat u in het puin komt te liggen. Zo zal elke ziel van de mens afgebroken worden, zodat er niets meer overschiet. Dat is een Goddelijk werk, dat u afgebroken wordt en dat u niets meer overhoudt.

Er zijn wat een sierlijke gebouwen, waar niets van God bij is, dat eigen roem is, eigendunk en eigen wijsheid is. Maar God zal Zijn werk openbaren, dat zal straks openbaar komen. En die stenen, dat is het levende volk, de levende Kerk, hoor. En daar ziet dat levende volk naar uit, dat er nog stenen toegevoegd zouden mogen worden. Uw stenen, dat is een volk, dat van eeuwigheid verkoren ligt, die zo duur gekocht zijn, die door Hem levend gemaakt zijn. En die stenen worden gans sierlijk gelegd. Hoe worden zij sierlijk gelegd? In sommige kerkgebouwen, daar kunt ge die sierstenen zien. Dan wordt de kerk versierd, door de stenen sierlijk te leggen. Dat kunt u in Rijssen ook vinden, in die nieuwe kerk. Want die stenen, die worden apart gelegd, zodat zij in het oog lopen. Zo gaat God Zijn stenen leggen, zodat die in het oog lopen, dat zij voor de wereld zichtbaar zijn, dat God ze gelegd heeft. Dat het geen eigen werk is, dat het geen prutswerk is, maar door die dierbare grote Bouwmeester, dat Hij door dat eeuwig gemaakt bestek, dat Sion zal herbouwen.

"Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen." En als die sierlijk gelegd zullen worden, waar worden die dan gelegd? Die worden straks op dat Fundament gelegd. Zij worden neergelegd in de cement van Gods eeuwige liefde en van dat dierbare bloed van Christus, daar komen zij gans sierlijk in te liggen. Dan worden zij niet in mulle zand neergelegd, maar zij worden in dat dierbare hechte cement vastgelegd op dat Fundament. Dat God daar van eeuwigheid een volk verkoren heeft en Zijn dierbare Zoon daarvoor gegeven heeft. En als de HEERE hen daar vast op komt te leggen, dan worden zij vastgelegd, op elkander en naast elkander, zodat zij nooit meer los kunnen komen, en de hele wereld hen niet meer los kunnen maken. Zo zal God hen samen vast komen te maken, zoals Hij de mens geschapen heeft in het Paradijs. Maar daar hebben wij ons los gerukt. Maar nu zal men nooit meer losgerukt kunnen worden, zo gaat God hen vast leggen. En dat kan de mens zelf niet, daarom zal God het gaan doen. En daarom, die dierbare belofte: Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, zodat het tot een pronkstuk wordt, dat de Gods vreze openbaar komt, dat Gods hand daar in openbaar

wordt, dat Hij dat gedaan heeft.

Want dat is geen werk van de mens, hoor, dat is het werk van die grote Bouwheer. Want God alleen bouwt Zijn kerk, Hij gebruikt er wel eens Zijn middelen toe, maar Hij alleen bouwt Zijn kerk. Hij is alleen de Bouwer en alleen de Zaligmaker.

En als God alleen Zaligmaker is, en Zijn kerk bouwt, dan gaat Hij zeggen: "En Ik zal u op saffieren grondvesten." Dan wijst Hij op die stenen, waarop Hij die neer gaat leggen. Zij worden dus niet het eerst op elkander gelegd, zij worden eerst op dat Fundament gelegd. Wat hier genoemd wordt met de naam: *Ik zal u op saffieren grondvesten*.

En dan is er onderscheid van de vertalers, van wat saffierstenen zijn. De één noemt ze hemelsblauw, een ander noemt ze rood, een derde noemt ze groen en een vierde noemt hen wit. En die alle vier te samen horen bij die saffierstenen.

Dan zult ge verstaan, wat dat zeggen wil, dat hemelsblauw, dat is een hemelswerk. Dat is een grondvest, dat niet van de mens is. Het is de grondvest, die God gelegd heeft, vanuit de hemel, op bergen Hem geweid. En die enige grondslag die daar ligt, ligt in de Drieënige Verbonds God, van daar is het uit de hemel en is het Hemelsblauw.

En dat rood van die steen, dan vindt ge daar het rood van het bloed des Lam, uit Jesaja 53. Zonder Hem zou er nooit geen grondslag zijn. En die groene kleur dan? Dan zegt de Heere: "Want indien zij dit doen aan het groene Hout, wat zal aan het dorre geschieden?" Wordt dan Christus niet met groen vergeleken? Aan het levende Hout? Wat zal er dan aan het dorre geschieden? En die witte kleur, is dan Christus niet heilig geweest en heilig gebleven, zonder enige zonde?

Vandaar die dierbare kleuren: "Ik zal u op saffieren grondvesten." Dat is de zuivere grond, die dat volk mag gaan bezitten. Hebt u grond voor de eeuwigheid, als u straks sterven moet? Want u kunt elk ogenblik sterven en zonder die Grondslag kunt u de eeuwigheid niet in, hoor. Dat wil ik u wel zeggen, dan vergist ge uzelf! Sommige mensen denken dat dát niet nodig is, dat ge geen grond nodig hebt. 'Ik ben altijd getrouw naar de kerk gegaan, altijd mijn plicht vervuld, en wel eens een psalmversje gehad.' Best, dat keuren we niet af, maar denkt er om, u moet op die Grond zijn als de slagregens komen. Dan is u niet als de dwaze bouwer, die zijn huis ging bouwen op de zandgrond. Maar God gaat Zijn huis bouwen op de Rotssteen, op dat enige Fundament Jezus Christus. Waar van de dichter zegt:

*Wien heb ik nevens U omhoog?
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens U toch lusten?
Niets is er, waar ik in kan rusten;
Bezwijkt dan ooit, in bitt're smart,
Of bangen nood, mijn vlees en hart,
Zo zult u zijn voor mijn gemoed
Mijn Rots, mijn Deel, mijn eeuwig Goed.*

Dat is het Fundament, Hij heeft een eeuwige voldoening teweeg gebracht, Hij is opgestaan uit de dode, opvaren ten hemel en zittende aan de rechterhand des Vaders. Hij heeft met een eeuwige voldoening, aan dat eeuwige Verbond voldaan, dat van geen wankelen weet. En dat Fundament, dat kan door geen één mens meer weggenomen worden, dat is de vastheid van de Kerk.

*Ik weet, hoe 't vast gebouw van Uwe gunstbewijzen,
Naar Uw gemaakt bestek, in eeuwigheid zal rijzen;*

En daar worden zij nu opgelegd. "Ik zal u op saffieren grondvesten" daar worden zij

allemaal op vastgelegd, al dat volk. En of u nu komt uit het westelijk deel van het geschapene, of uit het oostelijk deel, uit elk deel van de wereld dan ook, maar zij komen allemaal op dat ene Fundament. Want er is geen ander Fundament te leggen dan Jezus Christus. En als u anders gebouwd wordt, dan hebt u het mis! Dan hebt u een verkeerde grondslag. En vandaar de Grondslag moet goed zijn, opdat u herbouwd zal worden. En de noodzakelijkheid, van die herbouwing op die enige Grond, dan krijgt dat volk straks een hoop, ik ben niet meer gebouwd op mijn eigen grondslag, maar ik ben gebouwd op de eeuwige Grond, die God uitgedacht heeft voor Zijn volk. En daar ligt de Grondslag:

*Zijn grondslag, zijn onwrikb're vastigheden
Heeft God gelegd op bergen, Hem gewijd.*

Waar de HEERE van getuigt: "De Steen, dien de bouwlieden verworpen hadden, is tot een Hoofd des hoeks geworden." God heeft Hem tot een Hoofd des hoeks gelegd heeft.

"Ik zal u op saffieren grondvesten. En uw glasvensters zal Ik kristallijnen maken." Dat wordt de Gods stad, de tempel, die geestelijke tempel. De levende kerk, die krijgen ook glasvensters: "Uw glasvensters zal Ik kristallijnen maken." Wat wil dat zeggen? Als u glasvensters krijgt van kristallijn, dat wil zeggen, dat u Licht van buiten krijgt, dat u nog in het donker verkeert, anders hebt u geen glasvensters nodig. En dat eeuwige wonder, dat er voor dat volk Licht komt.

*Een licht, zo groot, zo schoon,
Gedaald van 's hemels troon,
Straalt volk bij volk in d' ogen.*

Dat zong die oude Simeon. Dat eeuwige Licht, dat in de ziel komt af te dalen. "Ik zal uw glasvensters van kristallijn maken" dat zal God doen. Dat dierbare Licht gaat in de ziel schijnen, dat nooit meer uit te blussen is, omdat Hij Zelf in het donker is geweest. Daar heeft Hij uitgeroepen: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Dan zal het Licht van God u gaan beschijnen. En als God dat gaat doen, dan zal dat dierbare Licht nooit meer uitgaan.

En dan is de Engelse vertaling: "Ik zal uw glasvensters van agaath maken." Dat is wel een iets andere vertaling, maar het wijst ons, dat de kerk hier op aarde, in een onheldere toestand blijft. Dat men dan soms maar eens een ogenblikje, dat dierbare Licht ontvangt. Dan is dat wel waar, de kerk blijft hier nog niet volmaakt in het eeuwige Licht. Want de agaathramen zijn iets helderder, dan onze matglazen. En dan zult ge verstaan hoe de Engelse vertaling dat bedoelt: "Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht." Dan zullen wij God aanschouwen. Wat dat zal wezen, als hier dat Licht er al door komt, wat zal het dan wezen? Dan is het eeuwig Licht en zal er nooit geen donkerheid meer zijn. Daar zullen geen onweersbuien meer zijn, er zullen geen bliksem stralen meer zijn, er zal geen verdrukkingen meer zijn, maar eeuwig Licht zal het daar zijn. Daar zal het nooit meer donker kunnen worden, want God Zelf woont daar in het midden van dat volk.

Als de HEERE daar die glasvensters zal geven, laat die dan van Agaath zijn, maar God geeft dat dierbare Licht. Dat is het vooruitzicht voor hen.

En als dat volk dat vooruitzicht krijgt en de boodschap krijgt, wat het straks zal wezen in het vooruitzicht, als de kerk hier op aarde voltooid zal wezen, als de strijdende kerk. Want het blijft hier een strijdende kerk, tot hij straks over zal gaan in de triomferende kerk.

3. "Ik zal uw poorten van robijnstenen maken."

Ik heb dus kort te wezen. Wat zijn poorten? Dat zijn uitgangen en ingangen.

Dan heeft dat volk van zichzelf geen éne poort meer. Zij hebben geen uitgang en geen ingang meer, zij kunnen niet meer naderen tot God, en God nadert niet meer tot hen. Alles is gesloten, de hemel is gesloten en terug naar het aardse is ook gesloten. Maar dan zegt de HEERE: "Ik zal u poorten maken van robijn stenen" zodat gij uit en in kunt gaan, zodat u weer kunt adem halen:

*Ik zal, nu ik mag ademhalen,
Na zoveel bangen tegenspoed,
Al mijn geloften U betalen,
U, Die, in nood, mij hebt behoed.*

Dat volk zal dan een ingang vinden en ook een uitgang vinden. En dan krijgt dat volk een toegang naar die dierbare Borg en Middelaar en tot God de Vader. Want u kunt nooit tot de Vader komen, dan door Christus, dat is de Poort. " Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden."

En zonder Christus komt u nooit tot God de Vader. En daar ziet dat arme volk nu naar uit, dat door onweder voortgedreven wordt, en in de verdrukking zit, om weer een thuiskomst te verkrijgen, en eens aan het Vaderhart gedrukt te mogen worden. Welnu, zegt de Heere, dat zal Ik doen. En daar komt dan niets van ons bij. God zal het doen, en Hij is een Waarmaker van Zijn Woord. Want ook de vervulling komt, hoor. Dan zal Hij Zich niet onbetuigd laten, dat volk zal straks voor eeuwig naar de Vader terug gebracht worden. Hier menigeen aanvankelijk, maar straks zullen zij daar allemaal in delen, geen één uitgezonderd. Door die Uitgang en die Ingang, dat zijn de Poorten, waar het recht gehandhaafd wordt. Want zij krijgen recht om tot God de Vader te mogen gaan, en zij zullen dan eeuwig delen in Uws volks genoeg.

Dat zijn die poorten van robijnstenen. En die robijnen, die weten we hoe die zijn, die gelijken op een karbonkel, maar die is alleen iets roder van kleur. En u krijgt nooit geen toegang, als dat bloed van Christus nog niet toegepast is. Dat moet God de Vader doen, want u kunt u dat zelf niet toepassen. Ge kunt wel zien, dat het er is, maar toepassen kunt ge dat niet.

Maar God zegt: "ik zal dat maken, ik zal uw poorten van robijnen maken." En als God dat Zelf gaat maken, dan gaat Hij dat Zelf aan uw ziel toepassen. Want dan mag u zich wel eens vertroosten, dat het er is, maar daarom bezit ge het nog niet, dan blijft u in het gemis. Maar God zal dat gemis gaan oplossen voor dat arme volk van God en de verdrukking werkt mee om daar gebracht te mogen worden. En dat door onweder voortgedreven werkt mee. Al heeft de satan daar geen erg in en de wereld heeft daar geen erg in, maar God zal dat toelaten, en dan zult u zeggen: "'t Is goed voor mij, verdrukt te zijn geweest."

Wat mij dichter bij God de Vader gebracht heeft, het heeft mij dichter bij de hemelsgezindheid gebracht, dichter bij de eeuwige gelukzaligheid gebracht. En als de HEERE dat zal maken, die eeuwige Poort, waar de mens de poort der hel geopend heeft, maar Hij heeft de eeuwige Poort der zaligheid geopend. En dan zegt de apostel Paulus: " Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwaamer tijd."

Dan worden de gebeden weer geopend, dan krijgen zij een toegang tot de troon der Genade. De toegang, maar ook de gemeenschap, met God de Vader, met God de Zoon, en met God de Heiligen Geest. Zij krijgen een toegang met dat Drieënige Goddelijke Wezen. En zij krijgen gemeenschap met elkander, met al die zuchters, hoor, die tot God de Vader mogen naderen, en door die Poort te mogen ingaan.

En als zij door die poorten mogen ingaan, dan zegt Hij: "Ik zal uw poorten maken van robijn stenen, en uw ganse landpalen van aangename stenen."

Wat zijn dan die landpalen?

Dat zijn de grenspalen, van die stad Jeruzalem. Dat wil zeggen: Dat zijn de scheidsmuren tussen de wereld en de Kerk. "Die zal Ik tot aangename stenen maken." Dat zal God maken, hoor! Dan zouden we zeggen: Zijn er nog van zulke stenen in onze dagen? Zijn er nog zulken, waar God van zegt: "Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen?" Dat is een Gods werk, dat is geen mensen werk en dat is geen kerkelijk werk, maar dat is een Gods werk. God maakt zielen sierlijke stenen en aangename stenen voor hun landpalen. Zodat er een afscheiding komt van de wereld, en dat dát sieraad zal uitblinken. Want de godsdienst is geen sieraad, maar de Godsvrees is een sieraad. En dat zal God in hen zo sierlijk leggen, dat zij voor Zijn aangezicht zullen wandelen, gelijk de Psalmddichter zegt in Psalm 68:7

*Gelijk een duif door 't zilverwit,
En 't goud, dat op haar veed'ren zit,
Bij 't licht der zonnestralen,
Ver boven and're voog'len pronkt,
Zult u, door 't Godd'Ijk oog belonkt,
Weer met uw schoonheid pralen.*

Dat zal God doen, hoor, de ganse landpalen met aangename stenen. Niet maar de tempel alleen, en niet de stad Sion alleen, maar met de ganse landpalen. Hun hele handel en wandel zullen afgescheiden worden van de wereld, zij krijgen een sierlijk leven, waar God in verheerlijkt wordt. God wordt verheerlijkt in Zijn eigen werk, en zij mogen de blijdschap daarvan ervaren, wat God komt te doen, in de voltooiing. Zouden zij dan, die in beginsel hier op aarde de voltooiing reeds mogen smaken, straks niet eeuwig genieten? Daar krijgen zij zeker en stellig een oog op, dat die niet uit zal blijven. De kerk wordt straks herbouwd, en daar gaan we dan eerst maar van zingen, om des tijds wil Psalm 69: 14

*Gij, hemel, aard' en zee, vermeldt Gods lof,
Laat al wat leeft Zijn trouw en goedheid prijzen;
Want God zal aan Zijn Sion hulp bewijzen,
En Juda's steen herbouwen uit het stof.
Daar zal Zijn volk weer wonen naar Zijn raad;
God eeuwig hun Zijn volle gunst betonen;
Daar zullen zij, Gods knechten met hun zaad,
Zij, die Zijn naam beminnen, erflijk wonen.*

Toepassing

Voorwaar die beloften zullen niet falen. Menselijke beloften kunnen falen, maar Gods beloften zullen niet falen. En als dan de kerk leert verstaan, met welke dierbare Grondvesten zij te doen hebben, dat zij bij ogenblikken mogen uitroepen: Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tien duizend. Zijn gehemelte is enkel zoetheid, en al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Zulk een is mijn Liefste; ja, zulk een is mijn Vriend, gij dochters van Jeruzalem!" Hij is de vaste Grondslag van Zijn ganse Kerk, om straks eeuwig te triomferen met Hem. Hij triomfeert dus, en de strijdende kerk is nog op aarde.

En wat zal het wezen voor de mens, als we niet sierlijk gemaakt worden. We zijn sierlijk geweest in de staat der Rechtheid, en toen konden wij vallen. En wij moeten hersteld

worden in Christus, dat wij niet meer kunnen vallen en straks ook niet meer kunnen zondigen. Dat zal het einde wezen. Maar hier op aarde zal het zonde blijven, en hebben wij dat dierbare bloed van Christus telkenmale nodig.

Maar wat zien we dan toch, dat menigmaal de levende kerk vanaf in het begin, maar ook alle eeuwen door is verdrukt geworden. Want Israël is verdrukt geworden vanaf Egypte. En dan ging het niet meer over Egypte, maar hier in onze tekst gaat het over Babel. En het gaat wel over de verwoesting, nadat zij Christus verworpen hadden. Zodat er zo weinigen overbleven waren, en die Kerk is verdrukt geworden. De levende Kerk, hoor, die Christus gaarne aannamen. In die tijd moet gij in het bijzonderheid zien, niet alleen, dat zij in ballingschap gekomen zijn, want toen hebben zij zelf de tempel hersteld en herbouwd. Maar de tijd nadat zij Christus verworpen hadden, door Herodes en Pilatus. En dan zult ge verstaan, door Jood en heidenen is de levende kerk vervolgd en verdrukt is geworden.

Wat zal het dan zijn, in het einde van dit grote wereld gebeuren, dat de grote verdrukking aanstaande is? En die gaan we tegemoet, of we dat willen weten of niet, dat is voor onze rekening. En ik geloof dat we daar zeer dicht bij gekomen zijn, naar mate dat de Heere het toelaat, wat de mens uitvindt, dat het steeds meer broeit naar onweder, denkt daar maar niet te licht over. Of leest u de kranten niet, wat er in de wereld al gaande is? Gelooft u dat nog? Dan spot de mens er mee. Men heeft meerdere malen ook met onze prediking gespot. Als de kerk dan uitging, dan waren er voorbijgangers die vroegen wel eens: En, heeft de dominee jullie weer goed bang gemaakt? Ik ga u niet bang maken, maar de werkelijkheid komt straks, van de grote verdrukking, waardoor de kerk wordt gelouterd en op dat enige Fundament straks eeuwig zullen binnen komen.

En dan zullen al degenen die geen verdrukking hebben gehad, maar zelf de Kerk verdrukt hebben, eeuwig omkomen.

Denk, maar eens aan de Pinksterdag, er werden op die dag drieduizend bekeerd, en later nog tweeduizend, maar men gedoogden niet dat de kerk herbouwd werd en dat er sierlijke stenen gelegd werden. Zij werden vervolgd en werden over de ganse aarde verspreid. God zal hen straks samen gaan roepen, en die Bouwheer is nog aan het bouwen en is nog aan het werk. En om kort te zijn, jong en oud, u kunt nog gebouwd worden, u kunt nog levende stenen worden, het werk is nog niet af.

En daar zien we nog naar uit, eer dat wij sterven, dat God ook hier nog enkele stenen wil toevoegen. "Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen." Dat u in dat Gods gebouw opgenomen mag worden, dat u er niet buiten zal blijven staan. Dat u niet maar een uitwendig lid zal wezen, maar van Godswege als een sierlijke steen gelegd zal mogen worden, dan zult ge door de poorten ingaan, die van robijnstenen zijn.

Wil dat zeggen: Gaat in, door uw belijdenis, gaat in door uw doop? Zovelen hebben de doop wel ontvangen, maar wat maakt men van de doopbelofte, die wij gedaan hebben voor de preekstoel? Velen hebben belijdenis gedaan, en wat maakt men van de belijdenis die men gedaan heeft? Wat hebben wij gedaan met het lidmaatschap?

Zijn wij als sierlijke stenen gelegd, wat God gedaan heeft? Zijn zij sierlijke stenen voor Gods aangezicht geworden? Dan zult ge verstaan, dat we aan het uiterlijke niet genoeg hebben, maar van het innerlijke werk van God Drieënig, wat we voor onze ziel nodig hebben. Hij moet ons bouwen, tot de eeuwige tempel, die straks niet meer verwoest zal worden maar straks eeuwig zal herbouwd worden en eeuwig voltooid zal zijn. En dan zegt Zacharia, als de HEERE dan die Sluitsteen zal geven, dat zij toeroepen: "Genade, genade zij denzelven!"

Daar sprak Ds. Ligtenberg nog over, toen hij op zijn ziekbed lag. En hij sprak: Als ik nog eens beter zal worden, dan zal ik daar zeker over preken: "Genade , genade zij

denzelve!" Dan is de kerk voltooid. Eeuwig voltooid zal het zijn, om uit genade binnen te komen, en God eeuwig te verheerlijken, dat gaat dat volk tegemoet.

Nog een korte spanne tijds, en de wereld is ten einde. De bommen liggen al klaar, om dan de zware verdrukking door te moeten maken en wie zal dat doorleven? Als God dat op Zijn tijd loslaat, wat zal er dan geschieden?

Ik heb al zo menigmaal gelezen in de Bijbel, en dan zegt men wel, u moet niet alles zo letterlijk opnemen, *maar toch zal het derde deel gelouterd worden. En dan zal de wereld, twee derde deel moeten gaan verliezen, als God Zijn levende kerk zal gaan louteren, om hersteld te mogen worden.*

Wat een eeuwig voorrecht, wat noodzakelijk is, als mensen zulke sierlijke stenen zullen krijgen. Ook dat is ver zoek in onze dagen. Waar vindt men de sierlijke stenen, en in huis, en in de kerk, en in ons vaderland, en in de ganse wereld? Zij zijn er gelukkig nog wel. Want weet u wat die saffierstenen en die kostelijke stenen zijn? Die mogen onder het stof komen, maar zij veranderen niet. Dat heb ik nauwkeurig onderzocht, opdat ik mij niet zou vergissen.

Het is ook de letterlijke waarheid, dat er eens een vrouw was, die haar ring verloren had, met zo'n steen. En die minstens meer dan een jaar in de grond gelegen had, de sneeuw en de regen waren er overheen gekomen. Het was dus in het stof bedolven. En na dat jaar vond zij die steen terug, maar de steen was nog goed. Al de stof kon er zo af, maar de steen was hetzelfde gebleven.

Zo is het met Gods werk, dat verandert niet, hoor. Gods genade zult ge niet verliezen, dat kan niet! God zal straks het stof van al Zijn begenadigd volk weg doen. U moet niet denken, dat God dat er op laat, dat moet u niet denken, hoor. Het zal er af gaan straks, zodat u niet meer met de wereld mee kan doen en niet meer met de wereld mee wil doen en dat zij dat volk niet meer zullen verdrukken, die zo wensen te leven. Dat zal de Heere verwekken. En van daar zal de Heere straks voor Zijn ganse Kerk kristallijnen maken, zodat zij Licht mogen krijgen. Hebben wij die niet nodig in de huizen, in kerken en in de wereld, mensen met Licht? Dan wordt er licht gezocht in de kunde van aardse onderwijzingen. En dan willen we alles niet afkeuren, maar er is geen Licht van boven, van het genade leven, dat wordt gemist. Men gaat Gods Woord verwerpen en verachten, als of de Schepper, geen Schepper was en dat de Herschepper Zijn kerk in de steek zal laten. Maar God zal Zijn Sion herbouwen uit het stof en Zijn Naam zal eeuwig groot gemaakt worden. Dat volk krijgt een eeuwig blij vooruitzicht. Het onweder zal straks ophouden, de laatste onweerslagen zullen gehoord worden, de laatste verdrukking zal geleden worden en door de laatste poorten zullen zij ingaan, en hun landpalen zullen eeuwige sierstenen zijn. Het waren eerder losse stenen, maar dan zullen zij God ter ere leven.

En dan moet ge eens gaan denken: Is dat God ter ere, dat onze sabbatdagen zo ontheiligd worden, dat men alles mag en alles toe gelaten wordt, in onze dagen? Zijn dat sierstenen, noemt men dat sierstenen?

Dat er zoveel geld nodig is, opdat men meent 'dat het Sion wel waardig is' dat er ruimte gemaakt moet worden voor de wereld in de kerk. Denkt u dat, dat het zo goed is? Zijn dat sierstenen? Dan moet men zeggen Nee, dat zijn geen sierstenen. Dan wordt het anders, God zal sierstenen maken, dan komt Hij aan Zijn eer, en dat volk aan de zaligheid. Want, ik ga u toch zeggen: Dat het toch aangenaam is, als ge zulk een leven krijgt, dat niet "gij" aan uw eer komt, maar "God" aan Zijn eer komt.

Geef dan eeuwig' eer

Onzen God en HEER;

En dat is het blij vooruitzicht voor de Kerke Gods. Hij geve nog dat we geen achtergeblevene mogen zijn, maar dat ge bij die Kerk straks ingesloten mocht zijn. Dan zult u ingaan straks en eeuwig triomferen, even als de levende Kerk die al binnen is, die al thuis zijn. En straks wordt het één gebouw, eeuwig vast aan elkander en met elkander, aan de Drieënige Verbonds God. Zullen wij daar ook bij zijn? Zou u daar geen zin in krijgen, zou u er geen hoop op krijgen, zou u er geen moed op krijgen? Zou u er niet naar uit zien, naar het einde van het Borgtochtelijk werk? God werke nog onder ons en in ons uit genade. Amen

Slotzang Psalm 102: 9

*Als voor 't oog der nageburen,
 Gods ontferming Sions muren
 Weer zal hebben opgebouwd
 En 't Zijn heerlijkheid aanschouwt;
 Als Zijn goedheid op de klachten
 Des verdrukten en verachten
 Letten zal en 't onheil weren;
 Dan zal elk Hem juichend eren.*

13. Predicatie over 1 Koningen 10: 2

De koningin van Scheba op bezoek bij Sálomo

Zingen Psalm 86: 5

Lezen 1 Koningen 10: 1 t/m 13

Zingen Psalm 72: 5 en 6

U vindt ons tekstwoord voor vanavond in 1 Koningen 10: 2 en wel dit gedeelte:

En zij kwam tot Salomo.

Tot zover.

Een welbekend gedeelte uit Gods Woord, dat wij zo menigmaal hebben gelezen en waar ook meerdere malen over gesproken is. Maar voor elk mens geldt de vraag: Zijn wij ook in ons leven ooit tot Dien meerdere Salomo gekomen, gelijk de koningin van Scheba naar Jeruzalem is gegaan, tot de koning van Israël?

Zij was maar niet alleen tevreden, met het alleen aanhoren dat hij er was. Niet alleen tevreden met hetgeen dat zij vertelden van hem: Zijn wijsheid, zijn grootheid, zijn heerlijkheid, enz. Nee integendeel, dat heeft haar juist gaande gemaakt, dat zij niet blijven kon waar zij was.

En dat zal elk mens hier moeten leren, om eens een keer van ons eigen plaats uitgedreven te worden, naar die meerdere Salomo, Die daar Zelf van getuigd heeft: "En ziet, meer dan Salomo is hier!"

De Heere neemt haar tot een voorbeeld, toen Hij zelf op aarde was. "De koningin van het zuiden zal opstaan in het oordeel met dit geslacht, en hetzelfde veroordelen; want zij is gekomen van het einde der aarde, om te horen de wijsheid van Salomo; en ziet, meer dan Salomo is hier!"

En u? Ge leeft onder Godsgetuigenis, onder Woord en Sacramenten en dan nooit uitgegaan, nooit bij Die Sálomo terecht gekomen? Wat zal het dan straks wezen, als u Die Sálomo zal moeten ontmoeten als Rechter. Nu is Hij nog gezeten op Zijn genadetroon, maar straks komt Hij als Rechter en zal dan oordelen over levende en doden. Gelukzalig zijn zij, die gelijk een koningin van Scheba tot Salomo uitgedreven zijn, dat dan alzo de zielen door Gods lieve Geest uitgedreven worden tot Christus, de meerdere Salomo.

Daar ga ik met u over spreken over: ***De koningin van Scheba op bezoek bij Sálomo.***

In dan wijs ik u

1. In de eerste plaats op: Haar komst tot Salomo.
2. In de tweede plaats op: Haar ontvangst bij Sálomo.
3. En in de derde plaats over: Haar lof over Sálomo.

Ik spreek dus met u: *De koningin van Scheba op bezoek bij Salomo.*

- Haar komst tot Salomo.
- Haar ontvangst bij Salomo.
- Haar lof over Salomo.

Zij moest zeggen: "De helft is mij niet aangezegd. "Dat was van een aardse Salomo. Wat zal het dan wezen straks, als u hier bij Die Geestelijke Salomo terecht mag komen. Dan zult u boven de koningin van Scheba wel uit leren roepen: "De helft is mij nooit aangezegd!" Al Gods kinderen zullen straks

komen in het hemelse Jeruzalem, om daar eeuwig te blijven, om nooit meer weg te gaan. Maar dan zullen wij hier de Weg moeten leren, naar Hem, Die nu gezeten is op Zijn troon.

1. Er wordt hier gesproken: "Zij kwam tot Salomo."

Dat is een persoonlijke zaak. En dat zal elk voor zichzelf moeten weten of hij ooit in zijn leven die gang heeft gemaakt. Van nature doen wij dat niet, dan zal niet één mens die gang met haar maken naar Sáiomo. Maar God weet middelen en wegen om een mens te gaan vervullen met zulk een onoplosbare vraag, dat al de wijzen in het oosten, al de raadslieden en alle mensen niet kunnen helpen. Want er is een aanleiding geweest, hoor, dat de koningin van Scheba naar Salomo ging. Ze was een heidin, een afstammeling van Cham, die onder de vloek ligt. En dan heengaan naar een koning van Israël? Waartussen die tweeërlei volken de grote vijandschap ligt, die geen gemeenschap met elkander hebben. Vandaar het grote wonder, dat er staat beschreven: "En zij kwam tot Salomo."

Hoe is zij daar gekomen en wat is daar de aanleiding voor geweest, om uit dat donkere Arabië naar Jeruzalem te gaan, om die grote reis te gaan maken? Had zij geld gebrek? Neen! Deed zij het uit staatsbelangen? Ook dat niet. Was het een vriendschappelijk bezoek? Ook dat niet.

Dat kunt gij bijna elke dag in de couranten lezen, dat vorsten wel eens naar elkander toegaan. Maar zulk een bezoek was het niet van de koningin van Scheba. Nee, de aanleiding was anders, zij had een gerucht gehoord, dat was doorgedrongen in haar land, aangaande Salomo.

Zij had hem nog nooit gezien, maar al had zij hem dan nog nooit gezien, er werd over die koning in haar land gesproken. En wie dat gedaan hebben, dat staat niet in Gods Woord vermeld. Wij kunnen wel gaan gissen, maar het staat niet letterlijk vermeld. Maar Salomo bedreef zelfs handel met die plaatsen en hij haalde goud uit Ofir vandaan. En zouden zijn scheepslieden dan niet van hun koning gesproken hebben in dat donkere Arabië?

Gewis, die hebben niet gezwegen van hun koning. Zo is het gerucht in een middellijke weg tot haar doorgedrongen in het koninklijke paleis. Ze heeft gehoord van de koning van Israël, van zijn grootheid, van zijn heerlijkheid en van zijn wijsheid, maar bovenal van de Naam des Heeren. Want het gerucht ging niet alleen, dat hij zo wijs was en dat hij zo groot was, maar hoe dat Salomo aan die wijsheid is gekomen en hoe dat God de rijkdom hem gegeven heeft. Dat heeft hij niet van zichzelf. Welnee! Dat heeft God de Heere hem gegeven. Vandaar de Naam des Heeren, Die was er aan verbonden aan Salomo. De Heere had Salomo in zijn jonge jaren genade gegeven en hem gevraagd: "Begeer nu wat Ik u geven zal". En hij had gesmeekt om wijsheid: "Geef mij nu wijsheid en wetenschap." Welnu, de Heere had hem wijsheid gegeven. En dat heeft de Koningin van Scheba gehoord, dat hij wijsheid van God verkregen had.

Geen wijsheid van de mensen, gelijk in onze dagen. Die ook zoveel wijsheid bezitten, maar daar staat God buiten. Maar hier is een koning, die wijsheid bezit vanuit de hemel vandaan. En die zal een ander beleid voeren in zijn koninkrijk.

En nu naar zulk een vorst te gaan, die God vreest en die van Hem wijsheid heeft verkregen en rijkdom heeft geschonken en die daar regeert in gerechtigheid in de Naam des Heeren: "Een koning van Israëls God gegeven".

Dat was Sálomo, en daar had zij van gehoord, dat gerucht was tot haar doorgedrongen. En dan staat zij hier ook als een afbeelding, deze koningin van Scheba, hoe dat God de Heere mensenkinderen aan de weet doet komen dat er een meerdere Sálomo is, Die met zulke wijsheid bekleed is en Die de wijsheid Zelf is. Die méér rijkdom bezit dan ooit

Sálomo gehad heeft, Die méér in gerechtigheid bezit, als dat Sálomo ooit gekend heeft. Dat gerucht van dat Evangelie, van vrije genade in Christus, dat laat de Heere prediken. En wie zal straks durven zeggen, dat hij dat gerucht nooit gehoord heeft? Daar komt de Heere op terug, dat zullen zij in Rijssen toch zeker niet kunnen zeggen: Heere, wij hebben nooit van die meerdere Sálomo gehoord.

En dan volgt Sálomo op David, hoor, daar gaat een David aan vooraf. Als u dat maar nooit vergeet! David in de trappen der vernedering, afschaduwende de Christus, en Sálomo, in de trappen van Christus verhoging. Om de verworven heilsdaden als de Vredevorst aan de zielen toe te dienen. Zovelen gaan naar Sálomo, zonder een David, zonder af te dalen, zonder ooit te leren, geliefden, hoe dat God aan Zijn eer is gekomen, om Zijn deugden op te luisteren, om zondaren te zaligen. Zovelen slaan David over, die gaan zo naar Sálomo.

Zij heeft een gerucht gehoord, aangaande Sálomo, dat is: *De Vredevorst*. Daar is de vrede reeds gesloten vanuit de stilte der eeuwigheid, tussen een Drie-enig God, maar in de tijd voldaan. Hij heeft al de eisen van God voldaan:

De schuld Uws volks hebt G' uit Uw boek gedaan;

Ook ziet Gij geen van hunne zonden aan.

Hij heeft de dood vernietigd, de satan de kop verpletterd en de Vader heeft Hij bevredigd, de weg ontsloten en Zijn volk vrijgemaakt. Zij zullen straks allen tot Hem komen. En dat gerucht gaat door over de ganse wereld.

Maar zullen wij doen gelijk deze koningin van Scheba, of zullen wij doen gelijk menigeen, die dat gerucht wel horen en dat zullen zij niet ontkennen, maar die blijven waar ze zijn? Zij worden nooit vervuld met raadsels, zij worden nooit uitgedreven naar Sálomo, die kunnen gerust voortleven met alles wat zij gehoord hebben. Zij hebben de tijding aangenomen, zij zijn er gerust mee gaan slapen en gaan werken en zij laten Sálomo aan Zijn plaats en zij blijven ook aan hun plaats. Zij gaan niet uit naar Sálomo en hun ziel moet niet gered worden, zij hebben geen vrede nodig.

Daarom het wonder: "Zij kwam." En dat eeuwige wonder, als gij er één ziet gaan naar zulk een Koning. Een koningin nog wel. Ik zou het ook onze koningin wel gunnen, dat mag u gerust weten van mij, dat zij eens heenging naar die meerdere Sálomo. Als wij dat eens in Nederland vernamen, als wij dat eens horen mochten in Nederland, dat onze vorstin de reis ging maken naar de meerdere Sálomo. Dat zij het niet meer houden kon in haar eigen land, niet meer houden kon in de schouwburgen, niet meer houden kon in de tenten der ijdelheid en niet meer houden kon in de gemakkelikheden van het vlees. Dat kon de koningin van Scheba niet meer, afgelopen was dat! Zij had ook rijkdom en tenten der ijdelheid genoeg. Maar als God de Heere dat gerucht in de ziel laat doordringen, dan is het een onmogelijkheid om daar te kunnen blijven. Dan gaat zij uit haar eigen land. En dan vraagt zij niet aan haar ministers wat denken jullie daar van. Zij is vervuld met raadselen. En dan zegt de grondtekst daarvan, dat haar hart vervuld is met levensvragen. Dus maar geen raadselen gelijk Simson er een opgaf bij zijn bruiloft, maar levensraadsels in haar ziel. En nu wist zij daar geen oplossing voor. Daar wisten al de wijzen geen oplossing voor. Want ook in de oosterse landen, ook in Arabië waren wijze mensen genoeg, maar niet één mens kon de levensraadselen op lossen van de koningin van Scheba.

Daar liep zij met levensraadselen, en dáár kwam zij straks met raadsels tot de koning Sálomo. Had zij die niet gehad, dan zou zij niet gegaan zijn.

En zolang gij nog niet met onopgeloste raadsels loopt, gaat u niet uit. Al weet u het verstandelijk nog zo goed, maar gij zult niet uitgaan. Maar als er in uw ziel door Gods

Geest gewerkt wordt, dat de levensvragen in uw ziel gaan oprijzen die niemand kan oplossen, dan komt er een uitgaan tot Hem. Welke levensvragen? Wel als God u gaat wijzen, hoe dat gij geschapen zijt in het paradijs en hoe dat gij in rekening staat met het Goddelijke Wezen, hoe dat gij ooit straks voor God zal moeten verschijnen, hoe dat wij ooit in de verzoende betrekking met God zouden moeten bekomen.

Die levensvraag: Elk ogenblik te kunnen sterven en hoe moet ik dan voor God verschijnen?

Daar wisten zij in Arabië geen raad voor, niemand kon haar de oplossing geven. En daar zit nou deze vrouw, deze koningin met zulken levensvragen. Met raadselen voor de ziel staat zij en zij weet niet hoe dat nu moet, hoe dat de schuld nu ooit vergeven zou worden.

Sommigen weten het zo makkelijk. Maar dát wordt een heilgeheim, dat haar uitdrijft naar Sálomo. Niet te weten, hoe ik ooit in verzoende betrekking met God zal raken, hoe dat ik ooit vrede voor mijn arme ziel kan krijgen, hoe dat ik ooit voor God zal kunnen bestaan en gemeenschap met de Heere zal verkrijgen. Hoe moet dat nu? De noodzakelijkheid, dat het zal moeten gebeuren, maar hoe zal dát nu kunnen?

En nu, hoort zij van Sálomo, de grote wijze koning, dat die misschien de raadselen voor haar kan oplossen. Waar moet zij anders heen?

Waar moet nu zulke ziel heen, die met zulke levensraadselen loopt? Die dus bekend gemaakt is aan zijn ellende staat, die de schuld voor ogen staat, onhoudbaar in zichzelf, die radeloos en reddeloos over de wereld gaat lopen, waar moet zulken ziel heen? Er is geen andere weg en er is niemand die de raadsels oplost, als straks heen te gaan naar Die meerdere Sálomo. Al haalt daar de wereld de schouders voor op en al blijven al de godsdienstige mensen aan de plaats.

Maar de koningin van Scheba kan niet aan haar plaats blijven, zij gaat die grote tocht maken. Dat is maar geen klein reisje geweest. En menige ziel komt het aan de weet, dat het ook geen klein reisje is. Dat u er niet komt met een modern vliegtuig, zoals in onze dagen. Per vliegtuig naar de een of andere koning, zo is het niet. Integendeel, dan zullen zij in Arabië de schouders wel eens opgehaald hebben voor hun koningin, zij zullen wel eens gevreesd hebben voor haar verstand.

En nog, hoor! Zij zeggen: Die mensen zijn een klein beetje in der hoofd getikt, die zouden eens een keer naar een zenuwspecialist moeten, die mensen weten geen raad meer.

Zij zullen menigmaal gedacht hebben, wat een dwaas mens is dat toch, die het niet meer bij de goden van Arabië houden kan. Dat kan zij niet meer, die kunnen haar niet meer bevredigen. Misschien hebben zij wel gespot met deze koningin: 'Wat een dweperig mens is dat toch geworden.' Eerst kon zij meedoen in de tenten der ijdelheid. Maar dat is afgelopen, dat kan zij niet meer en daar vindt gij ze niet meer. Dat is een grote verandering in het leven van de koningin van Scheba.

Maar veel meer nog de grote verandering, als God Zijn genade aan de ziel gaat verheerlijken. Dan zal de hele wereld het rondom u aan de weet komen, dan zullen uw burens het aan de weet komen, dan zal uw familie het aan de weet komen, dan zal degenen waar gij mee werkt het aan de weet komen, dat u de plaats gaat verlaten, om bij die meerdere Sálomo terecht te komen. Dat is de Ene mogelijkheid, waar de raadselen, de levensvragen straks opgelost te kunnen krijgen, hoe dat het mogelijk is om straks de eeuwigheid aan te kunnen doen.

En als zij die grote lange reis gaat maken, denkt daar niet te licht over, zij heeft er alles voor over gehad, tijd en geld en nu moest zij de grote woestijn reis door maken, De woestijn van Arabië moest zij door. De wegen waren nog niet zoals in onze dagen, dat

gij grote verkeerswegen hebt met het snelverkeer.

Nee, zij heeft wel ruiters meegenomen en kemelen meegenomen, dragende kostbare schatten. Maar zij moet dan toch door zulk een woeste weg heen. Bovenal moet zij gaan tonen, en dat is zéér belangrijk in het leven van deze vorstin geweest, zij moest openbaar gaan tonen, dat zij gebroken had met de afgoden.

In onze dagen komt men naar Sálomo, met de afgoden bij zich. Dan hoeft je niet te breken met de afgoden, die kun je wel blijven oprichten. En in onze dagen en onze landen net zo goed, vind je de tegenstelling van de koningin van Scheba. Zij verlaten hoe langer hoe meer de richting naar Sálomo en gaan hoe langer hoe meer de richting naar de afgoden heen, naar de heidense afgoden.

Maar de koningin van Scheba liet ze los, die konden haar niet meer helpen, noch voor de tijd, noch voor de eeuwigheid.

En als u ooit tot de Meerdere Sálomo komt, dan zult u uw afgoden thuis moeten laten en zweren dat zij u niet kunnen helpen. En anders kom u straks bij een verkeerde Sálomo terecht, dat Sálomo niet is. Maar nu dat volk, waar Christus de zaligheid voor heeft verworven en dat volk heeft gekocht, die laten de afgoden achter.

"Zij kwam tot Sálomo" Die afgoden heeft ze achter zich gelaten, die kunnen haar niet meer helpen. Die zijn afgedaan, daar vertrouwd zij niet meer op, daar verwacht zij geen inkomsten meer van, daar heeft zij geen hulp van, daar stelt zij haar vertrouwen en haar gedachten niet meer op. In plaats dat zij daar aan vast kleeft, heeft zij ze los gelaten. De tegenstelling! "Zij kwam tot Sálomo".

Vandaar zulk een enkeling, zo weinigen, die gij die weg op ziet gaan, naar Sálomo. Zij kwam er. En diegenen die tot de meerdere Sálomo komen, wie zijn dat? Dat zijn diegenen, die van eeuwigheid verkoren zijn, dat zijn zij, die de Vader aan Christus gegeven zijn. Dat zijn zij, die van de Vader worden getrokken. Dat zijn zij, waar Christus op wacht tot zij komen, want; "Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen. Geen eentje zal er achter blijven. Als u soms denkt dat dát niet nodig is, dat wij bij die meerdere Sálomo terecht komen, dan hebt u het mis, hoor.

Velen willen de eeuwigheid straks ingaan en die weten niet wat het is om bij Die Sálomo terecht te komen. Ze hebben wel eens geweend, zij hebben wel eens gezongen, zij hebben wel eens aangenaam gekerkt en zo de eeuwigheid in? Maar die zijn nooit bij Sálomo geweest. U zult bij Sálomo terecht moeten komen. Want zonder bij Sálomo terecht te zijn gekomen, zal het de mens straks tegenvallen. "Zij kwam." En elke ziel, die de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen! Of Gods Woord moet niet waar zijn. Dan zou ik ophouden te preken, maar dat staat in Gods Getuigenis. Dat geeft de zalige ondersteuning voor al dat volk, dat gaande gemaakt wordt. Want zij kwam, dat is de gaande weg.

"Al wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen." Er zal er geen één achterblijven. En of gij nu een Tyriër of een Moor zijt, of van welke plaats of welke kerk dat gij zijt, maar zij zullen komen. "Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen."

"Zij kwam tot Sálomo." Dan moet gij wel zeggen wat een wonder, als gij er nog eentje ziet gaan op de weg naar Jeruzalem, naar die richting, naar die dienst, naar die Koning, naar dat volk. Om een andere God te gaan dienen, een andere Koning te gaan verheerlijken, om met al uw levensvragen naar Hem te gaan.

Dan is de vraag wel eens bij haar opgekomen misschien, toen zij onderweg was. Althans bij de levende Kerk komt het wel eens op, al is het dan misschien bij haar niet opgekomen, wat niet vermeld staat in de bijbel, maar bij Gods volk komt het zeker op:

Zal ik wel ooit bij Sálomo terecht komen. Zullen ooit mijn raadselen opgelost worden, zal ik ooit wel in Jeruzalem toegelaten worden, zal ik ooit wel Zijn aangezicht aanschouwen en zal ik niet verworpen worden? Ik ben toch een vijandin, ik ben toch een heidin?

*Al de heid'nen door Uw handen
Voortgebracht in alle landen,
Zullen tot U komen, HEER',*

Maar al gaat gij, dan zijt gij er nog niet. En menigmaal moet de strijd van binnen gestreden worden: Staak nu toch maar, je komt er toch niet. Je zit wel met levensvragen, maar die worden toch nooit opgelost, je zal Die Borg en Middelaar toch nooit in je ziel krijgen, keer maar gerust terug naar je afgoden. Je hebt toch geen heil bij God, je bent er eentje uit de stam van Cham, waar God Zijn vloek over uitgesproken heeft.

Zou het niet stormen denkt u op de weg naar Jeruzalem? O, die strijd van buiten en van binnen, die de levende Kerk leert kennen, want dat is een levend volk, hoor, dat naar Jeruzalem gaat. Dat is geen dood volk, dat is geen onbekeerd mens.

Dat zijn van God levend gemaakte ontdekte zielen, die alleen maar het oog gericht heeft op de mogelijkheid dat zij daar terecht mogen komen. Daar zullen misschien de raadselen opgelost worden door Hem.

Zij kan het zelf ook niet. Nee, de raadselen kan zij niet oplossen, de blijdschap kan zij zichzelf niet geven. En dan ziet gij ze met gebogen aangezicht de reis maken, maar toch met een levende hoop. Maar wat er allemaal van Sálomo gezegd werd, dat kan zij toch niet geloven. Al bezit zij geloof, maar zij kan niet geloven, wat allemaal van Sálomo gezegd is. Zo spreekt zij straks wel uit, als zij bij Sálomo terecht gekomen is: Ik heb wel een gerucht gehoord, maar ik kon het niet geloven.

O, dat brute ongeloof, waar zulk een ziel mee te strijden krijgt. Van dat ongeloof, daar heeft een onbekeerd mens geen hinder van. Maar zulke zielen, die uit Arabië komen, uit dat donkere heidenland, die de afgoden achterlaten, die zullen met zulken raadselen in hun ziel zitten, met die vragen. Die gaan met die levensvragen op reis gaan, om zo straks in Jeruzalem aan te komen.

En dan heeft zij Jeruzalem zien liggen, toen zij naderbij kwam, de stad des groten Konings. Waar Sálomo op de troon zit, de vredevorst.

En als zij die gang gemaakt heeft en daar straks aankomt, is het voor haar de levensvraag nog, hoe dat zij daar ontvangen zal worden door Sálomo. Zal zij wel ontvangen worden, zou hij wel thuis zijn? Zal Sálomo misschien op vakantie wezen? Dat zou zij slecht treffen. Nee, Sálomo was niet weg.

Veel minderde Meerdere Sálomo, Die is nooit van Zijn plaats, maar altijd op Zijn troon. Nadat Hij diep vernederd is, heeft God Hem met eer en heerlijkheid gekroond.

2. En waar heeft zij de Koning ontmoet?

Dan moet gij het hoofdstuk 7 maar eens lezen van 1 koningen en daarvan het vers 7. Dan kunt gij zien, dat God heeft laten beschrijven, hoe dat Sálomo zijn huis heeft laten bouwen. En in het voorhuis zijn troonzaal heeft laten zetten. Dus u komt nooit in zijn woonhuis voordat gij in de troonzaal terecht te zijn gekomen. Daar zit koning Sálomo op zijn troon, recht doende dus. Dus u krijgt met een rechtdoende Sálomo te doen.

En als Sálomo in zijn majesteit en heerlijkheid op de troon gezeten is, kan zij nooit de raadselen opgelost krijgen, zonder dat zij met het recht te doen gekregen heeft.

Velen willen buiten het recht maar om gaan en zo de raadselen opgelost krijgen. Maar het zal toch niet gaan! Nee, Sálomo krijgt gij het eerst te ontmoeten in de troonzaal,

waar Hij Zijn recht handhaaft.

En hij heeft met deze koningin van Scheba gesproken over het heilige recht: "Vrouwtje waarom ben je gekomen uit Arabië? Dat moet je eens gaan vertellen. Wat scheelt er aan, dat je je afgoden verlaten hebt, waarom heb je toevlucht naar Jeruzalem genomen? Hij legt haar zo de handen maar niet op, leidt haar zomaar niet het woonhuis binnen, komt haar zomaar niet te overladen met weldaden. Nee, daar gaat wat aan vooraf.

Dan zal ze moeten bekennen, hoe dwaas dat zij geweest is en als een gans verloren en vervloekt schepsel voor God ligt. Het doemvonnis waardig, dat zij zal moeten aanvaarden. Zo komt Sálomo, die wel aanwezig was haar te ontvangen en uit te lokken. Want hij verstoot ze niet. Nee, hij gaat ze wel uithoren en uitlokken, zodat ze de levensvragen voor hem bloot komt te leggen. Ze is zo bedroefd, zo ongelukkig en nu mag zij voor Sálomo, toevallen in zijn eeuwig recht.

Want zij gaat er straks van spreken, hoor, als zij in haar lof komt. En dat zegt zij niet eerst pas, in het laatst! Nee, dat heeft zij geleerd, dat Sálomo door God de Heere op de troon gezet is, om recht en gerechtigheid te doen. Zij heeft met het recht en gerechtigheid van Sálomo te doen gekregen.

En dat leert elke ziel, die bij de meerdere Sálomo terecht komt, dat de raadselen nooit opgelost worden en uw hart nooit opgehaald wordt, als u voor Gods recht niet leert buigen en Gods deugden leert erkennen.

En nu gaat Sálomo haar uitlokken: O, vertel maar al je behoeften, al je noden, al je vragen. Wat hebt u voor levensvragen? En dan mag zij haar hart voor Sálomo uitstorten, zij mag haar levensweg bekend maken. David zegt ervan:

Gij weet mijn weg, en hoe mijn wandel is.

'k Wil niets daarvan voor U, Mijn God, verhelen.

Hij gaat alles voor Zijn aangezicht neerleggen. Dat gaan zij zeggen tegen de meerdere Sálomo, hoor. Dat staat niet van deze koningin van Scheba, maar dat volk, dat bij de meerdere Sálomo komt gaat zeggen: "Heere, U weet het toch, dat u mij geroepen heeft uit de duisternis tot Uw wonderbaar Licht? Gij weet toch hoe dat Gij mij levend gemaakt hebt, hoe Gij mij getrokken hebt met koorden van eeuwige zondaars liefde, dat Gij mij de ogen geopend heeft? Dat Gij een andere keus in mijn leven geschonken hebt, dat Gij mij getrokken hebt, dat ik niet tegen heb kunnen staan, dat Gij mij zondaar heeft willen maken?

Een arme zondaar, die met levensvragen loopt, hoe dat het opgelost wordt. Levensvragen, hoe dat ik vrede met God leert krijgen.

Welnu, bij Sálomo zullen zij opgelost worden, als zij haar hart mag uitstorten, met die levensvragen.

Zou het voor zo'n mens nog kunnen, dat de zonde uitgedelgd, dat de schuld vergeven wordt, dat de Vader bevredigd wordt? Want dat leert de ziel wel, dat de Vader aan Zijn recht moet komen en bevredigd moet worden. Maar, hoe moet dat nu, hoe zal nu de schuld verzoend worden?

Dat is makkelijker te bepraten, dan te beleven. Als zo'n ziel in de banden komt, dan zal er alleen een toevlucht wezen naar die meerdere Sálomo, Die de raadselen op kan lossen.

En dat, hoort gij, geliefden, in die troonzaal, want dan gaat Sálomo haar niet alleen uitvragen, maar hij verklaarde al hare woorden. Dat staat er. Hij gaat ze verklaren, de raadselen worden opgelost. Hij gaat ze dat dierbare Evangelie voorhouden, hoe dat mogelijk is, dat een arm verloren zondaar weer in de herstelde staat mag komen, door Dien enige Borg en Middelaar.

Dan gaat Salomo spreken van Dien Meerdere Salomo. Hij zal de raadselen, de levensvragen voor die mevrouw zo duidelijk gaan maken, dat er bij haar dierbare blijdschap in de ziel komt.

Want zij is niet juichende naar Salomo gegaan, hoor, dat moet u niet geloven. Sommige mensen komen huppelende naar Salomo, maar deze vrouw is niet juichende naar Salomo gegaan. Zij gaat bekommerd en verslagen, als een ongelukkig mens naar Salomo. En voor zulke ongelukkige zielen, worden straks de raadselen opgelost, hoe dat God een weg uitgedacht heeft in het stellen van Zijn eigen lieve Zoon, Die een eeuwige voldoening heeft teweeg gebracht.

Daar zal zij straks meer van zien, maar hier worden de raadselen opgelost, het wordt haar verklaard. En als zij hier die dierbare verklaring krijgt, krijgt zij meerdere hoop en meerdere vertrouwen in Salomo, dat niets voor Hem verborgen is. Hij kan de ziel raad, troost en hulp geven. Waardoor zij bemoedigd is geworden in de troonzaal. Dat haar raadselen niet behoeven te blijven, dat de weg der zaligheid geopend en verklaard wordt aan haar ziel.

En als zo haar raadselen opgeklaard zijn, neemt Salomo ze mee naar zijn huis, naar zijn woonkamer. Zij wordt door hem ontvangen, niet alleen in de troonzaal, hij neemt ze mee naar de woonkamer. En daar komt er nooit geen één uit zichzelf in. Nee, die sleutel heeft Salomo alleen, hoor.

Er komt geen één ziel in het woonhuis van Salomo, zonder Salomo zelf, Hij brengt ze er Zelf in. Dat zal elke ziel weten hoe dat hij in het woonhuis van die meerdere Salomo terecht komt. Daar kunnen zij niet inbreken, hoor. En dat arme volk, dat tot God de Heere komt, wil niet inbreken ook. Dan wensen zij liever voor de deur van Salomo te blijven liggen, als dat zij inbreken. Zij willen door het recht verlost worden, zij willen uit genade gezaligd worden.

En als Salomo ze meeneemt in de woonkamer, wat aanschouwt zij daar dan? Dan laat Salomo haar zien: Daar staan de tafels toegericht, daar staan de dienaren en daar zitten de knechten. En daar krijgt ze te aanschouwen, wat Salomo met heel zijn hofhouding elke dag gereed maakt. Dan kunt gij lezen van honderd en twintig hectoliter meelbloem, tweehonderd en veertig hectoliter meel. Leest het hele getal van die maaltijden maar eens na. Dan kunt gij vinden al het vette en het weide gedierte zelfs in de maaltijden van Salomo. En dan zo'n grote tocht achter de rug gehad te hebben, zo'n lange reis achter u gehad te hebben en dan die maaltijd te zien aangericht van Salomo.

Wat zal dat wezen in het geestelijke leven? Want die koningin van Scheba heeft die maaltijd gezien, hoor. Geloof maar dat zij haar ogen de kost gegeven heeft, toen zij daar die tafel aangericht zag. Ze zag daar die gasten aanzittende, die elke dag met Salomo eten en drinken mochten. Die de schoonheid van de koning mochten aanschouwen. Want dat wordt geleerd, de Koning te zien in Zijn schoonheid, als zij daar aanschouwen:

Hier 't vette van Uw huis gesmaakt;

Een volle beek van wellust maakt

Hier elk in liefde dronken.

Daar krijgt de ziel, de dierbare smaken, wat Christus voor Zijn volk heeft verworven: "Want Mijn vlees is waarlijk Spijs, en Mijn bloed is waarlijk Drank."

Daar kan de ziel alleen mee verzadigd worden, hoor. Dan kunt gij al de spijs van de wereld wel houden.

En als dat die koningin van Scheba ziet, hoe gelukzalig die mensen zijn, die elke dag van die spijs krijgen en van die maaltijd genieten mogen. O, wat is dan de wereld arm, die daar nooit iets van geproefd hebben, nooit iets van gesmaakt hebben, nooit iets van

verstaan wat dat is, dat er andere spijs zijn als die de wereld geeft. "Ik ben het Brood des levens; die tot Mij komt, zal geenszins hongeren, en die in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten."

En als zij in die woonkamer ingeleid is geworden, heeft zij zeker, geliefden, daar niet hoeven toezien. Al staat het er niet bij, maar ik kan mij niet indenken, dat Salomo zei: Vrouwtje, daar mag je nu naar kijken, maar niet aanzitten. Dat kan ik niet geloven, dat Salomo zo gehandeld heeft. En al zou hij dat gedaan hebben, maar Christus doet het niet. Nee, Hij gaat ze nodigen aan die tafel, Hij gaat er plaats voor maken en Hij gaat uitroepen: "O alle gij dorstigen! Komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk!" Hij zal dat volk verzadigen. Dat zij hier bij aanvang leren, zulken zaligen ontvangst, voor die zielen hier reeds op aarde, hoor. Wat zal het dan straks in de hemel wezen, als zij daar eeuwig zullen aanzitten en nooit meer weg hoeven te gaan.

En als zij hier het vette van Uw huis smaken, dat zij een ogenblikje zeggen moeten: "Gij zult mij het pad des levens bekend maken; verzadiging der vreugde is bij Uw aangezicht; liefelijkheden zijn in Uw rechterhand, eeuwiglijk."

En als zij in zijn woonhuis getoefd heeft, neemt Sálomo haar verder mee, want zij mag alles zien. Zij heeft eerst gehoord: "Met het gehoor des oors heb ik U gehoord; maar nu ziet U mijn oog." Zij ziet niet alleen Sálomo, maar zij krijgt ook zijn heerlijkheid te zien, zij krijgt ook zijn rijkdom te zien, ze krijgt al de schatten te zien. En dan neemt hij ze mee naar de kleedkamer, wij zouden zeggen de garderobe. Daar hangen al de kleden, want al zijn personeel draagt een eender kleed. Die dragen geen wereldskleed, hoor. Nee, dat is afgedaan. Die daar in de koningszalen, aan het hof dienen, die daar eten en drinken met hem, die dragen dat éne kleed. Koningin van Scheba, waar blijf nu uw kleedje? Dat je aangetrokken hebt is je koninklijk kleed, maar je bent van je troon afgemoeten, je zal straks leren verstaan, dat kleed bezit je niet.

O, daar ziet zij dat gelukzalige volk, dat door Sálomo bekleedt wordt. Die worden bekleed door de Staatskas, die krijgen een kleed van de Koning Zelf, dat Hij zo duur verworven heeft. Daar krijgen zij: "Sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid, het gewaad des lofs voor een benauwd geest." Dat is de mantel der gerechtigheid, die Christus zo duur verworven heeft. Dat krijgt zij dáár te aanschouwen.

O geliefden, als de ziel dat aanschouwd die dat nog mist, wat moeten zij dan zeggen? Wat zijn die toch gelukkig! Geen wonder dat zulke zielen met raadselen naar Sálomo gaan, die dat missen. Zij zeggen: Hoe kom ik ooit aan die mantel der gerechtigheid, hoe kom ik ooit aan dat kleed, dat mijn schuld en zonde dekt, hoe kom ik ooit aan die heiligheid? Dat zal mij wel nooit te beurt vallen.

En toch staan die klederen reeds gereed voor al dat volk, die daar bij Sálomo terecht mogen komen. Hij zal ze niet ongekleed straks wegsturen. Neen voorwaar, maar dan gaan uw klederen uit, hoor, als u gaat passen. Dan past dat kleedje, dat Christus heeft verworven, voor elke zondaar, voor elke ellendige, voor elke arme in gená, die ter hulpe tot Hem gevloten zijn.

En dat past precies voor een arme zondaar, die niets meer in zichzelf is, voor zulk een doemwaardig schepsel.

En dan neemt hij ze straks nog verder mee, als de kleedkamer. Want Sálomo heeft grote schatten. Hij neemt ze mee naar de schatkamer, waar het goud en zilver opgeborgen zijn, daar mag zij inblikken.

Wat wil dat zeggen in het geestelijke? Er was er geen één zo rijk als Sálomo, maar dan moet hij de schatten laten zien, want anders kan ik wel vertellen dat Hij rijk is, maar als

ik het nog nooit gezien hebt, dan moet u het maar van horen zeggen hebben. Maar als u toegebracht wordt in die weldaden, die Christus verworven heeft voor dat schuldige arme volk, dat Christus voor Zichzelf niet nodig gehad heeft, maar voor dat arme, die al de rijkdom verloren hebben en niets meer in zichzelf bezitten, opdat dan dat goud en zilver straks op hunne veed'ren zou zitten:

*Gelijk een duif door 't zilverwit,
En 't goud, dat op haar veed'ren zit,
Bij 't licht der zonnestralen.*

Dan zou dat volk straks genieten, de schatten der wereld zullen als niets geacht worden, bij die Christus voor de Zijnen verworven heeft.

O, koningin van Scheba het is geen wonder dat je met raadselen liep, van die koning die al die rijkdom heeft vergaderd en wanneer dat hij ze zal laten zien.

Van al de schatten, brengt hij ze straks in het wijnhuis. Waar ligt dat? Dat ligt niet in de hoogte, maar dat ligt in de diepte, dan moet gij trapsgewijs de diepte in. Want een wijnkelder ligt niet in de hoogte.

En nu komt God Zijn volk trapsgewijs in de diepte te brengen en niet in de hoogte. Wij willen zo graag de hoogte in, maar Sálomo brengt u van kamer naar kamer, dan moet u straks naar het wijnhuis toe. "Hij voert mij in het wijnhuis" En daar komt u ook nooit alleen in, hoor! "Hij voert mij in het wijnhuis, en de liefde is Zijn banier over mij." Daar komt de Kerk trapsgewijs in, steeds dieper worden zij in hun eigen ongeluk geleid en in hun eigen verdorvenheid ingeleid.

Dat onbegrijpelijke raadsel: Hoe God met zulk een mens te doen wil hebben. Dan komen zij in het wijnhuis terecht, waar Hij Zijn eeuwige liefde gaat verklaren aan zulk een schepsel, dat waardig is om voor eeuwig verworpen te worden, dan krijgen zij een walg aan zichzelf.

En als hij ze straks in het wijnhuis gevoerd heeft en Zijn uitnemende liefde verteld heeft, waar zal Hij ze nu gaan brengen? Wel, Hij neemt ze mee naar buiten en Hij laat ze de hele hofstede bezien. De hele hofstede?

Jawel! En dan leest gij daarvan, dat Sálomo vierduizend paardenstallen had. En in elke paardenstal konden tien paarden staan, dus veertigduizend paarden. En duizend en vierhonderd wagens en twaalfduizend ruiters.

Die kreeg zij te zien en dat kreeg zij daar te aanschouwen, zo werd zij ontvangen. Wat heeft zij gekeken, als zij daar in gaat blikken, welke paarden en wagens dat Sálomo bezit. En als de Heere in de geestelijke zin, Zijn volk eens laat zien: Zijn wagens en Zijn heirlegers, dan leert de Kerk verstaan:"

*Gods wagens, boven 't luchtig zwerk,
Zijn tien- en tienmaal duizend sterk,
Verdubbeld in getalen;
Bij hen is Zijne Majesteit
Een Sinaï in heiligheid,
Omringd van bliksemstralen.
Gij voert ten hemel op, vol eer;
De kerker werd Uw buit, o HEER!
Gij zaagt Uw strijd bekronen
Met gaven, tot der mensen troost;
Opdat zelfs 't wederhorig kroost
Altijd bij U zou wonen.*

Dan krijgen zij te zien op Christus, Die aan de rechterhand des Vaders verheerlijkt is, als de Vredevorst.

3. Geen wonder dat ze heeft mogen uitroepen, als zij alles gezien en dat Sálomo niets verborgen heeft: ***De helft is mij niet aangezegd.***

Dan staat ervan: "Zo was in haar geen geest meer." Zij bezweek van het wonder der genade, dat zij heeft mogen aanschouwen bij Sálomo: "De helft is mij niet aan gezegd." Het woord is waarheid geweest, maar ik heb het niet geloofd, nu moet ik geloven, ik heb het zelf aanschouwd. "

En als zij daar geliefden, stof genoeg krijgt, om haar lof uit te gaan spreken over Sálomo, dan zegt zij: "Welgelukzalig zijn uw mannen, welgelukzalig deze uw knechten, die gedurig voor uw aangezicht staan, die uw wijsheid horen!"

Wat zijn zij gelukkig. O geliefden, wat kan elke ziel die genade krijgt, dat volk toch gelukkig achten, dat zij altijd die Koning aanschouwen en bij Hem zijn in Zijn tegenwoordigheid. Zo spreekt zij het ook uit: Ik moet straks weg, maar wat zijn die mannen gelukkig, die gedurig Uw aangezicht zien.

Wat zijn zij gelukkig, die nu uit het aardse Mesech zijn afgelost en eeuwig bij Dien meerdere Sálomo zijn aangekomen om nooit meer te scheiden.

Maar hier in het geestelijke leven mogen zij er iets van verstaan, dat zij met de koningin van Scheba zeggen: "Welgelukzalig zijn Uw mannen en welgelukzalig deze Uw knechten die gedurig voor Uw aangezicht staan." En dan eindigt zij niet in de lof van Sálomo, maar in de lof van God: "Geloofd zij de HEERE uw God." Dan erkent zij dat Sálomo een God heeft. "Geloofd zij de HEERE uw God, Die behagen in u heeft gehad"; Zij erkent de verkiezende liefde Gods, zij erkent dat de Koning Israëls, van God gegeven is. Dan gaat ze de Heere groot maken: "Welgelukzalig, dat de Heere behagen in u gehad heeft. Geen mensen behagen, maar God heeft een behagen in u gehad. Omdat Hij Israël lief heeft, heeft Hij u tot koning over Israël gesteld om recht en gerechtigheid te doen." Dat is de lofzegging, En zo gaat zij de lof verkondigen van Dien meerdere Sálomo. Omdat hier bij aanvang ook te leren, dan zal de ziel verstaan, dat de dichter er van zegt, wat wij ook gaan zingen: Psalm 72:8

"Zo moet de Koning eeuwig leven!"

Bid elk met diep ontzag;

Men zal Hem 't goud van Scheba geven;

Hem zeeg'nen, dag bij dag.

Is op het land een handvol koren,

Gekoesterd door de zon;

't Zal op 't gebergt' geruis doen horen,

Gelijk de Libanon.

Toepassing

Zijn de raadselen, de levensvragen voor de koningin van Scheba geheel opgelost? Inderdaad! En niet alleen, dat Sálomo al de raadselen en levensvragen ging verklaren, maar zij heeft het ook aanschouwd waar Sálomo ze mee meegenomen heeft. En niet alleen wat ik u reeds genoemd heb, maar wat ik u niet onthouden mag, ga ik u nog nader zeggen: Ze heeft ook een godsdienstoefening meegemaakt, ze is ook mee naar de kerk geweest in Jeruzalem. En als zij dan de opgang van Sálomo ziet, dan is straks in haar geen geest meer. Dan wordt volkomen de raadselen opgelost, die eerst in het Evangelie verklaard zijn geworden, die een hoop hebben gekregen, hoe het mogelijk is dat God de Vader bevredigd wordt met een arme zondaar, maar met nu te aanschouwen hoe dat gaat. Dan heeft Sálomo haar zeker wel gewezen, dat na hem, Dien meerdere Davids Zoon zou komen. Die op de troon zou zitten, maar Die eerst Zichzelf geofferd heeft.

Want dan staat uitdrukkelijk in de grondtaal, -als ervan staat in onze Nederlandse

vertaling, dat zij de opgang van Sálomo in de tempel zag - dat zij zag de offeranden die in de tempel gebracht werden. En als zij daar die tempeldienst ziet, hoe dat daar het altaar aangericht staat, hoe dat het offer daar geslacht wordt, hoe dat het offervuur ontstoken wordt, door de hogepriester, dat straks die offeranden in het vlammen opgaat. Dat God alleen verzoening doet, op de voldoening door het bloed, dat een afschaduwing is van Christus. Dan is in haar geen geest meer, dan bezwijkt haar de ziel, dat God zo'n Weg uitgedacht heeft voor arme schuldige zondaren, om zo met God verzoend te worden, door de enige voldoening van de offeranden van Christus. Want in het Oude Testament was de schaduwdienst, die straks door Christus vervuld zou worden. Er zou nooit geen Vredevorst zijn zonder voldoening. Maar dan wordt het bewaarheid:

*De bergen zullen vrede dragen,
De heuvels heilig recht;
Hij zal hun vrolijk op doen dagen
Het heil, hun toegezegd.
't Ellendig volk wordt dan uit lijden
Door Zijnen arm gerukt;
Hij zal nooddruftigen bevrijden;
Verbrijz'len, wie verdrukt.*

Dan worden de raadselen volkomen voor de ziel verklaard, als zij het ervaren mogen in de ziel. Dan heeft de ziel genoten bij deze Sálomo. En zo gaat zij straks terug, met de grote schatten die Sálomo geeft. Zij heeft Sálomo wel veel gegeven, maar zij krijgt meer terug als dat zij gegeven heeft. Welzeker, wat zij bezit geeft zij wel aan Sálomo, maar Sálomo geeft haar naar zijn vermogen.

Die eeuwige weldaad, die God in Christus komt weg te schenken, dat God de Heiligen Geest, als de Derde Persoon van het Goddelijke Wezen, Christus en al Zijn weldaden deelachtig maakt. Dat verzekerd en verzegeld van het aandeel van Zijn Borg-gerechtigheid en de vrede en de verzoening in de ziel mag smaken. Het is geen wonder dat zij uitroept: "De helft is mij niet aangezegd!" En dat zij daar de geest moet geven. O, de zalige genieting, die zij daar gekregen heeft. Dan zouden wij wel moeten zeggen: Wat moet de mens wel jaloers worden, op zulken mensen, die naar een veel betere en meerdere Sálomo heengaan.

Dan zou ik wel mogen vragen vanavond: Bent u wel eens gegaan? Op welke leeftijd moogt gij gaan? Er staat gelukkig geen leeftijdsgrens bij. Jong en oud, kinderen, jonge mensen, oudere van jaren, zijt gij wel eens op reis gegaan naar Die meerdere Sálomo? Die veel rijker is en Die veel meer gedaan heeft dan Sálomo. Want Sálomo zijn vader heeft de strijd gestreden en Sálomo heeft zich niet in de dood behoeven te geven, maar Christus wel, Die heeft een eeuwige zaligheid verdiend.

Waarom gaat gij niet? Lost u die vraag eens op, wie dat u bent: Waarom dat u niet gaat? Dat zou ik u gunnen, dat gij met zulken levensvragen eens kwam te zitten: Waarom dat u bij uw afgoden blijft en waarom dat u bij de afgoden terug keert, waarom dat u de wereld blijft dienen, waarom dat unaar uw eeuwig verderf gaat, waarom?

God mocht de blinde ogen eens openen, om eens heilbegerig gemaakt te worden, want Hij zit nog op de troon, om schuldige te ontvangen, reddeloze en radeloze die met levensvragen zitten, om de raadselen op te gaan lossen. Zo lang er nog eentje moet komen, blijft Christus op de troon, hoor. Straks komt Hij als Rechter en zal elk mens Hem zien.

Dan zal de koningin van Scheba er ook bij wezen en die zal tegen de mensen getuigen: Gij Gereformeerde Gemeente uit de Esstraat, gij hebt zo dikwijls de weg der zaligheid

horen verklaren en bent u niet gegaan? Waarom niet? Ik ben gekomen van de einde der aarde en gij zijt niet gegaan?

Wat zal het wezen om niet te gaan! Dat aan te durven om niet te gaan en zo straks zo de eeuwigheid in te moeten, zo voor God te moeten verschijnen. Nooit uw schuld opgeheven, nooit verzoening ervaren. Wat zal dan straks het einde wezen, waar Hij recht en gerechtigheid zal doen over elk menskind. Dan zal u aan de weet komen, Wie dat Sálomo is. Dat hebben zij in die dagen geleerd, en dat zal elke ziel moeten leren: Wie die meerdere Sálomo is.

Men denkt alleen een liefdevolle Jezus te hebben, zonder recht te doen. Maar Hij is op de troon gezet om récht en geréchtigheid te doen. Van daar bidt zelfs de Kerk:

*Geef, HEER', de Koning Uwe rechten,
En Uw gerechtigheid
Aan 's Konings Zoon, om Uwe knechten
Te richten met beleid.*

Dan zal Hij, Die het recht heeft gekregen en het recht heeft verworven, Zijn volk recht doen.

Wat zal de mens dan, die nooit voor Hem heeft willen buigen, nooit tot Hem gekomen is, in de wereld is gebleven? Wat zal dat tegenvallen! Sommige menen, dat ze bij Christus zijn gekomen, zij zullen straks zeggen: "Wij hebben in Uw tegenwoordigheid gegeten en gedronken, en Gij hebt in onze straten geleerd."

"En Hij zal zeggen: Ik zeg u, Ik ken u niet, van waar gij zijt; wijkt van Mij af, alle gij werkers der ongerechtigheid!" Je bent nooit tot Mij gekomen, al meen je met Mij gegeten en gedronken te hebben, maar je bent nooit als een radeloze, als een verslagen, als een verlegen, als een ongelukkig mens tot Mij gekomen, je hebt nooit dat Bloed nodig gehad. God maakt zondaren en zondaressen.

En gelukzalig, die komen mag als vrucht van Zijn eeuwig welbehagen om de verdienste van Christus, door Gods lieve Geest gemaakt: "Zij zullen komen!"

Sálomo, je zou van tevoren wel niet geweten hebben, dat de koningin van Scheba zou komen. Maar gelukzalig, de Heere weet het, wie dat er komt, al weet u het nog niet. Mogelijk zou er vanavond nog eentje zijn in ons midden, waar Hij nog op wacht. Zou u er bij zijn bij die éne? Eentje hier uit kerk, die nog komen moet, waar Hij Zijn bloed voor gestort heeft, waar Hij aan de rechterhand des Vaders voor bid?

"Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt; want Gij hebt Mij liefgehad, van voor de grondlegging der wereld." Daar wacht Hij op, dat ze straks tot Hem komen, Zij zullen tot Hem de toevlucht leren nemen, om door Hem geholpen te worden. Hij zal ze ontvangen, die door God de Vader getrokken worden. Want zij kunnen niet wegblijven, anders zouden zij het ook wel gedaan hebben, ze komen niet uit hun eigen.

Geen één ziel zou kunnen zeggen: Ik ben uit mijn eigen gekomen, maar God trekt ze met koorden der eeuwige liefde naar die meerdere Sálomo. Dáár worden zij heengetrokken uit de wereld. En die dierbare trekking kunnen zij bij ogenblikken wel eens gevoelen, al is het niet altijd even sterk, maar er zijn toch wel ogenblikken, dat zij dat niet ontkennen kunnen. O, de trekking naar boven, om uit de wereld uitgetrokken te worden, dat sterke verlangen om van de zonden verlost te mogen worden, van de schuld verzoend te mogen worden en met God verenigd te mogen worden. Dan kan bij ogenblikken de ziel wel uitroepen:

Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen;

*Mijn hart roept uit tot God, Die leeft,
En aan mijn ziel het leven geeft.*

Waar moeten zij heen? Levensvragen! Zijn er vanavond die met levensvragen lopen, die niet weten hoe het opgelost moet worden? Welnu, Hij zal ze in de heilgeheimen inleiden, de verborgenheden bekend maken, uw schuld en zonde verzoenen. "Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke." Maar ook: "Niemand komt tot de Vader, dan door Mij." Gij zult nooit tot de Vader komen, zonder Hem gekend te hebben, zonder bij Hem geweest te zijn. Zo zal God de Vader Zijn eigen Kind wegschenken. Maar datzelfde Kind, diezelfde Jezus, zal dat volk door Zijn lieve Geest gaan brengen waar zij uit gevallen zijn, om ze daar aan het Vaderhart Gods eeuwig te doen rusten, de zaligheid te mogen genieten en niet meer weg te gaan.

Nu zeggen de ongewijde schrijvers, dat deze koningin van Scheba genoemd wordt in het Hooglied, en of het waar is, ik zal het niet gaan bevestigen, maar het is nog best mogelijk ook. Daar wordt immers genoemd de Sulammith: "Ik ben zwart, doch liefelijk (gij dochteren van Jeruzalem!), gelijk de tenten van Kedar, gelijk de gordijnen van Salomo." O, die zwarte Moriaan, die zwarte bruid. En is het niet waar geliefden, dat zij dat was?

De Bruidskerk leert het wel verstaan, dat zij zo zwart is in zichzelf, doch lieflijk in Zijn oog. En dat zij zekerlijk met Die dierbare Bruidegom in ondertrouw komen. Al is die koningin dan niet met Sálomo getrouwd, maar de Bruidskerk wordt wel met Christus ondertrouwd, die worden het eigendom van Christus. En zij zullen elke dag met Hem zijn, Zijn deel mogen ontvangen om de eeuwige zaligheid straks te mogen ervaren. Zij zullen straks tot Hem opgenomen worden in de eeuwige troon der heerlijkheid, om eeuwig Hem te mogen aanbidden. En aan de lofzegging komt nooit een eind. Amen

Slotzang zij uit Psalm 89: 3

*De hemel looft, o HEER', Uw wond'ren dag en nacht;
Uw waarheid wordt op aard' de glorie toegebracht,
Daar Uw geheiligd volk van Uwe trouw mag zingen;
Want wie is U gelijk bij al de hemelingen?
En, welke vorsten ooit het aardrijk moog' bevatten,
Wie hunner is, o HEER', met U gelijk te schatten?*

14. Predicatie over Hebreeën 11: 13c

Gasten en vreemdelingen

Zingen Psalm 27:7

Lezen Hebreeën 11:1 t/m 16

Zingen Psalm 73:13 en 14.

We vinden ons tekstwoord in het u voorgelezen Schriftgedeelte, de brief van Paulus aan de Hebreeën, 11e hoofdstuk, daarvan het 13e vers, het laatste gedeelte.

En hebben beleden, dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren.

In het 12e en in het begin van dit tekstvers staat: "Daarom zijn ook van een, en dat een verstorvene, zovelen in menigte geboren, als de sterren des hemels, en als het zand, dat aan de oever der zee is, hetwelk ontallijk is. Deze allen zijn in het geloof gestorven, de beloften niet verkregen hebbende, maar hebben dezelve van verre gezien, en geloofd, en omhelsd. "

Wie zijn dat 'zovelen als het getal als het zand?' Zijn er zovelen, die in het geloof gestorven zijn? De Heere noemt ze: "Deze allen" En dan wordt hier aangewezen, niet maar alleen dat ze gestorven zijn 'die allen' maar dat ze in het geloof gestorven zijn. Sterven moeten wij allen, maar de vraag, kunnen wij sterven? Maar moeten is zeker! " En gelijk het de mensen gezet is, eenmaal te sterven, en daarna het oordeel. "

Er ontkomt geen één mens aan sterven, uitzondering staan er van Henoch en van Elia. Maar anders moeten wij sterven, allemaal, groot, klein, rijk of arm, wie het is, die is het. En hoe zijn wij dan aan dat dierbare geloof gekomen, om door het geloof te sterven? "Deze allen zijn in het geloof gestorven." En dat niet alleen het geloof hier in het leven, maar het te geloven straks aan de Jordaan terecht te komen, dat ik alles achter moet laten en dat ik alleen voor God komt te staan. Hoe zal ik het dan maken? Heb ik dan hier geleerd, kennis te krijgen aan dat Goddelijke Wezen, van Wie ik afgefallen ben en wat dat zeggen wil, als ik sterft, om dan alles achter te moeten laten en de eeuwigheid in te moeten gaan?

Vandaar wordt hier gewezen, op het geluk van diegenen. Want dan zegt ook Hebréeën 11: "Maar zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen." En wat zijn er dan velen mensen, die een geloof bezitten, dat ze denken daarmede Gode te behagen. Met welk geloof? Met een historisch geloof. 'We hebben zoveel gestudeerd.' En ze menen het zeker te bezitten, zelfs wel die op de preekstoelen staan. En de pastoor in de roomse kerk? Die denkt het zeker en zovelen anderen met hem. 'Het zal met mijn geloof wel schikken.' Ze hebben er geen erg in, dat ze maar een historisch geloof bezitten, maar geen zaligmakend geloof. De noodzakelijkheid, de onmisbaarheid van dat dierbaar zaligmakend geloof, waar God de Werkmeester van is. Dat wordt ons hier voorgehouden in het dertiende vers: "Dezen allen zijn in het geloof gestorven, de beloften niet verkregen hebbende."

Welke beloften? Want ze hebben een belofte gehad. En menigeen denkt een belofte te hebben en een ander krijgt een belofte en is niet vervuld, gelijk hier. Beloofd de Heere wat, en schenkt Hij het niet? Jawel, wat God beloofd schenkt Hij onvoorwaardelijk, maar op Zijn tijd. En daarom deze mensen in het Oude Testament, hebben de belofte niet verkregen, namelijk Christus was nog niet in het vlees gekomen. En dat is de Inhoud van de belofte, dat in het paradijs reeds beloofd was, in Genesis 3:15, dat dierbare Zaad, 'Christus'. Zonder Christus is uw geloof ijdel en zonder Christus hebt gij een verkeerd voorwerp des geloofs. Vandaar de noodzakelijkheid, dat gij kennis aan die Christus gekregen hebt, Die onmisbaar is en Die op Zijn tijd wel gekomen is. In het Oude Testament is Hij alleen in de belofte binnengekomen, want Christus moest nog komen. Maar geloof te hebben, dat de belofte waar is, dat Hij komen zou, dat afgeschaduwd was in het Oude Testament. En dan verder? "Maar hebben Dezelve van verre gezien, en geloofd, en omhelsd."

Ze hebben de geloofskijker aan het gezicht gehad en een dierbaar geloofsgezicht gekregen, op die Borg en Middelaar, op die belofte en op die Belover! Wie was dat dan? God de Vader, die het beloofd heeft, aan al Zijn gunstgenoten. Dat Hij Zijn eigen Schootzoon gesteld heeft en zou stellen. " Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft."

En waar God de Vader de Belover is en Christus de belofte Zelf is, heeft Hij het waar gemaakt, gelijk dit teksthoofdstuk geheel zegt, *dat zij hebben geloofd en dat zij de*

belofte omhelsd hebben. Ze hebben het toe mogen eigenen.

"En hebben beleden, dat ze gasten en vreemdelingen op de aarde waren." Dat hebben ze er bij beleden. Dus ze hebben het geloofd, omhelsd en hebben beleden dat ze gasten en vreemdelingen waren. Daar gaan we nu eens over spreken vanmorgen.

- 1. Ten eerste: Ze belijden het, dat ze gasten het vreemdelingen zijn.**
- 2. In de tweede plaats: Ze beleven het, dat ze gasten en vreemdelingen zijn.**
- 3. Ten derde: Ze beminnen het, dat ze gasten en vreemdelingen zijn.**

Want ze zijn niet terug gegaan, ze hebben tijd genoeg gehad. En dat openbaard zich in het leven van Gods kinderen, ze gaan niet terug. Ze hebben, tegenspoeden genoeg, onheilen genoeg, spotters genoeg en de aanlokselen van de wereld zijn er ook genoeg, maar terug gaan? Neen! Judas ging terug en Démas ging ook terug. En dan de tegenstelling, dat zegt de Heere: "En indien zij aan dat vaderland gedacht hadden, van hetwelk zij uitgegaan waren, zij zouden tijd gehad hebben, om weder te keren." Ze hebben tijd genoeg gehad, maar ze zijn niet terug gegaan:

Zijn wet betrachten, en voortaan

Volstandig op Zijn wegen gaan.

Ondanks alle onheil, in die dierbare dienst gebleven. Waarvan Mozes zelfs getuigde, toen hij Egypteland kon krijgen en overste van Egypte kon worden: "Verkiezende liever met het volk van God kwalijk gehandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben." Hebt u die keus al eens gedaan? Dat is één van beide, ja of nee, dat is geen misschientje! Dat heeft Mozes ook getoond in zijn leven. En daar gaan wij vanmorgen ook van spreken.

1. "Deze allen" daar begint het tekstgedeelte mee en die worden uitdrukkelijk aangewezen wie dat zijn.

Dat zijn diegenen die het zaligmakend geloof bezitten. En die noodzakelijkheid, dat geldt voor elk mens, om te geloven in een Drie-enig God. Om eens te leren geloven dat u zondaar zijt, dat u tegen God gezondigd hebt. Om eens te geloven dat u een ongelukkig kind zijt.

Er zijn ook nog kinderen vanochtend in de kerk. Hebben jullie het wel eens geloofd als kind zijnde, dat je ongelukkig bent? Ongelukkig op de wereld gekomen, ongelukkig te leven, omdat je voor God moet verschijnen straks en zo niet sterven kunt? Ongelukkig als jonge mensen zijnde, zonen en dochters: "Ik heb een eeuwige schuld meegekregen een openstaande schuld voor God, voor Wien ik straks moet verschijnen en die ik niet betalen kan." De noodzakelijkheid te leren geloven, dat God de Heere een Borg en Middelaar gesteld heeft, voor ongelukkigen die geen raad weten.

"Deze allen, zijn in het geloof gestorven." Ze hadden dus geloof gekregen en zijn vreemdelingen geworden. Hoe is de mens geschapen? Als vreemdeling op de aarde, als gasten op de aarde? Nee, God heeft de mens geschapen, als het pronkstuk op aarde, om heerschappij te hebben van al hetgeen dat op de aarde is. Toen waren Adam en Eva geen vreemdelingen van God en geen vreemdeling van hun eigen. Zij waren alleen vreemdeling van de zonde, maar geen vreemdeling om daar God te dienen. Hoe is de mens dan een vreemdeling geworden, als ook hier gezegd wordt: "Ze hebben beleden gasten en vreemdelingen te zijn? Hoe zijn wij vreemdelingen geworden? Dan zullen wij verstaan, in Adam zijn wij van God afgevallen en zijn wij vijanden van God geworden, zonder uitzondering. Al komen wij elke zondag in de kerk, maar vijanden zijn wij van God. Dat zal veranderd moeten worden, zal het wel zijn. Als vrienden van

de wereld, zijn wij vijanden van God. En dat willen wij nu juist niet zijn, dan durven wij nog wel te zeggen, ik ben zo'n vriend van de wereld niet.

Hoe ben je een vriend van God geworden? En ben je een vriend van de ware vrienden van God geworden? Ben je er ook eentje van geworden van dat volk, dat durft te zingen?

Ik ben een vriend, ik ben een metgezel

Van allen, die Uw Naam ootmoedig vrezen.

Dan krijgt gij dat grote verschil, dat er wat aan de ziel gebeurd is, dat eeuwige wonder. Hoe komt dan zulk een gevallen mens, zo'n vijandig mens, een vreemdeling te worden? Die wordt dat nooit uit zijn eigen, vreemdeling en gast op de aarde. Hoe dan? Als God er niet was, gebeurde het nooit. Maar het is Gods werk, om zulke diep gevallen mensenkinderen, gasten en vreemdelingen te gaan maken. En dat doet Hij vandaag nog! Daar is Hij mee begonnen in het paradijs en Hij gaat door tot de laatste binnen is. Dat is Zijn werk. Wie heeft Adam en Eva geroepen? Zij zichzelf niet en de duivel niet! Maar God de Heere komt ze te roepen, en Hij maakt ze straks, als zij uit het paradijs uitgedreven zijn, gasten en vreemdelingen op de aarde. Dat is een werk van God. Dat hier op aarde aan elk mens moet gebeuren, zal het wel zijn, om hier opgezocht te worden, door het Goddelijke Wezen, gelijk Adam en Eva opgezocht zijn geworden. Om ons te leren verstaan, schuldig te zijn en de noodzakelijkheid, dat wij los gemaakt zullen moeten worden.

Want weet gij als u vreemdeling zijt, laten wij maar eens zeggen, in Nederland, of om het nog wat nader te zeggen, in Ederveen. Dan bent u geen inwoner van Ederveen, dan is u een vreemdeling. Als u in Nederland niet geboren bent, bent u een vreemdeling.

En nu de mens, die waarlijk vreemdeling, door God gemaakt wordt, die krijgt een andere geboorte. Want van nature zijn wij onwedergeboren, dood in zonde en misdaden, vijanden van God en vijanden van onze zaligheid. Als nu God de Heere gaat werken aan zo'n mens, hoe komt dat? Bewogen zijnde in Zichzelf, om mensenkinderen te gaan redden, om ze uit de klauwen van satan te gaan halen, uit hun doodstaat te gaan halen, om ze vreemdeling te gaan maken, dat ze nooit uit zichzelf gewild hebben. Dan blijven ze veel liever, aan de aarde vastgekleefd. Daar ze later van schreiende zingen: "Hoe kleeft mijn ziel aan 't stof; ai, zie mijn nood."

Dat zegt een onbekeerd mens niet, dan ziet men genoeg in de wereldgangen, als zij maar genieten kunnen en maar genoegzaam heeft.

En nu de noodzakelijkheid, om een wedergeboren mens te worden van Gods wege. Wij moeten van boven geboren worden, en niet van de aarde. Wij zijn van nature uit de aarde aards geworden. En hoe zal een aards mens straks voor God verschijnen? Maar als God de mens van Boven gaat wederbaren, en Zijn dierbaar Woord, Zijn zaad gebruiken gaat, dan is dat een levend zaad, dat in een vruchtbaar gemaakte aarde komt te vallen. En dan komt er onherroepelijk een scheiding in uw leven. En dat gaat God werken, dat heeft u zelf niet gedaan. Hoe doet de Heere dat? Dat gij genoeg krijgt van al hetgeen waarin gij geboren zijt, waarin gij geleefd hebt en wat uw vrienden en vriendinnen geweest zijn. Dat gaat de Heere breken, met een onwederstandelijke breuk, dat gij zelf nooit hebt kunnen doen. Maar God gaat dat breken.

Afgelopen met die feesten, afgelopen met die vrienden en vriendinnen, afgelopen met de ijdelheid. Dat heeft de Heere gebroken, dat kan niet meer! En als de Heere de breuk gaat maken enerzijds, dat gij soms op de schoolpleinen alleen staat, als kind zijnde. Ze willen niet zo erg meer spelen met zo'n kind. Dat kind heeft zo'n benauwd gezicht, hij vraagt wat anders, hij heeft een andere behoefte gekregen, dat heeft een zielsbehoefte gekregen. Met al de gemakkelikheden van het aardse leven, zijn die kinderen niet tevreden. En God de Heere komt ze niet alleen los te maken en een breuk te geven met

de wereld, maar Hij komt ze in contact te brengen met God in de hemel. Die krijgen dus hier op aarde een breuk en die krijgt contact in de hemel. Hoe gaat dat?

Vraag dat eens die daar geen vreemdeling van gebleven zijn. Waar hebben jullie 's avonds, als jullie naar bed gegaan zijt, contact mee gezocht? Met de ijdelheid met de wereld? Nee, zij hebben hun ogen dicht gedaan, ze hebben tranen geschreid voor het hoogste Wezen in de hemel, daar is hun hart naar toe getrokken. God heeft een band gelegd in het zielsleven. In het verborgen kunt gij ze vinden, die met God te doen gekregen hebben. Wat voorheen niet geweest is, zo hebben zij nooit geschreid naar God, het genoeg is altijd naar de wereld geweest. Zij hebben nooit genoeg van de ijdelheid gehad en het geen uit het aardse was. Maar nu hebben zij die dierbare trekkingen van boven gekregen, God heeft een nieuw levendig hart gemaakt, behoeftig gemaakt, treurende gemaakt, maar anderzijds de blijdschap in de ziel gegeven. Die ze niet willen ruilen met de blijdschap van de wereld. Dat dierbare contact, met de hemel, Die Zijn dierbaar blijvend Woord gegeven heeft. Dat hebben ze nodig, dat nemen ze mee naar bed en dat gaan ze onderzoeken. Dat wordt een dierbaar Godsgetuigenis, dat een blijk geeft hier op aarde, dat God een band gelegd heeft. De boeken worden ingeruild die ze voorheen gelezen hebben, die kunnen ze niet meer lezen, daar is hun hart niet meer mee vervuld. En dat is die dierbare weldaad die God schenkt aan de mens.

"Deze allen zijn in het geloof gestorven." Ze krijgen een dierbaar geloof in Zichzelf, dat ze bekeert moeten worden, ze krijgen te geloven dat ze een Borg en Middelaar nodig hebben. Hoe komen ze daar aan? Hoe komen ze daar aan? Dat zal God de ziel leren hoe ze daar aan komen, want het is geen gestolen Borg en Middelaar. De Heere zal op Zijn tijd, Zichzelf openbaren voor een verloren schuldig menskenkind, die alleen geloven kan dat hij naar de rampzaligheid moet en dat zijn schuld onbetaalbaar is. Dat die dierbare Borg en Middelaar het voor de Zijnen van eeuwigheid reeds op Zich genomen heeft, om op Zijn tijd de plaatsbekledende Borg en Middelaar te zijn. Dat ze Hem mogen zien, al is het van ver. En in Hem leren geloven en niet meer in onze goede werken te geloven en in onze daden te geloven.

Want we kunnen wel godsdienstig zijn en worden met onze godsdienst en dan nog zonder Christus. Godsdienstig zijn, ik verwerp het niet, integendeel! Dan is het weer ook niet te warm, als God u trekt en de Heere met u bezig is om u zalig te maken.

Dan heb ik als jongen zijnde wel eens twee uur naar de kerk gelopen, destijds onder dominee van Reenen, die toen nog leefde en in Leiden stond. Om onder dat dierbare Woord te kunnen komen, en mijn hart op te mogen halen als jongen zijnde, onder dat dierbare getuigen, dat God de Heere zulken mensen uit genade wil zalig maken. En dan gaat zulke ziel op in zijn godsdienst, om straks te leren verstaan, dat hij met al zijn godsdienst, een verloren mens wordt. En als een verloren mens door Christus opgeraapt wordt. Want Hij is gekomen om te zoeken en zalig te maken. Dat 'behouden' is of dat 'godsdienstig' is?

Nee, dat verloren is! Eerder raapt Hij ze niet op. En dat eeuwige wonder, wij zijn nog te trots in onze godsdienst, om opgeraapt te worden, maar de Heere komt op Zijn tijd, dat volk te leren verstaan, om dat dierbare geloof door te gaan werken, in het zielsleven. Want bij aanvang, ontvangt hij wel geloof. Heeft de Apostel Petrus niet beleden, dat Christus de Zaligmaker was? "En zij hebben beleden" Jawel, dat heeft Saulus van Tarsen ook wel beleden, maar dan in de toekomst. Saulus van Tarsen was toentertijd nog een vijand van Christus, hij moest er nog niets van hebben. Maar godsdienstig was hij wel. Toen hij op de weg naar Damaskus ging, heeft de Heere hem daar neer gevelde: "Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij? Het is u hard, tegen de prikkels de verzenen te slaan."

En ik zeide: "Wie zijt Gij, Heere?" Hij kende Christus niet. "En Hij zeide: Ik ben Jezus, Dien gij vervolgt." Hij vervolgde Jezus in de Levende Kerk, hij kende de levende Kerk niet. Daar heeft de Heere hem van een vijand een vriend weten te maken, het geloof doen bewerken in de ziel. Waar straks van, hem getuigd wordt: "Want zie, hij bidt.

Heb ik teveel gezegd daar straks, dat ze in het begin al leren bidden? Dat gebedsleven, weet u dat misschien nog van uw kinderjaren of jongelingsjaren, jeugdige of getrouwen? Dat u misschien voor uw vrouw of voor uw man het niet wilde weten, zo'n ongelukkig mens te zijn in uzelf. Maar nog gelukkiger is het als u er samen over spreken kan, om samen gered te mogen worden en dat geloof te mogen verkrijgen. Saulus van Tarsen heeft het geleerd. Op de pinksterdag heeft God de Heere bij drieduizend mensen de breuk gemaakt, er hoefde niets meer te gebeuren. Drieduizend tegelijk, afgelopen met de wereld en afgelopen met de godsdienst: "Wat moeten wij toch doen mannen broeders, wat moeten toch doen?" Hadden ze dat zelf gedaan? Welnee, de Heere had hun hart verslagen.

Weet u dat? Dat u anders naar huis ging, als dat u heenging naar de kerk? Dat u anders in de kerk gezeten hebt? Of is het onder het lezen geweest? God de Heere komt daar een band te maken, want de eerste uitroep: "Wat moeten wij toch doen mannen broeders?" Dat is van God die band, die Hij zelf komt te leggen, en die niet meer los kan. Dat eeuwige wonder dat God doorgaat met dat volk. En dan vind gij ze straks bij elkander.

Waar dominee Lamain op heden wat van schrijft in de Saambinder: Dat zij allen eendrachtelijk bijeen waren en dat niemand gebrek had. Wat een dierbaar leven was dat, in die tijd van de Pinksterdagen: "En zij verkochten hun goederen en have, en verdeelden dezelve aan allen, naar dat elk van node had." Dat kwam God de Heere waar te maken. Dat gaat Hij werken van Boven af, dat het volk bijeen komt. En dat wordt één kudde en één Herder.

Dan vindt gij toch, dat hier zoveel te leren is, in die dierbare geloofskennis, in dat belijden. Want ik ga terug, niet alleen naar de pinksterdagen en naar Saulus van Tarsen, maar ik ga eens een keer terug naar Petrus. Heeft Christus niet tegen hem gezegd: "Want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard?" Nadat Petrus beleden had: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods." En toch vinden wij, toen Christus gekruisigd zou worden, dat Petrus driemaal, in de zaal van Kájafas zeide: "Ik ken Hem niet" Petrus heb je toen beleden, wat je eerst gedaan hebt? Nee, en toch in zijn tranen heeft hij het wel beleden. Toen de Heere naar hem gekeken had, toen heeft hij het moeten belijden. Wat een dierbare smartelijke tranen zijn daar geschreid. Zodat, volgens de schrijvers, de groeven in zijn wangen gebleven zijn, omdat hij Christus verloochend had. Die tranen zeggen het, de liefde is niet weg, de band is niet weg. Hij was het niet eens met die andere mensen, al sprak hij, dat hij de Christus niet kende.

En als Christus opgestaan is en Petrus ontmoet heeft, als zij samen vergaderd waren, ging de Heere hem vragen, tot driemaal toe: "Heb je Mij lief?" Heeft Petrus toen beleden? Gewis! Dan schreit hij weer met tranen, maar dan nog met andere tranen en ook dan: "Heere Gij weet dat ik U lief heb, Gij weet alle dingen"

Dat is de dierbare belijdenis van hem, hij kan niet anders. God weet het, want Hij Zelf is de Werkmeester van dat leven der genade, dat Hij in de ziel gelegd heeft. En dat leven dat hier beleden wordt door de mond, zal zeker met de daad getoond worden. Dan wordt het een beleving. Gelijk ook de Apostel Petrus dat beleefd heeft, op de Pinksterdag, toen was hij niet meer benauwd voor de mensen, toen heeft hij Christus niet meer verloochend.

Hij heeft het wel onderscheidene malen tegengekomen en ervaren, de tegenstand van het werk Gods, maar hij heeft het toch maar beleden dat hij gast en vreemdeling was. Leest zijn brieven maar eens. Als u een van de schrijvers wil hebben, die het heeft over de vreemdelingen, dan moet u de brieven van Petrus lezen. Hij schrijft aan die vreemdelingen der verstrooiden. Petrus wist wie die vreemdelingen waren, hij was er zelf ook eentje. En nu dat beleven daarvan, van de verstrooiing. Ze waren uit hun plaats verdreven, hun huisje moesten ze uit, hun kerkjes moesten ze uit. Denk er maar niet te licht over als dat gebeurt, hoor. Dat u een verstrooide wordt, dat u naar een andere plaats moet, naar een andere provincie, naar een ander land moet, om uw leven te redden. Want Saulus van Tarsen, die zocht ze wel op in verschillende plaatsen. Zij waren verschrikt als hij kwam. En Petrus schrijft aan zulken mensen, omdat ze Christus beleden, om dat ze Hem nodig hadden, omdat ze een Borg en Middelaar hadden, daarom werden ze vervolgd.

En vandaag is dat nog zo, diegenen die Christus als Borg en Middelaar krijgen en niet meer buiten Hem leven kunnen, die worden nog vervolgd en daar gaan de deuren voor dicht. Maar dan zult u wel verstaan, hoe weinig dat het er maar meer zijn en dat belijden makkelijker is dan het beleven. Hier vindt gij een openbaring, want dat is de openbaring van de belijdenis. Is het waar geweest? Belijdenissen genoeg, uiterlijk ook wel en er zijn belijdenis boeken genoeg.

Maar nu de beleving! Als we dan zien die hier belijdenis des geloofs afgelegd hebben, hoe de beleving is? Want in het beleven, daar komt de hele hellemacht tegen op. De hellemacht? Ja, zodra God verbinding legt aan de ziel, daar komt daar de hellemacht tegen op, daar komt de wereld tegen op en daar komt zijn eigen vlees tegen op. Want die krijgt niet alleen te doen, met de duivel en met de wereld, maar ook met zijn eigen vlees. Want waar God een scheiding komt te maken, dat is in de eerste plaats van binnen. Vergeet u dat niet! Want dat wordt een tweemens. Waar Romeinen 8 zo duidelijk van spreekt, dat vlees en geest nooit verenigd zijn en nooit verenigd worden. Dat zijn de twee grootste vijanden. Dan zegt Johannes: "De Geest is het, Die levend maakt; het vlees is niet nut. De woorden, die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven."

En nu de strijd van vlees en geest, dat is de felste strijd die Gods kinderen krijgen te strijden. Gewone mensen kunnen wij nog buiten de deur houden, maar zijn eigen vlees niet, dat draagt hij nacht en dag mee. En de vorst der duisternis ziet er niet tegenop, integendeel, die gaat het wel proberen om die mensen het geloof te ontrukken, die genade af te nemen en die band met de hemel te breken. Probeert hij het bij allen dan? Bij alle kinderen Gods!

Op onderscheidene wijze probeert hij dat. Ik zal maar een enkele noemen. Denk eens aan Job, een vreemdeling op de aarde, met een paar vrienden. Als de Heere gaat zeggen tegen de satan: "Hebt gij ook acht geslagen op Mijn knecht Job? Want niemand is op de aarde gelijk hij, een man oprecht en vroom, godvrezende en wijkende van het kwaad. Toen antwoordde de satan de HEERE, en zeide: Is het om niet, dat Job God vreest?" Hij verdenkt die zielen. Je moet het dan maar eens uit gaan proberen, als je dat denkt duivel. "En de HEERE zeide tot de satan: Zie, al wat hij heeft, zij in uw hand; alleen aan hem strek uw hand niet uit." En de duivel komt alles van hem af te nemen, zijn goederen, zijn beesten, tenslotte zijn kinderen en eindelijk, ook nog zijn gezondheid. De felle strijd, die de levende kerk hier op aarde krijgt te strijden, omdat te gaan beleven. Dan zegt zijn vrouw ook nog tegen hem: "Houdt gij nog vast aan uw oprechtheid? Zegen God, en sterf." Nee, zegt Job: " De HEERE heeft gegeven, en de HEERE heeft genomen; de Naam des HEEREN zij geloofd!"

Wat denkt u van de vorst der duisternis en de wereld en ons eigen vlees? Die veranderen nooit!

De mensen gaan ook mee met de mode van de tijd, maar de duivel gaat ook mee met de mode van de tijd. Wat doet hij dan nu in onze dagen en wat is de mode? Is het mode, dat u misschien drie weken vakantie krijgt? Zou dat geen mode wezen en is het dat niet geworden? Was dat vroeger zo? Is dat naar Gods Woord? Ik zeg u van nee! Al haalt u, er een ik weet niet wat bij, ik blijf dat volhouden, dat het nee is. En dan op reis gaan, de één gaat hier naar toe, de ander gaat daar naar toe en een derde gaat daar naar toe. Is dat naar Gods getuigenis?

En dan kunt u; bootreizen maken, luchtreizen maken, treinreizen maken. Allerlei reizen kunt gij gaan maken, u kunt ze krijgen met een leidsman erbij en zelfs een dominee er ook nog bij. Maar dat zijn toch wel goeie leidslieden, die dominees? 'Geloof het maar' voor de wereld tenminste. Maar David had een andere Leidsman nodig, die zegt:

*Ai, laat van mij Uw Heil'ge Geest niet scheiden;
Die kan alleen op 't rechte spoor mij leiden.*

En als zij, die éne Leidsman nodig hebben, dan gaan zij met die reizen niet mee. En al doet u het, dan gaat Gods lieve Geest niet mee. U moet niet denken, dat Hij met één van die reizen meegaat! Dan zult u verstaan, waar de kapitalen blijven, die worden weggesmeten. Daar gaat de mens onachtzaam leven, en de onzedelijkheid wordt uitgeleefd, enz. Dat vreselijke leven.

Wanneer iemand zoekt naar een geschikte woning, is daar niets op tegen. Integendeel, dat kunnen wij goed indenken, maar wel als u gaat naar die huisjes, naar de vakantie huisjes. U bent er toch ook niet op gesteld, dat er een woonwagenkamp bij uw huis komt? En als je dan al die caravans ziet? Is dat een leven naar Gods Woord? Kan in de buitenlanden de zuivere Waarheid beluisterd worden, als u er heen gaat met vakantie? Dan zult u toch verstaan, dat dát niet waar is, daar wordt de Waarheid niet gepredikt en daar wordt de Waarheid niet gelezen. Dat wordt een verknoeide waarheid, daar wordt de mens wat voorgehouden, om zo de eeuwigheid in te gaan. "Deze allen zijn in het geloof gestorven." Die vindt gij daar niet bij.

Abraham moest uit het land van Ur en God ging hem wijzen waar hij heen moest. "Ga gij uit uw land, en uit uw maagschap, en uit uws vaders huis, naar het land, dat Ik u wijzen zal." En dat zal de Heere geven, de dierbare heenwijzing. De mens weet het land niet te vinden, maar God gaat hem heenwijzen, gelijk Abraham geleerd is: Ik zal u wijzen, waar gij heen moet.

*En dan gaat het volk vragen:
Leer mij, o God van zaligheden,
Mijn leven in Uw dienst besteden.*

De dierbare beleving, die krijgen wij dan noodzakelijk te leren verstaan, hoe dat wij een andere Leidsman nodig hebben, als dat ons vlees zo graag wil. Want we willen ook zo graag wat zien van de wereld. En er is inderdaad in het natuurlijke, heel wat schoons te zien. Ik heb persoonlijk door onze vorige arbeid, menigmaal mooie plaatsen gezien. Maar het wordt wat anders, als u in die schoonheid, de grote Schepper leert zien. Maar bewijst dat die mensen dat nu eens.

Die op vakantie naar Jeruzalem gaan, kennen ze die Christus, kennen ze die Borg en Middelaar, Die daar gekropen heeft en daar gekruisigd is geworden? Nee, die kennen ze niet! Die hebben ze niet nodig, alleen van Naam. En dan kunnen ze een leidsman krijgen, als dominee zijnde, om het uit te gaan leggen, maar de dienst des Heeren wordt veracht. We nemen drie weken vakantie en gaan straks weer naar huis, en dan moeten wij nog een week om uit te rusten hebben, om weer op dreef te komen, voor dat u gaat

werken en het geld is weg. Doorgaan, dat doen ze vandaag, geen berouw, geen smeken, geen terug keer en geen geloof.

'Je moet niet zo ernstig preken!' En dan mensen, ik hoop vandaag, op deze warme dag, voor u de enige Weg te wijzen, die er alleen in Christus is, om in Hem geleid te mogen worden en door Hem geleid te worden. "De weg des levens is de verstandige naar boven; opdat hij afwijke van de hel, beneden. Dus niet voor het aardse vlees, om hier te kunnen genieten; ik heb dit gezien, ik heb dat gezien. Maar dat te mogen zien, wat de Heere Zijn volk geeft.

Want de Heere geeft in de beleving, de Zijnen wel, dat ze een ogenblikje mogen verstaan, dat zij hier de druk, hier de tegenheden en hier de spot hebben. Gelijk op de pinksterdag ook gespot werd, over zulk een leer en over zulken mensen, zulke achterlijken. Maar dan zult u verstaan, de Heere geeft ze daar, onder al de strijd, onder al de aanvechtingen; bemoedigingen, een geloofgezicht en een geloofskijker. Dat ze eens een ogenblikje over de bergen heen mogen zien, over dood en graf heen mogen zien. En dan zien zij het eeuwig Vaderland daar boven. Ze zoeken een ander Vaderland. En als ze een Vaderland zoeken, hoe komen ze daar? Nooit anders als door Hem, Die op aarde gekomen is in onze menselijke natuur. En die in onze menselijke natuur geleden en gestorven is, maar ook opgestaan. En die opgestane Jezus is ten hemel gevaren, zittende ter rechterhand aan de troon des Vaders. Die leeft als Middelaar, om voor Zijn volk te bidden, Die leeft, om voor de Zijnen een plaats te gaan bereiden. Want ze moeten straks plaats krijgen; "Ik ga heen om u plaats te bereiden."

Zou u dan denken, dat u dan met de wereld mee kunt gaan en dat je gelooft, dat Christus bezig is om uw plaats te bereiden? Denkt u dat dan, dat u meegaat met die leidsmannen op vakantie? Nee, dat kan niet, dat is een onmogelijkheid. Dan wordt dat volk begerig, dan gaan ze een heimwee krijgen naar huis. Ze zijn nog in de vreemde, ze zijn een vreemdeling;

*Ik ben, o HEER', een vreemd'ling hier beneên;
Laat Uw geboón op reis mij niet ontbreken.*

Want ze krijgen een andere Reisgids, dat is de Bijbel zelf, die God gegeven heeft. En als ze daarna leven mogen. overeenkomstig Zijn dierbaar woord en getuigenis, dan hebben ze hun gangen te richten en hun schreden te richten. Hij is de Borg en Middelaar bij de Vader, Hij is de Plaatsbereider bij de Vader. "En Ik, zo wanneer ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken." Die dierbare beleving, als dat volk ervaren mag, dat ze onder alles vertroost hier mogen worden: Eenmaal zal het vreemdelingschap ophouden, zal het verdriet ophouden, zal de moeite ophouden, zal de warmte ophouden en zal de koude ophouden.

Ik heb in Rijssen wel eens moeten preken, over een vreselijke koude. En hier zal ik een preek, over de hitte kunnen houden. Maar wat zal de hitte van Gods toorn wezen straks, als daar geen verkoeling zal wezen, geen dorst gelest zal kunnen worden, omdat er geen water zou zijn en dan geen uitzicht dat het over zal gaan. Hier zal het wezen, dat de mensen zoeken naar water, dat zal in de rampzaligheid ook niet zijn. Wat is uw toekomst? Een ogenblikje genieten, de een nog meer als de ander? Maar Gods kinderen, krijgen wel eens een teugje uit die eeuwige Druiventros, van dat erfelijk land der ruste, om daar van te mogen genieten. Want Hij geeft hen in hun beleving, Spijs en Drank. Die Hij zo duur verworven heeft, om van Zijn leven te mogen eten en drinken; "Want Mijn vlees is waarlijk Spijs, en Mijn bloed is waarlijk Drank." Dat geeft Hij in de beleving te ervaren, dat ze voedsel krijgen. Hij geeft in de beleving, dat ze kleding van

Hem krijgen, naakt in zichzelf, maar ze worden bekleed met de mantel der gerechtigheid, om voor God te mogen verschijnen. Hij geeft hun onderwijs, Hij geeft hun voedsel, En de dierbare onderwijzing, die ze mogen ontvangen van Hem, die grote Leermeester;

*Onderwijzing hen, die dwalen,
Brengen in het rechte spoor.*

Dan geven ze hier als een vreemdeling op om te zingen; "Ik ben o Heer, een vreemd'ling hier beneên." Maar die vreemdeling- schappen houden straks op.

We gaan er eerst van zingen Psalm 119: 10 en 27.

*Ik ben, o HEER', een vreemd'ling hier beneên;
Laat Uw geboón op reis mij niet ontbreken;
Daar mijne ziel, omringd door duisterheên,
Zo dikwijls van verlangen is bezwelen,
Om U te zien ter hoge vierschaar treên,
Tot straf van hen, die snood zijn afgeweken.*

*Daar ik moet zien, hoe snoodaards Uwe wet
Verlaten, heeft beroering mij bevangen;
Maar van het recht, dat Gij hebt ingezet,
Heb ik gemaakt mijn blijde lofgezangen;
In vreemd'lingschap heeft niets die vreugd belet,
Wat nijpend leed daar mijn gemoed mocht prangen.*

Toepassing

Voorwaar, het is een ogenblikje waard, om er bij stil te staan, of dat wij enige kennis, gekregen hebben, van het gast en vreemdeling te zijn op de aarde. Want die zijn geen vreemdelingen in de hemel, maar die zijn vreemdelingen gemaakt hier op aarde. En die zijn dat door God gemaakt, onder alle tegenheden, onder alle bestrijdingen door. Dan gebeurt het wel eens dat ze zeggen tegen zo'n gast en vreemdeling: Meen maar niet dat jij in de hemel zou komen, je komt in dat vaderland nooit, je komt in de rampzaligheid in de hel terecht. Weet u dan wat ze wel eens zeggen? Ik heb het zelf ook wel eens gedaan, dat ik eerlijk moest zeggen: En dan zal ik dat nog zeggen, dat God goed voor mij geweest is. En als ik daar in de hel terecht komt, dat mijn plaats is, dan zal ik nog niet zeggen dat God slecht voor mij geweest is, integendeel, dan is de wereld slecht voor mij geweest. Maar God is goed voor Zijn volk. Wat hen dan wedervaart, dat houdt hier op, dan wacht straks de eeuwige zaligheid. En gelukzalig bij diegenen, die zo'n belijdenis gedaan hebben, en het beleven hier op aarde. Ze zijn wel eens blij, al hebben ze niet veel vriendschappen en veel gezelschappen, dat ze er toch eens ééntje ontmoeten mogen.

Niet zolang geleden ontmoete ik er nog één in huis bij mij. Ik zei: 'Ik ben blij dat ik je toch nog eventjes gezien hebt, dat we door het dierbare genade leven, ook een band aan elkander gekregen hebben.'

Die verstaan elkander in al de wisselingen van het leven. Die begrijpen elkander, in al de tegenheden en omstandigheden waar ze in terecht zijn gekomen. Die verstaan elkander, in de noodzakelijkheden, dat ze bediend moeten worden vanuit de hemel. En die hebben een reisipas, een Reisgids en een reisdoel. Dat niet de aarde is, maar dat is naar de hemel, naar het geestelijke leven.

En als die elkander leren verstaan, met elkander leven kunnen en een band aan elkander

hebben, dan zegt Jacob Groenewegen:

*Zijn de kinderen van één Vader,
Zij verstaan elkander nader,
Dan de band van t'aardse min.*

Wat zal het dan wezen, als die kinderen eeuwig thuis zijn en nooit meer van elkander scheiden. Want hier moeten ze van elkander scheiden. Maar straks zal er geen scheiding meer zijn, dan zal er geen vreemdelingschap meer zijn. Dan is het vreemdelingschap vergeten, wij zijn in Jeruzalem!

3. De derde gedachten in het kort: ***Het beminnen van het dierbare geloofs leven.***

Daar moeten wij kort in zijn. Maar er is geen één kind van God, die dat leven verwerpt en die daar op terug gaat. Dan zullen er wel mensen zijn, waarvan gedacht werd; dat zal er ook wel eentje zijn. Maar in hun leven en in de toekomst, zal het wel blijken dat het niet waar is, dat het maar een tijdgeloof is, dat het maar een bevlogenheid van de mens is. Denk dan maar aan diegenen die in de bijbel aangehaald worden. Denk eens aan twee jonge vrouwen, die hun man kwijtraakten? Samen gingen ze hun schoonmoeder wegbrengen, tot aan de grens van Moab. Wij zouden zeggen, twee levende mensen. Er staan er twee te schreien, aan de hals van Naomi. En Orpa die keert tenslotte terug, als ze, hoort dat er niets voor haar te geven is. Orpa neemt wenende afscheid, ze gaat terug. Heeft zij dat leven dan niet, dat vreemdelingschap? Nee, dat heeft zij niet bemind, daar heeft ze nooit in geloofd en daar heeft ze nooit bij behoord. Maar denk aan het tegenovergestelde, daar wordt gezegd tegen Ruth: "Zie, uw zwagerin is wedergekeerd tot haar volk en tot haar goden; keer gij ook weder, uw zwagerin na."

Wat zegt ze dan? "Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk, en uw God mijn God." Met dat volk wens ik te leven, met dat volk wens ik te sterven. Dat gaat ze tonen, dat dierbare leven bemind ze. Al worden ze dan nog zo veracht bij de wereld en nog zo achter gezet.

Nog maar een enkele die in de schrift getekend staan, die openbaar gekomen zijn, dat ze niet terug gegaan zijn. Petrus is niet losgelaten. Het heeft weinig gescheeld, Petrus, dat je niet omgekomen ben, als Ik er niet geweest was, Petrus, dan was jij weggegaan, dan had jij Mij blijven verloochenen. Maar Ik heb je aangezien en Ik heb voor je gebeden, dat je geloof niet op zou houden.

Dat eeuwige wonder als ik daar bij zou mogen wezen bij dat volk, dat door Christus onderhouden wordt, dat ze niet afvallen en ook niet de wereld ingaan. Ook niet meegaan! Want vandaag de dag, zijn er zoveel leraars die meegaan, zijn er zoveel ouderlingen en diakens die meegaan met de wereld en alles kan er mee door. Waar zijn ze vandaag die niet mee kunnen en alleen Gods Woord als Raadsman wensen en die Leidsman wensen? Komt dat dierbare leven, van die beminnelijkheid openbaar? In het begin zeggen ze het al, laat staan in het latere leven, als het gevraagd wordt van de Heere.

Dan denk ik terug aan een zondag middag, in het ouderlijk huis, dat er gezongen werd:

*Wie heeft lust de HEER' te vrezen,
't Allerhoogst en eeuwig goed?*

Toen viel ik als kind zijnde tegen mijn moeder aan, schreiende en wenende: "Heere hartelijk zal ik U liefhebben, Heere mijne sterkte, hart en hand zal ik U geven."

Dat wordt openbaar dat kinderlijke leven, dat gaat schreeuwen, dat gaat antwoord geven, "Hartelijk zal ik U lief hebben." Zal dat vergeten worden, toen God de Heere, de doorbraak in de ziel kwam te schenken? Dan gaan zij tonen en openlijk belijden, dat zij

geen ander leven wensen. Laat dan de wereld, hun hart ophalen in de weelde, maar het tijdelijke moeten wij achter laten. Straks houden wij niets over; Gij moet uw zaakjes achterlaten, gij moet uw werk achter laten, gij moet uw geld achter laten, gij moet uw vrouw of uw man achter laten. Wat zult u dan straks vinden, als gij uw plaats moet achterlaten, waar zal u dan terecht komen? In de hel is nooit geen vermaak, is nooit geen huwelijk, is nooit geen rijkdom en is nooit geen blijdschap, geen één ogenblikje. En dan het tegenover gestelde; in de hemel is nooit geen smart meer, nooit geen ziekte, nooit geen donkerheid meer, nooit geen vreemdelingschap en nooit geen druk. Eeuwige vreugde zal daar neergelegd zijn, de eeuwige zaligheid die God bereidt heeft. Hier tonen zij het:

*"Beminnaars van de HEER',
Verbreiders van Zijn eer."*

Het gaat om de ere Gods en dan mag u de ere van mensen bedoelen, maar dat volk wenst de ere Gods te gaan bedoelen en dat gaan ze dan tonen in hun ganse leven. Dan zegt de Heere: "Want die Mij eren, zal Ik eren, maar die Mij versmaden, zullen licht geacht worden."

Een ogenblik met de wereld meeleven? Wat dan straks? Laat de mensen dan lachen, laat ze spotten, laat ze hun hart ophalen, laat ze met de mode meegaan, maar straks krijgen wij het einde, de grote wisseling. Straks komt er een aarde, waarop zulken niet komen. Maar straks komt er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar alleen die gasten en vreemdelingen op zullen komen. Dan moet u eerst gasten en vreemdelingen zijn, anders komt u daar niet op. Het is alleen voor Zijn gunstgenoten, die hier beminnaars zijn, die hier verblijd zijn en hier een doel hebben. O, dan zal het vlees geen strijd meer geven, dan is ook het vlees overwonnen. En het vlees komt straks uit het graf, om met de ziel straks eeuwig God groot te mogen maken. Is het een wonder dat ze hier een begeerte krijgen?

Ik, hoorde eens een dominee, op zijn ziekbed uitroepen, met Datheen:

*O HEER', wanneer komt die dag,
Dat ik toch bij U zal wezen,
En zien Uw aanschijn geprezen.*

Die leren verstaan hier, het heimwee, om eeuwig thuis zijn. En daar zal God voor zorgen, een plaats wordt bereid! Denk niet, dat ze niet thuis komen. Dat wordt wel eens gezegd van binnen, daar twifelen ze wel eens aan, maar de Heere zal zeker maken, dat het waar is, Hij zal Zijn volk eeuwig thuishalen. En zij krijgen een eeuwige Thuiskomst. Amen.

Slotzang zij uit Psalm 42: 1

*'t Hijgend hert, der jacht ontkomen,
Schreeuwt niet sterker naar 't genot
Van de frisse waterstromen,
Dan mijn ziel verlangt naar God.
Ja, mijn ziel dorst naar de HEER',
God des levens, ach, wanneer
Zal ik naad'ren voor Uw ogen;
In Uw huis Uw naam verhogen?*

15. Eerste predicaatie over 2 Petrus 3: 18

De aanvang van geestelijke groei

Zingen Psalm 25: 2

Lezen 2 Petrus 3

Zingen Psalm 84: 2 en 4

U vindt ons tekstwoord, in wat u voorgelezen is, uit de 2e Algemene Zendbrief van de apostel Petrus 3: 18.

Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in de dag der eeuwigheid. Amen.

Dit is de tweede zendbrief van de apostel Petrus. Waar de Heere eens tegen Petrus gezegd heeft: "Als gij eens zult bekeerd zijn, zo versterk uw broeders." Had Petrus dat kunnen denken, dat hij eens bekeerd moest worden en dat hij dan in staat zou zijn, zijn mede broeders te kunnen vertroosten? Dan heeft de Heere die weg met hem gehouden, om het in de praktijk te leren, om uit genade zalig te worden.

Zijn eerste brief heeft hij voorheen geschreven, en nu een tweede brief er overheen. En dan gaat hij hen nu in deze woorden opwekken, als hij in vers 17 zegt: "Gij dan, geliefden, zulks te voren wetende, wacht u, dat gij niet door de verleiding der gruwelijke mensen mede afgerukt wordt, en uitvalt van uw vastigheid."

Zij hadden dus vastigheid, maar de verleiding was zo ontzaggeijk in die dagen. Waar Petrus spreekt van die dagen, als de laatste dagen. Zij dachten toen reeds, dat die dag zeer nabij was. En daar zijn die gruwelijke mensen mee gaan spotten.

Maar dat volk was verwachtende, de belofte des Heeren, Die gezegd had, dat Hij zeker zou komen. Terwijl Hij heen voer naar de Hemel, hebben twee engelen in witte kleding dat de broeders verkondigd: "Deze Jezus, Die van u opgenomen is in de hemel, zal also komen, gelijkterwijs gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren."

Hier gaat Petrus dat volk aanspreken, en zegt: "Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus." Dat is dus een opwekking, om op te wassen in de genade en kennis van Jezus Christus. En dan zult ge verstaan,

Ten eerste, als er een opwassen is, dan moet er een aanvang zijn.

Dat er aan dat volk, waar aan geschreven wordt, reeds een aanvang is van de genade en kennis van Christus, anders kan er nooit geen voortgang wezen. Dus er moet eerst een aanvang zijn.

En in de tweede plaats: Is er een opwekking vooruit te gaan, tot de wasdom.

Want een kind, is nog geen jongeling, nog geen man en nog geen vader. Zo gaat het ook in de genade, daar hebt u dat ook van node, om op te wassen in de genade.

Dat is de tweede gedachte: De Voortgang dus, van genade en kennis.

En in de derde plaats: De Lofzang, door die genade en kennis.

Dat Christus eeuwig zal verheerlijkt worden, door dat volk, maar hier reeds in beginsel.

1. En dan wens ik u vanmorgen alleen te bepalen bij: De aanvang.

Daar het zo 'n voornaam stuk is: "Of dat er bij ons een aanvang van genade en kennis van Christus is.

1. In de eerste plaats: *Gaat Petrus die geadresseerden opwekken.*

Want hij schrijft uitdrukkelijk aan bijzondere personen. Het is wel een algemene brief, dus niet alleen maar aan één persoon of aan één gemeente, maar toch wel aan een bijzonder volk. En die geadresseerden gaat hij vermanen, voor de spotters. Hij gaat hen daartoe opwekken, dat zij zich niet laten verleiden.

2. En in de tweede plaats: *Gaat hij hen opwekken, om hen te vertroosten.*

Met de grote betekenis; dat zij bezitters zijn van de genade en de kennis aan Christus. Dat zij daar geen vreemdelingen van zijn, onder al de smart en al de smaad, die zij moeten ervaren. Dat zij hier mogen zien, dat de beloften zekerlijk vervuld zullen worden. Dat de Heere niet zal uitblijven, maar dat de belofte gewis vervuld zal worden, aan dat volk, die genade bezitten. Zij leven onder die belofte, dat de Heere hen heeft nagelaten.

Maar dat geldt niet voor de onbekeerden, die worden in deze brief buiten gesloten en die worden er niet in vertroost. Waarvoor is dan voor hen die brief? Om hen te gaan waarschuwen, om toch niet door te gaan met spotten. Om ze tot bekering te roepen, terwijl zij nog leven, dat de dag zekerlijk zal komen dat dit leven zal eindigen, en dat de dag des oordeels aanstaande is.

Zo heeft de apostel Petrus daar over gesproken, dat er in het laatste der dagen spotters zullen zijn, die spottende zijn met die beloften. Zij zeiden: 'De wereld gaat door, hoor mensen, er is niets aan de hand, we leven maar door, we geloven er niets meer van die beloften. Want elk jaar is precies eender, er gebeurt niets.'

1. Maar hier gaat de Heere, dat volk die een aanvang der genade hebben en die in zulke omstandigheid leven, opwekken. Hij laat Petrus hen aanschrijven in een brief daar over.

In het derde hoofdstuk, dat ik u geheel heb laten voorlezen, schrijft hij: "Dezen tweeden zendbrief, geliefden, schrijf ik nu aan u, in welke beide ik door vermaning uw oprecht gemoed opwekke." Daarin hebt u de geadresseerden. Het waren geliefden, schrijft de apostel. En dat waren maar geen uitwendige geliefden, wat ook nog niet weinig is, maar zij hebben samen met hem genade verkregen, ze zijn door Christus aan Zijn leer en liefde verbonden geworden, met een eeuwige band der liefde. Dan gaat hij schrijven aan die geliefden. Wie zijn dat die geliefden? Dat zijn diegenen, die in de verstrooiing verkeren, die vreemdelingen op aarde zijn geworden, die niet met rust gelaten worden op aarde.

Nu is de godsdienst in Nederland nog tamelijk rustig. Maar in die dagen was het wel zeer onrustig, zodat zij hun eigen woonplaats moesten verlaten, zij waren uiteen gerukt en verstrooid geworden. Wat had Petrus kennis gekregen aan die mensen, Petrus weet hen te wonen. En dat zijn er maar geen één of twee, het is een algemene zendbrief aan al die verstrooiden, voor al die vreemdelingen. Die al niet eens meer met elkander konden opgaan, vanwege die verstrooiing. En daar richt hij zijn brief aan, wetende wat het is, door God bekeerd te zijn geworden. Daar de apostel Petrus met het liefdes gericht door Christus Zelf hersteld is geworden als apostel. En de Heere heeft tot hem gezegd: "Weid Mijn lammeren, hoed Mijn schapen en weid Mijn schapen." En nu zal hij die schapen van Christus gaan opwekken.

We hebben niet alleen genade nodig, maar we hebben elke dag opnieuw opwekking van node, opdat we wakker zouden blijven, dat we waakzaam zouden zijn. Dat we niet

zouden vergeten dat er zoveel tegenstand is tegen die leer en tegen die genade.

Dan schrijft de apostel Petrus verder: "Opdat gij gedachtig zijt aan de woorden, die van de heilige profeten te voren gesproken zijn, en aan ons gebod, die des Heeren en Zaligmakers apostelen zijn." Daar moet u om denken, zal u dat niet vergeten? En dan gaat hij schrijven: "Dit eerst wetende, dat in het laatste der dagen spotters komen zullen."

Dat was reeds in hun dagen. En Petrus verwachtte toen reeds, een spoedige wederkomst van Christus ten oordeel. Wat God de Heere beloofd had.

Wat een rijke belofte is het geweest, dat Christus zou komen in de staat der vernedering. Wat hebben zij daar naar uitgezien, al waren het er maar weinig, die daar naar uitgezien hebben.

En ook daar hadden zij op het laatst ook mee gespot. Net zo goed als toen de eerste wereld ten onder zou gaan, dat hebben zij ook niet geloofd, maar het is toch wel gebeurd. De eerste komst van Christus is ook vervuld geworden.

Als God Zijn belofte komt te geven, dan moet u er maar om denken, dat het komt, maar op Zijn tijd, hoor, maar vervuld wordt het. "De Heere vertraagt de belofte niet (gelijk enigen dat traagheid achten), maar is lankmoedig over ons, niet willende, dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen."

Men denkt dat het bedrog is, maar integendeel! Maar om waakzaam te mogen zijn, tegen al de verleidingen die er zijn. Door elke eeuw heen zijn er verleiding, want ook in Petrus dagen waren er ook zoveel valse leraars en Schriftverdraaiers.

En ik wil u voorhouden, dat van zo menig christelijk blad, wat gelezen wordt en dat niet alleen van de oude tijd, maar van de laatste tijd zelf, dat ik mij erger aan zulke meditaties. Dat Gods volk bedrogen wordt en waar wij mee bedrogen worden vandaag. U moet de kranten maar eens goed lezen, daar wordt u in bedrogen. En vandaar een scherpe vermaning en opwekking, om toch waakzaam te zijn, tegen de spotters en de verleiders, die ageren tegen de leer van Christus dat Hij zal wederkomen op de wolken des hemels. En zeggen: "Waar is de belofte Zijner toekomst?"

Want het is de toekomst van Christus. Zijn eerste komst is geweest, en wat zijn zij toen verblijd geweest toen Hij kwam. "Zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewis komen, Hij zal niet achterblijven.

En die zijn er vandaag gelukkig ook nog, dat zij uitziende zijn, dat zij de Christus leren kennen in de staat der vernedering, in Zijn komst voor de ziel. Waar de Heere wel dat aan dat volk beloofd heeft, maar die Persoon er nog niet is. En buiten die Persoon kunnen wij toch niet zalig worden.

Vandaar de noodzakelijkheid, dat hij gaat schrijven in die droeve omstandigheden, om hen op te wekken tot waakzaamheid, om niet misleid te worden.

Is dat geen misleiding vandaag, als de mens de genade aangeboden wordt? Dat hebt u kunnen lezen, deze week. Dat is de gevaarlijkste leer die er is. Tegen die mensen, die de Heere loochenen, daar kunnen we nog voor gaan waarschuwen. 'Maar zulke leraars, die dat schrijven in de kranten gaan wij toch wel waarderen?' Maar u hebt het dan mis! Die gaan de mensen, verleiden en misleiden, dat u het maar voor het op te rapen heeft, en dat Christus voor alle mensen gestorven is.

Daarom zegt hier Petrus: "Die naar hun eigen begeerlijkheden zullen wandelen, en zeggen: Waar is de belofte Zijner toekomst? Want van dien dag, dat de vaders ontslapen zijn, blijven alle dingen alzo gelijk van het begin der schepping. Want willens is dit hun onbekend, dat door het woord Gods de hemelen van over lang geweest zijn, en de aarde uit het water en in het water bestaande; Door welke de wereld, die toen was, met het

water van de zondvloed bedekt zijnde, vergaan is."

Christus komt straks ten oordeel en dat gaat over elk mens. En dat geloofden zij niet meer, alles bleef toch hetzelfde. En dat zien we vandaag, er is geen indruk meer dat de eeuwigheid aanstaande is, dat Christus ten oordeel zal komen en dat Hij elk mens van binnen kent, ook dat zij anderen misleiden hebben.

Gods kinderen kunnen zij zelfs misleiden. Dat heeft zelfs Ds. Fraanje wel eens durven erkennen, dat hij het mis gehad heeft, nadat hij door Gods lieve Geest onderwezen was. Dan gaat Petrus hier uitdrukkelijk zeggen: Dat de Heere komt om te oordelen, de levenden en de doden. Dat het laatste gericht zo ontzaggelijk groot zal zijn. Denk maar eens aan de gevallen engelen, die in het eerste gericht geoordeeld zijn, geschapen zijnde waarschijnlijk op de eerste dag. En zij hebben Adam en Eva misleid. Zij zijn dus eer dat Adam en Eva gevallen waren, de hemel uitgeworpen. Zij waren geschapen voor de hemel, maar zijn uit de hemel uitgeworpen en verwezen naar de plaats der verdoemenis. En als u dan denkt aan de eerste wereld, die de Heere geschapen heeft en waarop de mens gevallen is, dat de Heere hen nog genade heeft willen schenken en hen zolang gedragen heeft. Maar het werd steeds minder op de aarde. Noach heeft in honderd en twintig jaren de ark gebouwd en gepredikt, maar men geloofden er niets van, dat het waar was, dat de zondvloed zou komen. Elke dag scheen de zon, en de aarde gaf zijn vruchten en men leefde naar hun goeddunken en hebben misschien ook wel gespot met Noach. En de Heere gebod tenslotte, toen de ark gereed was en de laatste preek door Noach gedaan was, dat hij in de ark moest gaan. En dan lees ik niet in de Schrift, dat er in de dagen van Noach eentje bekeerd is.

En als u dat dan gaat vergelijken met onze dagen, Predicaties genoeg, maar waar, hoort u het nog eens dat er ééntje bekeerd wordt? En toch is het waar, er zullen er nog bekeerd worden. Want zolang als de wereld nog bestaat zal God er nog bekeren, maar er zullen er zeer weinig overblijven.

En als daarmee gespot werd in die dagen, dan is Noach met zijn achten overgebleven. Alle anderen zijn omgekomen. Zij hebben misschien nog gegrepen aan de ark, maar hebben de ark los moeten laten. Wat een vreselijk oordeel was dat voor de eerste wereld! Wat denkt u wat er staat in de Schrift, van de plaatsen Sodom en Gomórra en de ontucht, die gepleegd werd in Sodom en Gomórra? Lot is daarheen gegaan en is het aan de weet gekomen hoe hij daar moest leven in zulk een plaats. En de Heere liet het een tijd doorgaan. Wij zouden zeggen: Merkt de Heere daar wel op, heeft Hij daar ogen op? Gewis, de Heere maakte dat aan Abraham bekend, dat Hij Sodom en Gomórra ging verwoesten, vanwege de zonden en de ongerechtigheid. Geloof maar niet, dat de Heere een ledige aanschouwer is, van al de ongerechtigheid en de ontucht, die er op heden ook is. Dat gaat de Heere Zijn levende volk bekend maken.

En Abraham bleef staan voor het aangezicht des Heeren: "Zult u ook de rechtvaardige met de goddeloze ombrengen? Misschien zijn er vijftig rechtvaardigen in de stad; zult u hen ook ombrengen, en de plaats niet sparen, om de vijftig rechtvaardigen, die binnen haar zijn?"

Nee, zegt de HEERE: "Zo Ik te Sodom binnen de stad vijftig rechtvaardigen zal vinden, zo zal Ik de ganse plaats sparen om hunnentwil." En voorst zeide Abraham: Als er nog vijf ontbreken aan die vijftig en dat tot tien aan toe, zal U dan de stad nog sparen? En Hij zeide: "Ik zal haar niet verderven om der tienens wil." Toen ging de HEERE weg. En de HEERE haalde Lot er uit, anders was hij daar in gebleven, al kwelde Lot zijn rechtvaardige ziel tussen die ongerechtigheid. En toen werden Sodom en Gomórra verwoest

En moet u vandaag uw arme ziel niet kwellen in de ongerechtigheid? Of kunt u er

makkelijk in leven, of doet u er aan mee, aan die ongerechtigheid?

Ik las deze week, dat in Duitsland de militairen hun haar fatsoenlijk moesten laten knippen, omdat zij zo geen militair konden wezen. En dan moet u het Nederlandse leger eens zien, alles wordt toegelaten. De mannen en jongens durven zelfs met lang haar in de kerk te komen, men vreest niet meer, totdat de oordelen er zijn. Denk er maar niet over, dat God een ledige aanschouwer is. Al draagt Hij ons nog een ogenblik, tot de laatste die Hij er uit zal halen en bekeerd zal zijn.

Zo zullen de spotters steeds meerder worden. Maar ik ga u waarschuwen om er niet in door te gaan, maar terug gaat keren op de weg, die God aanwijst in Gods Getuigenis. En de levende kerk op te gaan wekken, als zij onder de spotters bedreigd worden. Die spotters, die gaan spotten met de hele godsdienst, in al hun doen. Ze denken het wel beter te weten, als die mensen dat onder gaan, die daar onder zuchten en daar smart over hebben. Dat er niet naar geluisterd wordt, wat het Woord daarvan zegt: "Maar de hemelen, die nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde Woord als een schat weggelegd, en worden ten vure bewaard tegen de dag des oordeels, en der verderving der goddeloze mensen."

Dat zijn de hemelen en de aarde, die de HEERE bewaart tot de dag des oordeels. En dat is dichterbij aanstaande als in de dagen van Petrus, er ligt nu al bijna 2000 jaar tussen, dat die dag zeker zal aanbreken.

En als dan de hemel en de aarde voorbij zullen gaan, met al de elementen die daar in zijn, de zon en de maan en de sterren, wat denkt u daar dan van? Zij zullen vergaan, de aarde met al de werken, die daar op zijn? Die zullen verbranden.

Wilt u daar wel om denken, dat de Jehova's getuigen dat loochenen, dat al de elementen die in de lucht zijn zullen verbranden.

Maar er zal geen één mens en geen één huis,, en geen één schuurtje, met zelfs de fundamenten die er zijn, buiten deze brand blijven. De wereld brand is aanstaande, en die naderen we met rasse schreden. En daar denkt de mens niet aan, integendeel, wij bouwen, en genieten en er is wellust voor het vlees.

En daarom gaat Petrus hen opwekken, dat die dag staat te komen, al spotten zij daar mee. *Maar de HEERE vertraagt Zijn belofte niet.* Zijn belofte zal komen.

En dat zien we het aankomen, dat zelfs de middelen mee zullen moeten werken. Want ik ken geen één land dat niet vol ligt met vuurwerk. Verleden week was ik nog even in Veenendaal, en daar hield men feest van de lampgietersdag, en de jongens hadden schik met vuurwerk. Maar wat zal het zijn, als dat vuurwerk van boven komt? Dat de vuurstralen door de ganse aarde gaat. Dat al de voorraden atoombommen en atoomkrachten, mee zouden moeten werken, om de aarde, de hemel en alles wat er gezien kan worden, zal verbranden, er zal niets over blijven. Dat staat te gebeuren. En waar zal de mens dan blijven, als die dag zal aanbreken, zullen zij dan blijven spotten? Neen: "Alsdan zullen zij beginnen te zeggen tot de bergen: Valt op ons; en tot de heuvelen: Bedekt ons." Maar de bergen en de heuvelen branden ook. De sterkste gebouwen zullen verbranden, de aarde zal verbranden en gelouterd worden.

Maar de HEERE zal een nieuwe hemel en een nieuwe aarde geven: "Maar wij verwachten, naar Zijn belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont."

Dat is de opwekking voor de levende kerk. U hoeft niet eeuwig op deze aarde te blijven, niet eeuwig in het Mesech der ellende te blijven, niet eeuwig bij de spotters te blijven. Maar Christus heeft verworven een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar op gerechtigheid zal wonen.

Aan dit leven komt een einde. Hij wacht nog, zolang er nog één bekeerd moet worden, zolang is de lankmoedigheid des HEEREN groot.

We mogen vandaag nog bij elkander komen, een teken dat er nog bekeerd moeten worden. En ik heb wel eens gehoord, dat onder een dienst een vrouw zei: Heere als er nog bekeerd moeten worden, zou ik er dan ook bij zijn, zou mijn hart ook nog vernieuwd kunnen worden? Zou ik ook nog genade kunnen krijgen en zou ik ook nog kennis aan Christus kunnen krijgen?

2. En dat is die grote weldaad, die hier die geadresseerden bezitten, waar Petrus aan gaat schrijven, dat zij zich te wachten hebben voor de misleiders.

Maar daaraan te denken, aan die dierbare Koning, die zij leren kennen hebben in Zijn staat der vernedering. Die veracht is geworden en Die zij niet hebben kunnen misleiden. Hij is niet bang geweest voor de spotters, maar Hij is hen tegemoet gegaan. Hij heeft getriomfeerd over de dood. De schuld Zijns volks heeft Hij willen betalen, en de zaligheid aangebracht. Daar mee kan Petrus hen gaan vertroosten, als hij hen eerst gewaarschuwd heeft voor de spotters, dat zij daardoor niet meegevoerd zouden worden, omdat zij dan af zouden vallen, uit de leer der Waarheid. Dan ziet ge welk een droeve dagen er toen reeds waren, en in welk een droeve tijd waar in we nu leven, dichter bij het eind van het wereld gebeuren:

*Hij komt, Hij komt, om d' aard' te richten,
De wereld in gerechtigheid.*

De hemelse Rechter komt straks, Christus is nu nog Voorbidder, aan de rechterhand des Vaders voor de Zijnen. En als de laatste op Zijn voorbede bekeerd zal zijn, dan komt Hij straks op aarde, om te oordelen, over de levenden en de doden. Dan komt Hij zichtbaar. En ik wil u eerlijk zeggen, wat ik al meermalen gezegd heb, dat ik als kind zijnde gedacht heb: Hoe kan dat nu, als Christus wederkomt, dat elk mens Hem tegelijkertijd zal zien. Kan u de mensen zien, die in Amerika wonen, die in Afrika wonen, die China wonen enzovoorts? Op heden kunt u dat al zien, dat heeft de mens uitgevonden, al is dat dan nog zover weg, ge kunt ze reeds zien, door middel van de televisie.

Die hebt u straks niet nodig, God maakt Zich openbaar in Zijn grootste verheerlijking. Niet meer in Zijn vernedering, waar van gezegd werd: "Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben." Maar in Zijn verheerlijking, komt Hij straks als de hoogste Rechter, tot blijdschap van degenen die Hem kennen. Die door Hem verwachtingen zijn en de hoop hebben gekregen, dat eenmaal de Heere Zijn Bruidskerk zal binnen halen. Dat zij de aanvang van de genade reeds mogen bezitten, maar waartoe zij nog in op moeten wassen, terwijl zij nog leven.

En die aanvang van genade, waarvan Petrus spreekt in het 17e vers: "Gij dan, geliefden, zulks te voren wetende, wacht u, dat gij niet door de verleiding der gruwelijke mensen mede afgerukt wordt, en uitvalt van uw vastigheid."

Hij gaat hen nog eens een keer aanspreken: "*Maar wast op in de genade.*"

Dan ontkent Petrus niet, dat zij genade bezitten. Hoe ben je dat te weten gekomen? Wel dat komt openbaar in de vruchten. Genade en kennis van Christus komt openbaar in de vruchten van het leven.

Dat kunnen we maar niet zo maar tegen iedereen zeggen: Wast dan op in de genade en kennis. Dan moet de Heere een begin gemaakt hebben in uw ziel.

En ik heb eens uitgesproken, jaren terug: Ge kunt genade bezitten bij aanvang, dat u

nog niet weet wat genade is. En na de dienst, toen kwam er iemand naar mij toe, en die zei: Wat hebt u nu voor een uitdrukking gedaan?

Ik zei: Je kan er zo wel eentje van zijn, die genade bezit, en niet weet wat genade is.

Wat is dan genade? Dat gaat God bewerken aan een schuldig mensenkind, die daar nooit zelf naar zoekt en die daar nooit begeerte naar heeft. Maar die de Heere komt levend te maken buiten hun eigen toedoen. Dan is de levend makende genade, een daad van God. Dat is maar geen aanbod, gelijk de mensen geschreven hebben, in de week die achter ons ligt. Lees die meditatie, maar eens goed, hoor, dan komt u wel aan de weet, welk een gevaarlijk blad, het is geworden. Daar heb ik indertijd dan mijn handtekening voor gegeven, terwijl ze beloofd hebben dat het goed zal blijven. Maar dat is niet meer waar, het zijn gevaarlijke meditaties.

Dan zult u verstaan: Dat het een eenzijdig Gods werk is. Hem zij de lof, tot in alle eeuwigheid.

De weldaad, dat Christus bij dat volk is begonnen, Hij heeft hen opgezocht in hun doodstaat, Hij heeft hen een nieuw leven gegeven, met een droefheid naar God, maar ook een levende blijdschap in hun ziel. Zodat zij liever wenende voor God zijn, dan blijdschap te hebben in de wereld. Dat is genade! Dat hebben we nooit van onszelf, dat zoekt een mens niet, want die kan niet begrijpen wat genade is, maar dat is het werk van de Heere, Die zulk een ziel komt te roepen. Was dat geen genade, dat Nicodémus wedergeboren moest worden? Was dat dan geen genade, als de Heere Zacheüs uit de boom ging roepen? Was dat geen genade, die de Heere ging bewijzen? En toch wisten zij nog niet, dat het genade was. Maar de Heere ging straks zeggen, als Hij in huis van Zacheüs geweest was: "Heden is dezen huize zaligheid geschied." Dan moet u leren kennen wat genade is.

We hebben pas gelezen van President Nixon, dat hij genade heeft gekregen van het Senaat in Amerika. Dan heeft hij schuld moeten bekennen, anders krijgt u geen genade en hebt u geen genade nodig. Johan van Oldenbarneveld wilde geen schuld bekennen, en is onthoofd geworden, maar Nixon heeft dat wel gedaan, dat hij schuldig was.

En u moet voor God schuldenaar worden, om te weten wat genade is. O, dat moet u leren billijken, dat het rechtvaardig is, als u gestraft zou worden. Om dan daar kennis aan te krijgen, aan dat Heilige rechtvaardige Wezen. En u krijgt nooit eerder kennis aan Christus, of u moet schuldenaar worden. Anders staat u er buiten en hebt u geen kennis aan Christus. Daarom, de dierbaarheid als Hij Zich gaat openbaren, aan zulke arme, ellendigen, die wel leven hebben gekregen, die wel smaak in Zijn dienst hebben gehad. Ze hebben wel blijdschap gehad en zo menigmaal gezongen. Die hebben met de droefheid samen, de vreugde in hun ziel gesmaakt,. Maar nu die genade, dat het nog een eeuwige wonder is, als men nog maar twee voeten grond op de aarde overhoudt, dat u daarop leven moet en dat God u nog niet weggeworpen heeft, maar dat die dierbare Christus u uit de kaken des doods heeft opgehaald. Dan is dat Zijn werk, hoe u Christus leert kennen. Zou dat nodig zijn, Christus te leren kennen en de genade van onzen Heere Jezus Christus? Want er is nooit geen genade buiten Christus, maar ook nooit geen dierbare geloofskennis zonder Christus.

Daarom, al het historiële geloof, de aanvankelijke hoofdwetenschap, kan veel zeggen en veel doen, maar het bezit niets. Maar de genade kennis, het zaligmakend geloof, komt de Heere te verlenen, waardoor zij kennis van Christus krijgen bij aanvang, in de staat der vernedering. Dan is het, dat Hij Zich bij aanvang gaat openbaren, opdat er straks maar voortgang kan zijn. Maar op dat moment, dat Christus Zich gaat openbaren en u genade verkrijgt, is zo groot, zodat het een eeuwige aanbidding wordt. Dat beluisteren wij bijna niet meer in onze dagen, dat ze die weldaad mogen verkrijgen, dat

zij genade hebben mogen ontvangen. Die uitgeroepen hebben: Gená, o God, gená, hoor mijn gebed.

En als de Heere daar genade aan gaat bewijzen, dan zult ge verstaan, dat er betrekking komt op Die Persoon, Die de genade verworven heeft. Die tussen beide gekomen is, en de schuld Zijns volks op Zich genomen heeft om hen daarvan te verlossen. Zou er dan geen betrekking tot Hem komen? Zou er dan geen liefde tot Hem komen? Zou er dan geen verborgen omgang tussen hen te vinden zijn, als zij Hem leren vinden? Zij krijgen de toevlucht tot Hem, zij krijgen kennis aan Hem. Het zijn geen vreemdelingen meer van Christus. 'Genade en kennis van onzen Heere Jezus Christus' al zijn zij dan nog niet gezaligd. Maar zij hebben kennis aan de Middelaar gekregen, aan die dierbare Zone Gods en de wonderlijke Zoon van Maria, die dat Kind heeft mogen voort brengen. Het was haar vlees en bloed. De Zoon van God, met een Goddelijke natuur en de geboren Christus uit Maria, in de menselijke natuur. Hij was die dierbare beloofde Messias, Die in het Oude Testament al in Genesis 3 vers 15 beloofd was, dat het Zaad der vrouwe zou komen. Hij is gekomen. En die dierbare weldaad, die Christus is de enige Weg ter zaligheid: "Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot de Vader, dan door Mij."

Om daar op te mogen komen en die Weg te gaan bewandelen. Dan zult ge verstaan, dat er straks een opwekking moet komen, maar hier is de aanvang al zo groot, die rijkdom, dat zij een Toevlucht leren kennen, met al hun noden en behoeften.

*Zie mij, HEER', Wien elk moet duchten,
Tot U vluchten,*

En dan is dat niet alleen tot God, maar dat is tot de Middelaar, tot die Zaligmaker, tot die Borg, tot die Messias, dat is onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus. En die dierbare namen, die hier genoemd zijn: *"Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus."* Dan is de Heere de eigenaar van diegenen die moeten opwassen. Wat wordt dat een dierbare weldaad. Waar de apostelen een tijd gehad hebben, dat zij dat zelfs niet eens durfden te zeggen: dat het de Heere was. Maar toen Christus opgestaan was, heeft zelfs Thomas uitgeroepen: "Mijn Heere, en mijn God" dat is de voortgang in de genade.

Maria, die de Christus voort gebracht had, heeft de Lofzang gezongen, eer dat Hij geboren was. Bij Elizabeth haar nicht heeft zij de Lofzang gemaakt:

*Mijn ziel verheft Gods eer;
Mijn geest mag blij de HEER',
Mijn Zaligmaker noemen.*

En die Zaligmaker te mogen bezitten, is niet klein, dat is de grootste rijkdom, die noodzakelijk. Dat is de vaste grond des geloofs.

Want de genade en kennis, is de dierbare geloofsplant, die God ingeplant heeft. Het geloof, is een vaste grond, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet. Maar het Zaligmakend geloof, is geen historisch geloof, het krijgt een vaste Grond. En die vaste Grond, die kan niet meer weggehaald worden, die ligt in een Drie-enig Goddelijke Wezen. Het is een volkomen Zaligmaker!

Er is een Zaligmaker, Ik hoef mij zelf niet zalig te maken, maar Hij zal Zijn volk zalig maken. Dat is het voorrecht er van en de troost er van, ik heb een Zaligmaker. En de Vader eist dat van Hem, om hen terug te gaan brengen, die hier die dierbare weldaad, de zalige kennis van Hem te mogen krijgen, die zij eertijds niet kenden. Het was als de broeders van Jozef, die gegeten hebben van Jozef tafel, tot onderscheidene malen aan

toe. Even zo goed als Ruth bij Boaz, maar zij kende hem toch nog maar niet. En de broeders van Jozef kenden hem ook niet in zijn verhoging. Zo leert de ziel verstaan, die dierbare kennis. Daar komen zij hier op aarde nooit op uitgeleerd.

Maar dat volleerd te zijn, dat zal straks eeuwig zijn, dan zal het geloof over gaan in aanschouwen. Maar hier heeft de ziel bij aanvang, dat zaligmakend geloof. Dat zo'n rijkdom is, dat u een vastheid krijgt, dat u een Grond krijgt voor de eeuwigheid, dat u zich niet gaat bedriegen. De enige Grondslag is Jezus Christus. De vaste Grond, waar in het geloof kan rusten en een toevlucht in kan nemen.

Dan denk ik nog aan het sterven van Jan den Ouden, toen ik zijn vrouw condoleerde, toen moest dat mens wenen, en zei: Mijn man is weg, maar hij heeft in zijn leven een Toevlucht leren kennen, en die moet ik nog missen, ik heb geen Toevlucht in al die ellende.

Wat is de wereld dan arm, die geen Toevlucht hebben, om schuiling te kunnen zoeken, bij die enige Middelaar.

Dan ziet ge bij David en zijn vrienden: "En tot hem vergaderde alle man, die benauwd was, en alle man, die een schuldeiser had, en alle man, wiens ziel bitterlijk bedroefd was." Zij gingen naar die spelonk van Adullam.

Dat voorrecht om bij Hem te leren schuilen en door Hem verzorgt te mogen worden. Dat is de aanvankelijke rijke genade, die dat volk hier leren verstaan. Om niet bedrogen uit te komen, waarvoor de beloften straks zullen bewaarheid worden, onder al de smaad, onder al de hoon, onder al de laster en onder al de verleidingen. Opdat dat volk vertroost zou worden, dat zij daar op zouden gaan letten, dat de dagen aanstaande zijn dat de Christus zal komen. Hij blijft niet in de hemel. Zijn laatste trap van verhoging moet nog komen.

We hopen volgende week wel meer te spreken over *de voortgang*, hoor. Over de wasdom en over de rijkdom der genade, om daar vastheid in te mogen hebben. Hij komt straks voor hen, die kennis gekregen hebben aan Christus.

Ten eerste, in Zijn geboorte. Dat Hij geboren is en gewandeld heeft op de aarde. Hij heeft moeten kruipen in Gethsémané en Hij is aan het kruishout genageld, om daar aan kennis te krijgen, maar ook aan Zijn opstanding. Waar Paulus van zegt: "Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende."

Dus niet alleen in Zijn vernedering, maar om Hem ook te kennen de kracht van Zijn opstanding. En dan Hem te leren kennen in Zijn hemelvaart en het zitten aan de rechterhand Gods. De waarde die daar in ligt, het is voor de mens onbegrijpelijk. Het is ook geen stuk van begrijpen. Het is een stuk van dat dierbare geloof, om die dierbare Middelaar te leren kennen, in al Zijn werkzaamheden.

En de laatste trap van Zijn verhoging zal wezen, als Hij wederkomt, en dat is aanstaande. Een voorrecht voor dat arme volk van God, die zo fel bestreden worden, dat de nood soms zo hoog kan gaan, zodat de wereld er mee gaat spotten, en geen rekening met hen houden. Men geeft nergens meer om, dat zien we vandaag ook al aankomen, men staat nergens meer voor. Men gaat door, en men spot met de wederkomst van Christus. En die dagen worden vol gemaakt, de beloften worden straks vervuld. Menigeen zal het misschien wel aanhalen in het gebed, als we naar bed gaan en onze knieën buigen:

*Houd ons gemoed voor U bereid,
Opdat het blij Uw komst verbeid'.*

Dat bedoelt de wederkomst. Zal die wederkomst uw blijdschap wezen, of zal dat een

schrik wezen? Dan moet u hier aanvankelijk genade krijgen, dat Hij geen vreemdeling voor u zal zijn. Nee, Gij hebt mij uit de kaken des doods opgehaald, en Gij het doemvonnis op U geladen. Gij hebt gezegd: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden." En die rijkdom is alleen in Hem te vinden. En Hij zal zorgen, dat zij straks niet beschaamd zullen worden. Zij zullen Hem, Die aan de rechterhand des Vaders is gezeten, tegemoet gaan, met een verheerlijkt lichaam.

Als de jongste dag aanbreekt en de aarde zal vergaan, zullen zij een verheerlijkt lichaam krijgen. De vuurkolommen liggen overal al klaar, want zowel het éne land, als het andere land ligt helemaal vol munitie en vol met atoomkracht. Wat zal dat straks een geweld zijn. Er staat, dat de hemelen met een gedruis voorbij zullen gaan. Wat zal dat zijn, als dat gedruis er is, en de licht stralen uit de hemel niet achter zullen blijven, alles zal in vuur gezet worden.

Er zijn zelfs tekenen geweest voor de oorlog in 1939. Dat ik mijn vrouw ging roepen: Kom eens kijken buiten, naar de vuurstralen aan de lucht. En ik zei: er staat wat te komen. En het is gebeurd kort daarna brak de oorlog van '40 uit. Waar Rotterdam ook gebombardeerd is, met zoveel andere plaatsen.

Straks, als er niets verandert hier op aarde, *dan zal Hij komen als een dief in de nacht.* Dat staat hier in het derde hoofdstuk, en dat is een algemene brief, ook tot waarschuwing voor de onbekeerde mens: Waakt toch! Hij komt als een dief in de nacht, slaap toch niet, ga toch niet mee. Ziet u dan niets? Sommige mensen leven alleen maar voor het vlees, en zien niets. Dan gaat men door in de ongerechtigheid, omdat zij in slaap zijn gevallen.

Dan is uw leven nog wel aanwezig, maar u slaapt! Gelijk de tien maagden in slaap gevallen zijn. En vijf van haar waren wijzen, en vijf waren dwazen. De wijzen hadden wel olie in de lampen. Maar vandaag zijn ook de wijzen in slaap gevallen. Zij hebben er geen oog voor, dat de Christus staat te komen. En dan zal de hele wereld in één ogenblik versmolten worden en dan zal Christus een nieuwe hemel en een nieuwe aarde geven, waarop gerechtigheid zal wonen. Maar hier zal de levende kerk verstaan, dat de Heere hen zal gaan vertroosten. We gaan daar van zingen, Psalm 68: 11

*Gewis, hoe hoog de nood mag gaan,
God zal Zijns vijands kop verslaan;
Dien haar'gen schedel vellen,
Die trots, wat heilig is, onteert,
En, daar hij schuld met schuld vermeêrt,
Zich tegen Hem durft stellen.
De HEER' heeft Zelf ons toegezeid:
"Ik Zal u, door macht en wijs beleid,
Uit Basan weêr doen komen;
U zullen als op Mozes' beê,
Wanneer uw pad loopt door de zee,
Geen golven overstromen.*

Toepassing

Is dat geen gelukzalig volk, dat aanvankelijk genade hebben verkregen en enige kennis hebben gekregen aan het genade werk? Zij hebben een ander geloof gekregen, dan het historische geloof, het wondergeloof of het tijdgeloof. God de Heere geeft geloofskennis. Dat kan u niet op een academie leren, al is de academie zeer aan te bevelen. Maar u kan daar niet uw geloofskennis leren, dan is de Heere alleen die grote

Leermeester, om u dat Drieënige Wezen te leren kennen en om Zijn zalige dienst hier op aarde te leren beginnen.

Want onze tekst zegt tenslotte: *"Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in de dag der eeuwigheid. Amen."*

Zijn heerlijkheid begint reeds hier, die komt God de Heere in zulke zielen reeds te leggen. Daar wordt een beginsel van Zijn heerlijkheid in gevonden, daarin wordt het leven uit Christus in gevonden. Zij die genade van Christus hebben verkregen, die krijgen een ander leven, dat de wereld niet kent. En dat wonderlijke leven, wat God de Heere in de ziel komt te leggen, dat moet versterkt worden uit Hem. Dat dierbare Woord, wordt levensvoedsel voor hen. Zij krijgen God lief, dat is genade bij aanvang. En aan al het leven wat van God is; Zijn dienst, Zijn dag en Zijn Woord, Zijn volk en Zijn inzettingen. En die wensen zij na te volgen, om hun leven in Zijn dienst te mogen besteden:

Leer mij, o God van zaligheden,

Mijn leven in Uw dienst besteden.

Gelukkig dat volk, dat hier dat genadeleven mag verkrijgen. Er moet een begin zijn in uw leven, en waarin ligt dan dat begin? Ach, soms denkt u dan, er zal wel geen begin wezen.

Ik, hoor soms in mijn oren nog van sommigen die al weg zijn uitroepen: 'Zal het wel waarheid bij mij zijn, als ik mij maar niet vergis! Maar terug denkende, Heere, van toen en toen af, hebt Gij geklopt aan mijn arme ziel. Toen en toen, hebt Gij mij na gelopen, in mijn blindheid, en bewaart voor ongevallen, zodat ik niet sterven kon. Gij zijt mij nabij en goed geweest. Dat ik er iets van geleerd heb, als een oude zondaar geboren te zijn uit de mens, en niet te kunnen bestaan voor Uw aangezicht.'

De noodzakelijkheid, dat God de liefde in uw ziel gaat uitstorten. 'Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft.' En dat is het kenmerk der genade, om God lief te hebben, en al wat van Hem is. En Zijn volk niet minder, waar we al eens over gesproken hebben: Ziet, hoe goed en hoe liefelijk is het, dat broeders ook samenwonen!

Die dierbare liefde wordt hier gesmaakt. En de verstrooiers en de spotters gaan daar over spotten, alsof het niet waar is, over zulk een leven en over zulken gedachten. Zij zeggen: Daar komt niets van terecht, de wereld blijft bestaan.

De Russen hebben daar ook mee gespot, toen zij op de maan geweest zijn. Wij dachten vroeger, dat zij daar nooit zouden komen, maar zij zijn daar geweest, en zeiden: Wij hebben God niet ontmoet. Maar eenmaal zullen zij God ontmoeten, en u en ik.

En gelukkig als we God in ons leven ontmoeten, want zonder God zullen we niet zalig worden. En vandaar de noodzakelijkheid om Hem te leren kennen bij aanvang. De grote zaligheid, die ligt aan Gods zijde, want er is niemand die dat wil. We zouden onze deur wel willen sluiten, als wij voor Hem moeten verschijnen en onze schuld moeten gaan bekennen, dan zouden we de ramen wel uit willen vliegen. Maar nee, de Heere sluit toe:

'k Wou vluchten, maar kon nergens heen,

Zodat mijn dood voorhanden scheen,

En alle hoop mij gans ontviel,

Daar niemand zorgde voor mijn ziel.

O, dat dierbare genade leven dat hier reeds zo groot is. Zij zouden het niet willen verwisselen voor de hele wereld. Wat zal de volkomen zaligheid dan zijn? Als straks de opwas mag komen, dat de wasdom en de toename er mag zijn, als die eenmaal vervuld zal zijn. Want de laatste toename zal zijn, de opstanding, als Christus wederkomt. Dan

worden eerst de graven geopend en dan zullen zij, die genade bezitten, een nieuw lichaam verkrijgen, op de nieuwe hemel, en de nieuwe aarde waarop gerechtigheid zal wonen. En zijn volk zal geen aards lichaam krijgen, maar een hemels lichaam, verheerlijkt naar Zijn beeld. Om met Lichaam en ziel beide, Hem de heerlijkheid toe te brengen: Gij hebt ons Gode gekocht met Uw dierbaar harte bloed. Wat zal het zijn?

Om dan hier nog een poosje op aarde te leven, in de ijdelheid? Laat ze dan hun hart ophalen in de vreugde, straks zullen zij uitgezongen zijn. Straks zullen ze met al hun wetenschap en al hun bezittingen terecht komen dat alles wordt verbrand. Niets blijft hier op aarde. Met één bliksemstraal kan de mens vernietigd worden, maar straks zal de gehele wereld verbranden, zodat er geen één huisje blijft bestaan, geen doorn en geen distel, maar ook het mooie niet, het zal vergaan. De ganse aarde zal versmelten als was, voor gloeiende kolen:

*Gij zult hen, daar G' in glans verschijnt,
Als rook en damp, die ras verdwijnt,
Verdrijven en doen dolen.
't Godd'loze volk wordt haast tot as;
't Zal voor Uw oog vergaan, als was,
Dat smelt voor gloënde kolen.*

Wat zal het dan een schrik wezen, als die dag komt, gelijk als een dief in de nacht. Als het duister zal zijn, als er gerustheid zal zijn. Want dat zegt dat: "Als een dief in de nacht". En nu zien we dat de tekenen der tijden er op wijzen. De datum heeft de HEERE voor Zichzelf gehouden, dus daar gaan we niet over spreken. Dat weet de HEERE alleen, maar die dag komt, en we zijn er dichterbij. En het is mij tot blijdschap, dat het waar zal worden. Zijn belofte zal niet achter blijven. Zijn belofte zal Hij vervullen, dat Hij weder zal komen op de wolken des hemels. Amen.

Slotzang Psalm 98: 4

*'t Gebergte, vol van vreugde, springen,
En hupp'len voor des HEEREN oog;
Hij komt, Hij komt, om d' aard' te richten,
De wereld in gerechtigheid;
Al 't volk, daar 't wreed geweld moet zwichten,
Wordt in rechtmatigheid geleid.
Laat al de stromen vrolijk zingen,
De handen klappen naar omhoog.*

16. 2e Predicatie over 2 Petrus 3: 18

De wasdom in genade

Zingen Psalm 119: 3

Lezen 2 Petrus 1: 1 t/m 11

Zingen Psalm 92: 7 en 8

We wensen opnieuw te spreken, in verband met verleden week, uit de 2e Zendbrief van de apostel Petrus en daar van het 18e vers:

***Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus.
Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in de dag der eeuwigheid. Amen***

We hebben verleden week gesproken over het aanvankelijke genadeleven. Wat noodzakelijk aanwezig moet zijn, om te kunnen opwassen. Want er kan wel veel zijn, dat er niets is, maar er kan weinig zijn, dat er alles is. Maar het beginsel der genade moet er zijn, om te kunnen opwassen.

En dat is geen algemene genade, waar de mens zoveel mee kan zijn, en zoveel mee kan doen. Maar dit is de bijzondere genade, die Christus heeft aangebracht voor Zijn volk en die zij hier in dit leven deelachtig mogen worden. In de Hemel is er geen opgroei meer, vandaar de noodzakelijkheid hier, de aanvang en de opgroei. En als er hier geen opgroeien is, dan mogen we wel vragen: Is er wel een aanvang?

In het natuurlijke leven, als we de geboorte van kinderen nemen, en we zien, dat er bij aanvang leven mag wezen, dan ziet ook elke ouder er naar uit, dat het ook op groeien mag en op mag wassen. Zo geldt dat ook in de gewassen in het natuurlijke leven, als er gezaaid is, of als er geplant is, dan moet er leven in zijn. En zien we er dan niet naar uit, dat het op mag wassen en het groeien mag?

Zegt Psalm 1 dan in het tweede vers niet: "Want hij zal zijn als een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd, en welks blad niet afvalt; en al wat hij doet, zal wel gelukken."

En nu de vraag, voor elk mens, bezitten we genade? En dat geldt voor elk mens, voor jong en oud.

Ik denk vandaag inzonderheid aan het gezin, waar gisteren een kind een ernstig ongeluk heeft gekregen. Het moet uw kind maar eens zijn, wat nog geen hoop gekregen heeft om beter te kunnen worden. Die mogelijkheid is alleen bij God. Hij mocht het leren verstaan, bezit ik genade als kind zijnde, als ik de eeuwigheid in moet gaan? Dat leven, dat niet vergaat, maar dat blijft, tot in alle eeuwigheid.

Zo lere de Heere ons, dat leven, dat er bij ons niet is, en dat we van onze ouders niet gekregen hebben. Maar dat de Heere onze harten heeft geopend, gelijk een Lydia. Dat het ingang mocht vinden, als in een wel voorbereide aarde des harten.

Waar we verleden week over gesproken hebben, daar hoef ik dus niet op terug te komen. Maar ik wens u vanmorgen te spreken over het tweede gedeelte. En dan wens ik, bij leven en welzijn, het volgende gedeelte volgende week te houden.

Maar vanmorgen alleen te spreken over: De wasdom. ***Dat opwassen is de voortgang in het genade leven en in de kennis van Christus.***

Om u dan volgende week, als we het leven houden, u dan voor te houden: De lofspraak, over het leven en de kennis van Christus. En dan staat daar uitdrukkelijk van: "Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in de dag der eeuwigheid. Amen." Dat is de Lofspraak, maar er gaat een opwas aan vooraf.

En dan wil ik u in die opwas, het vervolg van die genade kennis, in het kort wijzen: ***Dat Hij hier is sprekende tot Zijn kinderen.***

- Ten eerste: Het is een opwas bij Gods kinderen.
- Ten tweede: Een opwas in de kennis van Gods Zoon.
- En ten derde: Een opwas door Gods middel.

Dan geve de HEERE ons voorlichting, elk voor zichzelf, om één van die kinderen te mogen zijn, of te mogen worden.

1. Wast dan op in de genade, en de kennis van onzen Heere Jezus Christus.

Daar is geen twijfel aan, in Wien wij op moeten wassen. En van daar, hoor ik zo graag van die mensen, dat het niet alleen bij aanvang is, maar dat er ook een opwas in de

genade is. Waar de Heere vrij in is, hoe ver dat Hij gaat opwassen. En ik geloof niet dat er ééntje binnen zal komen, die geen opwas kent, dan zou ik mijn sterk moeten vergissen. Hier worden zij getekend, wie dat ze zijn, als er uitdrukkelijk gezegd wordt: "Gij dan geliefden." Wat ik de vorige week reeds aangehaald heb: Dat waren zij, die aanvankelijk genade bezitten. Dat zijn dus dezelfde, die voortgang hebben in de genade en kennis van Christus, dat zijn de dierbare beminden des Vaders.

Die zijn niet alleen van de apostel Petrus geliefd, maar dat zijn de geliefden des Vaders, Die hen van eeuwigheid heeft lief gehad. Wat Gods kinderen hier samen leren kennen, een ieder op Gods tijd, door middel van Zijn stem: "Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid." Dat leert God Zijn kinderen in de aanvankelijke opwas. En dan de liefde des Vaders te leren kennen, en des Zoons, en des Heiligen Geestes, in de opwas.

En dat moeten we ervaren, door al de eeuwen heen, en niet minder in onze dagen, dat er zo weinigen zijn die goed de theologische kennis hebben van die opwas.

Dan is men tevreden met een traan in de ogen en eens makkelijk te kunnen zingen, en dat met een voorkomende Waarheid. Dan is die Waarheid wel waar, maar als er is niets van God bij komt, dan kan ik wel gaan spreken, wat de Heere in de Schrift zegt en in Zijn dierbaar Woord heeft laten optekenen, over het berouw hebben: "Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid; maar de droefheid der wereld werkt de dood." En dat is waar, maar nu in de praktijk: Hebben we dat ervaren uit ondervinding in onze ziel? Dan zal men bedroefd naar God geworden zijn, Die we zelf verloren hebben, door onze eigen schuld. Als dat waar is, dan is dat geen werk van de mens geweest, maar het is Gods werk.

Ook in de theorie zijn er al niet veel meer, hoor, die over de opwas der genade kunnen spreken, maar er zijn er nog minder in de praktijk. Dan heb ik in Rijssen zelfs een man horen spreken, die niet eens voor honderd procent toerekenbaar was. Die kon vertellen, de volkomen weg der zaligmaking, tot de heiligmaking aan toe. Maar hij zei er achter aan: 'Dominee, nu moet u niet denken, dat ik dat zelf ken, hoor. Dat heb ik gehoord en goed onthouden, van degenen die nu ontslapen zijn.'

Dan kan men het dus wel zeggen, maar dat men er niets van kent. Maar nu in de praktijk van dat leven. Want we kunnen er wel over gaan spreken, maar er niets van uitleven. Maar als God u dat gaat doen beleven, dan zal God u dat uit gaan doen leven ook.

De noodzakelijkheid, van de opwas in de genade en kennis van onzen Heere Jezus Christus. Dan zult u misschien vragen: Waar hebben zij dan kennis van, en wat is die opwas der genade, en waarin gaat dat volk dan opwassen? Ik ga u dat heel kort en duidelijk zeggen, om uzelf niet te vergissen. Ik wil u drie dingen zeggen, die niet gemist kunnen worden in de opwas: *Die opwas is ten eerste in de diepte, ten tweede in de hoogte, en ten derde in de omvang.*

De opwas in de genade, dat is als de wortelen eerst mogen wassen in de diepte, om dan uit te gaan schieten. Dan is de wortel der zaak bij hen aanwezig. Dat de levensplant, die in Christus ingeplant is geworden, wortel gaat schieten in die dierbare Grond. Want als een wortel gaat schieten, dan moet u goede grond hebben om levenskracht te krijgen. Zelfs bij planten die ge stekken kunt, kan u dat zien, dan moet u die in het water zetten, dan komen eerst de wortelen voor de dag, om die straks vast te gaan zetten in de grond. Zo zal de Heere geven, dat u eerst naar de diepte groeit. Dat er diepgang in ons leven komt, dat straks pas gaat wortelen schieten in de Levensgrond, waar God Zijn volk inplant, in het huis des HEEREN. "Die in het huis des HEEREN geplant zijn, dien zal gegeven worden te groeien in de voorhoven onzes Gods."

En dat geeft de Heere, die groei van binnen in de nadere kennis van Christus, dan moet dat hier wortelen gaan schieten. Maar niet in de oude grond van Adam, en in de gerechtigheid van de wet. Maar kennis te krijgen en geplant te worden in de genade Grond, om daar wortelen in te gaan schieten. Dat u een vaste grondslag krijgt en niet in onze eigen gerechtigheid, maar alleen in de gerechtigheid in Christus voor Zijn volk. En zonder Christus, zal de mens bedrogen uit komen, anders zou de Bijbel niet waar zijn, De Heere zegt dat Zelf: "En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt."

Er zijn zoveel mensen die zich inbeelden, dat zij Christus bezitten. En ik acht het groot als er bij aanvang genade komt, maar de noodzakelijkheid, dat er voortgang komt in het genadeleven opdat zij straks gaan opwassen. "Wast dan op", Zou dat niet nodig zijn voor die mensen waar Petrus aan schrijft? Ik heb u verleden week voor gehouden van die spotters, die spottende waren met de dag dat Christus wederkomt. En de valse leraars, waar zij mee te maken hadden, de misleiding waar zij onder leefden, om dan standvastig te zijn, en niet mee gevoerd te worden.

Dus de noodzakelijkheid om standvastig te blijven. Ik heb hier wel eens gesproken over: "Zijt standvastig", tot ik zelf van de preekstoel af viel. Dus met mijn lichaam was ik niet standvastig, maar met genade van God, heb ik er wel wat van geleerd. Al ben ik wel zwak van lichaam, maar niet in de genade. En die noodzakelijkheid, die dierbare kennis, hoe meer kennis en genade zij van Christus zullen krijgen, hoe dieper de wortelen in zullen gaan, om alleen onze hoop en verwachting van Hem mogen verkrijgen, die de nooit beschamende Rots zal zijn.

Denk eens aan David, die in zeer bange omstandigheden was. Want elk kind van God krijgt zijn eigen omstandigheid. En dan kunnen we zo veel gelijkenissen daarover vinden in de Bijbel. En dan zegt David:

Al de grote waterstromen

Zijn HEER', over mij gegaan,

Dat is uit Psalm 42: 5 in de oude berijming welk een smartelijke tijd het voor David geweest is in zijn vervolging. Maar hij ging roepen:

Maar de HEER' zal uitkomst geven,

Hij, Die 's daags Zijn gunst gebiedt;

'k Zal in dit vertrouwen leven,

En dat melden in mijn lied.

'k Zal Zijn lof, zelfs in de nacht,

Zingen daar ik Hem verwacht,

En mijn hart, wat mij moog' treffen,

Tot de God mijns levens heffen.

Hij heeft leren kennen, wie de God zijns levens is, Die hem geroepen heeft, Die hem gezalfd heeft.

En dat volk heeft Hem leren kennen, die dierbare Middelaar Jezus Christus, Die van de Vader gezonden is en ook mens geworden is. Om in de menselijke natuur te lijden en te sterven en de weg der zaligheid te openen. De schuld Zijns volks heeft Hij op Zich genomen en om hen vrij te gaan maken van de vorst der duisternis.

Om onder Zijn leiding en bestuur te mogen komen, dan krijgt dat volk enige houvast. Niet meer een eigen willige godsdienst en eigen gerechtigheid, dat voor het vlees zo aangenaam geweest is. Zij dachten, ik tenminste wel, zo zalig te kunnen worden. Maar ik had mij zelf zeker vergist, als de Heere het niet behoed had. En dan zeg ik niet, dat

er niet wat aan vooraf gaat, maar de noodzakelijkheid, om die Middelaar te leren kennen, om u daar heen te wijzen.

Wat denkt u van Johannes de dooper, zou die nodig geweest zijn, in de dagen van Christus? "Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt!" Hij heeft hen eerst in de schuld gepreekt en daarna heen gewezen naar Christus. Zo zal elk mens moeten leren verstaan, wat Johannes straks gaat zeggen, waar Andréas de broeder van Petrus ook bij was: "Meester waar woont Gij?" En de Heere neemt hen mee: "Hij zeide tot hen: Komt en ziet! Zij kwamen en zagen, waar Hij woonde en zij bleven dien dag bij Hem. En als zij daar dat dierbare Heilgeheim mochten ontmoeten, roept Johannes uit in Johannes 1: 39 "En het was omtrent de tiende ure."

Zou dat vergeten, als dat gebeurd is, nee, nooit meer. Al roepen zij u in de nacht wakker, dan zult ge weten de ure en de datum dat u God en Christus hebt leren kennen. Dat ontnemt niemand. De zaken die zo noodzakelijk zijn, om u ingang te kunnen geven: "Dit is de Poort des HEEREN."

Jakob leerde die dierbare Middelaar kennen in zijn Bethel, waar de Weg ontsloten werd, om eenmaal zalig te kunnen worden. Dat was een stapje nader in de voortgang van het genadeleven, dat hier zo dierbaar gekend mag worden.

En bij die diepgang in dat dierbare leven, om daar eens vast in geworteld te mogen worden, dat men niet meer zo heen en weer geslingerd zal worden. Want zonder die vaste Grond kunnen we wat heen en weer geslingerd worden.

Dan klaagt de mens zoveel: Zou het wel waar zijn bij mij, zou ik wel een kind van God zijn geworden? Zou ik straks alles niet verliezen? De aanslagen kunnen zoveel zijn bij een levend kind, dat leven bezit bij aanvang.

Maar we zien ook zoveel verachtering in de genade. Want tegen de opwas staat er, de verachtering in de genade. En dan moet ik wel eerlijk zeggen, wat de Heere sprak tegen de Efeziërs: "Maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste liefde hebt verlaten." Dat is de verachtering in de genade. U kunt genade niet verliezen, maar wel verachten in de genade, dat u Hem minder nodig hebt. Want dat eerste aanvankelijke genade leven, dat is zo'n teer leven. Dan kunt u buiten de Heere niets doen, niets kopen, en niets verkopen. Om maar wat te zeggen, want als er dan maar iets is, dan hebben zij de Heere daar voor nodig. Waar de Heere Zelf zegt: "Ken Hem in al uw wegen, en Hij zal uw paden recht maken." Wat een dierbaar afhankelijk genade leven. Verachter het maar niet, hoor, als dat aanwezig is. Maar toch, de opwas is zo'n noodzakelijkheid.

2. In de tweede plaats, ziet ge de opwas naar boven.

Wat is dat voor een leven? Dat gaat opwassen gelijk een boom, die in goede grond geplant is, die wast op naar boven, naar het hemel leven. "U dan, die gelooft, is Hij dierbaar." En als die dan dat dierbare hemel leven leert kennen, dat Christus voor Zijn volk verworven heeft, om Hem dan te leren kennen, niet alleen in de staat der vernedering, maar ook in de staat der verhoging: "Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen, die boven zijn." Zij krijgen dat hemel leven hier op aarde, om af te staan van het wereldse leven. Om Hem te leren kennen, niet alleen dat Hij geboren is, dat Hij geleden heeft en gestorven is aan het vloekhout, maar ook Hem te leren kennen, en dat is de opwas, dat Hij door de Vader opgewekt is uit de dode, en het eeuwige leven heeft verworven. Die dierbare opwas, wat kan dat volk daar naar uitzien, die daar nog geen kennis aan hebben. Dat is de groeikracht, die God daar in gelegd heeft, en die door Christus Zelf wordt bewerkt, om bij aanvang te leren kennen, maar ook bij voortgang te leren kennen.

"En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enigen waarachtigen God, en Jezus

Christus, Dien Gij gezonden hebt." Dat is maar geen mond taal, maar dat is de ervaring van het zielsleven. Omdat mijn schuld en zonden niet alleen bedekt moet worden en dat het door mijzelf niet betaald kan worden, maar door Christus betaald moet worden. En anders is er geen verzoening, dan door betaling. Al is uw schuld en zonden bedekt, dan bent u nog niet verzoend met de Drie-enige Verbonds God. Vandaar de opwas naar boven, om het hemel leven te gaan zoeken, dat u van uw schuld en zonden af mag komen, en gereinigd en geheiligd mag worden.

En als u dat dierbare leven kent, dat naar boven leven, om te zoeken de dingen die boven zijn en niet die op de aarde zijn, zou dat niet openbaar komen in ons leven, dat de wereld zijn waarde heeft verloren? Dat we niet alleen voor de wereld werken, maar dat de ziel er naar uitgaat om op te wassen en dichterbij de hemel te komen, om verder van de wereld af te komen, dat wordt gezien, in het genadeleven.

En als dat opwassen er mag wezen, dan gaat de ziel zo treuren, als zij denken dat het zo mis is. Ik zeg het u maar kort, maar dat is waar, hoor, eer dat u Christus in de opwassing leert kennen, daar leert u het gemis van Christus, van de Persoon van Christus.

Elke ziel kent bij aanvang Christus niet. Maar die Hem wel kennen, gaan Hem missen, dat is de voortgang het genade leven. Zij hebben Hem leren kennen, Hij was en is onmisbaar. En vandaar, als Hij nu sterft, dan moeten zij ook sterven aan de wet. Want Christus is de wet gestorven, de wet draagt Hij voor Zijn volk. En Zijn volk zal niet anders kunnen zeggen, als zij opgewassen zijn: "Ik ben met Christus gekruist; en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij." Om de noodzakelijkheid, dat de schuld betaald is geworden en door Hem alleen tot God de Vader te kunnen gaan. Zij gaan verzoening leren zoeken, door het bloed van Christus.

Hij is opgewekt, en dan zegt Hij tegen Maria: "Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader." Want Maria vond Hem ook terug. Wat zal dat voor haar geweest zijn? Zij weende want zij was zo bedroefd, zij miste alles. Zij had nog geen vaste Grond in het voorgaande leven, om de dood in te gaan. Al had zij de Christus leren kennen voor haar ziel, Die voor haar tussenbeide gekomen was. Er waren bij haar zeven duivelen uitgeworpen en zij had zo dierbaar met Christus omgegaan. Maar zij had geen kennis aan de betaling van Christus. En zo staat zij bij het graf van Christus, wenende.

"Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat weent gij? Zij, menende, dat het de hovenier was, zeide tot Hem: Heere, zo gij Hem weg gedragen hebt, zeg mij, waar gij Hem gelegd hebt, en ik zal Hem wegnemen." Zij zocht een gestorven Jezus.

"Maria", zegt Christus na Zijn opstanding en zij, hoorde Zijn stem.

"Jezus zeide tot haar: Maria! Zij, zich omkerende, zeide tot Hem: Rabbouni, hetwelk is gezegd, Meester."

En zij wilde Hem aanvatten, maar "neen" zegt de Heere: "Raak Mij niet aan!" Het wordt geen leven meer hier op aarde, zoals het geweest is en ook geen aards koninkrijk, maar ik moet opvaren straks naar de hemel. Al ben Ik opgestaan en is de schuld betaald, Ik moet opgaan, als dierbare Hogepriester, om het offer te brengen op het altaar der verzoening, in het binnenste van het Heiligdom, Ik moet bij God de Vader verzoening aanbrengen. Vandaar de noodzakelijkheid voor Mijzelf en voor u, dat Ik naar de hemel ga. Wat heeft de ziel verborgen omstandigheden, die pas later geopenbaard worden. De noodzakelijkheid, dat Christus niet op aarde heeft kunnen blijven in Zijn menselijke natuur, maar naar de hemel moest, om daar plaats te gaan bereiden en de Vader te gaan verzoenen. Om daar Voorbidder te zijn voor Zijn volk in elke omstandigheid.

En als dat volk zo geliefd is, dat Christus Zichzelf in de dood heeft gegeven, voor die

geliefden, daarom gaat Petrus hen nog eens aanspreken: "Wast dan op in de kennis en in de genade van onzen Heere Jezus Christus." Om die dierbare genade van Hem te mogen kennen. En dat zalige hemel leven, zal eeuwiglijk Uw rechterhand mij geven. Dat zegt de Psalm 16.

*Gij maakt eerlang mij 't levenspad bekend,
Waarvan in druk, 't vooruitzicht mij verheugde;
Uw aangezicht, in gunst tot mij gewend,
Schenkt mij in 't kort verzadiging van vreugde;
De lieflijkheên van 't zalig hemelleven
Zal eeuwiglijk Uw rechterhand mij geven.*

Dat is opwas in de dikte, ook in de hoogte, zo gij dat noemen wil, wat dát mag wezen! Want een jong plantje, al heeft het bij aanvang wortelen geschoten, maar dan kunt u het verstaan, dat u het nog uit de grond trekken kan. Zo vast staan die nog niet in de grond. En aan de wortelen, daar wordt aan gerukt bij Gods kinderen, hoor! Dan door deze stormvlaag, dan door die aanslag, dan door deze omstandigheid. Want daar gaat het bij de duivel om, met zijn ganse hellemacht, om die genade en kennis van Christus uit te roeien. Dan komen de stormen er wel aan, op dat opwassen van dat genadeleven, daar moet u maar op rekenen, daar ontkomt geen één levend gemaakt mens aan.

Om Hem dan, Die zo dierbaar is te mogen leren kennen, als dat volk opwast in de dikte en in de hoogte.

Er staan hier rondom de kerk van die dikke bomen. Ik heb er nog een foto van, maar toen waren zij nog klein en dun. Toen konden zij heen en weer geslingerd worden. En nu, kunnen zij niet meer heen en weer geslingerd worden, alleen nog de takken, maar de stam niet meer.

Zo staat dat volk vast, in het eeuwig welbehagen des Vaders, in de eeuwige voldoening des Zoons en in de dierbare bediening van God de Heiligen Geest in de ziel. Dat hun zaken vast liggen in de eeuwige Raad des Welbehagens en in de eeuwige verdienste van Christus. Zo zullen al de stormen die aanbreken er op aankomen, dan mogen de takken nog zwiepen, maar de stam blijft staan. Dan zult ge verstaan,

*In de grootste smarten
Blijven onze harten
In de HEER' gerust;
'k Zal Hem nooit vergeten;
Hem mijn Helper heten,
Al mijn hoop en lust.*

Dan gaat het op een eeuwigheid aan. Want in dit leven, moeten zij verstaan voor en toe bereid worden voor de eeuwigheid. En de Heere gaat Zijn volk niet alleen rechtvaardig maken, maar Hij gaat ze ook heilig maken. Dan zal dat volk opwassen, ook in het leven van de heiligmakende genade, om voor Gods aangezicht te mogen wandelen, in waarheid en in oprechtheid. Zodat men niet meer geschud kan worden, welke romans men ook gaat vertellen op de preekstoel, welk een spotternij er ook mag wezen. Al zijn de tijden dan ernstig geworden. Dan staat er dat er zelfs spotters waren, met de wederkomst van Christus. En die wederkomst naderen we met rasse schreden, en wie blijft er vandaag nog staan?

Er zijn wel mensen, die zeggen: Er bestaat wel een hemel, maar geen hel. Ik, hoorde verleden week van een meisje, die onderwijzeres wilde worden, en zij was in het laatste studiejaar voor haar hoofdakke. En één van die grote leraars, die had gevraagd, of zij een grond kon vinden in de Bijbel, dat er een hel bestaat. Want hij geloofde daar niets

van. Zo ver zijn we al weg in onze dagen, in het onderwijs voor leraren en leraressen. Om dan standvastig te kunnen blijven, tegen al de weerleggingen, dat al eeuwen door gegaan is en dat zal door gaan tot de jongste dag, die felle bestrijdingen.

Om dan te leren verstaan, al zullen alle mensen afvallen en zij geen éne vriend meer overhouden, maar dat zij vast gegrond blijven: "Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?" Satans kop is voor dat volk vermorzeld. Voor dat volk, als zij hun leven hier op aarde beëindigd hebben, is er een beter lot bereid: "Hun Heilzon is aan het dagen." Zij krijgen hier van de Heere dat dierbare onderwijs.

En als dat de opwas is, de voortgang in God Zelf, om Die te leren kennen wat noodzakelijk is, in Hem.

Ik ga u dat voorzeggen: "Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus."

Wat denkt u van Thomas, eer dat die eerste Zondag verlopen was, kreeg hij toen opwas van de Heere? Was dat maar waar, zegt Thomas, maar ik kan niet naar de kerk gaan, zo droevig is het bij mij gesteld, vanwege het innerlijke leven. Hij miste de Heere, zodat hij niet meer geloven kon, al hadden anderen Hem gezien, maar voor zichzelf kon hij dat niet geloven.

Wat zegt dat woordje "Heere"? Dat zegt: Adonai en dat is Eigenaar of Bezitter. Geloofst u in uw Eigenaar, in uw Bezitter? Dat is de opwas in de Persoon, weet u. En de opwas in de Persoon, dat Hij van de Vader, dat volk gekregen heeft.

"Ik bid voor hen; Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen, die Gij Mij gegeven hebt, want zij zijn Uwe. En al het Mijne is Uwe, en het Uwe is Mijne; en Ik ben in hen verheerlijkt."

Dat zijn gegevene kinderen, aan Christus, Die Zijn volk onderhoudt en Zijn volk opvoedt, om straks God volmaakt te kunnen dienen naar lichaam en naar ziel. Die leren Hem hier kennen, als onzen Eigenaar. Waarover Thomas, op de tweede Sabbat ging spreken: "Mijn Heere en mijn God!" Hij had kennis gekregen aan die levenden Middelaar. Mijn Heere zegt hij, mijn Eigenaar. De dierbare eeuwige Troost in leven en in sterven. Wat gelukzalig is het, als u dat mag zeggen: Dat is mijn enige Troost in leven en in sterven.

Wat is dan uw troost, dat u vroeger wel eens gezongen hebt, dat u wel eens een belofte vast gegrepen hebt, of dat u wel eens gemakkelijk gesproken hebt? Nee, nee, de enige grond ligt: "Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomen betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en alzo bewaart, dat zonder de wil mijns hemelsen Vaders geen haar van mijn hoofd vallen kan." Dat is opwassen in de genade.

Ik denk er nog over, acht jaren geleden, toen ik geopereerd werd aan de galblaas, u wel bekend, toen Hij die dierbare weldaad aan mij ging toepassen, om een thuiskomst te krijgen in het Vaderhart Gods, door middel van die dierbare Middelaar: "Mijn Heere en mijn God." Want zonder die dierbare Middelaar kunt ge niet tot God de Vader komen. En als Hij dat is: *Mijn Heere en mijn God*, want Hij is God en mens in één Persoon. Maar Hij is de Heere, Hij is de Bezitter van Zijn volk. Zij zijn geen eigendom van zichzelf meer, maar zij zijn voor rekening en het eigendom van de Heere. Zou Hij niet voor dat volk zorgen en zou Hij Zijn liefde niet in ontferming tonen? Voorwaar! En dat niet alleen, dat zij Hem leren kennen, als zodanig, maar zij leren het Woord verstaan, hoe Hij gekend wil worden, in de voortgaande weg, dat die dierbare Christus "Zaligmaker" wordt genoemd, want dan staat er: Heere en Zaligmaker, Dus dan ben ik

niet alleen het Eigendom, maar Hij is ook mijn Zaligmaker. En vraag dat u zelf nu eens af, wees eens eerlijk bij u zelf: Is Christus in de praktijk uw Zaligmaker geworden? Maria, de moeder van Christus, zong daar van bij haar nicht Elizabeth.

*Mijn ziel verheft Gods eer,
Mijn geest mag blij de Heer'
Mijn Zaligmaker noemen,
Die, in haar lagen staat,
Zijn dienstmaagd niet versmaadt,
Maar van Zijn gunst doet roemen.*

Wat heeft zij daar van gezongen: "Mijn Zaligmaker noemen". En Simeon kende er nog meer van: "En zeide tot Maria, Zijn moeder: Zie, Deze wordt gezet tot een val en opstanding veler in Israël, en tot een teken, dat wedersproken zal worden. Hij was nog meer opgewassen in de genade en kennis dan Maria.

Maar zij had bij Elizabeth mogen zingen. Zij kende die gunst. "Mijn Zaligmaker." Wij moeten een persoonlijke Zaligmaker hebben. Al zou u de Zaligmaker hebben en ik niet, dan heb ik Hem nog niet. Vandaar de noodzakelijkheid de Zaligmaker te mogen leren kennen. Wat is dat zalig maken? 'Verlossen van het hoogste kwaad, dat zijn de zonden, en te brengen tot het hoogste goed.' Velen willen zo de hemel ingaan, want die willen zij nog wel hebben, maar de hel niet. Die bestaat niet, zo ze zeggen.

Wat zal het in de hemel dan zijn, om nooit meer te kunnen zondigen. Vandaar, dat we hier verlost moeten worden van de zonden, want dat is het grootste kwaad wat er is. Is de zonden voor u ook het hoogste kwaad geworden? Want van nature is dat ons element, dan leeft de mens in de zonden. Maar hier wordt dat anders, als we Christus leren kennen, als onze Zaligmaker. Dan ben ik wel eens blij geweest in mijn leven, dat er een Zaligmaker was, ik ben aan de weet gekomen, dat ik het zelf niet kon.

Maar de HEERE wil door Zijn eigen lieve Zoon de mens zalig maken en hen brengen tot het hoogste goed. Wat is dan het hoogste goed? Wel, de HEERE Zelf. Daar leert dat volk Hem te missen, maar Christus zal hen daar brengen en tot de Vader brengen. Dat is het werk van Christus, dat wordt van Hem geëist en dat zal Hij volbrengen. Niet alleen bij aanvang levend maken en de toenemende kennis geven, maar Hij zal dat straks ook voor hen eeuwig volbrengen. Hij is een volkomen Zaligmaker, Hij alleen is de Zaligmaker. Dan moeten alle andere zaligmakers er aan.

Ik, hoorde eens iemand zeggen, die op zijn sterfbed lag: Dat hij sterven kon. En dat zijn vrouw dat van hem niet kon overnemen. Het was een zwager van mij, en hij riep mij aan zijn bed, en zei: Kom eens hier jongen, jij verstaat mij wel. Ik ga je zeggen, hoe ik mijn Zaligmaker heb leren kennen:

*Geloofd zij God met diepst ontzag!
Hij overlaadt ons, dag aan dag,
Met Zijne gunstbewijzen;
Die God is onze zaligheid.
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?
Die God is ons een God van heil.*

En dat is nu waar Dirk, zegt hij, dat is nu waar. En even daarna sloot hij de ogen voorgoed. Hij kende die dierbare Borg en Middelaar. De Zaligmaker, van God de HEERE gesteld, om in Hem gesteld te mogen zijn. "Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven." Niet buiten Christus sterven, maar in Christus sterven, dan moet u in Hem zijn.

En vandaar die dierbare zaligheid, uw leven uit Christus te mogen krijgen, om tot Hem te leven en in Hem te leven. Hij krijgt te leven uit die andere Stam, niet meer uit Adam, niet meer uit de wet, maar in Christus, Die dat dierbare Hoofd van het Genade Verbond is. "Zaligmaker", wat een zoete Naam. En dan wordt er verder gezegd, wat de Heere gezegd heeft tegen Maria, toen zij nog niet eens getrouwd was: "En zie, gij zult bevrucht worden, en een Zoon baren, en zult Zijn naam heten JEZUS." Want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. Jezus, die Naam kreeg Hij van de Vader. Wat wordt die Naam dan zoet, voor dat schuldige volk, voor die ellendigen, voor die armen en troosteloze, als zij die dierbare Naam horen: "onze Zaligmaker Jezus", door de Vader geschonken, als Zijn Persoons Naam. Die geeft de HEERE aan Hem en Hij geeft niet alleen de Persoons naam, maar Hij geeft ook de Christus' Naam, de Ambtelijke Naam. Dat is een drievoudige Naam. Die dierbare opwas te leren kennen, in Zijn drievoudig ambt.

En dan niet alleen Zijn drievoudig ambt te leren historisch, gelijk we het op kunnen zeggen, uit het vragenboekje van Hellenbroek. Maar om in de praktijk Hem te leren kennen: "Als Profeet, Priester, en Koning, om Hem zo in de dierbare opwas te leren kennen, om door Hem bediend te worden en uit Hem. "Gelijk de Zoon des mensen niet is gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen." Wat de totale kennis is, om dan aan Zijn voeten te mogen zitten van die grote Leermeester, om door Hem geleerd te mogen worden. Hij is ons van God geschonken, tot wijsheid.

De dierbare wijsheid ligt in Hem, om dan door Hem alleen bediend te worden, niet alleen als Profeet, maar ook als Hogepriester, met de Borstlap waarop de twaalf stenen. Daar is Hij mee door het voorhangsel gegaan, naar het verzoendeksel. Hij heeft Zijn bloed gestort en is ten hemel opgevaren en is nu gezeten aan de rechterhand des Vaders.

Op de grote verzoendag, wat afgeschaduwd werd in het heilige der heiligen, werd daar door de hogepriester verzoening gebracht in het heilige der heiligen. En uit dat heiligdom weer uitgekomen zijnde, ging hij daar dat volk dat wachtende was in het voorhof zegenen. En daarop volgde een week daarna, het feest der Loofhutten.

Dat is de opwas in de kennis der genade. Want op die grote Verzoendag is dat volk wachtende, men kreeg hen niet meer uit het voorhof vandaan. Zij bleven daar wachtten, tot die hogepriester uit het Heiligdom kwam, om de zegen over hen uit te spreken. Daar, hoorden zij de drievoudige zegen, uit het Oude Testament, uitspreken door de hogepriester:

De HEERE zegene u, en behoede u!

De HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten, en zij u genadig!

De HEERE verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede!

Zegenende is Christus opgevaren. En zijn volk leeft hier uit de zegeningen der genade. Zij hebben een Koning:

"Een Koning, die het zaligst lot,

Ver boven alle goón, kan schenken."

Ik denk nog eens jaren terug, ik was nog in het zakenleven, dat ik die kennis mocht krijgen aan die dierbare Koning. Dat ik zingende naar het werk ging, het was een gezang, maar ik zong toch met mijn hart:

Rust, mijn ziel! Uw God is Koning,

Heel de wereld Zijn gebied;

Alles wisselt op Zijn wenken,

Maar Hij Zelf verandert niet.

Hij is Koning van het gans heelal, en de ziel mag rusten in die dierbare Koning, Zijn Koninkrijk zal eeuwig bestaan. Zij zijn onderdanen van die Koning, Hij regeert hen, met het ganse wereld gebeuren. Hij is Koning en de satan is van zijn rijk af, zijn strikken zijn verbroken. "Daarna zal het einde zijn, wanneer Hij het Koninkrijk aan God en de Vader zal overgegeven hebben; wanneer Hij zal te niet gedaan hebben alle heerschappij, en alle macht en kracht." Dat leert dat volk hier kennen in de opwas der genade. En voor die Koning, Die hier de doornen kroon gedragen heeft, maar nu de eerkroon ontvangen heeft, daar mogen zij hun kroontje voor neerwerpen: "Gij hebt ons Gode gekocht met Uw dierbaar harte bloed." Dat is een opwas in de genade en kennis van onzen Heere Jezus Christus.

3. Om kort te zijn, die dierbare kennis, die kan zo uitgebreid worden, daar hadden we nog wel een keer over kunnen spreken, maar de tijd roept, om nog iets te zeggen over *de genade middelen*.

Want de Heere werkt middellijk, maar ook wel eens onmiddellijke, bij voorbeeld bij jonge kinderen, dan kan het in een tijd van een ogenblik. Maar dan staat er, dat de Heere machtig is, en dat er uitzonderingen zijn. Want die éne gekruisigde, die naast Christus hing, kreeg kennis aan Christus in een zeer korte tijd en toen was hij uit gespot, terwijl die andere bleef spotten. En hij ging tegen die andere zeggen: "Vreest gij ook God niet, daar gij in hetzelfde oordeel zijt?"

En wij toch rechtvaardig; want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben; maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan." En hij ging roepen tot Christus: "Gedenk mijner, als Gij in Uw Koninkrijk zult gekomen zijn." Hij kon Hem dus ook al als Koning. "En Jezus zeide tot hem: Voorwaar, zeg Ik u: Heden zult u met Mij in het Paradijs zijn."

Die dierbare weldaad, in zo'n kort ogenblik dat hij naast Hem gehangen heeft. Wat een eeuwig wonder is dat voor hem geweest, om Hem als Koning te leren kennen, in al Zijn graveerselen, in Zijn schoonheid en in zulke dierbaarheid. Wat zal hij meer van Hem zeggen? "Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tien duizend." "Zulk een is mijn Liefste; ja, zulk een is mijn Vriend, gij dochters van Jeruzalem!"

En de genade middelen zijn, Zijn Woord en de sacramenten en dat door de bediening van Gods lieve Geest. Niet alleen door Gods Woord en de sacramenten, want dan zou elk kind dat gedoopt wordt zalig moeten worden. Maar God de Heiligen Geest moet de zaken toe gaan passen aan de ziel, die in het Woord verklaard worden, en in het sacrament liggen opgesloten.

En die dierbare genade middelen, die zijn er nog. Zou het dan geen wonder zijn, dat er kenmerken bij aanvang zelfs zijn? Daar kan men niet buiten, daar zoekt men naar, daar zoekt men zijn troost uit, dat leest men soms nog midden in de nacht, als anderen slapen. Dat nemen zij soms wel mee naar hun werkzaamheden, als er een uurtje is van schafttijd, dat zij een ogenblikje in Gods Woord gaan onderzoeken. En wat denkt u dan voorts, dat de Heere niet verder zal gaan, om u Gods Woord steeds meer te leren kennen?

Dan zult ge verstaan, zo menigmaal, dat zij Gods Woord niet verstaan. Dat gebeurt zelfs wel bij de verder geleide ziel, dat zij Gods Woord niet verstaan.

Ik ga u wijzen op twee verder geleide zielen, als alleen in de aanvang, die hun boekje wel gehad hebben, maar dat zij niet meer konden lezen. Denk dan eens aan de Emmaüsgangers, zouden dat mensen met genade geweest zijn? Ja, dat waren mensen met genade. Maar zij gaan bedroefd uit Jeruzalem. Christus was gestorven was en zij hadden gehoord dat hij weer opgestaan was, maar hadden Hem niet gezien. En daar

gaan nu de twee ongelukkige mensen, die de Schrift niet meer kunnen verstaan, waar de Schrift voor gesloten is.

Ik denk nog aan een boekje, dat nog bestaat en dat ook nog wel gelezen wordt, van Hugo Binning, over Romeinen 8. Wat ik als jongeling zijnde eens gekocht had. Dat werd aangeboden door een advertentie in de *Vriend van Oud en Jong*. En ik moest dat eerst aan mijn vader overgeven om dat boekje eerst te lezen. En hij zei: Dat mag je wel lezen, hoor. En ik ging aan het lezen, en ik heb dat boekje nat gemaakt met tranen en ik moest stoppen. De titel was "Het Heiligdom des Zondaars". Maar ik verstond het niet. Die Emmaüsgangers hebben het ook niet verstaan, maar Christus ging hun de Schrift openen.

En dan moet ik nog aan Dr. Steenblok denken, die kon het ook niet uit zichzelf, hoor, maar hij had daar de gave voor gekregen om de Schrift te openen, zodat onder de studie mijn hart er wel eens voor openging, dat ik er 's Zondags over moest preken. De Exegese van de Schrift zo als hij die kon geven, zo had ik dat nog nooit van éne leraar gehoord, zelfs van Ds. Kersten niet.

Als Christus de Schriften ging openen voor die twee, dan werd hun hart brandende van liefde, dat Hij met zulk een volk te doen had, opgestaan voor hen. Ach: "Blijf met ons; want het is bij de avond, en de dag is gedaald. En Hij ging in, om met hen te blijven." Zij kunnen niet van Hem scheiden en kunnen niet meer van Hem los komen, door dat dierbare Middel, als Hij de Schriften ging openen en zij het leerden het verstaan. En in de avondstond gingen zij nog terug naar Jeruzalem om te gaan zeggen, dat zij Hem ontmoet hadden. Dat is een opwas door de middelen. Christus wast hen op, door die dierbare Schrift. Daar moet gij uw omstandigheid in kunnen vinden, daar moet gij uw naam in kunnen vinden, daar moet gij de handelingen met u in kunnen vinden, dat u geen vreemdeling zijt in de Bijbel. En daar is dat dierbare Woord het enige middel voor. Dan gaan we daar eerst maar van zingen, de tijd is mij ontgaan uit Psalm 73: 13.

*Wien heb ik nevens U omhoog?
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens U toch lusten?
Niets is er, waar ik in kan rusten;
Bezwijkt dan ooit, in bitt're smart,
Of bangen nood, mijn vlees en hart,
Zo zult u zijn voor mijn gemoed
Mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed.*

Dat zong Asaf toen hij in het Heiligdom geweest was. Waar hij een groot beest was geworden, toen hij sprak:

*Dan peinst de ziel: Is 't waar, Zou God
Ook weten van mijn droevig lot?
Zou d' Allerhoogste van mijn klagen
En bitt're rampen kennis dragen?*

Maar de Heere bracht hem in het Heiligdom en gaf hem de dierbare opwas. Waar hij eerst zei:

*Mijn voeten waren, in mijn leed,
Schier uitgeweken, en mijn treên
Van 't spoor der godsvrucht afgegleên.*

Mijn wortels hadden haast de vaste grond niet kunnen houden. Maar dan zullen zij staande blijven als eiken der gerechtigheid, zij blijven staan, onder al de verdrukking. Want u moet niet denken, dat de verdrukkingen uit zullen blijven, dat er geen tegenspoeden zullen zijn. Welnee, maar dat volk blijft vast in de stam, in dat dierbare Drie-enige Goddelijke wezen en in het Borgwerk van Jezus Christus. Welgelukzalig als u dat werk van die éne Middelaar mag krijgen.

Ik had deze week nog iemand bij mij, die ik zelf overgetrouwd heb destijds uit Dordrecht vandaan, ik had ze in geen jaren gesproken, wel gezien uit de verte, maar niet gesproken. En zij zei, tegen mij: 'O, ik ben geen vreemdeling meer van die dierbare Zaligmaker. En wat ik nog het liefste heb, dat men over Hem spreekt.'

En ik moest zeggen: Dat is nu mijn liefste werk, als ik daar over preken mag. Als ik Hem niet kan vinden in een tekst, dan kan ik niet over Hem preken. De noodzakelijkheid van die rijkdom en die vastigheid, in die enige Middelaar God en der mensen. Zij horen zo graag Zijn Naam noemen, zij horen zo graag Zijn werken roemen.

Wat horen zij graag de liefde van Hem noemen, de vastheid en de Waarheid van Hem. En de beloften, die zijn in Christus "Ja en Amen." En die vastigheid in Hem, zal de zaligheid hier doen toenemen, om met vaste schreden de weg der zaligheid te doen betreden.

Wat is dan de wereld arm, die geen behoefte hebben aan Christus, geen behoefte hebben aan de Middelaar, al gaan zij dan onder de middelen.

En dan zijn er zelfs ook wel, die niet eens naar de middelen willen luisteren. En ik, hoorde zelfs een klacht, ook in onze eigen kerk, dat men zelfs onder de prediking van Gods Woord niet eens kan luisteren, en dat men propjes gaat schieten, enz. voornamelijk op de galerij: Zullen jullie er om denken, dat het in Gods Huis is. Dat het nog een middel der genade is, en als u die nog verwerpt, en er geen behoefte aan krijgt, wat zal het dan wezen, als je straks moet sterven zonder de Heere. In de hel wordt het Woord niet gesproken, nog minder dat u zalig kunt worden. God mocht jullie hart nog neigen, dat u nog honger en dorst kunt krijgen. De tegenstelling kan zo groot worden. Ik denk nog aan die oude man in Leerdam, die op zijn vijf en zeventigste jaar voor het eerst in de kerk kwam. Dat de Heere hem in het visnet kwam te vangen. Die zo luisterde, zodat hij zelfs wel in de preekstoel zou hebben willen kruipen, om de woorden uit mijn mond te halen. Hij zat met open mond te luisteren. Dan wordt het Woord opgegeten: "Ik heb het Woord gevonden."

En hij heeft mij verteld, eer dat hij ging sterven. En u wilt je zeker weten wie ik ben! En hij kon niet eens lezen, maar hij zei, ik zal het je vertellen: Ik ben er zo één, die nooit gevraagd heeft naar de Heere, maar Hij heeft tot mij gezegd: Ziet hier ben Ik, Ik ben de Heere: "Ik ben gevonden van degenen, die Mij niet zochten; tot het volk, dat naar Mijn Naam niet genoemd was, heb Ik gezegd: Ziet, hier ben Ik, ziet, hier ben Ik." En die man heeft een opwas gekregen in een zeer korte tijd, om de Heere in Zijn kruiswonden te leren kennen. Toen ik hem vroeg: Heb je nog een wens?

En hij vroeg, eer dat hij stierf: 'Of hij door de levende kerk kon begraven worden.' En dat is gebeurd door acht mensen, die leven kenden, hebben die man grafwaarts gedragen.

Wat is dan de wereld toch arm, die niet anders hebben als het tijdelijke, maar ook dat zal straks van u afgenomen worden, dat moet u achter laten.

Wat zal het dan zijn, als u hier de rijkdom reeds in beginsel mag ontvangen? Die hier Gods genade aanvankelijk mogen ontvangen, dat Woord mogen ontvangen en de

voortgang mogen ontvangen. Om dan straks uit te wonderen, dat eeuwig leven dat Christus aangebracht heeft. Amen

Slotzang Psalm 84: 6

*Want God, de HEER', zo goed, zo mild,
Is 't allen tijd een zon en schild;
Hij zal genaad' en ere geven;
Hij zal hun 't goede niet in nood
Onthouden, zelfs niet in de dood,
Die in oprechtheid voor Hem leven.
Welzalig, HEER, die op U bouwt,
En zich geheel aan U vertrouwt.*

17. 3e Predicatie over Petrus 3: 18

De lofprijzing over de genade en kennis van Christus.

Zingen Psalm 99: 1 en 2

Lezen 1 Petrus 4: 12 t/m einde

Zingen Psalm 145: 5 en 6

Ons tekstwoord vindt u andermaal in de 2e zendbrief van de apostel Petrus, het 3e hoofdstuk het 18e vers.

Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in de dag der eeuwigheid. Amen.

We hebben reeds tweemaal met u over deze tekst mogen spreken.

(1) Ten eerste, u wijzende, dat we nooit kunnen opwassen, ook niet in de genade en in de kennis van Christus, zonder dat er een aanvang is. En dat is een eeuwig wonder bij elk menskind, als er een aanvang van God gemaakt is, om Christus te leren kennen. Want menigeen gaat gerust de eeuwigheid in, zonder de kennis van Christus en zij zullen straks aan de weet komen dat zij het mis hebben. Vandaar de noodzakelijkheid, in de eerste plaats, de aanvang.

Hebben wij kennis gekregen aan die enige Borg en Middelaar, die Zaligmaker, waarvan de apostel Petrus schrijft aan de verstrooiden? Gelijk u weet, dat het zwervelingen over de aarde waren, tegen gesproken door valse leraren en diegenen die spottende waren, zelfs met de dag dat Christus weder zal komen op de dag des oordeels. Daar geloofden zij niets van, omdat zij Hem nooit hebben leren kennen. Want die Hem leert kennen bij aanvang, die leert ook verstaan, dat Christus wederkomt.

(2) Ik heb met u vorige week gesproken, over de opwas in de genade. Dat eeuwige voorrecht dat in beginsel begint, zoals ik u voorgehouden heb, met wortelen te schieten. Daarmee komt het leven openbaar, of er leven in zit, ja of nee. En bij het nederwaarts wortelen schieten, gaat het vervolgens opwaarts, het hemel leven in, om los gemaakt te worden van de aarde, om God te verheerlijken.

(3) In de derde plaats: in de omvang, om de standvastigheid te gaan tonen in het leven der genade, en niet heen en weer geslingerd te worden.

En ik wens niet na te laten vanmorgen, om het laatste gedeelte met u te bespreken over: *De lofprijzing over de genade en kennis van Christus*. Wie zal dat doen, als we geen kennis van Christus hebben? Er wordt genoeg, zo zij menen tenminste, Hem lof gezongen. We hebben wel eens mensen verboden om dat te doen, omdat men tegelijk de hoogdravenste aardse liederen zong. Maar dat volk leert één van tweeën, om Hem alleen hier op aarde te kunnen verheerlijken en niet meer te leven met de aardse dingen. Ik ga met u spreken over *de lofspraak van hen, die genade hebben mogen verkrijgen van dat dierbare Goddelijke Wezen*. En ik ga u daarin voorhouden:

Ten eerste: ***Op de Ontvanger van die lofspraak.***

Dat is Christus. Dat ben ik dus niet zelf, dat zijn ook de engelen niet en dat zijn geen andere voorwerpen, maar Hem te lofprijzen.

In de tweede plaats, ga ik u wijzen op: ***De inhoud van die lofprijzingen: Hem zij de***

heerlijkheid.

In de derde plaats, ga ik u wijzen op: ***De brengers van die lofspraak.***

Dat lang niet alle mensen doen en lang niet alle kerkgangers doen. Maar alleen die verstrooiden, die verjaagden en die verdrukten, die kennis aan dat dierbare Wezen hebben gekregen, zowel in de staat der vernedering als in de staat der verhoging. Om U lof te prijzen, waarvan Petrus getuigde. Hij zei dat niet in de dagen toen hij Christus verloochend had, toen ging hij naar buiten wenende, toen was het voor hem bijna wanhopig, maar de blik van Christus had hem vertederd. En daarom kon hij dat volk gaan vertroosten, en zeggen: "Onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus." Dat zijn de brengers van de lofspraak, die dat hebben leren kennen in hun leven.

Om u ten vierde te wijzen: ***Op de duur daarvan.***

Waarvan Petrus zelf getuigt: "Beide nu en in de dag der eeuwigheid." Dat eindigt dus nooit om God te prijzen en om Christus te prijzen. En waar dat werk nooit zal eindigen, dan zullen alle werken hier op aarde wel eindigen, hoor, zowel het één als het ander. En alle aardse instrumenten zullen straks stil houden en verbranden. Maar die stem van dat volk, dat zal eeuwig doorgaan, op de volmaakte wijze, zonder ooit op te houden. Dan zegt de dichter reeds hier op aarde:

*Mijn God, U zal ik eeuwig loven,
Omdat Gij 't hebt gedaan;*

En ten laatste wil ik u wijzen, op dat gezegde: ***Amen.***

Ik spreek dus met u, over de lofspraak van de genade en kennis van Jezus Christus.

Ten eerste: wordt daar in aan gesproken: *Het Voorwerp daar van, dat het de Christus Zelf is. "Hem zij de heerlijkheid."*

Ten tweede: *Op de inhoud.*

Ten derde: *Op de brengers.*

Ten vierde: *Op de duur.*

En ten vijfde: Op het woordje, *"AMEN"*.

I. Maar wast op in de genade.

Dat woordje "maar", dat verbindt met het voorgaande, daar hoef ik u niet verder bij stil te houden. Maar het gaat voort, opdat dat volk Hem eeuwig zou kunnen verheerlijken. "Hem zij de heerlijkheid." Dat is niemand minder, dan onzen Heere en Zaligmaker.

En nu kunnen al de kerkmensen dat wel zeggen, maar dan is dat 'onzen' niet waar. Dat geldt voor een apart volk, die dat mogen zeggen, met Petrus. En die met Petrus, Hem hebben leren kennen: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods." Kennen wij Hem ook? Om Hem te verheerlijken, is dat nodig. We kunnen de godsdienst wat verheerlijken, de naam van een leraar wat verheerlijken, de naam van een kerk wat verheerlijken, maar dat we nog nooit God en Christus verheerlijkt hebben.

En die dierbare weldaad, heeft Petrus mogen ervaren, en toen kende hij de Christus nog niet in Zijn dood en in Zijn opstanding. Waar sommige van Christus zeiden: Het is, Johannes de Doper; en anderen: Elias; en anderen: Jeremia of een van de profeten. "Hij zeide tot hen: Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben? En Simon Petrus, antwoordende, zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods."

En laat ons nooit indenken en wijsmaken, dat we zonder Christus sterven kunnen. Dan zullen we zeker teleur gesteld worden, want Hij is de enige Weg der Zaligheid, de enige Zaligmaker, Die God de Vader gesteld heeft. Die wij uit onszelf nooit meer nodig hebben, en nooit meer zouden verheerlijken, noch de Vader, noch Christus, Die

gezonden is van de Vader.

Er staan zoveel rouwadvertenties in de kranten, dat zij bijna allen gestorven zijn in het geloof. De vraag geldt voor elk mens: Hoe staan wij er bij, al hebben wij nog geen rouwbrief hoeven te versturen? Zal ik straks kunnen zeggen: "Hem zij de heerlijkheid"? Heb ik daar iets van geleerd, Die hier de dierbare Zaligmaker is, die hier "onzen Heere" genoemd wordt? Dat is onze Eigenaar, dat zegt het woordje "Heere", daar hebben we de vorige keer over gesproken. Dat heb ik dus alleen maar aan te halen. Dan ben ik niet meer mijzelf, dan heeft Hij mijn schuld en zonden over genomen, dan heeft Hij mijn schuld en zonden betaald, Hij heeft verzoening voor mij aan gebracht. Dan heb ik vrede in mijn hart gekregen, om met dat Drie-enige Goddelijke Wezen een zalige verbinding te mogen hebben. Door Hem opgewassen te zijn, in de genade en kennis van Christus, in Wien wij opwassen. Niet op te wassen in onszelf, maar in de genade en kennis van Christus.

We kunnen wel opwassen in de kennis van het verstand, en dat is nog niet te verachten, dat acht ik nog gelukkig, als we uitwendig nog de kennis mogen krijgen. Dat heb ik de vorige maal ook aan gehaald, dat er veel leraars, ouderlingen en ook veel kerkgangers zijn, die de kennis nog niet hebben van Christus, maar uitwendig u kunnen zeggen hoe dat gaat. Het is ongenoegzaam, want het is noodzakelijk, om Hem geestelijk te leren kennen, en in Christus ingeplant te worden, als we afgesneden zijn geworden van Adam. Anders wordt u nooit in Christus ingeplant. Dan kunnen wij ons, met een beetje gemoedelijkheid, ons zelve voor de eeuwigheid bedriegen.

Maar nu de noodzakelijkheid te leren kennen, dat we voor God niet kunnen bestaan. Dat wij van Adam afgesneden zijn, om nooit meer door de werken der wet zalig te kunnen worden, maar dat wij ingeplant worden in Hem en aan Hem kennis mogen leren krijgen. De één in een kortere tijd, en een ánder in een langere tijd, daar is de Heere wel vrij in.

Want denk dan eens aan Jakob, die twee bijzondere plaatsen gehad heeft, zoals in de Bijbel staat, een Bethel en een Pniël, daar liggen wel twintig jaren tussen. Maar die moordenaar aan het kruis, die had die twintig jaar niet nodig, om Hem te verheerlijken, en sprak: "En wij toch rechtvaardig; want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben; maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan."

Dat wij Hem hier leren kennen, om Hem groot te mogen maken. En dan zal er in het verheerlijken van Hem, geen vijandschap wezen, maar dan is er liefde tot Hem. Dan is de liefde tot Hem gericht, Die mijn arme ziel gered heeft, Die mijn schuld en zonden betaald heeft, Die mij met een Drieëinig God verzoend heeft. Die enige Middelaar Gods en der mensen, Die ons vlees en bloed heeft aangenomen. De Zoon des Vaders, en de Zoon des mensen genoemd, om Hem te gaan verheerlijken.

Waar er ook zoveel vijanden van Hem waren in die dagen, toen Christus op aarde was, maar ook nadat Christus ten hemel gevaren was. Waar Hij hen beloofd had, door middel van de engelen: "Gij Galilese mannen, wat staat gij en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is in de hemel, zal also komen, gelijkerwijs gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren." En dan zal elk mens Hem zien.

Maar er waren in die dagen van Petrus spotters gekomen, lasteraars gekomen. Er waren ook valse leraars gekomen, die niet geloofden en zeiden, dat alles bleef zoals het was. 'Dacht u dat Christus wederkomt op de aarde? Dat er dan een dag van het laatste oordeel zal bestaan? Wij geloven daar niets van.'

Daar uit ontstaat er een vijandschap tegen God. Niet te willen weten, en zich niet gereed te maken voor de noodzakelijkheid, om voor God te moeten verschijnen. Maar zij zullen

verschrikt worden als Hij komt, als de mens daar niet aan denkt. Als een dief in de nacht zal Hij komen.

En tegenover die vijanden, gaat Petrus, die verstrooiden en verjaagden vertroosten. Wat de Heere Petrus opgedragen had: "Als gij eens zult bekeerd zijn, zo versterk uw broeders." En die kende hij, die broeders in de verstrooiing. En daar hij schrijft tweemaal een briefje naar toe. Om dat volk, die zulke smartelijke wegen te doorleven hebben, te gaan vertroosten. Dat eenmaal deze wereld teniet zal gedaan worden en het leven ophoudt. Dat er dan geen verdrukking meer zal zijn, maar een eeuwige heerlijkheid. En dat daarvan alleen de oorzaak in Hem ligt, Die hemel en aarde samen verbonden heeft, waarvan de engelen gezongen hebben in Efratha's velden: "Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen."

God zal straks geven, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waarop gerechtigheid zal wonen, dat gaat dat volk tegemoet.

2. Vandaar dat het ook geldt van Hem: "Hem zij de heerlijkheid."

En die dierbare "Hem", de voortreffelijkheid Zijner Majesteit, dan zult ge verstaan wat dat hier inhoudt, wat er van Hem gezegd wordt. Dan krijgt de mens er geen eer meer van, dat wordt totaal afgesneden:

*Alle roem is uitgesloten,
Onverdiende zaligheên
Heb ik van mijn God genoten;
'k Roem in vrije gunst alleen!*

Dan komt de eer zelfs niet aan de engelen, dat wel dienstknechten zijn van Christus, die gewillig doen wat hun taak is. Dat is ook niet de eer voor de paus van Rome. Maar het is de eer voor Hem, de Koning der koningen, die Zijn volk in Zijn Koninkrijk gebracht heeft. En die dierbare Persoon is Eénswezens met de Vader en met de Heiligen Geest, Die de heerlijkheid ontvangen mag. Waar van staat:

*Beminlijk Vorst, Uw schoonheid hoog te loven,
Gaat al het schoon der mensen ver te boven;
Gená is op Uw lippen uitgestort,
Dies G' eeuwiglijk van God gezegend wordt.*

En: "Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader, vol van genade en waarheid." En als Hij zo uitgetekend wordt: "Hem zij de heerlijkheid." Want het gaat over de inhoud van de heerlijkheid, wat dat wil zeggen. Wij hebben de heerlijkheid gedragen in het Paradijs. En na de val wil de mens zichzelf heerlijk maken, de één zo en de ánder zo. Elk jaar een nieuwe mode, om zich maar heerlijk te maken. Maar in onze dagen maakt men zich hoe langer hoe afschuwelijker. En als dat dan al voor de mensen is, wat moet het dan voor God zijn in Zijn heilige ogen, Die de mens zo rein geschapen heeft, en met Zijn beeld begiftigt heeft? Want dat is de heerlijkheid, hoor: Kennis, gerechtigheid en heiligheid te bezitten. En daar hebben wij niets van over gehouden, geen enkele heerlijkheid, de mens derfde de heerlijkheid Gods. "Hem zij de heerlijkheid alleen!" Adam is gevallen, en wij met hem, zo komt de mens op de wereld, als een misvormde.

Al hebben we de naam van Hervormd of Gereformeerd, maar dat reinigt geen mens, want we zijn het van nature niet! We moeten gereinigd, we moeten hervormd worden, opdat die dierbare heerlijkheid weer bij ons mag terug komen. Dat is Zijn heerlijkheid, Die dat komt te bewerken. En daar in wordt Hij verheerlijkt, in Zijn eigen werk, als zij die heerlijkheid verkrijgen van die Voortreffelijke Persoon, van die tweede Persoon van het Goddelijke Wezen. Die een menselijke natuur heeft willen aannemen, om in die

natuur voor Zijn volk hier te gaan lijden en de smaad te gaan dragen. Want Jesaja zegt er van: "Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben." Zo was Hij in de staat der vernedering, voor een menselijk natuurlijk oog.

Had Hij dan geen begeerlijkheid toen Hij geboren was? Dan moet u maar eens kennis aan krijgen aan Zijn geboorte, dan zult u dat niet meer zeggen, dat Hij geen heerlijkheid bezit.

Dan denk ik nog aan die oude man in Terneuzen, op de derde verdieping in het ziekenhuis, hij zat daar voor het raam te kijken. En ik kwam bij hem, en ik zei tegen hem: 'Jongen wat zit jij hier mooi, en wat heb je een uitzicht. Wat een ruim uitzicht heb je.' En hij ging opstaan van zijn stoel. En hij zei: 'Dat heb ik pas gekregen, dat ruime zicht, in die dierbare vernederde Christus, Die in de kribbe gelegd is. Om voor Zijn volk daar neer te liggen, opdat zij uit de ellende uitgehaald zullen worden, opdat zij straks de eeuwige heerlijkheid met Hem zullen delen.'

Zij zijn mij wezen vragen om op het kerstfeest te komen, maar ik heb hen gezegd, dat ik een andere Heerlijkheid heb dan het aardse kerstfeest.

Die dierbare Zaligmaker, de enige Redder van ons verderf, Hij wordt bij aanvang al zo groot.

Denk dan maar eens aan een Simeon, die al zo lang verwachtende was, dat hij misschien wel dacht, zou dat wel ooit gebeuren in mijn leven, dat ik die Christus mag omhelzen? Hij had wel een belofte gekregen; maar nu, nu ben ik al zo oud geworden, het zal mij wel niet overkomen. Maar eer dat hij sterft, geeft de Heere hem dat dierbare voorrecht, toen hij in de tempel kwam, komt Maria ook met haar Kind in de tempel.

Is het dan een wonder, dat als zijn ogen open gaan, dat hij dan dat Kind in zijn armen neemt, en zegt: "Nu laat Gij, Heere! Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord; Want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien, Die Gij bereid hebt voor het aangezicht van al de volken: Een Licht tot verlichting der heidenen, en tot heerlijkheid van Uw volk Israël." Hij heeft in Hem gezien Zijn Heerlijkheid. Dat komt Hem reeds toe, die dierbare heerlijkheid, als Hij daar neerligt. God uit God en Mens uit mens, is dat geen heerlijkheid? Geen engelen kunnen voor mij betalen en ook geen paus, maar Hij alleen! Dat is Zijn dierbare voortreffelijkheid, Zijn algenoezaamheid is bij Hem, want buiten Hem is er geen zaligheid. In Hem ligt de Almacht, om dat werk te gaan doen, in de trouw en de liefde van Hem. Want de Vader heeft zelfs uit geroepen, over Zijn eigen Zoon: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem!" En als daar de Heerlijkheid neergelegen is, in de kribbe van Bethlehem, waar is dan Zijn heerlijkheid, als Hij straks veroordeeld is geworden, als één der ergste in de maatschappij? Hij heeft aan het vloekhout gehangen tussen twee moordenaars, waar is dan de heerlijkheid van Hem? De donkerheid breekt aan, de helse machten juichen. En Christus roept met een grote stem: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Is dat de heerlijkheid van Hem? Ja! Dat is de heerlijkheid. Hij houdt Zijn dierbare God vast en blijft de zaligheid voor Zijn volk aanbrengen en de schuld uitdelgen. Tot straks de zon weer doorbreekt, en de duisternis voor eeuwig wijkt, als Hij het leven gegeven heeft, om op de derde dag door de Vader weer opgewekt te worden. Om Hem dan niet meer te aanschouwen in Zijn vernedering, maar in Zijn verhoging. Daar krijgt Hij geen lijdende en stervende natuur meer, maar een verhoogde natuur. En in die verhoogde natuur, zegt Hij tegen Maria: "Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader."

Dan wordt Hij met Zijn Hemelvaart met eer en heerlijkheid gekroond. De engelen Gods juichten: "Heft uw hoofden op, gij poorten, ja, heft op, gij eeuwige deuren, opdat de

Koning der ere inga! Wie is Hij, deze Koning der ere? De HEERE der heirscharen, Die is de Koning der ere. Sela."

En als die Koning daar in gaat, om naast de Vader op de troon te zitten, zou dat geen heerlijkheid zijn? Die dierbare heerlijkheid van Hem is: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde." Zijn Koninkrijk is wijd uitgebreid, over de ganse wereld zullen er zijn, die onder dat Koninkrijk behoren. Die heerlijkheid is zo groot, in Zijn eeuwige ontfermende liefde, in Zijn eeuwige trouw, in Zijn enig Zaligmakend werk. En dat niet alleen in Zijn verdienste, maar ook in Zijn toepassing van die weldaad.

Denk eens aan de heerlijkheid toen Mozes Israëls volk door de woestijn geleid heeft naar Kanaän, toen heeft de Heere wonderen gedaan. En toen Mozes moest sterven, eer dat hij Kanaän in ging, aan deze zijde van de Jordaan, wat lezen we dan in Numeri? Dat de heerlijkheid, door Mozes over gedragen werd op Józua, om als opvolger te zijn, in de autoriteit van God gezonden, om Israëls volk in Kanaän te brengen. "En leg op hem van uw heerlijkheid, opdat zij horen, te weten de ganse vergadering der kinderen Israëls."

Dat was de aardse Józua. Maar nu de eeuwige meerdere Józua, Die het op Zich genomen heeft, om Zijn volk in de eeuwige rust te gaan brengen, om hen daar de eeuwige zaligheid te geven. Daar vindt u de heerlijkheid, die rustende is op de meerdere Józua. Wat denkt u van Jozef? U kent de geschiedenis, dat hoef ik niet zo uit te gaan breiden. Als zijn broeders, Jozef leren kennen, nadat zij hem op de vorige reis niet gekend hadden, wat zegt Jozef dan tegen zijn broeders, zegt hij alleen: Ik ben Jozef? Nee, hij zegt nog meer: "Boodschapt mijn vader al mijn heerlijkheid in Egypte, en alles wat gij gezien hebt; en haast u, en brengt mijn vader herwaarts af." Hij was de onderkoning van Egypte, er kon niets gebeuren, of ze moesten eerst bij Jozef komen. Daar vindt u de heerlijkheid van zijn heerschappij en zijn majesteit. De heerlijkheid om zijn volk in het leven te houden. De behouder des levens was Jozef in die dagen.

Zo is Christus de Onderhouder van Zijn volk, ook voor het tijdelijke leven. Want Jozef was inderdaad een type van Christus, voor het onderhoud in het dagelijkse leven. En nu, hebben wij die meerdere Jozef niet meer nodig. "Nee, de wereld geeft genoeg, er zijn nu andere Jozefs."

Maar die dierbare heerlijkheid van Hem, die de eer alleen toekomt, als Hij u gaat onderhouden in dagen van hongersnood.

*God, Die helpt in nood,
Is in Sion groot.*

Dan is die dierbare heerlijkheid alleen van Hem, hoor, dat Hij de eer zal krijgen.

Wat voor eer zal God nog krijgen in onze dagen, als wij ons buigen voor de afgoden? Die wij zo graag aanbidden, en hen de eer geven. Dat we wel roemen kunnen, dat de staat zo goed voor ons zorgt. Nee, dan hebben wij hier de ere van Hem niet op het oog. Hem komt de ere toe: "Want die Mij eren, zal Ik eren, maar die Mij versmaden, zullen licht geacht worden." En daarom Hem alleen de eer.

Wat denken we van Hizkia? Daar kwamen afgezanten van andere landen, en hij ging hen al de heerlijkheid en de rijkdom tonen, en er was niets in zijn huis, dat hij niet had laten zien van al die rijkdom. Wat is de rijkdom van Christus? Hij is arm geworden, om Zijn volk rijk te maken. Daar ligt de rijkdom in voor Gods kerk. En als zij die missen, zijn zij straatarm in zichzelf. En vandaar: *Zalig zijn de armen van geest, want zij zullen hongeren en dorsten*, naar die gerechtigheid, die Hij aangebracht heeft. Dat is heerlijkheid, Hij heeft gerechtigheid aangebracht.

3. De bringers van die heerlijkheid

En door Zijn gerechtigheid wordt dat volk gerechtvaardigd van schuld en zonden. En als Hij die heerlijkheid bezit, waarvan Hij de eer krijgt, hier op aarde reeds in beginsel. Al zijn er hier soms zoveel omstandigheden, dat het volk soms in de droefheid vluchten moet, of in nood verkeert, maar Hem zij de heerlijkheid.

Ik denk nog eens aan de oude dagen van voorheen, aan een vader die zelf uit het roomse geloof bekeerd was, dat hij een zoontje moest begraven, die was verdronken. Zou zo iets niet ernstig zijn, als er een kind van u het leven moet missen, en dan zo plotseling? Is u dan in staat om Hem te verheerlijken? Hij liep achter de baar naar het kerkhof, en hij deed dat niet openbaar, maar het riep bij hem van binnen: "Zo moet de Koning eeuwig leven! Bidt elk met diep ontzag." De dierbare openbaring van Zijn Majesteit, wat Hij dan ook doet, dat is goed.

En een ander, die ik goed gekend heb, dat zijn hele boerderij en zijn boel afgebrand was. En de mensen uit de Haarlemmermeer gingen er heen, om hem enigszins te kunnen troosten, maar hij zat te zingen op de as, God te verheerlijken in de lofzang, Hem groot te maken, Die voor Zijn volk zal zorgen, voor tijd en voor eeuwigheid. En als die dierbare Middelaar leeft en nooit meer zal sterven en nooit meer verdrukt zal worden, dan zal Hij toch eeuwig voor Zijn volk blijven zorgen. Hij zit aan de rechterhand des Vaders, ook als Hogepriester, om voor Zijn volk te bidden, om in die Voorbede van Hem te mogen bestaan. Dat is ook de heerlijkheid van Hem.

Den Heere wordt ook in het geschapene verheerlijkt. Over Salomo wordt ook gesproken, om niet te lang uit te breiden, Dat er staat van hem, dat zijn heerlijkheid groot was, maar: "Aanmerkt de leliën, hoe zij wassen; zij arbeiden niet, en spinnen niet; en Ik zeg u: ook Salomo in al zijn heerlijkheid is niet bekleed geweest als een van deze." Daar kon Salomo's heerlijkheid het bij halen, die was niet zo groot, als de eer en heerlijkheid, van des Heeren leliën.

En de Heere zegt, van de zon, de maan en van de sterren, dat zij met eer en heerlijkheid bekleed zijn, maar in verschillende heerlijkheid, maar elk is vol in heerlijkheid.

En die heerlijkheid van Christus, is een heerlijkheid in Zijn Persoon en een heerlijkheid in Zijn werken. Was dat geen heerlijkheid, dat Hij naar u omgezien heeft in de tijd? Kunt gij dat dan niet bewonderen, dat God de Heere uw ogen geopend heeft, uw oren doorboord heeft en uw hart vernieuwd heeft? Dat Hij Zijn dierbare Geest in uw ziel gegeven heeft, om Hem te leren vrezen? Is Hij niet te bewonderen, in Zijn werkzaamheden? En Hij blijft werken, totdat gij straks in de jongste dag, met lichaam en ziel Hem eeuwig zult verheerlijken. Zijn werk blijft bestaan, dat zaligmakend werk, om ons van al de schuld en zonden te gaan verlossen. Hij komt hen voor en toe te bereiden, om straks eeuwig God groot te mogen maken. Dan is het is een blijvende heerlijkheid, om voor Hem uw kroon te mogen neer werpen. Die dierbare heerlijkheid, in Zijn dierbare Namen, in Zijn Persoon en in Zijn Koninkrijk. Dat volk leert dat hier verstaan: *Hem komt de heerlijkheid toe, en niet mij.*

Wij hebben zo graag, dat wij ook wat heerlijkheid en wat recht hebben. Maar de Heere zegt in Zijn Woord uitdrukkelijk, wat ik u voor heb laten lezen uit 1 Petrus "Indien gij gesmaad wordt om de Naam van Christus, zo zijt gij zalig; want de Geest der heerlijkheid, en de Geest van God rust op u. Wat hen aangaat, Hij wordt wel gelasterd, maar wat u aangaat, Hij wordt verheerlijkt."

En nu versmaad en veracht te worden, omdat we God vrezen, omdat wij Zijn Naam belijden, en Zijn eer wensen te verhogen. Zij worden door de wereld wel veracht, die ook met Zijn dienst spotten. Maar Zijn volk, is een volk, door God gelieft, Die op hen komt te letten, in welke omstandigheden zij ook zullen geraken. Zodat de mensen wel

eens denken: 'Dat is geen kind van God.' Maar God gaat tonen voor de Zijnen, al zou de ganse wereld hen versmaden, Hij vergeet en versmaad Zijn volk niet.

4. En dat zal wezen, dat die heerlijkheid, niet alleen nu duurt, maar zegt Petrus: "**Beide nu en in de dag der eeuwigheid.**"

Maar het begint hier op aarde al, dan krijgt de Heere de eer. En dat gebeurt ten alle tijden, als de Heere wat bij vernieuwing aan de ziel doet, dan kunt u dat niet laten, dan gaat u God verheerlijken.

Dan denk ik nog eens aan iemand, die pas aangenomen was op het curatorium, het was een kind van God. En het eerste wat hij zei: Ik ga straks gauw naar huis, om God groot te maken met al Zijn volk, "Hem zij de eer", dat Hij mij waardig gekeurd heeft om Zijn Woord uit te dragen. Die nu veracht en versmaad is, maar hij zal straks toch eeuwig met al Gods volk, God verheerlijken. "Hem zij de eer, en de heerlijkheid."

Niet alleen nu, maar dat zal straks door gaan. Als ik straks sterf, zal de heerlijkheid en de eer aan Hem niet ophouden, dat zal storeloos zijn en oneindig. En dan mag de mens er mee spotten, dat er geen jongste dag zal komen. Maar ook in de jongste dag zal het lichaam ontbonden worden en uit het graf komen, uit het vuur of uit het water komen, en zal een heerlijk lichaam krijgen verenigd met de ziel. Dan zal ziel en lichaam beide eeuwig God verheerlijken. Dat zal het einde zijn van de eeuwen, en het begin van de eeuwigheid. De dag der dagen, de roem der dagen. Dat laatste oordeel staat te komen, en dan zullen ziel en lichaam samen verenigd worden en dan zullen zij samen met elkander God groot mogen maken.

"Beide nu en in de dag der eeuwigheid." Wat zal het dan zijn? Hier kan een mens het menigmaal niet uit houden, om met dat volk te leven die God verheerlijken. Die moeten maar weg, verstrooid worden, gelijk Petrus schreef.

Maar daar zullen zij met elkander geen éne smet meer aankleven, maar eeuwig God groot mogen maken. Het is geen wonder dat er wordt gezegd: "Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen." Hier nu, en in de dag der dagen, ook in de jongste dag, als Christus komt op de wolken des hemels. Zij zullen in de handen klappen:

*Laat al de stromen vrolijk zingen,
De handen klappen naar omhoog;
't Gebergte, vol van vreugde, springen,
En hupp'len voor des HEEREN oog;
Hij komt, Hij komt, om d' aard' te richten.*

Dan denk ik nog aan de oorlog van 1940, toen liep er op de dijk van Lexmond naar Meerkerk, een lieve vriend van mij. En hij liep op de dijk te huppelen van zielevreugd: "Mijn God leeft nog! Die alles gadeslaat en regeert." God, de HEERE regeert.

En als God de HEERE regeert over elk mensenkind, wat zal het dan straks wezen? In de uitleving, toont de mens, alsof dat er geen God is en dat zij niet in God geloven. Maar Zijn volk zal straks eeuwig Hem groot maken, en die dag is niet verre meer, we gaan er steeds dichterbij. De tekenen der tijden openbaren zich, dat de dag zeer aanstaande is, dat Zijn volk straks verlost zal worden van hun eigen smet en schuld der zonden, om eeuwig God groot te kunnen maken.

Hier wensen ze dat met het lichaam ook wel, maar hier kunnen ze dat met het lichaam niet volkomen, want hier blijven zij zondaar. Paulus zegt dat zelf ook: "ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" Maar zegt hij: "Ik dank God, door Jezus Christus, onzen Heere."

5. En dan eindigt Petrus in onze tekst hij met het woordje "*Amen*".

Dat is tenslotte de instemming met hetgeen dat hij geschreven heeft. Dat is de verzekering, geen misschientje, dat Christus staat te komen, dat volkomen de schuld en zonden is betaald voor Zijn volk, zij hoeven geen penning meer te betalen. Hij heeft de eeuwige gerechtigheid voor Zijn volk verworven. De zaligheid wacht hen, om opgenomen te worden met Hem, en Hij zal eeuwig met hen regeren.

We gaan er eerst van zingen met elkander Psalm 99: 8

*Geef dan eeuwig' eer
Onzen God en HEER;
Klimt op Sion, toont
Eerbied, waar Hij woont,
Waar Zijn heiligheid
Haren glans verspreidt;
Heilig toch en t' eren
Is de HEER' der heren.*

Toepassing

Wat een welgelukzalig volk, dat daar geen vreemdeling van blijft, om hier in beginsel te leren om God te verheerlijken.

In de tegenstelling van dengenen, die niets van God willen weten. Die naar die Naam niet genoemd willen worden, en niets van de dienst van God willen weten. Wat zal het die mensen tegenvallen, als zij met dien rechtvaardigen God te doen krijgen. Er zal in de hel nooit geen heerlijkheid wezen, en ook niet verkondigd worden. Daar zal geen lofspraak wezen. Daar zal een eeuwig verwijt zijn, een eeuwige smart zijn, een eeuwige duisternis zijn. Er zal daar een eeuwig vuur zijn, waar in de mens zal branden. Wat zal het dan wezen, geleefd te hebben onder de middelen der genade?

Maar om die kennis te mogen krijgen van de genade, om Hem groot te mogen maken, en op te wassen in de genade, en straks volmaakt te zijn. Want de volmaaktheid is hier niet te vinden, dat is hier maar een klein beginsel. Maar ik acht het zo gelukkig, dat er onder die brengers van de lofprijzing, zelfs de jongste in de genade uit de geslachten zullen zijn. Er staat in de Schrift zelfs: "Uit de mond der jonge kinderen en der zuigelingen hebt Gij U lof toebedeid."

Zuigelingen zijn hier niet aanwezig, wel in de gemeente, maar hier zitten wel kinderen, in hun kinderjaren. Waarin wordt God verheerlijkt? Als u over uw schuld gaat wenen, als u over uw ellende gaat wenen en over uw ongeluk gaat wenen, dan wordt God verheerlijkt. Want dat is een werk van Hem. Dat kunnen uw vader en moeder niet, die kunnen u wel waarschuwen, maar die kunnen u nooit in de verootmoediging brengen, die kunnen u niet vernieuwen en nooit in berouw brengen, dat is een werk van God. Welgelukzalig zijn die zuigelingen, die sterven, om met lichaam en ziel God eeuwig groot mogen maken. En daar zijn ook jongelingen bij. Wat we al aangehaald hebben, dat er zuigelingen, kinderen, jongelingen en vaders en moeders, mannen en vrouwen in de genade zijn. Dat wij hier één van mogen zijn. En straks is Zijn volk er allemaal, hoor, en de zuigelingen, en de kinderen, en de jongelingen, en de vaders en moeders in de genade. Zij zullen allen met elkander God verheerlijken en dat zonder einde. Om dan in staat te zijn, dat volmaakt naar harte wens te kunnen voldoen, wat hier maar hun wensen zijn:

*Daar zij hun wens verkrijgen;
Hun blijdschap zal dan, onbepaald,
Door 't licht, dat van Zijn aanzicht straalt,*

Ten hoogsten toppunt stijgen.

Welk een tegenstelling is dat dan, met wat er in de Openbaring staat. Waar de tekenen der tijden er op wijzen dat de Openbaring in vervulling gaan: "En de mensen werden verhit met grote hitte, en lasterden de Naam Gods, Die macht heeft over deze plagen; en zij bekeerden zich niet, om Hem heerlijkheid te geven."

Waar vindt u vandaag nog bekeringen, om God te verheerlijken? Nee, dat is bijna afgedaan, alleen bij uitzondering, dat God nog een enkeling wil toebrengen. De laatste moet toegebracht worden. Nog een enkel jong mens vindt ge die begenadigd wordt, maar ook zeer spaarzaam. Toch zal de Heere, dat volle getal dat opgeschreven staat, uit alle werelddelen op komen te halen. Dat we daar nog eens bij mochten zijn, dat we dat vandaag nog eens aan de weet mochten komen: 'Ik sta er nog buiten!'

Waar, hoort u nog bij, wie verheerlijkt u? Verheerlijkt u minister de Uyl? Of verheerlijkt u de maatschappelijke bonden? Of verheerlijkt u de mensen, die zo goed voor de mens kunnen zorgen? Dan vergeet u die Ene, het Opperwezen, Die alle dingen regeert en bestuurt. Want er geschiedt niets buiten Zijn voorzienigheid en Zijn wil om.

Jozef dacht ook, dat het verkeerd met hem ging, maar hij moest straks naar Egypte toe, opdat zijn heerlijkheid openbaar zou komen en hij de behouder des levens zou worden. Zo is ook Christus op de aarde gekomen, in de diepste versmading en in de verachting. En als Christus zo veracht en versmaad is geworden, is het dan een wonder dat de levende kerk, veracht en versmaad geworden is en nog wordt? Maar laat de mensen maar spotten, want u kan er medelijden mee hebben. Zij maken zichzelf bespottelijk in het aardse leven, want dat vind ik een bespottig, zowel voor vrouwen, als voor jongens en voor meisjes, die zo gekleed durven gaan over de wereld. Het is spotten met de eer van God, Die de mens zo rein geschapen heeft. We hebben alleen een kleedje nodig, omdat we gezondigd hebben. Daarom hebben we een kleed nodig.

God zal straks dat dierbare reine kleed geven, dat eeuwig Hem verheerlijken zal. Bekleed te zijn met eer, gerechtigheid en heiligheid. Hij zal geven: "Sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid, het gewaad des lofs voor een benauwd geest."

De Heere heeft Zijn kleed laten uittrekken, dat verloot is geworden, hij heeft daar naakt gehangen op Golgótha. Was daar heerlijkheid aan te zien? Ach, de mensen worden wel bij het kruis geroepen, maar wie heeft daar de heerlijkheid van Christus aanschouwd? Ze hebben daar smart gedragen. Wel toen Hij opgestaan is, toen was de dood vernietigd, satans kop verbrijzeld:

De HEER' zal opstaan tot de strijd;

Hij zal Zijn haters, wijd en zijd,

Verjaagd, verstrooid doen zuchten.

Hem komt toe, de eer, de lof en de aanbidding. De wereld heeft Hij ook overwonnen.

Wat bijna 59 jaar geleden met ons trouwen, over ons hoofd werd uit gesproken: "In de wereld zult u verdrukking hebben, maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen."

Dat is de eer van Christus. Hij heeft satans kop verpletterd en de wereld is de overwonnen vijand. Straks zal deze wereld door vuur vergaan. En Christus komt, om te geven een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar op gerechtigheid zal wonen. En dan zal Zijn eer op klimmen in eeuwigheid.

Er zei eens een zieke man tegen zijn predikant, ik meen dat ik het wel eens meer aangehaald heb, dat doet er niet toe. Die Dominee vroeg aan die zieke man: Hoe is het nu met je, zal ik jou straks nog zien in de gelukzaligheid?

Nee Dominee, u zult mij niet zien. Dat dacht ik wel, dat ik je niet zal zien, dan heb ik mij niet in je vergist.

Maar Dominee, zeg niet te veel, want u zult mij niet zien, maar u zult mij wel horen, want de laagste plaats zal voor mij genoeg zijn. En "Gij mijn ziel looft gij Hem bovenal." Gij zult mij stem wel horen: "Ik zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheid." Wat is dat een dierbaar vooruitzicht, voor al dat volk dat zalig zal worden. Het houdt hier straks op, met de ellende, nooit meer te zondigen, maar eeuwig bij God te zijn, dat is de eeuwigheid, en dat zal niet te lang duren.

Uit de rampzaligheid daar kan de mens ook niet uitkomen, wat zal dat wezen tegenover de eeuwige heerlijkheid? Die nadert met rasse schreden. En Ik vind het niet spijtig dat ik al zo oud ben geworden, om straks de eeuwige zaligheid door Christus te mogen ingaan. En met al dat al binnen gehaalde volk de lofprijs aan te heffen. Waar zij hier al reeds van zingen:

*Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht;
Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d' eerkroon dragen
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;
Want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven,
En onze Koning is van Israels God gegeven.*

Hij staat nog en zit nog aan de rechterhand Zijns Vaders. Stefanus zag de heerlijkheid, toen de hemel geopend was, wat zal dat voor hem geweest zijn? Hij is dood gestenigd, omdat hij de ere Gods had uitgedragen. Maar zijn ziel is opgenomen door Christus. En straks zal de Heere alle mensen beschamen, die Hem niet hebben leren kennen, en niet voor Hem hebben willen buigen.

*Buigt u dan in 't stof,
En verheft met lof
't Heilig Opperwezen;
Wilt Het eeuwig vrezen.*

God binde dat op uw hart, om niet onbekeerd en onbekend aan Christus, zo te moeten sterven. We kunnen elk ogenblik de eeuwigheid in moeten gaan. Hoeveel ongelukken met dodelijke afloop, gebeuren er niet op één dag? En buiten dat, we moeten toch sterven. God binde het op onze harten, eer dat we sterven en dat we dan geen vreemdelingen zijn van dat dierbare genadeleven en de kennis van Christus. Amen

Slotzang Psalm 72: 6

*Ja, elk der vorsten zal zich buigen
En vallen voor Hem neer,
Al 't heidendom Zijn lof getuigen,
Dienstvaardig tot Zijn eer.
't Behoeftig volk, in hunne noden,
in hun elfend' en pijn,
Gans hulpeloos tot Hem gevloten,
Zal Hij ten Redder zijn.*

